medicina la zi

CHIRURGIA INUTILĂ

Inutilul poate fi considerat ca reprezentînd din anumite puncte de vedere un agent nociv ca oricare altul. El exercită acțiuni dintre cele mai nefaste, mai ales cînd este vorba despre darul cel mai de preț și mai bogat pe care Natura știe să-l facă, și cu care Montaigne identifică sănătatea. Inutilul pătrunde în medicină cel mai adeseori sub forma acestei tradiții de moment ce poartă în sine necesitatea de a i te conforma, tradiție cu care Goethe identifică moda. Merită să se știe că din acest punct de vedere a făcut pur și simplu ravagii moda apendicectomiei, adică a îndepărtării chirurgicale a acestui organ vestigial, considerat a fi bolnav, respectiv inflamat, cînd, în realitate, în majoritatea cazurilor el era perfect sănătos, boala prezumată, boala imputată ținînd de alte organe din jur. Merită a mai ști, de asemenea, că această modă, alături de aceea a amigdalectomiei, colecistectomiei, histerectomiei, respectiv a îndepărtării chirurgicale a uterului etc., poate fi întîlnită pînă de curînd în majoritatea țărilor. Cei care au citit cartea medicului și scriitorului suedez Axel Munthe, (1857—1949), în special capitolul consacrat apendicectomiei, se vor convinge că **în majoritatea cazurilor este vorba** în cazul apendicelui despre o chirurgie inutilă, făcută cel mai adesea în numele modei sau al pripelii și nu al necesității sanogenetice.

Problematica complexă a intervențiilor chirurgicale inutile, care se practică așadar fără o suficientă justificare și motivație, a generat (și este normal să fie așa) o adevărată mișcare de idei în zilele noastre. În contul acestei mișcări a apărut nu de multă vreme, cartea americanului Lawrence P. Williams, intitulată „How to avoid unnecesary surgery", respectiv „Cum să evităm chirurgia inutilă", carte care a stîrnit un profund și răscolitor ecou atît în opinia publică medicală și cu atît mai mult în cea o oamenilor obișnuiți. Autorul ei susține, pe baza unor îndelungate și minuțioase investigații cu caracter socio-medical, că **un procent de 20% din operațiile chirurgicale care se practică în SUA, ca să nu dăm decît un unic exemplu, țin de domeniul inutilului.** Mai mult decît atît, Lawrence P. Williams se arată ferm convins, pe baza investigațiilor sale efectuate de pe poziții psiho-socio-medicale timp de mai mulți ani, vizînd un mare număr de bolnavi, că **aproximativ 10 000 de americani mor anual din cauza unor intervenții chirurgicale la care s-ar fi putut renunța, ei nefiind prin nimic justificat.** Ținînd însă cont de faptul că în această țară — și este de presupus că SUA nu reprezintă un unicat pe această linie — se practică anual în jur de 15 milioane de variate intervenții chirurgicale, și ținînd cont de concluziile autorului trase în cadrul studiului menționat, se poate deduce că **rebutul, mai bine zis jertfa inutilului pe linie de intervenții chirurgicale inutile este nepermis de mare.**

Semnalul de alarmă tras de Lawrence P. Williams, nu putea desigur rămîne fără răsunet. Ca urmare a semnalului, în SUA au început să apară în principalele spitale așa-numitele „Tissue Commitees",

organisme care își propun să examineze de pe poziții riguros științifice și implicit etice, organele și țesuturile extirpate în cursul diverselor operații.

Așa cum era și de presupus, **mesajul** emis de Lawrence P. Williams a fost interceptat și în alte țări. Astfel, un anestezist francez M.A. Girault, semnalează într-un număr al prestigioasei reviste „La nouvelle presse médicale", că intervențiile chirurgicale inutile și pernicioase care se practică în țara sa țin de domeniul a circa 25% din totalitatea intervențiilor chirurgicale. Mai mult decît atît, sub patronajul științific și organizatoric al revistei menționate, a avut loc o masă rotundă în jurul căreia și-au încrucișat spadele, ca să spunem așa, figuri dintre cele mai reprezentative ale medicinii franceze contemporane, ținînd de diverse specialități. În cursul acestui schimb de idei s-au făcut auzite, desigur, opinii dintre cele mai îndrăznețe și originale. Concluzia generală a fost că, **în numele modei și uneori chiar al jocului de-a operația, fapt care avantajează pe tinerii chirurgi dornici să-și formeze mîna, cum se spune în limbajul de specialitate, se practică nepermis de multe amigdalectomii, așadar îndepărtări de amigdale, colecistectomii, histerectomii și, mai ales apendicectomii.** Asupra acestui ultim aspect, respectiv asupra îndepărtării inutile a apendicelui, vom reveni cu detalii și cu comentariile de rigoare în articolul viitor.

ARCADIE PERCEK

Donatoare de viață

Anumite femei considerate definitiv sterile, pot beneficia totuși, de o tehnică specială de fecundație „in vitro", prin ovule.

Datorită acestui procedeu, Josette Jupin-Pujol din Franța a dat naștere unor încîntători gemeni. La 20 de ani, Josette a fost operată și a rămas sterilă, iar cele două căsătorii, care au avut loc în 1971 și 1979 s-au încheiat cu două divorțuri. Dezamăgită, părăsește Nancy, orașul în care a locuit totdeauna și se îndreaptă către Paris, unde un ginecolog îi prescrie un tratament hormonal. Dereglările și durerile se estompează, dar rămîne tot sterilă... În 1980, pe cînd avea 30 de ani îl întîlnește pe Jean-Paul, actualul său soț și cu atît mai mare este dorința de a avea copii. În 1987, cuplul află despre tehnica donării ovulelor. Procedeul pare simplu : fiindcă ovarele nu produc ovule, se recoltează de la o altă femeie ovule și se pun în contact „in vitro" cu spermatozoizii soțului femeii sterile. Embrionul obținut este implantat apoi în uter. Din motive etice, medicii au limitat vîrsta candidatelor donatoare de ovule la 40 de ani. Principala dificultate însă este găsirea donatoarelor, care sînt supuse la un tratament hormonal și la o punctie sub anestezie, pentru a se evalua riscul eventual de transmitere a unor boli.

După multe căutări fără succes, Josette a aflat, în cadrul unei emisiuni televizate de existența unei asociații „Pauline & Adrien", al cărei scop este de a ajuta femeile sterile. Prin intermediul acesteia, Josette a găsit, în sfîrșit, o donatoare. Donarea a avut loc la spitalul „Antoine-Béclère", donatoarea rămînînd anonimă. În noiembrie 1989 a avut loc prima implantare a unui embrion, dar a eșuat. A doua tentativă a fost făcută în aprilie 1990 și la această dată Josette a rămas însărcinată. Sarcina s-a derulat normal și s-au născut prin cezariană doi gemeni : un băiat, Jean-Pilippe și o fetiță, Marie-Cécile.

După nouă ani de sterilitate, fericita mamă a auzit primele strigăte ale copiilor săi atît de doriți. Ca urmare a reușitei sale, Josette a devenit membră a asociației „Pauline & Adrien".

Semeni care ne pot alina suferința

UN VINDECĂTOR ȘI UN TEST PENTRU CITITORII NOȘTRI

Se pare că acest pămînt plin de suferințe, care este Basarabia, dă la iveală un potențial bioenergetic excepțional, ilustrat prin persoane care nu ne cer altceva decît să le ascultăm și să medităm noi înșine asupra capacității bioenergetice. De data aceasta este vorba de un vindecător. Întrucît vom propune și un test, dumnealui ne-a rugat să nu-i divulgăm deocamdată numele. După efectuarea testului pe care îl vom înfățișa mai jos (inclusiv condițiile exacte privind efectuarea lui), dl. I.L. așteaptă, pe adresa revistei noastre, impresiile și confesiunile celor ce au decis să efectueze testul respectiv. Este vorba de un prim „laborator telepatic de testare" prin meditație. Mai întîi însă să-l cunoaștem pe interlocutorul nostru sub aspectul practicii de vindecător :

— Știu că ați reușit să lucrați cu mare folos nu doar cu persoane, ci chiar cu grupuri mari de oameni. Nutriți convingerea că Dumnezeu vă ajută.

— Am practicat adeseori meditația cu săli pline de oameni. Rezultatele au fost pozitive. Mi-am folosit capacitățile bioenergetice în acest sens. La început îmi era străină și mi se părea imposibilă ideea de a lucra simultan și eficient cu mai multe persoane. Dar prin antrenament susținut de dezvoltare a sensibilității și percepției s-a reușit cuprinderea sferelor celor mai variate de echilibrare, stimulare și relaxare.

— Cum vă explicați, totuși, acest fenomen ?

— Am căpătat acest dar prin rugăciune : o prezență în mîini, rugîndu-mă în Duh. Apoi Dumnezeu m-a călăuzit spre alegerea căii potrivite spre activitate. Am fost inițiat în anumite școli privind extrasenzorialul. Dar izvorul principal spre măiestrie a fost întotdeauna rugăciunea, inspirația, cuvîntul sfînt, spiritul bisericii. Dar starea interioară a pacientului e mai importantă. Pentru cei ce au nădejde, credință, dragoste sporite, rezultatele sînt mai eficiente. De multe ori se tratează în primul rînd boli reale pe care pacientul le considera secundare. Să nu uităm că în majoritatea cazurilor **boala este un efect al păcatelor.** Prin păcate înțelegem suma unor vicii. În tratarea suferinței trebuie să începem cu corpul spiritual. Primordială fiind inițiativa în rugăciune a fiecăruia.

— Din cîte știu de la participanții care mi-au solicitat o întîlnire cu d-stră și această discuție, ați creat în săli pline stări necunoscute, viziuni paranormale excepționale, un echilibru sufletesc de cei mai mulți netrăit vreodată. Ce-mi puteți spune despre aceste aspecte ?

— Prin firea și menirea mea eu sînt smerit. De fapt orice om are un șir de potențiale, dar majoritatea nu sînt conștienți de influența pe care o au asupra lumii ! Concret : O mișcare a corpului fizic este vizibilă de către toți ; dar o mișcare a gîndului, a emoției, nu ! Oamenii nu-și dau seama că emoțiile și gîndurile și alte manifestări aparent neconcrete, nevizibile, ajung în Univers. Acestea au o responsabilitate superioară față de celelalte.

— Știu că acordați un rol important meditației legate de biocîmpul energetic și în mod fundamental de credința în Dumnezeu.

— Pentru că le baza meditației multidimensionale este meditația creștină. Veghind în permanență prin rugăciune ca prin absența mea, să lucreze prezența lui Dumnezeu prin mine. Cînd lucrez doar eu, din inițiativa mea, cu gîndul meu, nu pot cuprinde întreaga necesitate. Aș propune de aceea celor doritori, o inițiere în meditație, sperînd ca pacea, liniștea, sănătatea și armonia oamenilor să beneficieze prin această propunere a mea.

— Ajungem la testul anunțat. Despre ce este vorba ?

— Le propun tuturor celor dornici, ca în fiecare dimineață, între orele 7—7,30 sau seara între 22—22,30, începînd de pe 25 mai anul curent pînă pe 29 mai, deci în răstimp de 5 zile, la orele menționate (fiecare cînd are aceste jumătăți de oră disponibile, dimineața sau seara) să se dedice următoarei meditații pe care o voi supraveghea pe cale telepatică. Mă voi strădui să-i călăuzesc pe cei ce accept testul. Datele de mai sus trebuie respectate pentru ca eu să mă pot concentra, să intru în legătură cu cei ce efectuează la orele respective și între datele respective testul.

Programul meditației propus este următorul :

1. Recitarea în gînd a poeziei lui Eminescu „Somnoroase păsărele" (nu trebuie să vi se pară ciudată alegerea acestei poezii, pentru că ea are o funcție precisă în meditație : deci fără prejudecăți !).

2. Orientarea ființei spre exterior, în sus, inclusiv palmele, cu sensul : „Al Tău sînt Doamne !", culcat sau șezînd și ochii închiși.

3. O relaxare interioară, o relaxare exterioară (care se realizează în chip voit, prin conștientizare).

4. O ascultare interioară, o ascultare exterioară, cu toată ființa...

5. Toată nădejdea și încrederea în Dumnezeu : „Facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe Pămînt". (Rămînem în continuare, 25—30 de minute, în stare de meditație).

6. „Facă-se voia Ta, precum în cer și pe Pămînt".

La sfîrșitul acestei meditații se va rosti „Tatăl nostru".

În timpul meditației e bine să nu fim stingheriți de prezența altor persoane, atît fizică cît și numai cu privirea. Climatul acestei jumătăți de oră de meditație trebuie să fie liniștit, fără evenimente perturbatorii. Repet : la orele respective și în răstimpul de 5 zile, între 25—29 mai eu voi fi în legătură cu cei ce efectuează programul-test de meditație.

ION ȚUGUI

P.S. Îi rugăm pe cititorii noștri care vor participa la meditație, respectînd în totul programul de mai sus, să ne transmită în scris impresiile lor despre acest test. Mai adaug că interlocutorul nostru, în momentul de față nu efectuează tratamente individuale.

Nr. 21 (1805) din 23 mai 1992

întîmplări adevărate

A căzut de la etajul șapte !

Neauzind nici un zgomot din camera copiilor, Martine Fréchaux (29 ani) a lăsat treaba și s-a dus să vadă ce se întîmplă... Trecînd prin fața salonului a observat că Ludovic, fiul cel mare, în vîrstă de 7

ani, privea la televizor. În schimb Kevin dispăruse. La 18 luni, Kevin era un drăcușor de copil ! În camera celor mici, Martine zări fereastra întredeschisă și pe balcon un taburet. Aplecîndu-se peste balcon, mama își văzu copilul căzut pe iarbă de la etajul șapte ! Fără un cuvînt, fără un strigăt, Martine se grăbi să ajungă la locul dezastrului, convinsă fiind în acel moment de groază că băiatul este mort. Ajunsă lîngă el nici nu îndrăzni să-l atingă, dar deodată văzu că micuțul mișcă mîna. „E în viață !" strigă Martine, cu ochii plini de lacrimi.

Destinul făcuse un frumos cadou acestor părinți din Val-d'Oise, Franța. Imediat Kevin a fost transportat la spital și ținut sub observație. În cădere copilul s-a lovit la nas și va fi operat peste cîteva luni, iar pînă atunci va rămîne în continuare în spital sub atentă supraveghere medicală.

Familia Fréchaux mulțumește cerului că iarba deasă care fusese plantată cu puțin timp înainte de accident a salvat viața copilului lor. Înainte, în acel loc erau... dale de beton !

O mașină de scris neobișnuită

În primul moment, atunci cînd pătrund în portul Hamburg, cei prezenți pe diferite vase, au impresia că visează. Explicația ? La intrarea în port este situată pe mal o enormă mașină de scris (și culmea !) care poate fi utilizată pentru a anunța diferite știri și mesaje pentru cei care sosesc în port. Datorită literelor sale enorme, textele pot fi cu ușurință descifrate chiar de la o distanță mai mare. Ideea instalării acestei mașini de scris a venit din partea autorităților portuare atunci cînd s-a sărbătorit împlinirea a opt sute de ani de la înființarea portului atît de vestit în întreaga lume. „Care ar fi fost cel mai bun mijloc pentru a face cunoscut sau a le reaminti celor care sosesc aici că portul nostru există de opt sute de ani și să le transmitem acest fapt cu ajutorul unor litere uriașe realizate datorită mașinii de scris ?" și-a pus întrebarea comandantul portului. „Neobișnuita mașină de scris, care a dobîndit o faimă deosebită", a răspuns fără ezitare primarul Hamburgului.

magazin publicitate

FIRMĂ DE CONSTRUCȚII ROMÂNO-GERMANĂ

angajează profesori de limba germană (bărbați) din România pentru funcția de traducător in Germania. Virsta 25–50 de ani. Plata in lei și valută.

Se vor testa cunoștințele de germană.

Relații la telefon 13.34.26 intre orele : 19–22.

Blocaj naval pe ...stradă

Cînd pompierii din orășelul elvețian din Oensingen au fost solicitați să vină urgent la un anume punct al orașului, ei au rămas stupefiați, întrucît pe moment nu erau capabili să soluționeze problema care se ivise. Pe una din străduțele localității staționa de mai multe ore, în mijlocul drumului care ducea la lacul Halwyl, un... vaporaș care blocase circulația în ambele sensuri. O apariție insolită în mijlocul străzii care nu-și justifica prezența sa acolo. Pînă la sfîrșit, s-a găsit și explicația prezenței vaporașului și soluția pentru evacuarea lui. Ambarcațiunea, lungă de 34 de metri, lată de șase metri și cîntărind 68 de tone, rămăsese acolo fiind decuplată din motive tehnice de cel care o avea atașată la remorcă. După studierea cazului, s-a găsit și soluția necesară pentru „evacuarea" vasului : el a fost... remorcat cu un cablu de oțel de o mașină pînă la debarcaderul lacului Halwyl spre bucuria proprietarului său.

Și șerpii se îmbolnăvesc

Și șerpii se îmbolnăvesc. Un exemplu ne oferă un șarpe anaconda, Joe, pe care-l vedem în fotografie primind ajutoru dr. Mary Smith asistată de trei ajutoare. Joe, un spendid exempar de șarpe, avînd o lungime de șase metri, se află adăpostit în parcul zoologic din Oxfordshire (Anglia). El este foarte lacom și consumă foarte multe din bunătățile oferite de vizitatori. Acest fapt îl provoacă din cînd în cînd dureri la stomac, încît este necesar să i se administreze anumite picături care să înlăture durerile. Evident, Joe, nu prea este dispus să primească cu ușurință medicația indicată, ceea ce necesită ajutorul a trei îngrijitori robuști.

O crimă și o naștere tristă

Cînd i s-a confirmat faptul că așteaptă un copil, Lydia Maurice s-a bucurat. S-a urcat în autobuz, grăbindu-se acasă, în Val-de-Marne. Vincent, partenerul ei de viață, se uita la televizor. Cînd a aflat vestea, s-a manifestat cu o neașteptată indiferență : „nu pică bine, știi doar că eu nu am încă serviciu..." Lydia însă a zîmbit, adăugînd : se va aranja...". Și a început să viseze la un apartament mai mare, în care copilul să aibă camera lui. Și-a amintit că o colegă de la magazinul unde ea lucra ca vînzătoare spunea că are de închiriat un apartament cu trei camere. Dacă Vincent ar obține o slujbă, și-ar putea permite să-l închirieze.

La cei 21 de ani ai săi, Lydia era obișnuită să rezolve aproape singură toate problemele vieții curente. Vincent, 25 de

Lydia Maurice la ieșirea din cabinetul judecătorului de instrucție.

ani, avea încă aerul unui adolescent pe care nu-l deranja că de peste șase luni era întreținut de Lydia. Săptămînile trec, silueta Lydiei începe să se modifice, lucru firesc pentru o femeie însărcinată. Îngrijorați, părinții Lydiei îi spun mereu acesteia că nu s-a gîndit suficient la decizia pe care a luat-o de a da naștere unui copil. Drept răspuns, Lydia găsește de cuviință să se îndepărteze de ei. După șase luni, Vincent încă nu găsește de lucru și nu pare prea impacientat de situația lui de somer, de lipsa de bani, de viitorul incert care se conturează. După unele discuții pe această temă, Lydia începe să creadă că într-adevăr a făcut o prostie în momentul în care a hotărît să aibă un copil cu Vincent, care se arată total lipsit de simțul responsabilității. În plus, o colegă îi spune că l-a văzut pe Vincent la discotecă alături de Maurielle, de care părea foarte îndrăgostit. Cînd Lydia îi cere explicații lui Vincent, acesta îi răspunde sec : „Vreau să trăiesc alături de Maurielle. M-am săturat de tine și mai ales de istoria cu acest copil". I-a întors spatele și a plecat. Disperată, Lydia l-a implorat să rămînă, dar el a împrincit-o spunîndu-i că n-are decît să avorteze. Din acest moment viața Lydiei se frînge.

Peste cîteva zile, împrumută de la un coleg o armă, sub pretext că-i este teamă să stea singură în casă, fără apărare. Apoi ; într-una din seri, se duce în parcarea din fața casei lui Maurielle. O așteaptă și cînd aceasta coboră din mașină apasă pe trăgaciul armei. Glonțul este ucigaș : Maurielle, impușcată în inimă, se prăbușește la pămînt. În acel moment; trei vieți sînt de fapt distruse : cea a lui Maurielle, o tînără de 23 de ani, cea a Lydiei, astăzi în închisoare, inculpată pentru crimă cu premeditare, și cea a copilului născut în umbra închisorii.

Nimeni nu înțelege cum Lydia, acea fată plină de viață, veselă și echilibrată, a putut declanșa această tragedie. Nici ea, aflată după gratii, în pragul nebuniei, nu a putut să explice.

O glumă dramatică

Întorcîndu-se acasă, Laurence Petitot, 29 de ani, a descoperit în cutia poștală o înștiințare pe numele ei, referitoare la suma de 500 de mii de franci !

Laurence trăiește în Franța, este croitoreasă și trudește mult pentru a-și cîștiga existența și pentru a-i crește pe cei doi copii adorabili, Bertrand și Paula, de 3 și respectiv 6 ani. Laurence este divorțată, iar Bertrand nici nu și-a cunoscut tatăl. Este lesne de înțeles că în asemenea împrejurări această femeie care luptă cu curaj pentru fericirea copiilor și pentru nevoile cotidiene să fie nespus de fericită să devină posesoarea unei sume care să-i risipească grijile...

La început a crezut că visează, dar documentele din mîna sa îi demonstrau clar că a cîștigat această sumă fantastică, așa că în aceeași seară a completat formularele și le-a expediat la adresa indicată pentru a putea proceda în continuare la încasarea banilor. A așteptat apoi răspunsul și în această așteptare s-a gîndit să facă un împrumut de 50 de mii de franci la bancă, cu gîndul că va returna suma îndată ce va ridica cîștigul. Din suma împrumutată Laurence a cumpărat o mașină, îmbrăcăminte pentru copii și aparate electromenajere menite să-i ușureze munca de gospodină.

Dar cum cecul nu sosea s-a adresat bancherului ei ca să obțină o prelungire pentru rambursarea împrumutului, explicîndu-i motivele. Bancherul însă n-a putut să-i împărtășească euforia și ocupîndu-se personal de această poveste a descoperit că adresa poștală prezentă pe cec nu există și că ciudata societate care l-a utilizat... a dispărut ! Visul lui Laurance s-a pierdut în fum.

După teribilul șoc femeia s-a trezit cu o datorie de 50 de mii de franci, o adevărată catastrofă pentru modestele sale posibilități, iar acum Laurence muncește zi și noapte la mașina sa de cusut pentru a-și achita datoriile.

verificați-vă cunoștințele

GRADELE CELSIUS

Unul dintre cele mai răspîndite instrumente de măsurare din lume este termometrul. Istoria lui începe de prin secolul 17 dar nu pentru măsurarea temperaturilor, ci sperîndu-se că el va putea rezolva faimoasa himeră a „perpetuumului mobile". Oamenii s-au lămurit că astfel de speranțe sînt utopice, nu s-a trecut la o utilizare mai realistă, ajungîndu-se în cele din urmă la realizarea termometrului.

Dintre diversele termometre imaginate, s-au răspîndit în lume cele create de Fahrenheit, Réaumur și Celsius, toate cu mercur. Diferența dintre aceste termometre constă în modul lor de etalonare, ca număr de grade între niște limite de etalonare, care se referă la temperatura de topire a gheții și cea de fierbere a apei distilate. Termometrele Fahrenheit se mai folosesc și azi, în Anglia, SUA, Canada și alte țări anglofone.

Termometru Réaumur s-a folosit un timp, mai mult în Franța. Cel mai utilizat este însă termometrul Celsius, cu scara divizată în 100 părți egale (grade), la care temperatura zero grade corespunde topirii gheții, iar 100 grade, fierberii apei.

Și acum cîteva întrebări :

1. La cele trei tipuri de termometre Celsius, Réaumur și Fahrenheit ce temperaturi sînt indicate pe scările lor pentru topirea gheții și fierberea apei ?

2. Astăzi se mai folosesc termometre cu alcool etilic (spirt) colorat ?

3. Între ce temperaturi limită se folosesc termometrele cu mercur ?

4. Pentru temperaturi foarte scăzute, de sub minus 100—200°C sau și mai scăzute ce termometre se utilizează ?

5. De ce la termometrele medicale, spre a se citi temperatura mai ușor, ele trebuie ținute și privite într-un anumit mod ?

(Răspunsurile în numărul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Știința și logica

1. Deoarece la avioanele aeroreactive supersonice (cu viteze care depășesc viteza sunetului) ar urma ca zgomotul produs de motoare la evacuarea gazelor de combustie, zgomot care se aude destul de puternic la sol, să nu fie perceput și de pilot. În realitate, acest zgomot se aude și de pilot, deoarece motoarele fiind solidare cu corpul metalic al avionului, el se propagă prin însăși structura metalică a aparatului și prin aerul din interiorul acestuia. De aceea, la avioanele supersonice și chiar la cele cu viteze ceva mai mici, se aplică anumite tratamente antifonice în interior iar piloții poartă pe cap niște căști speciale, antifonice, folosite și pentru radiocomunicații.

2. Atît la decolarea, cît și la aterizarea, sau aselenizarea navelor cosmice, jetul de gaze evacuate va fi îndreptat în jos. La decolare, conform principiului acțiunii și reacțiunii, formulat de Newton, gazele evacuate vor propulsa nava în sus. La aterizare sau aselenizare, ultima treaptă a rachetei purtătoare, unde se află și cosmonauții, care este incomparabil mai mică în dimensiuni decît ansamblul inițial al rachetei, se vor folosi de asemenea gazele de evacuare, dirijate tot în jos dar, de data aceasta în scopul frînării ele avînd un debit mult mai redus, uzîndu-se de același principiu al acțiunii și reacțiunii.

3. Mosorelul cu ață va putea fi scos din locuri greu accesibile, trăgîndu-se de capătul ței dar numai într-un anumit mod. Astfel, dacă ața va fi înclinată în sus, față de podea, mosorelul nu va reveni înapoi, ci va continua să se deruleze, îndepărtîndu-se. Dacă însă ața va fi trasă paralel cu podeaua, la mică distanță față de aceasta, el va putea reveni cu o singură condiție : podeaua să nu fie foarte lustruită. Explicația fenomenelor fizice care au loc în aceste două situații se bazează pe momentele forțelor ce acționează asupra mosorelului în mod diferit, față de felul de tragere a ței și ținînd seama și de frecările mosorelului cu podeaua. Explicația foarte științifică, mai amplă, este însă mai complicată și, de aceea s-a considerat că nu își are rostul aici.

Ing. LIVIU MACOVEANU

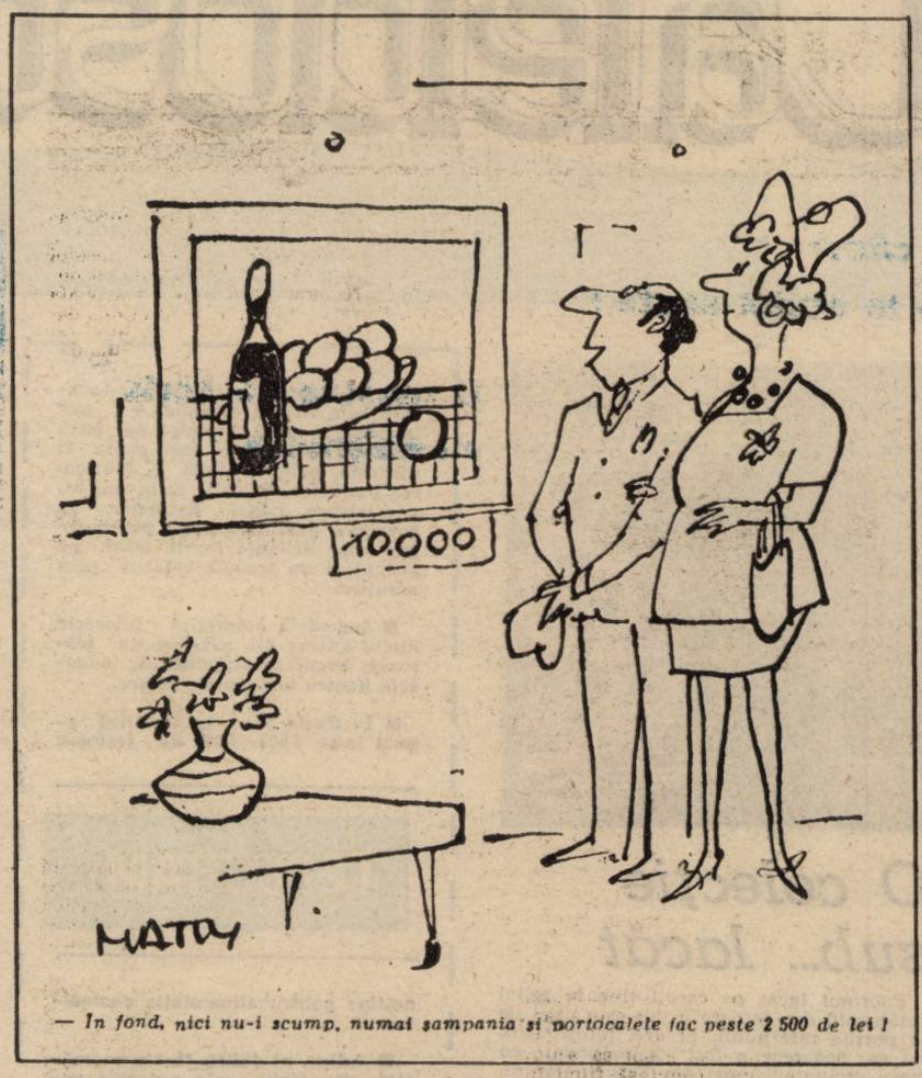

— În fond, nici nu-i scump, numai șampania și portocalele fac peste 2 500 de lei !

RAPSODII DE PRIMĂVARĂ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	B	R	A	H	M	S	■	A	L	M	A	S
2	R	O	M	A	N	■	M	O	V	I	L	A
3	I	M	A	S	■	I	I	■	A	L	B	U
4	N	A	N	■	E	N	E	A	■	L	I	N
5	D	N	■	A	R	V	I	N	T	E	■	A
6	U	T	A	N	■	I	■	I	A	T	C	■
7	S	A	D	O	V	E	A	N	U	■	A	N
8	E	■	A	■	E	R	C	■	T	E	M	E
9	■	E	M	I	N	E	S	C	U	■	I	R
10	F	L	O	R	I	■	A	L	■	A	L	U
11	L	E	V	I	T	A	N	■	B	R	A	D
12	O	V	■	S	I	R	■	S	E	A	R	A

ORIZONTAL : 1) Compozitor german autorul liedului „Noapte de mai" (Johannes) — Scriitor român contemporan, semnatarul romanului „Ne cheamă pămîntul" (Dumitru) 2) Compozitor, autorul melodiei „Primul ghiocel, prima iubire" (Elly) — Poetă contemporană căreia îi aparține volumul de poezii „Fruct nou" 3) Estrada ciobanului cu oile — Frumoasele frumoaselor — Cunoscută poetă contemporană din creația căreia reținem volumul de versuri „Petrecere în iarbă" (Florența) 4) Pitic (reg.) — Erou legendar considerat părintele gintei latine — Domol 5) Frunze de dafin ! — Compozitor semnatarul suitei simfonice „Sărbătoarea liliacului" (Constantin) 6) Liric maramureșan autorul poeziei „Motiv de primăvară" (Tiberiu) — Siglă pentru „Institutul de artă teatrală și cinematografică" 7) Mare prozator român autorul povestirii „Nada florilor" (Mihail) — Primăvară (fig.) 8) Într-o încercare ! — Cea a careului de față este dedicată primăverii (pl.) 9) Genialul autor al poeziei „Floare albastră" (Mihai) — Răsar irisii ! 10) Gingașe simboluri ale primăverii — În hală ! — Intrare în aluniș ! 11) Pictor peisagist rus semnatarul pînzei „Primăvara în Italia" (Isaak) — .... și ghiocelul", melodie compusă de Dumitru Mihăilescu (neart) 12) La ieșire din Brașov ! — Rînd — ....de mai" este titlul unei poezii dedicate primăverii de către Tudor Arghezi.

VERTICAL: 1) Plante cu flori violete care înfloresc primăvara devreme — Primele aparții florale ! 2) Poezie închinată primăverii de către poetul Mihai Codreanu — Beneficiază și de o vacanță de primăvară 3) Pictor clasic român semnatarul pînzelor „Ghiocei" și „Liliac" (Theodor) — Dramaturg francez autorul piesei „Primăvara" (Arthur) 4) Riu în toponimia arabă — Început de anotimp ! — Floare de primăvară 5) Lemnos în eseță — În cere ! — ...privighetoarea cîntă și liliacul a-nflorit", vers dintr-o cunoscută poezie scrisă de Al. Macedonski 6) Noaptea care precede sărbătoarea creștină a Paștelui — Început de amîndeni ! 7) Ies la păscut primăvara — Semnatarul volumului de poezii „Primăvara cosmică" (Ion) 8) În plin haos ! — Arin (var.) — Apar și primii elaboni ! 9) În salvare ! — Poet și prozator român căruia îi aparține drama „Furtuni de primăvară" (Nicolae) — Își fac apariția și bezele ! 10) Pictor și gravor francez semnatarul pînzei „Semănătorul" (J.F.) — Verbul unei importante lucrări agricole de primăvară (11) Cromatica predominantă a florilor de meri și caiși (masc. pl.) — Scriitor român din creația căruia reținem și poezia „Spre primăvară" (Eusebiu) 12) Baie finlandeză cu aburi — Mare poet chilian autorul poeziei „Primăvara în Nord" (Pablo).

DICTIONAR: ~~NAN~~, ~~ENEA~~, L.A.T.C., ~~ERC~~, ~~ABU~~, ~~FLO~~, ~~IIAS~~, ~~ANO~~, ~~ANIN~~, ~~LVA~~.

IOAN MAIER
Tîrgu-Mureș

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

FLORAR

ORIZONTAL : Crin — Floral — Lotusi — Bănut — Oz — Margareta — Petale — K — M — M — O — Out — P — Mosi — Topi — Petunii — Emotii — Ament — Iară — Acra — Za — Ta — S — Am — Oi — Muscel — Trei — At — Valeriana — Iederă — Lalea

când ați ultima oară

● — *Știu că mai comit și eu greșeli...*
— *Da, dar dumneavoastră, domnule director, comiteți greșeli geniale... !*

● — *Popescule, de vreo două săptămîni arăți foarte bine. Te ai lăsat de fumat ?*
— *Nu, domnule director. Alta-i cauza.*
— *Care ?*
— *În fiecare noapte visez că mă avansați.*

● — *Săptămîna trecută ai lipsit de două ori, spune directorul unui subaltern.*
— *E adevărat !*
— *De ce ?*
— *Lucrez la o nouă invenție : săptămîna cu mai multe duminici!*

● — *Domnule director, vă rog să mă puneți de pază ziua.*
— *De ce, domnule Popescu ?*
— *Noaptea am niște insomnii groaznice...*

● *Directorul către un funcționar :*
— *V-a spus contabilul șef ce aveți de făcut după-amiază ?*
— *Da, domnule director.*
Trebuie să-l scol de îndată ce vă apropiați dumneavoastră.

● — *Popescule, ce-i cu cererea asta de majorare a retribuției ?*
— *Păi, nu spuneați dumneavoastră, domnule director, că mă ocup numai de probleme minore ?!*

Auzite și pățite de
DUMITRU VASI-SOIMOȘANU

Test

ADUNĂRI

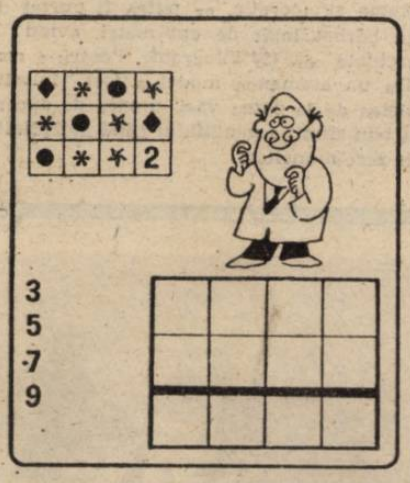

Reconstituiți adunările substituind simbolurile cu cifrele prezentate jos, stînga. Un simbol (un punct sau o stelută) corespunde, respectiv, cu același număr. De exemplu : un punct egal cu 3, iar o stelută cu 9.

(Soluția în numărul viitor)

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ȘTAMPILA ROTUNDĂ

Imprimarea care poartă numărul 5.

FEL DE FEL

● **Cîteva date** statistice oferite recent de „Food Research and Action Centers", cunoscutul institut din SUA : Un copil din patru din SUA suferă de foame sau malnutriție, 5,5 milioane de copii sub 12 ani suferă de foame, iar alți 6 milioane sînt afectați de grave carențe alimentare.

● **Să reamintim** un eveniment petrecut în anul 1932 : elvețianul Auguste Piccard, însoțit de asistentul său Cosyns, s-a ridicat cu un aerostat la o înălțime de 16 040 metri pentru a studia natura razelor cosmice.

POȘTA REBUS

IULIAN IONESCU — Constanța : am reținut toate careurile trimise de dv.

MARIAN MITROI — D.T. Severin : O.K. !

COCA E. JERCAN — Constanța : am primit careul „Vin alegerile" și, credeți-mă, am început să mă simt penibil tot respingîndu-vă careurile dar cu definiții ca „Iscusit în aranjarea camerei pentru vot" — ABIL sau „Epoci în care alegerile sînt la modă" — ERE, nu aveți șanse de publicare. Fiți mai exigentă cu dv.

REMUS BUTĂNESCU — Sibiu : bine construită „Căsuța noastră". Astept „cheia"...

DORIN MÎNZAT — Brașov : retrimiteți „Economia" cu o grilă de 12/12.

MARIAN MINCULESCU

Nr. 21 (1805) din 23 mai 1992

Caleidoscop

magazin

O colecţie sub... lacăt

Enormul lacăt pe care-l ţine în mîini cetăţeanul din fotografie nu este unul de la porţile infernului. El are, totuşi, istoria sa, deoarece a fost achiziţionat cu mare greutate tocmai din Turcia. Dar nu de un excursionist român. Lacătul respectiv a fost cumpărat de la un anticar din München, care i-a garantat cumpărătorului că provine din secolul trecut şi a fost folosit la una din marile închisori din Turcia. Această „piesă" l-a făcut fericit pe Manfred Klauda din München, care este un pasionat colecţionar de lacăte (cu cheile respective). Manfred Klauda se mîndreşte cu colecţia sa absolut originală şi din cauza numărului mare de exemplare colecţionate de-a lungul anilor (peste 400), a fost obligat să-şi construiască un mic muzeu în curte, care e vizitat de concetăţenii lui Klauda.

Construcţii

Oraşul bavarez Schömberg este un centru turistic interesant. Printre punctele sale de mare atracţie figurează şi unele construcţii, impunătoare. Ar fi suficient doar să amintim de castelul regelui Ludwig al II-lea a cărui viaţă şi frumuseţea castelului au fost imortalizate într-un film al regizorului italian Luchino Visconti. Nu se poate însă trece cu vederea nici expoziţia de construcţii miniaturizate realizate de unul din cei mai mari specialişti din lume, Franz Zanella. Cunoscut nu numai în Germania ci şi peste hotare, Franz Zanella este un adevărat artist, mîndru de creaţiile sale, deosebit de apreciate. Dacă printr-o întîmplare veţi avea ocazia să ajungeţi în acest oraş, nu omiteţi să treceţi în carnetul dv. de obiective şi expoziţia de construcţii miniaturizate realizate de Zanella...

Testosteronul repară nervii

O echipă de neurologi din Chicago afirmă în urma unor cercetări întreprinse că testosteronul, hormon sexual masculin, are o acţiune benefică asupra anumitor tipuri de paralizii musculare datorate leziunilor de nervi periferici, bolilor de neuroni motori, precum şi traumatismelor măduvei spinării. De asemenea, ajută la recuperarea mai rapidă a bolnavilor. Deocamdată, cercetătorii au administrat testosteron la hamsteri atinşi de leziuni ale nervilor faciali. Rozătoarele, în urma acestui tratament, şi-au recăpătat „mimica", spre deosebire de exemplarele suferinde dar netratate. Neurologii consideră că experimentele pe om ar putea fi întreprinse peste cei mult un an sau doi.

■ **La Centrul naţional al ceramicii din Petten (Olanda) s-a pus la punct o nouă ceramică pe bază de oxid de zirconiu, care poate fi utilizată, printre altele, la fabricarea patinelor. Primele teste sînt încurajatoare, tăişul patinelor îşi conservă duritatea după parcurgerea unor distanţe foarte mari pe gheaţă şi nu trebuie refăcut prin ascuţire.**

■ **Industria cosmetică foloseşte uleiul extras din grăsime de ţestoasă, bogat în vitamina A, îndeosebi pentru unguentele solare.**

■ **În Costa Rica se sacrifică anual între 1 800—2 000 de ţestoase**

TELEGRAME

marine pentru alimentaţia oamenilor.

■ **Adige, al doilea fluviu ca mărime din Italia, este puternic poluat. Locuitorii oraşelului riveran Rovigo au aflat că fiecare pahar de apă pe care-l beau de la robinet conţine un cocteil de produse toxice, care nu fac bine sănătăţii.**

■ **Fibrele metalice „Bekinox" sînt fibre din oţel inoxidabil foarte fine, produse în Belgia. Ele pot fi asociate uşor unor fibre textile. Adăugate în cantitate foarte mică, aceste fibre conferă calităţi antistatice ţesăturilor, tricotajelor, covoarelor etc.**

■ **Viitorologii americani lansează ipoteza că prin anul 2040 roboţii dotaţi cu o inteligenţă egală cu cea a omului ! vor deveni un lucru obişnuit.**

● **Ouăle broaştelor ţestoase sînt considerate de unele populaţii ca „afrodisiace". În Surinam, un ou de ţestoasă valorează un dolar.**

● **Microorganisme magnetice au fost descoperite în straturile superioare ale unei pajişti din Freising. Într-un milimetru cub de pămînt dizolvat s-au găsit aproximativ 100 de bacterii. În decursul a două săptămîni, în condiţii de laborator, ele s-au înmulţit de 100 de ori.**

● **În Indonezia sînt semnalate perturbări ale simbiozei dintre corali şi alge, urmate de albirea coralului. Să fie vorba de o epidemie temporară sau de un dezastru definitiv ?**

VINOVAT SAU NU ?

În acea simbătă, Madeleine J., de 38 de ani, se întorcea de la cumpărături, din centrul oraşului Tourcoing, Franţa, către casă, cînd fu surprinsă de o maşină a poliţiei, în faţa casei lor. Vecinii erau în stradă sau la ferestre. Deodată, Madeleine îl zări pe soţul său lovit de poliţişti şi îl auzi strigînd : „Sînt nevinovat".

În timp ce femeia era şocată şi nu ştia ce se întîmplă, un inspector de poliţie se apropie de ea, spunîndu-i că soţul său este acuzat de viol şi o invită la comisariat. Un vecin îi explică apoi că plîngerea fusese depusă de o anume Sophie V., de 23 de ani, divorţată, care locuia nu departe de ei. Marc era frigotehnist şi se dusese să-i repare ceva. Să fi abuzat oare în acele împrejurări ? Madeleine simţea că se prăbuşeşte. Erau căsătoriţi de 12 ani şi Marc era un om liniştit, un soţ bun şi ea refuza să-l creadă vinovat cu toate că suspiciunea i se strecura în suflet. Oribila îndoială a ţinut-o trează pe Madeleine toată noaptea şi în cele din urmă, regăsindu-şi curajul s-a adresat unui avocat. Sophie era cunoscută în cartier ca fiind o femeie de moravuri uşoare şi cazul trebuia lămurit... Într-adevăr, a doua zi, la comisariat, în urma confruntărilor dintre Marc şi Sophie s-a probat nevinovăţia lui Marc, care a fost pus imediat în libertate. Sophie recunoscuse că a mînţit, pentru că... „fusese refuzată".

Fericită, Madeleine şi-a îmbrăţişat soţul, s-au reîntors acasă, dar cu greu îşi pot alunga din minte momentele penibile prin care au trecut.

Un pantof de zile mari

„Fabrica noastră este foarte mică, dar putem să producem şi asemenea modele". Cu aceste cuvinte, Hiro Otsukoui, proprietarul fabricii cu acelaşi nume, a prezentat la Salonul internaţional de încălţăminte din Tokyo ultima lui realizare : un model de măsuri gigantice. Lung de 120 centimetri, pantoful cîntăreşte 32 de kilograme şi, teoretic, ar putea fi purtat de un bărbat înalt de opt metri, avînd o greutate de 450 kilograme. Pentru a realiza un asemenea model a fost folosită pielea de la patru vaci munca de ducere la bun sfîrşit a pantofului fiind îndeplinită de zece muncitori.

Joacă de copil...

Cu cele 230 de kilograme cît cîntăreşte, simpaticul englez George Macaree este unul dintre cei mai grei oameni din lume. Pentru el această problemă nu reprezintă un prea mare handicap. El se situează în rîndul acelor oameni care privesc cu calm deosebita lui stare fizică. Ba mai mult : este un cetăţean dotat cu un umor neobişnuit, care nu-şi face nici o problemă în legătură cu greutatea lui deosebită. Pentru a ilustra şi mai bine starea de spirit este, credem suficient să vă prezentăm o fotografie : trecînd printr-un parc pentru copii, Macaree nu-şi refuză plăcerea de a fi agreabil celor mici, distrîndu-i. Aşezat la un capăt al unui scrinciob, el înfruntă greutatea celor opt copii aşezaţi la celălalt capăt. Evident, scrinciobul se înclină cu el spre bucuria celor mici...

În numărul viitor :

Dezvăluiri senzaţionale

BOMBELE NUCLEARE, UN EXPLOZIV BANAL ?!

magazin

SERIE NOUĂ – 56 ANUL XXXV • Nr. 22 (1806) • SÎMBĂTĂ 30 MAI 1992 16 PAGINI 20 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

8 ore și 29 minute lucrînd în Cosmos

Întîlnire cu spiritele independente

Ipoteze asupra derivei continentelor

Bombele nucleare, un exploziv banal?!

Medicina la zi

Riscurile curei de slăbire

La Rio, șefi de state din majoritatea țărilor lumii se întîlnesc pentru a hotărî starea de sănătate a Planetei Pămînt.

In ce condiții se află acum. Cum va rămîne pentru generațiile viitoare.

Pentru că dacă grija pentru tineri nu e, nimic nu e...

SUMAR

Biblioteca Județeană MUREȘ TIRGU-MUREȘ

REGELE JUNGLEI

MOTTO : „întotdeauna mă simt sexy, acesta fiind unul din motivele pentru care mă aflu în business : să-mi exersez fantezia sexuală".

V-ați dat seama că este vorba despre **David Lee Roth**, fostul solist al trupei Van Halen, cel care în timpul concertelor se comportă ca un adevărat Tarzan pe scenă executînd numere acrobatice și chiar salturi cu fringhia pe deasupra capetelor spectatorilor... Încă din copilărie a fost atras de sport (karate, atletism, dans sportiv) pasiunea pentru muzică apărînd mult mai tîrziu. Alex și Eddie Van Halen l-au întîlnit cîntînd cu Red Bal Jates și au sesizat imediat calitățile sale extraordinare de showman dar să-i lăsăm pe frații Van Halen și să ne întoarcem la David : la 13 ani pleacă pentru o perioadă la New York la un unchi de-al său, proprietarul unui bar unde, neavînd ce face, David descoperă la chelneriteie de acolo „lucrul" care va deveni unul din cele mai importante din viața lui, sexul... Mai tîrziu David declara : „femeile sînt hobby-ul meu". În perioada Van Halen mulți credeau că turneele grupei reprezintă o lungă orgie întreruptă, din cînd în cînd, pentru ieșirile pe scenă (au intrat în „istorie" grămezile de bikini, sutiene și sticle goale găsite după încheierea concertelor...). În timpul său liber David călătorește prin țări exotice și prin diferite rezervații naturale, locul său preferat fiind Amazonia. Dar să lăsăm jungla amazoniană și să revenim la jungla new-york-eză, locul unde, împreună cu Van Halen, David a editat cinci albume (în care și-a demonstrat calitățile vocale) care s-au vîndut foarte bine pe piața americană. În 1983 grupa Van Halen a primit pentru participarea la un festival suma de 1,5 milioane dolari făcîndu-l pe Lee Martin să-i treacă în cartea sa „Masters Of The Metal" ca fiind cea mai bine plătită grupă, iar în 1985 o anchetă efectuată de Billboard dezvăluia faptul că, în S.U.A., din 100 persoane 10 aveau cel puțin un disc semnat de Van Halen... 1985 este și anul despărțirii lui David de frații Van Halen în urma apariției primului său maxisingle Crazy From The Heat — înnebunit de arșiță. După aceasta David, înconjurat de muzicieni de valoare ca Billy Sean (bass), Steve Vai (ch) și Greg Bizonetti, va edita albumele de excepție Eat'en And Smi'e și Skyscraper. La finele lui 1990 i-a apărut LP-ul A Little Ain't Enough, o producție de valoare medie dacă avem în vedere clasa lui David. Poate, cine știe, acest album a fost creat între două călătorii, între Noua Guinee și Amazonia... În încheiere îl las pe David să vă mai spună cîteva cuvinte : „oriunde mă aflu mă simt bine și mă distrez de minune. Dacă vroiam să fiu serios aș fi intrat la filarmonica din Boston"...

Albumul săptămînii

TOOLBOX — IAN GILLAN

Numele lui Gillan va fi scris întotdeauna cu literă aurită în dicționarele de rock. Este, totuși, prea devreme pentru a-l considera un caz clasat, avînd în vedere faptul că el este foarte activ pe tărîm muzical și mai are multe de arătat publicului meloman... Toolbox (cutia de scule) a apărut tocmai pentru a demonstra că „leul" (născut pe 19.08.1945) este din nou rege ! Pentru Gillan muzica este mai întîi artă și apoi business, această concepție despărțindu-l de Deep Purple. Acum este liber să facă muzica așa cum o înțelege el, ceea ce a „meșterit" în Toolbox reprezintă, îndrăznesc să spun, ego-ul său în rock, un album care nu este cu nimic mai slab precedentului disc semnat Gillan, Naked Thunder (primit foarte bine de melomani). Glasul lui nu a pierdut nimic din calitățile care i-au adus primul loc în topul „vocaliștilor", glas la care cunoscătorii rock-ului nu pot rămîne indiferenți. Referitor la muzica acestui LP nu vă pot spune decît atît : hard-rock, un hard sănătos ! Din trupa cu care a editat Naked Thunder nu a rămas decît chitaristul Steve Morris căruia i s-au alăturat Leonard Hayes (tobe) și Brett Bloomfield (bass). Gillan n-a schimbat doar muzicanții ci și casa de discuri și producătorul, alegînd compania EAST/WEST și pe producătorul Chris Tzangarides (care a lucrat și cu Judas Priest).

Cele 11 piese sînt inegale între ele dar traiectoria lor merge de la bun spre foarte bun, cele mai reușite fiind, după părerea mea, Dirty Dog și Pictures Of Hell.

M-a surprins absența marii balade rock, gen în care Gillan s-a descurcat întotdeauna foarte bine...

Celor care n-au ascultat, încă, acest album le spun să nu dea crezare zvonurilor potrivit cărora în acest LP Gillan se parodiază pe sine și le recomand să nu aibă încredere decît în propriul lor auz și vor „vedea" că Toolbox face banii...

musicbox

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

■ **Această drăguță cîntăreață a grupului Black Box de fapt nu cîntă. Este dublată. Pe discuri și în apariiile scenice. Și nu e singura. Cei doi din Milli Vanilli au făcut la fel. Trăim în epoca în care vocea poate fi sintetizată, datorită noilor tehnologii de studio, sampling, te'eprezență, playback, remix-uri etc. mistificarea devine perfectă, e suficient să arăți bine. Cine cîntă nu mai are importanță.** (G.C.)

TOLBA CU SCRISORI

MARIANA CHIREA — BUCUREȘTI, str. Măgura Vulturului nr. 66, bl. 117, sc. A, ap. 2, sector 2, dorește să corespondeze cu fani NKOTB.

NICOLETA FOVAȘ — Sighetul Marmației, B-dul Independenței 9/10, cod 4925, Maramureș, așteaptă scrisorile fanilor Snap și Vanilla Ice.

FLORIN ILIE — București : răspunsul este negativ

LAURA BOARIU — Sibiu : ai înțeles greșit. Pot trimite casete audio sau video dar nu și postere...

SEBASTIAN SUDITU — București : str. Fabricii, bl. 15 E, sc. 2, ap. 88, sector 2 dorește să corespondeze cu rapperi.

MARIAN COTRĂU — Salon'a : anunțul tău a mai apărut o dată pe 8 februarie...

RAMONA VERMAN — Onești, str. Mercur nr. 2, bl. 2, sc. 3, ap. 114 Bacău, 5450 îi roagă pe admiratorii lui Jean Michel Jarre să-i scrie pe adresa de mai sus. E așteptat și Radu Haraga.

MIRELA ISPIR — Roșiorii de Vede : 1) NKOTB, Hangin' Tough, Step By Step, No More Games și Hits, 2) Forever Your Girl Snellbound, 3) Rhytm Of Nation 1814, 4) Violator, 5) n-au mascotă.

VASILE GABOR CĂTĂLIN — Galați, str. Brîndușei nr. 2, bl. F 5, sc. 1, ap. 1, Micro 16, Galați, 6200 așteaptă scrisorile copiilor din țară.

VIOLETA PAL — Galați, am doar Bad-ul.

DIANA GHEORGHE — Pitești — aleea Pescarilor (cart. Războieni) bl. J 6, sc. A, ap. 12 dorește să corespondeze cu fanii NKOTB.

IULIA IZOT — Mangalia : 8 august 1958, Gary, Indiana, USA. Michael Jackson ,5328 Fulton AVLP Hollywood, California 91805, USA.

TOP TEN DANCE

Încep prima ediție a topului nostru de dans prin a-i mulțumi domnului Andrei Partos pentru informațiile furnizate în legătură cu Mr. Big, grupul american despre care am afirmat că ar fi „un celebru necunoscut". Cînd am spus aceasta am avut în vedere faptul că grupul a fost și mai este încă necunoscut majorității covîrșitoare a melomanilor din țara noastră. Oricum, domnule Partos, mi-am însușit corecția dv. chiar dacă finalul ei mi s-a părut a fi cam prea „tare"...

10. **Express Yourself — Salt'N'Pepa**
9. **Deeply Dippy — Right Said Fred**
8. **Joy — Soul II Soul**
7. **I Need Money — Marky Mark**
6. **Why You Wanna Trip On Me ? — Michael Jackson**
5. **James Brown Is Dead — LA Style**
4. **Keepin' The Faith — De La Soul**
3. **No Taboo — Sandra**
2. **Rhythm Is A Dancer — Snap**
1. **2 Legit 2 Quit — Hammer**

PUNCTE

Michael Jackson crede în reîncarnare

Ne-am obișnuit deja cu ciudățeniile celei mai celebre vedete a muzicii rock, Michael Jackson. *Una în plus : star-ul american crede în vrăjitoare și în reîncarnare. Ghicitoarea lui preferată l-a anunțat că Michael va reveni pe Terra sub forma unui oarecare Kelly (destul de prevăzător,*

cîntărețul nu a vrut să dezvăluie și numele de familie al acestui Kelly al său). Convingerea merge atît de departe, încît Michael Jackson *și-a refăcut testamentul, trecîndu-l pe Kelly cu un venit de 100.000 dolari, în caz că acesta va renaște într-o familie săracă (!). Sigur, din toată această ecuație, lipsește un mic amănunt : ce vor mai însemna 100.000 dolari dacă Michael Jackson va reveni pe Terra peste cinci secole...*

Fanny Ardant se teme de bărbați...?

...Așa s-ar părea, de vreme ce tînăra actriță a turnat două filme într-un an, ambele în regia unor femei. Despre primul, „Femeia dezertorului", *Michal Bat-Adam a crezut că nu va mai vedea lumina zilei. „Eram pe punctul de a ne îmbarca pentru Israel, unde urma să se filmeze, cînd a început războiul din Golf, povestește Fanny*

Ardant. Și a trebuit să luăm totul de la zero". În al doilea film, „Nimic, decît minciuni". *În regia Paulei Muret, actrița interpretează rolul unei femei care se zbate între existența alături de soțul ei (Jacques Perin) și cea alături de amant (Alain Bashung). Francezii nu se dezmint atunci cînd este vorba despre triunghiul conjugal. Revenind la regizori, Fanny Ardant, recunoaște că aceștia au un aer care o înfurie. Spune chiar mai în glumă mai în serios : „Probabil că felul meu mai pasional, un pic nemăsurat îi cam sperie". Asta nu înseamnă că tînăra actriță nu așteaptă un regizor curajos.*

Twin Peaks

Excelent serialul difuzat de televiziunea română începînd de săptămîna trecută. Deși are toate datele unui film comercial de bună ținută și un story aproape banal, oricum parcă văzut de atîtea ori în filmele polițiste, realizarea este modernă, un aer proaspăt și postmodernist poate fi detectat în fiecare secvență. Dacă mai adăugăm că anul acesta a fost prezent și la Festivalul de la Cannes...

GEORGE CUȘNARENCU

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Paul IOAN, Mihaela DOROBANȚU (directori)

REDACȚIA : Piața Presei Libere nr. 1, telefon : 17.60.10/ 17.60.20. ADMINISTRAȚIA Editura Presa Națională S.A. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — București.

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO.BOX 33—57, Telex 11995 ; 11034, Fax 90 — 18.56.73 — București — Piața Presei Libere nr. 1 — România.

SERVICIUL DE DIFUZARE ȘI PUBLICITATE : 18.24.27.

Redactor șef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Manuela Spătaru, Șerban Filip (1612); Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan (șef secție), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692).

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

O istorică aventură spațială

■ Economie severă de combustibil pentru ca „Endeavour" să realizeze apropierea de „Intelsat-6", aflat la o depărtare de 165 km ■ Trioul de astronauți nevoiți să rămînă în sasul navetei timp de 90 minute înainte de ieșirea lor în spațiu ■ Record al ieșirii în Cosmos stabilit de astronauții Thout, Hieb și Akers : 8 ore și 29 minute ■ Reparat, satelitul a fost plasat pe o orbită nominală, iar peste o săptămînă pe una geostațională, la o altitudine de 36 000 km. ■ Trezirea la viață a lui „Intelsat-6" în spațiul cosmic — o mare realizare a astronauților americani.

8 ORE ȘI 29 DE MINUTE LUCRÎND ÎN COSMOS

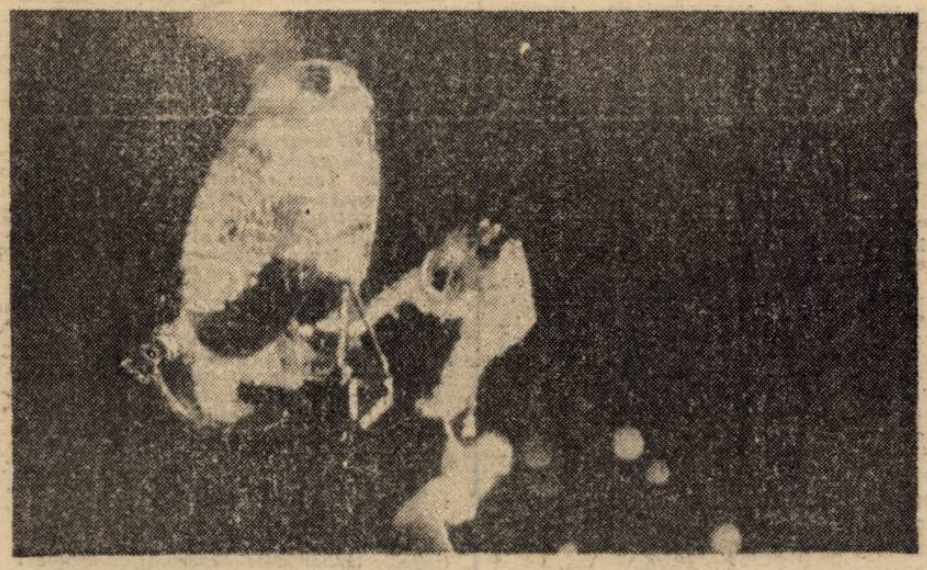

Astronautul american Pierre Thuot încearcă să intercepteze în spațiu satelitul „Intelsat-5".

Ieșirea în spațiu a trioului de astronauți — Pierre Thout, Rick Hieb și Tom Akers — s-a efectuat în timpul celei de-a 94-a rotații pe orbită a navetei „Endeavour cînd ea se afla deasupra Oceanului Atlantic. Miercuri, înainte de a se purcede din nou într-o aventură cosmică, comandantul Dan Brandestein a reușit să aducă „cargoul spațial" cît mai aproape de „Intelsat-6". Cu o zi înainte de a se efectua a treia ieșire, naveta a economisit la maximum combustibilul. Era o condiție necesară pentru ca „Endeavour" să realizeze apropierea de „Intelsat-6", aflat la o depărtare de 165 km.

Ieșirea în spațiu a fost întîrziată cu 90 de minute față de programul stabilit. În acest timp, astronauții au trebuit să rămînă în sasul navetei. Unul dintre cei trei „aventurieri cosmici" a trebuit să se sacrifice și să stea într-o poziție incomodă, cu capul în jos, timp de o oră și jumătate. Era singura alternativă pentru ca cei trei să poată încăpea în spațiul restrîns al sasului. Pusă sub semnul incertitudinii datorită amînării misiunii, astronauții au primit la timp, totuși, semnalul verde al ultimei încercări de prindere a satelitului de comunicații aflat în pană. Deși au fost nevoiți să rămînă în afara navetei timp de 8 ore și 29 minute (se realiza astfel o nouă performanță — cea mai lungă ieșire în Cosmos).Îndrăzneala și priceperea de care au dat dovadă cei trei astronauți în prelungitul lor „balet cosmic" s-a soldat cu un succes deplin. Satelitul recuperat și reparat miercuri, 13 mai 1992, a fost plasat pe o orbită nominală de înaltă altitudine a doua zi, la 17 h și 23'GMT. „Noi am văzut aprinderea, adică trezirea la viață a lui „Intelsat-6". Era un spectacol fascinant", declara comandantul misiunii navetei „Endeavour". Ordinul de aprindere a fost trimis de la Washington, via stația de urmărire a sateliților din Indonezia, preciza Tony Truzillo, purtătorul de cuvînt al Consortiului Internațional „Intelsat". Miercurea următoare, satelitul urma să ajungă pe o orbită geostațională, la o altitudine de 36 000 km, pentru a putea fi operațional către sfîrșitul lunii iulie, cînd va retransmite Jocurile Olimpice de vară de la Barcelona.

Noul administrator de la NASA, Daniel Goldin, succesorul lui Richard Truly, care a demisionat în martie trecut, a anunțat că a solicitat efectuarea unui studiu referitor la costul exact al operațiunii principale a misiunii cosmice — recuperarea și repararea satelitului. Consortiul internațional „Intelsat" vărsase 150 milioane de dolari pentru repunerea în funcțiune a satelitului de comunicații, din care 93 milioane dolari pentru NASA. Un zbor al navetei a fost evaluat la cirea 400 milioane dolari. Și dacă se ține seama de aspectul financiar al cercetărilor spațiale efectuate la bordul navetelor, atunci valoarea unei misiuni se ridică la peste un miliard de dolari, sînt de părere expertii financiari. Dacă această apreciere se va dovedi exactă, atunci înseamnă că NASA s-a ales cu pierderea unei sume substanțiale. S-a salvat un satelit pe care Intelsat ar fi putut să-l înlocuiască cu un altul, iar misiunea navetei s-a prelungit. NASA a dobîndit, însă un deosebit prestigiu, ca urmare a reparării în spațiul extraatmosferic a unui aparat cosmic. A fost o premieră. Date fiind considerațiile expertilor financiari, Daniel Goldin, administrator la NASA, avea să se pronunțe în favoarea unor aranjamente echitabile între părțile contractante. În speță este vorba de NASA și Intelsat. El a atras atenția că va trebui să se țină seama de faptul că au fost mai multe încercări de prindere a satelitului inert, două în tandem și ultima la care a participat un trio de astronauți, cînd viața acestora a fost pusă în primejdie ; chiar și naveta ar fi putut fi lovită în timpul manevrelor de recuperare a lui „Intelsat-6".

D. FILIP

(Va urma)

IPOTEZE ASUPRA DERIVEI CONTINENTELOR [I]

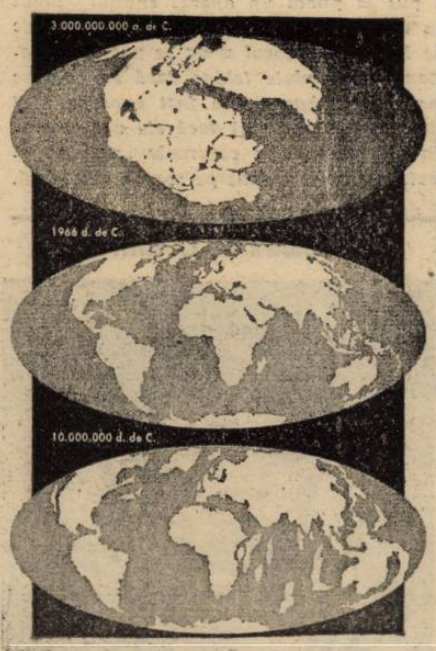

Alfred Lothar Wegener, geoficizian, meteorolog și explorator arctic, are meritul de a fi lansat, la începutul secolului, ipoteza derivei continentelor, pe baza observării complementarității coastelor Africii și Americii de Sud, ca și a anumitor formațiuni și aliniamente geologice vechi. Teoria sa a simplificat mult cercetările întreprinse de paleontologi, în sensul explicării prezenței speciilor fosile identice de o parte și de alta a Oceanului Atlantic. Multe decenii la rînd, ipoteza lui Wegener a rămas la acest stadiu, nereușindu-se a se acumula argumente convingătoare în legătură cu cauzele și mecanismele derivei continentelor. În anii '80, în urma explorărilor submarine, oceanografii au ajuns la concluzia că fundul oceanului renaște și se îmbogățește continuu. Această descoperire avea să-i determine pe oamenii de știință să reia teoria lui Wegener și s-o aprofundeze.

Descoperirile făcute de pionierii geofizicii maritime au produs o adevărată revoluție în știință, odată cu lansarea și continua îmbogățire a noțiunilor spre expansiunea fundului oceanic, teoria tectonicii plăcilor devenind cadrul general al activității oamenilor de știință în acest domeniu. Sondajele batimetrice (destinate măsurării adîncimii oceanului), au evidențiat clar trei tipuri de structură ale bazinelor oceanice : dorsalele fosele și zonele de fractură. Dorsalele formează o rețea continuă de lanțuri muntoase lineare, răspîndite pe o lungime de peste 60 000 de kilometri în jurul globului. Situate în bazinul Pacificului, fosele sînt porțiunile cele mai adînci ale oceanelor, recordul în materie fiind deținut de groapa Marianelor, cu o adîncime de peste 11 000 metri. Zonele de fractură sînt în general lineare, perpendiculare pe dorsale, formînd „cicatrici" pe fundul oceanului. Adîncimea medie a bazinelor oceanice e de 5 000 metri, reliefuI format de dorsale se ridică la peste 2 500 metri. În ce privește adîncimea foselor, aceasta este de cel puțin 2 000 metri. Măsurarea sistematică a intensității cîmpului magnetic terestru la suprafața oceanelor a evidențiat succesiuni de anomalii în toate oceanele — rectilinii, alternativ pozitive și negative. Hărțile anomaliilor magnetice prezintă și ele o alternanță a benzilor negre (anomalii pozitive) și albe (anomalii negative), ce le face să semene cu o... zebră. Studii detaliate au arătat că aceste liniarități sînt paralele, simetrice cu dorsalele oceanice și că sînt decalate de o parte și de alta a fracturilor oceanice. Hărțile de repartiție a seismelor și vulcanilor activi de pe Terra au arătat că aproape toate seismele importante, ca și majoritatea vulcanilor activi, cu excepția punctelor calde, sînt concentrate pe benzi înguste și, lucru foarte important, coincid cu fosele și dorsalele oceanice. **(S.F.)**

(Va urma)

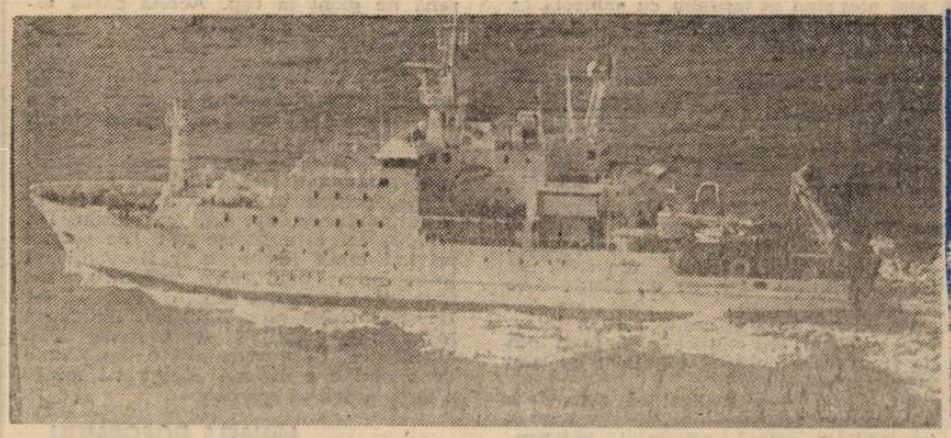

Ministerul Tineretului și Sportului ROMÂNIA

DACĂ IUBIRE PENTRU TINERI NU E, NIMIC NU E...

Tineretul reprezintă (sau ar trebui să o facă !) o preocupare de primă importanță pentru orice societate. Și, implicit, o competență deosebită a politicii pe care o pune în aplicare guvernul fiecărei țări. Cu atît mai mult este adevărat acest lucru la noi, unde tineretului îi datorăm, într-o măsură covîrșitoare erupția eliberatoare de la 21/22 Decembrie 1989.

Avem, iată, un Minister al Tineretului și Sportului (nu multe sînt țările în care există o asemenea instituție) în care Departamentul pentru problemele tineretului își face din ce în ce mai simțită activitatea. Pentru a afla mai multe amănunte, ne-am adresat la început **Dnei Sanda Brînză, director, și Dnei Riana Calotă, Șef de birou, în cadrul Direcției Programe a Departamentului.**

— Cum este deci organizată activitatea Dv, Dnă Sanda Brînză ?

— Există două direcții principale : cea a programelor pentru tineret și cea a relațiilor din teritoriu și cu instituții și organizații de tineret. Urmărim în primul rînd descentralizarea, să „luăm pulsul" la fața locului...

— Și în ceea ce privește programele pentru tineret ?

— Această direcție, inaugurată la 3 sept. 1990, include activități culturale, preocupări privind stiluri de viață sănătoasă, de sprijinire a familiei tinere și protecție socială pentru tineret, petrecerea timpului liber și stimularea vieții asociative, precum și promovarea relațiilor internaționale. Un rol deosebit revine și subprogramului privind stimularea activității tinerilor cu spjrijinul mass-media și prin asimilarea culturii informative.

— Aveți în vedere vreo acțiune în viitorul apropiat ?

— Da, simpozionul „Tinerețe Loisir" sau „Vacanțe-Active" de la Costinești, 4—7 iunie, organizat cu participarea structurilor guvernamentale din România și Moldova. Manifestarea va include vernisarea unei expoziții de grafică satirică a tineretului în holul hotelului Amfiteatru și un festival național de chitară clasică.

— Cît considerați că este de satisfăcătoare această activitate ?

— Poate că nu este prea bine înțeles rolul Departamentului, și aceasta pentru că nu se poate face protecție socială firească la nivel de individ. Se lucrează cu asociații de tineret, cu organizații, ar fi de preferat să lucrăm cu organizații naționale care au obiective cristalizate, preocupări comune. Un exemplu este Clubul Național pentru Turism, constituit din cluburile din județe. Tot la nivel național există și alte organizații pe diferite domenii.

— Printre preocupările Departamentului știu că există o grijă deosebită și pentru copiii cu aptitudini deosebite. Dră. Riana Calotă, ce ne puteți spune ?

— El cuprinde mai întîi... descoperirea acestor copii. Apoi selecția lor, orientarea pe diferite domenii conform aptitudinilor, antrenarea lor. Și... finalizarea, folosirea unor astfel de valori în țară, ceea ce implică realizarea unor condiții materiale și spirituale care să-i facă pe copii să rămînă nu să migreze.

— Am înțeles că folosiți facilitățile Palatului Copiilor...

— Aici se desfășoră o primă fază experimentală, cum ar fi în cazul cercurilor de informatică pentru copii între 7 și 16 ani, dar este preconizat un program național, deoarece această categorie de tineri există în toate zonele țării. Apoi mai sînt taberele de pregătire pentru informatică de la Timiș, Eforie — începînd din sept. 1991 la Timiș sînt organizate stagii de instruire de fiecare sfîrșit de săptămînă...

— Nu cumva există riscul unui adevărat dopaj intelectual ?

— Nu acest program nu-și propune o dopare intelectuală a copiilor, ci merge pe o instruire firească și care să corespundă felului lor de a fi și tipului de inteligență al copilului.

— Unde ați avut ultima manifestare ?

— La Expoziția Romorgadata. Am avut spațiu închiriat la pavilionul central unde copiii au prezentat produsele realizate de ei în orele de instruire. A fost o premieră absolută ! Copiii și-au vîndut propriile lor produse. Vor deveni „vedete" și au luat deja contacte cu diferite firme românești și străine...

— Dră Riana Calotă, care este cel mai tînăr dintre copii ?

— Andrei Țugulea. Are numai nouă ani !

Atunci dați-ne voie ca prin intermediul lui Andrei să le mulțumim tuturor și să-i felicităm ca și pe Dv., pentru munca plină de dăruire și, de ce nu, care presupune multă dragoste și chiar multe sacrificii. Sau, după cum se spune, dacă iubire pentru tineri nu e, nimic nu e...

MIHAELA DOROBANȚU

incursiune în paranormal

MIRACULOASELE VINDECĂRI ENERGETICE (III)

Continuăm periplul prin „lumea" energiilor și biocîmpului energetic asigurați de interlocutorul nostru, dl. SILVIU GEORGESCU, cercetător al domeniului si am spune chiar specialist în determinările energetice asupra vieții noastre pămîntești și cosmice, că am făcut pînă acum tot ce ne-a stat în putință pentru a oferi cititorilor noștri o expunere accesibilă oricărui nivel de înțelegere. Remarca se impune întrucît nu toți cititorii noștri sînt specialiști în fizică, electronică sau bioenergetică. Ce trebuie să reținem însă în primul rînd, este faptul că miraculoase vindecări energetice beneficiază actualmente de o argumentare științifică riguroasă, că nu ne aflăm în fazamitului vindecării fără suport științific validat dimpotrivă, pășim pe un teren relativ bine și corect înțeles, chiar dacă nu și cunoscut în toate detaliile sale.

Rostul acestei incursiuni este nu în ultimul rînd de a avertiza cititorii, pe bolnavii care apelează la bioenergoterapeuți asupra virtuților reale (care nu au nevoie de avertismente), dar mai ales asupra primejdiilor care pot apărea în urma practicării bioterapiei energetice de resursă umană de către tot felul de impostori și ignoranți avizi de cîștig. De aceea ne reexprimăm părerea că practicienii, indiferent de postulatele lor — științifice, religioase sau religioase-științifice — trebuie să-și testeze potențialul bioenergetic și să posede confirmarea pentru practică din partea specialiștilor. Nu ne gîndim la măsuri coercitive sau de altă natură, ci în primul rînd la confirmări cu incidență morală congruente cu incidența socială pe care o are această practică mai ales în ultimul timp.

— Să continuăm așadar cu o întrebare elementară : Ce se vede cu ochiul bioenergoterapeutului în organismul uman ?

— Este fascinant cît de bine se văd pe energia noastră toate aspectele vieții, fiecare acțiune a noastră, fiecare gînd precum și calitatea lor ! Atunci cînd gînduri le sînt îndrăznețe și curate, avînd aceadoză de puritate clară, energia din zona capului devine din ce în ce mai vibrantă, cu un aspect plăcut, omogen. Atunci cînd stresul și stările nervoase ne cuprind, starea energetică se tulbură și vibrațiile ei scad. Apar zone cu puternice perturbații energetice și dacă gîndurile pe care le avem rămîn în continuare meschine sau obsedante, perturbațiile care au dus la formarea unor zone de vibrații din ce în ce mai joase afectează computerul cerebral, trec de la simple dificultăți în funcționarea sa, la disfuncții puternice și chiar spre nebunie !

— Ai vorbit de trei zone distincte de energie și de corelarea lor. Ce se întîmplă cu celelalte zone, altele decît cea specifică creierului ?

— Aceleași fenomene apar și pentru celelalte zone controlate de energia medie (a creierului), care ne indică modul în care mîncăm, obiceiuri bune și rele, starea fizică (sportivă) și altele. Deci propriul nostru corp energetic este o adevărată carte deschisă care, pentru cei ce ajung să vadă energiile, ajută la interpretarea ușoară a tuturor faptelor bune și rele, conștiente și inconștiente pe care le facem în viața zilnică.

— Care sînt „simptomele", formele de depistare ?

— Locurile în care apar perturbațiile energetice sau mari scăderi ale vibrației energetice sînt însoțite de multe fenomene fizice secundare, schimbări ale cîmpului bio-electromagnetic ce însoțește ființa carnală. Aceste efecte secundare sînt ușor de identificat cu aparatura la laborator prin senzațiile ușoare asupra mîinilor, răsucirea unor anse metalice și multe alte procedee. La ora actuală aceste metode sînt des folosite în depistarea zonelor bolnave dar nu pot să arate cu exactitate cauzele îmbolnăvirii și mai ales posibilitatea vindecătorului de a lucra energetic în acea zonă. Am văzut că perturbațiile energetice apar datorită greșelilor pe care le facem în viața zilnică. De aici și concluzia aproape logică, aceea că tot noi trebuie să fim aceia care vom corecta greșeala, reenergetizînd prin propria noastră voință zona afectată. Ce poate fi mai extraordinar în evoluția unei ființe, decît curajul recunoașterii și reparării propriei greșeli ?

— Am în vedere faptul că pentru mulți dintre bioenergoterapeuți credința face parte din potențialul tămăduitor. Ei chiar mărturisesc, pe bună dreptate, că îi ajută credința în tot ce fac...

— Dar prin tot ce-am afirmat pînă acum, nu ne apropiem de religie ? Eu doresc însă să se înțeleagă mai mult, iar a înțelege este absolut obligatoriu să abordăm lucrurile și din punct de vedere științific. Vreau să spun că este normal ca noi să fim atenționați de energia noastră de greșelile făcute, de aceea nu e ultima șansă sau ultima soluție ca să apelăm la altcineva să vină să ne refacă starea bună prin vindecări energetice !

— O idee nouă. Îi asigurăm pe bioenergoterapeuți că această idee nu se vrea polemică sau contestatară față de practica lor, mai ales aceea cu rezultate pozitive și indubitabile. Eu trebuie să fiu imparțial și conciliant. Ce are de spus specialistul ?

— Specialistul pentru că are ceva de spus ca specialist, va fi de asemenea imparțial dar nu și conciliant ! Trebuie să se înțeleagă odată pentru totdeauna că vindecătorii care în cea mai mare parte simt doar fenomenele secundare produse de energia definitorie a ființei umane, cu atît mai puțin nu vor cunoaște efectele pe care le are aruncarea unei unde energetice asupra corpului pacientului, fapt ce produce (fapt îndelung testat și verificat de mine însumi !) o întreagă furtună energetică, al cărei adevărat efect devastator încă ne rămîne necunoscut.

ION TUGUI

(Va urma)

Ordinator de volaj

A fost realizat în SUA primul ordinator fără claviatură — NCR 3125 — pe al cărui ecran sensibil se poate scrie în mod direct cu un stilou special. El cîntărește o mie opt sute de grame și seamănă cu un bloc-notes ! Îi lipsesc tastele cu litere sau cifre ori cursorul. Ecranul său cu cristale lichide recunoaște scrisul proprietarului său. Cu un stilou electronic fără cablu utilizatorul poate selecționa funcția care îl interesează din masa de informații propuse. El poate să șteargă, să introducă, să pună în evidență un cuvînt, să anuleze un text ; este suficient pentru aceasta să-l parcurgă cu stiloul special și apoi să traseze peste el o linie ondulată. O altă particularitate o constituie faptul că noul ordinator înregistrează semnătura proprietarului său, fapt ce asigură protecția accesului la calculator. NCR 3125 posedă o memorie impresionantă.

Destinat cu precădere persoanelor aflate în deplasare (comercianți, medici în vizită la bolnavi) acest calculator este util și celor care nu dispun întotdeauna de un birou (controlori, șefii raioanelor din supermagazine etc.).

„Nas" electronic

În viitor va fi posibil să se dea de urma trufelor (tuber melanosporum) cu ajutorul unui „nas" electronic. Această afirmație aparține cercetătorului de origine indiană Krishna Persaud, care lucrează la Universitatea din Manchester. El a declarat că a pus la punct un aparat special dotat cu un sensor electronic capabil să indice de la distanță locul unde se pot găsi asemenea trufandale (chiar dacă se găsesc îngropate). Aparatul a fost experimentat cu deosebit succes și dacă ele vor fi confirmate după alte controale „nasul" electronic va fi produs pe scară industrială.

Întîlnire cu spiritele independente

„PUTEREA NECUNOSCUTĂ"

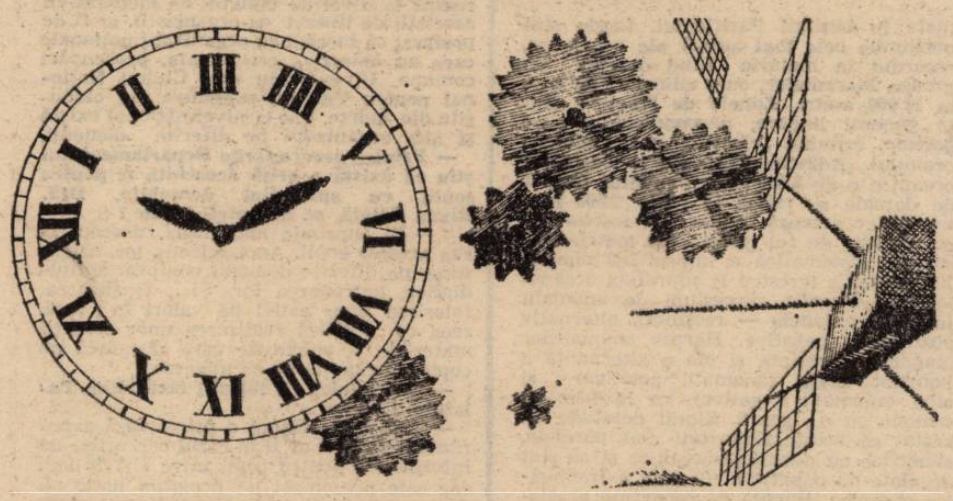

Titlul cărții scriitorului Guy Lyon Playfair pe care intenționăm să o prezentăm este „Puterea necunoscută". Redactor și reporter la cîteva din marile ziare și reviste din S.U.A., Marea Britanie și Brazilia, autorul s-a născut în India și a făcut studiile în Anglia. Impresionat de multitudinea și diversitatea preocupărilor și activităților de studiere a fenomenelor paranormale în Brazilia în special și pe continentul sud-american în general, el a adunat în această carte cîteva din cele mai senzaționale întîmplări. Dar să-l lăsăm pe el să se explice, făcînd apel la binecunoscuta întîlnire a lui Machbeth cu vrăjitoarele : «„Spune-mi, Putere Necunoscută", a ordonat Machbeth... „Nu încerca să afli mai mult", i-au răspuns vrăjitoarele. Eu nu le-am ascultat sfatul...»

Poate că este aici un semnal de alarmă, mai ales cînd ne întîlnim cu subiecte ca reîncarnarea, chirurgia psihică sau vindecările paranormale. Dar, ca să ajungem să spunem că ne e frică să știm mai mult, trebuie măcar să aflăm cîte ceva...

1. Cazul Ruytemberg Rocha . Acasă la Dr. Alberto Carvalho, într-o suburbie a celebrului Sao Paolo, 6 noiembrie 1961, ora 8.30, seara... Întrunirea săptămînală a unui mic grup spiritist. Ca de obicei, urmau să citească împreună din cărțile lui Alan Kardec, cel care la 1857 scrisese „Cartea Spiritelor", să mediteze împreună, să discute. Numai că de data aceasta printre ei se afla și medium-ul Tonia care, după scurta perioadă de concentrare de la început, a intrat brusc în transă : gemete, plînsuspine — dar nu o stare de disperare, ci mai curînd de adîncă tristețe. Urmînd „rețeta" obișnuită, Dr. Carvalho (de profesie medic), întreabă medium-ul despre cine este vorba. Spre surpriza generală însă, prin gura Toniei s-a făcut auzit... un adevărat raport : «Mă numesc Ruytemberg Rocha. Sînt elev în anul doi al școlii de poliție din statul Sao Paolo, sublocotenent în batalionul Marcilio Franco. M-am născut în 1908 la Sao Joao de Bocaina. Tatăl meu se numește Osorio Rocha, iar mama — Julieta Simoes... Am luptat în Revoluția din 1932, la Buri... Am fost rănit de un glonte care m-a lovit în piept...

Dr. Carvalho îl întrerupse cu o întrebare : „Tatăl tău murise cînd te-ai dus pe front ?" Răspunsul, exprimat cu surprindere, a fost : „Nu".

Dr. Carvalho a realizat că avea de-a face cu un fenomen obișnuit în asemenea ședințe, cel al spiritului independent de corpul material". Cu grijă și tact i-a spus acest lucru, oferindu-i în același timp ajutorul său și al întregului grup pentru a se obișnui cu condiția sa reală.

„În ce an sîntem ?" a întrebat vocea. Dr. Carvalho a răspuns : 1961. „Deja ? Dar este imposibil ! Aproape 30 de ani... Atunci ce s-a întîmplat cu mine ? Și unde e mama ? Dar sora mea ? O iubeam așa mult..."

Dr. Carvalho a încercat din nou să-l calmeze, l-a asigurat că va fi bine tratat... În final, Rocha a acceptat și a părăsit-o ușor pe Tonia... mulțumit de buna primire ce i se făcuse.

... Ședința se sfîrșise și toți plecau mulțumiți că ajutaseră un spirit să se împace cu sine... Toți, afară de doi. Dr. Carvalho și încă un medic. Dr. Lombo, un catolic fervent, relativ sceptic privind tot ceea ce ținea de spiritism. Ei au hotărît să verifice tot ce se spusese.

Nu părea prea greu, căci existau destule date privind revoluția constituționalistă din 1932...

Dr. Lombo se duce deci la Biblioteca Municipală, unde consultă ziarele din 1932, iar Dr. Carvalho la școala menționată de Rochas...

În momentul cînd ofițerul de serviciu aude numele, își desface brațele și, cu un zîmbet larg, spune :

„Dar tocmai l-am omagiat de curînd ! Drumul principal pe care se află școala îi poartă numele — Locotenent Rocha, eroul care a murit în luptă".

După compararea tuturor informațiilor, cei doi medici au ajuns la concluzia că spiritul pe care îl ajutaseră fusese unul real. O singură și neînsemnată discrepanță rămînea în ceea ce descoperiseră ei. Deși Rocha își prezentase corect datele personale, preciza însă, că ar fi fost rănit în piept. Și totuși, toate documentele indicau că murise de o rană de glonț la cap. Acesta părea totuși a fi un detaliu minor. Fără îndoială că Rocha era mort. La fel de neîndoielnic era și faptul că se „prezentase" la ședința lor de spiritism. În momentul acela se și afla probabil în drum spre o stare superioară de conștiință și iluminare.

Așa că, la urma urmei, cazul Ruytemberg Rocha era închis... Și așa ar fi și rămas, pentru totdeauna, dacă nu s-ar fi întîmplat ca, opt ani mai tîrziu, Dr. Lombo, cel care fusese atît de sceptic privind cazul Rocha, n-ar fi menționat întîmplarea unui coleg, psihiatru, Dr. Lyra, care la rîndul său i-o relatează lui Hernani Guimaraes Andrade, directorul Institutului Brazilian de Cercetări Psihobiofizice. Care vede aici o posibilitate de a obține o dovadă „de primă mînă" a comunicării cu spiritele.»

MIHAELA DOROBANȚU

FOTOGRAFII DE LA CITITORI

Nu sînt supărată ?

COJOCARU GEORGIANA, București

stirea de VECHE

HITLER, ÎN TUNICĂ ALBĂ, DANSÎND

Rămăsesem cu imaginea unui Hitler evasi-dement, surprins într-o retorică dezlănțuită, ovaționat furibund de o mulțime fanatizată, gata să pornească la luptă pentru **orice** și **oricînd.** O bună parte din istoriografia postbelică insistase deopotrivă pe această imagine, a unei personalități aberante, fanatizarea — fie și la nivelul unor uriașe mase de oameni — fiind privită mai curînd ca un accident al unui **alt timp** istoric, ca o «victimizare» inevitabilă, colectivă, și mai puțin ca o gravă abdicare socială a unei colectivități, prin însăși cooperarea lucidă și sprijinul acordat conștient, ani la rînd, unui regim totalitar. Dar am avut prilejul, recent, să văd un Hitler **altfel...** Un Hitler, într-o imaculată tunică albă, un om, la prima vedere, conștient de răspunderi și care — la primirea unor vești îmbucurătoare, probabil — își îngăduie capriciul, la propriu, de a dansa de bucurie. De a încerca — exact ! în fața unui cameraman, știa că e filmat ! — două-trei piruete, nu fără grație și nu fără conștiința secretă a spectacolului pe care îl oferă, în jurul unui Goering care asista cu totală încîntare și uimire la scenă... Dar spun mereu, constat, „un Hitler", „un Goering", ca și cum ar fi fost mai mulți și diferiți, atunci cînd n-a fost în fiecare caz, decît unul și același, cu comportări (și grimase) **oscilante, dar nu contradictorii ! Complementare, de fiecare dată...** Cu crize de demență luate în calcul, atent, dar și cu piruete... **Schizofrenia puterii nu exclude regia, iar «marele spectacol cu public» al clasicelor manipulări de conștiință impune, inevitabil, prezența în sală a unui cameraman și a unui „ochi" care știe să vadă, pentru posteritate.**

Secvența la care ne-am referit face parte dintr-un excelent documentar, **„De la Nürenberg la Nürenberg"**, semnat de Frédéric Rossif, un film al cărui merit dintîi — ca în orice film de montaj, presupunînd selecție și conjuncție inspirată — rămîne **viziunea unitară, profundă și o anume amprentă secretă a detașării** în timp. Un documentar care începe la Congresul Partidului Național Socialist German din 1933, de la Nürenberg și se termină în ceasul judecării și al sentințelor, tot de la Nürenberg, din 1945.

Fanatizarea este „văzută", pe drept, și înscrisă fără menajament pe peliculă, încă din 1933, ca o acțiune programatică, un act deliberat, teoreticienii fanatizării declarîndu-și intenția fermă de a **«activa» conștiința celor slabi și lipsiți de curaj printr-un fanatism conceput ca o inserție de «voință exterioară», o trezire a instinctelor primare, de agresivitate. Și încă...**

Există fraze și imagini care ajung să circule prin timp, eronat atribuite fiind conjunctural celor cu care, prezumptiv, se identifică în spirit și conștiință. Cine nu a fost convins pînă azi că fraza **„cînd aud de cultură, îmi vine să scot revolverul"**, ar aparține lui Goebbels ? Filmul face corecția necesară. Fraza a fost rostită — și sîntem martorii acelei clipe teribile — de către șeful Tineretului hitlerist, Baldur von Schirach. O rostește și, într-adevăr, «eroul» scoate convingător pistolul. Pe Baldur von Schirach nu-l imaginasem ca pe un sangvin, un primitiv, o brută inspirînd din prima clipă groază. Françoise Girard recunoaște în „Le Nouvel Observateur" că-și făcuse aceeași imagine. Filmul ne prezintă însă un june-prim, frumos, un blond cu alură nordică, un posibil seducător de inimi și naivități... Chiar și cînd scoate pistolul ! În sală — un entuziasm delirant și o isterie colectivă sînt gata să apese frenetic pe trăgaciul anticulturii....

Gropius și Thomas Mann emigraseră cu vreun an înainte. Einstein și Freud se aflau și ei înafara frontierelor Germaniei, Musil și Klee peregrinau deopotrivă prin lume. Desigur, se mai aflau în Germania — nu poate fugi toată lumea — Heidegger și Heisenberg, Konrad Lorenz și Richard Strauss. Dar cine ar fi avut curajul în acel moment să înfrunte delirul și istoria, dar mai ales... albastrul atît de pur al ochilor lui Baldur von Schirach ?

Francezii au văzut filmul în premieră, pe canalul A2, în noiembrie 1989. Noi l-am văzut recent, înregistrat pe o casetă. Cei de vîrsta mea, care l-au urmărit, au fost cutremurați. O jună de 16 ani se îndrăgostise însă de Schirach : „Mai există oare bărbați atît de puternici ca el ?" Mi-e teamă că se nasc neîntrerupt... I-am răspuns Și că sînt tot mai mulți. Fetița mi-a surîs. Îi renăscuse speranța.

Și mai există un cadru, un gros-plan de un tragism — spune Françoise Girard — care ne amintește marele teatru tragic : chipul lui Goebbels, după ce a luat decizia, cred, de a se sinucide. Cum de a fost de față și atunci, martor necrutător, o cameră de filmat ? Să-l fi chemat chiar Goebbels pe acel operator, ca să-i surprindă drama ? Există un „palpit" în trăsăturile feței lui Goebbels pe care l-am apropiat mai întîi, oricărei spaime de moarte. Dar, nu ! Tremura aparatul, aveam să înțeleg, în mîinile operatorului. El era cel cutremurat de curajul lui Goebbels, de hotărîrea sa neomenească de a-și ucide copiii, soția, și de a-și lua viața pe urmă, față cu istoria însăși...

Insinuant, însă, în film — cu efecte întîrziate în conștiința spectatorului — este un alt mesaj, nici o clipă transmis «în clar» și „în direct". Un soi de „virus" filmic, atenuat, care ar avea menirea să ne trezească sistemul imunitar și să ne vaccineze probabil. Să ne îngrijoreze, asta în orice caz.

Ce a fost greșit sau nerealist — pare să întrebe filmul, fără să o formuleze — în programul „kampf-lan" al lui Hitler ? Ce și-a propus, de fapt, și cît anume din ceea ce și-a propus — fie și mult după dispariția lui Hitler — s-a realizat la alt nivel și altfel ? Să reevaluăm...

O Germanie unită, puternică, un exemplu de voință și ordine pentru lumea europeană ? Soluția hitleristă fusese eronată și deplorabilă, nimeni nu va spune altfel. Țelul propus aparținea însă istoriei și a fost atins cu brio. **Distrugerea comunismului?** A fost și a rămas un ideal umanist, nu prin război, cum o gîndise Hitler, ci ca un fenomen aflat în ordinea naturală a unei lumi sănătoase. Țelul aparținea istoriei și nu lui Hitler doar... **Imperiile coloniale deveniseră anacronice ?** Hitler a intuit dispariția lor, chiar dacă, orbit fiind, a crezut aberant în corecții prin război ale geopoliticii mondiale... În rest, Hitler nu credea într-un stat iugoslav unitar... Despărțirea Cehiei de Slovacia l se păruse un obiectiv «moral»... Ca și dezmembrarea altor țări din Balcani... Cumplitele genocide din timpul lui Hitler sînt irepetabile, ni se mai spune mereu. Istoria nu se repetă... Dar nu s-au repetat aceste genocide absolut nicăieri ? Rasismul a murit ? Antisemitismul nu a renăscut, planetar, fie și fără aberantele arderi în crematorii ? Noul prozelitism național-socialist, din atîtea țări ale lumii, să fie doar o invenție ? Practica lichidării adversarilor politici să fi dispărut fără urme ? Or, cine știe, să se fi stins fanatismele, violențele și terorismul în lume, o dată cu căderea lui Hitler, și filmul lui Rossif să nu fi observat fenomenul ? Să fi întrezărit Hitler, cel fericit, dansînd, ce-o să se întîmple peste vreo 50 de ani ?

În finalul filmului sînt proiectate documente — secvențe — purtînd semnătura unor cineaști din epoca hitleristă. Nimic trucat. Nimic sporit în agresivitate prin vreun comentariu post-factum. Una dintre secvențele-document, imortalizează, într-un cîmp de exterminare, un jovial concurs de fotografii avînd ca temă, absolut declarat, **uciderea, execuția în sine a celor internați. Cîștigătorul concursului,** se precizează clar, **urma să fie cel care va fixa cît mai impresionant, pe peliculă, ultima clipă de viață și ultima clipă de disperare a celor care sînt lichidați.**

Nu rezultă din film, absolut foarte clar, dacă concursul s-a încheiat atunci, sau concursul, cine știe, continuă, în zecile de zone ale lumii unde se împușcă oameni, în miile de încrîncenări de ură și fanatism, de aceeași sorginte. Cîștigătorul — mîine... Pierzenții, — azi... Cei ce vor fi uciși.

Domnule Rossif, ne rare foarte rău, nu puteți candida la titlul de cîștigător... Sînteți un prea lucid, prea bine intenționat și mult prea încrezător în biata ființă umană.

DOREL DORIAN

Floarea de cactus numită astrologie

O idee interesantă avansată de un specialist în astrologie, asociat rețelei minitel de servicii astrologice, suna cam așa : în cartea noastră de identitate(sau popularul nostru buletin), ba chiar în permisul de conducere, ar trebui să figureze tema nașterii sau astrograma momentului nașterii respectivei persoane. La ce ar putea servi o astfel de complicare a lucrurilor ? De fiecare dată cînd persoana în cauză ar avea de-a face cu autoritățile, un ordinator specializat ar găsi imediat circumstanțe atenuante pentru un eveniment sau altul. Altfel spus, „am procedat așa sau mi s-a întîmplat cutare lucru pentru că așa au dispus astrele".

Aserțiunea de mai sus pare o glumă ce frizează absurdul, punînd în evidență faptul că obediența față de destinul astrologic nu este demnă de luat în seamă. Însă, preluînd în mod critic ideea, am putea replica respectivei persoane ce-și caută scuze arătînd cu degetul planetele următoarele : de ce nu consulți, în fiecare dimineață sau înainte de fiecare inițiativă importantă rețeaua „Divinitei" (canalul zodiacal cel mai important al minitelului) ? — aflîndu-ne, desigur, în Franța.

Sămînța de gîlceavă din aceste discuții a fost aruncată de publicarea la editura „Presses Universitaires de France" — renumită prin eclectismul ei în politica publicistică — a unui volum de astrologie. Cum, tocmai la una din cele mai serioase edituri științifice a fost posibil așa ceva ? au replicat dușmanii înverșunați ai clarviziunii prin planete, oameni de știință desigur. Lucrarea în cauză se intitulează **„Traité d'astrologie contemporaine"** și are drept autori pe Didier Betourné și Zoé Fachan, astrologi. A urmat un schimb de replici neîndurătoare între oameni de știință din

gîlceava IDEILOr

cele mai diverse discipline, duel terminat, ca în majoritatea cazurilor, în coadă de pește.

De ce nu se poate da un verdict categoric asupra astrologiei și implicațiilor ei în destinul uman ? În loc de răspuns, să amintim că cifra de afaceri a serviciului computerizat „Astroflash" este de șapte milioane franci pe an, să menționăm, fără nume, că mulți patroni de firme mai mari sau mai mici (francezi, dar nu numai) își angajează salariați cărora le pretind să aparțină unei anumite zodii, președinți de mari sindicate și de mari concernuri consultă astrologul „cel mai de încredere" atunci cînd au de luat o decizie (astrologul Casei Albe are multe de povestit, la rîndul lui)...

Reînfloresțe astrologia, faptul este incontestabil. Dar de ce tocmai acum, la sfîrșit de mileniu ? O floare de cactus înflorește o dată la cîțiva ani și acest metabolism al ei oglindește clar faptul că în toată acea perioadă rădăcinile au rămas viguroase și active și că planta a așteptat un moment prielnic pentru a-și etala splendoarea petalelor efemere. Este cumva acest fine de secol un astfel de prilej favorabil pentru floarea de cactus numită astrologie ?

Aș numi astrologia o revoltă colectivă împotriva incertitudinii, un război declarat al psihicului uman contra imprevizibilului. Deși taina destinului său aparține Divinității, știm cu toții că ziua de mîine reprezintă pentru fiecare un semn de întrebare. Ceea ce diferă de la o epocă la alta, după opinia mea, este acuitatea cu care această revoltă declarată asupra necunoscutului se manifestă. Ea a existat în stare latentă încă de la începuturi, dar pare să explodeze atunci cînd incertitudinea devine copleșitoare, greu de suportat. Labilitatea politică și economică a unor colectivități din ce în ce mai mari se transformă într-un prilej cît se poate de favorabil pentru înflorirea cactusului ce înțeapă atîtea minți luminate, care detașează net astrologia de știință. Dar oare știința ne-a adus numai servicii pînă acum ? **(va urma)**

PAUL IOAN

● **„ÎNȚELEPȚII".** Este vorba de circa 30 de semeni de-ai noștri, între care foști președinți și prim-miniștri, care, întruniți la Tokio, cu prilejul unei reuniuni internaționale, au susținut necesitatea intensificării eforturilor în întreaga lume pentru apărarea stării de sănătate a Terrei. „Declarația de la Tokio" adoptată cu acest prilej sugerează că finanțarea programelor de ocrotire a mediului în întreaga lume necesită circa 600 miliarde de dolari. Bani există, dar ei trebuie să fie alocați din bugetele naționale pentru protejarea mediului. Pentru înarmări se cheltuiesc în lume, anual, peste 1000 miliarde dolari ! Mai puține arme și o atmosferă mai puțin poluată ! Vom credita cum se cuvine acest îndemn ?

● **„RANĂ STELARĂ".** În sud-estul Kazahstanului a fost descoperit un imens crater cu diametrul de 40 km și adîncimea de circa 300 m. Specialiștii sînt de părere că uriașul crater a fost provocat de un meteorit foarte mare, care a căzut pe Terra cu 200 milioane de ani în urmă. Originea cosmică a craterului a fost dovedită. „Rana stelară" provocată de meteorit planetei noastre, aflată între lacurile Balhas și Sasikol, a fost descoperită în urma descifrării imaginilor luate din Cosmos de sateliții artificiali ai Pămîntului sovietici și americani.

POPASURI WORLD ÎN JURUL LUMII

● **DREPTUL DE AZIL.** La începutul anului principalele formațiuni politice din Germania au făcut să circule o legendă potrivit căreia ar fi prezentat în Bundestag un proiect comun al unei legi cu privire la accelerarea procedurii de obținere a dreptului de azil de către străini. Se mai oferea u și alte detalii, în sensul că dacă nu se va ajunge la un acord referitor la o modificare constituțională despre dreptul la azil, atunci va fi mai greu să se cadă de acord asupra unui compromis practicabil la nivelul simplului drept. În scurt timp avea să se înțeleagă că Bundestagul și landurile nu au suficient personal pentru a se pune în practică compromisul asupra dreptului la azil, iar modificarea constituțională sugerată de creștini-democrați avea să fie apreciată ulterior, de către social-democrați și ecologiști, drept o „operă a diavolului".

● **CRIZA ENERGETICĂ ?** Statele desprinse din „Imperiul roșu" înregistrează o acută lipsă de energie, atît de necesară activităților umane, redresării și relansării economiilor naționale. Centralele nucleare furnizează circa 12% din energia necesară aprovizionării CSI, ceea ce reprezintă puțin mai mult decît consumul R.F.G. înainte de unificare. Renunțarea la această sursă, cu toate că mulți reactori sînt depășiți din punct de vedere tehnologic, ar însemna prăbușirea multor sectoare productive. A scăzut și extracția petrolului. În 1991 s-au extras numai 570 milioane tone de țiței, cea mai scăzută producție din ultimii 15 ani. Energia este cheia strategiei dezvoltării. În aceste circumstanțe, statele independente din CSI se vor afla deseori la cheremul furnizorului de țiței, în speță, Rusia. Moscova s-ar putea să prefere devizele occidentale la livrarea energiei în locul unor produse din fostele republici surori, datorită situației economice grave pe care Rusia o traversează.

● **CONVERSIE.** Industria de armament ceho-slovacă valorează cel puțin 800 milioane de dolari pe an sau aproximativ 5% din PNB. Conversia acestei industrii ar putea costa, în opinia specialiștilor americani, între 15–16 miliarde coroane numai în Slovacia, care deține cea mai mare parte a industriei de armament a țării. Oficialitățile ceho-slovace sînt de părere că trebuie să se facă rost de bani înainte de a se trece la conversia industriei militare.

Fragilitatea cuplului...

Dorința, motorul iubirii este un lucru fragil. După ani luminoși, plini de exuberanță pot să apară și dificultățile. Dar, spun optimiști psihologii o astfel de „pană" se poate repara. Cu condiția să cunoașteți metodele adecvate pentru a readuce în „barca" dv. timpul iubirii, plăcerii, dorinței. Născută din flacăra iubirii, dorința fizică se poate, imperceptibil, stinge. Dar cum ar putea fi definită dorința fizică ? „Este ceea ce se opune nevoii. Dacă se consideră ca o necesitate, s-a stins", afirmă prof. Jean Lemaire. Pentru Chaterine Mathelin, psihiatru, „dorința este viața ; fără ea asistăm la moartea cuplului". Cel mai adesea necazurile vieții cotidiene sînt cele care declanșează „pana" sentimentală. Deci nu trebuie subestimat efectul mediului, anturajului în perioadele de blocaj.

Pentru femeile singure, absența dorinței fizice nu este în realitate de cît o dovadă de introvertire, în care se pot angrena dacă nu găsesc partenerul dorit. El este cel care ar putea să le redea gustul vieții. În același timp pentru prof. Lemaire aceste cauze aparente nu explică totul. Ele ascund în realitate o proastă funcționare a cuplului : uzura datorată rutinei, absența imaginației.

Ideea asupra căreia revin cei preocupați de psihologia cuplului este cea a cotidianului care ucide iubirea.

Un alt sfat : la primele simptome ale hiatusului afectuos în cele mai multe cazuri trebuie discutat cu partenerul, cu un prieten sau cu un psihiatru. Tăcerea este un prost sfetnic. „Cînd cei doi nu vorbesc despre acest lucru cuplul se afundă", constată Catherine Mathelin. „Adesea aceste hopuri țin de sfera socialului nu de domeniul sexualului. Conflictele, disputele sînt preferabile tăcerii afișate de unele cupluri asupra subiectului. „Cînd nu mai există conflicte, nu mai există atracție, dorință fizică. Disputele violente, declanșează plăceri violente", confirmă prof. Lemaire. Dar fără excese. Nu provocați dispute în cascadă numai cu gîndul la plăcerea care va urma. Pentru a reînvia dorința există alte atîtea modalități. De exemplu, respectul independenței celuilalt sau obișnuința de a face proiecte împreună. Proiectele de viitor alimentează plăcerea, dorința, fericirea cuplului. Nimic nu este mai nefast într-o astfel de fază decît o observație de genul „e prea tîrziu", „nu avem timp", „nu avem bani". Acestea sînt cuvinte ce omoară iubirea. Pasiunea este de asemenea regeneratoare. Poate fi vorba despre o pasiune comună pentru un sport, pentru artă, pentru o îndeletnicire manuală. Pot exista și pasiuni individuale, fiecare însă vibrînd, din cînd în cînd, alături de celălalt. Momentele de fragilitate ale cuplului pot fi deci depășite...

FEMEILE CONDUC MAI BINE?

Mașina ideală este cea care consumă puțin și rezistă la condiții de drum dificile. Dar conducătorul auto ideal? Răspunsul cercetătorilor este fără echivoc, femeia. În ceea ce privește automobilul, francezii par mai degrabă economi decît cocheți. Mașina cu o marcă prestigioasă, rapidă, luxoasă îi seduce mai puțin decît vehiculul fiabil, confortabil. Pentru cei mai mulți confort înseamnă telefonul și tabloul de bord computerizat. Cele două „accesorii" nu sînt considerate un lux, ci un atuu prețios în amețitoarea circulație rutieră. În același timp 50 la sută dintre francezi consideră mașina „unul dintre elementele de seducție al bărbaților". Este locul să recunoaștem că bărbații stăpînesc mai bine viteza, dar femeile respectă cu mai multă rigoare regulile de circulație. Mașina trebuie să fie condusă însă cu dexteritate. Bărbații au performanțe mai mari în acest domeniu, cercetările estimînd că 57 la sută au reflexe mai bune în fața obstacolelor și 66 la sută stăpînesc mai bine viteza decît femeile. Nimic surprinzător însă pentru cealaltă parte a automobiliștilor să fie depășiți de o mașină condusă de o femeie... Sondajul efectuat a avut în vedere și politețea la volan. Și a fost cuantificată. Rezultatul? Femeile sînt mult mai politicoase...

Indiscreții

UN VIS ÎMPLINIT

Melissa Carpenter, de 26 de ani, nu este o balerină la fel cu celelalte. Ea este surdă din naștere. Acest handicap n-o împiedică însă să facă parte azi din trupa de balet din San Francisco, un ansamblu de renume internațional. Melissa nu poate auzi nici muzica, nici aplauzele de la sfîrșitul spectacolelor. Pentru a se ridica pe firmamentul baletului i-au trebuit multe ore și zile de pregătire. Azi, aruncînd o privire spre celelalte balerine ea învață mișcarea și apoi ritmul. Din cînd în cînd colegele îi fac un semn discret sau o bat ușor pe umăr pentru a o ajuta. Visul din copilărie al Melissei a fost să ajungă balerină. Și, iată, că visul s-a împlinit.

Rețeta săptămînii

CREIER PANE

Se lasă creierul în apă rece, se spală ușor și se curăță de pielițe. Se fierbe în apă clocotită cu sare se scoate cu lingura cu găuri, se lasă să se scurgă și să se răcorească.

Din el se iau bucăți (dacă e mai sfărîmat luăm mai multe astfel de „firimituri") și se dau prin amestec de ou și făină și se prăjesc în ulei încins. **I.S.)**

magazin Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

*CRONICA modei

Voluptate de muselină, o anume sobrietate a desenelor geometrice și un renăscut romantism al buchetelor înflorite... Un adevărat vis de creativitate și eleganță, iată ce propun marile case de modă pentru sezonul primăvară-vară '92.

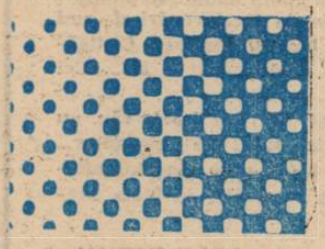

Colecția primăvară vara '92

● **Chanel.** Claudia Schieffer, manechin-vedetă a acestei case de modă pariziană o rochie de muselină încrețită și brodată cu pietre.

● **Lacroix.** Subtile motive geometrice, în culori contrastante, în spiritul „anilor '70".

● **Lanvin.** Pentru seară, din muselină metalizată un compleu cu transperanță și guler triplu, asociat cu o fustă scurtă.

● **Torrente.** Pentru cocktail o rochie din macramé cu paiete, manșete de mușchetar și o centură imaculată.

● **Emmanuel Ungaro.** Armonia culorilor fructelor pentru taioare-pantalon cu tighele și purtate peste bluze din muselină. **(M.S.)**

MAGAZIN global

Dezvăluiri senzaționale

BOMBELE NUCLEARE UN EXPLOZIV BANAL?!

La intervale de cîteva luni doar, apar noi fapte care atestă gravitatea poluării radioactive căreia i-a fost supus aproape întreg teritoriul fostei Uniuni Sovietice. Recent, o telegramă a agenției de presă ITAR-TASS citează declarația unui specialist în protecția mamiferelor marine, Iuri Timișenko, care afirmă că în Marea Barents și în Marea Albă mii de foci mor de leucemie ca urmare a poluării apelor de coastă cu izotopi radioactivi rezultați din testarea armelor nucleare la poligonul din Novaia Zemlia, peninsulă situată în nordul Rusiei.

O altă serie de consecințe alarmante au survenit în urma așa-numitelor „aplicații pașnice" ale exploziilor nucleare menite să schimbe fața teritoriului „Imperiului roșu" după dorința conducătorilor săi.

În anii '70, sovieticii au decis să deturneze spre Volga fluviile bazinului Dvinei. Se preconiza crearea unui canal artificial care să unească apele Peciorei cu cele ale Kolvei. Pentru ca lucrările să înainteze cît mai rapid și să coste mai puțin s-a hotărît ca la săpături să fie folosite explozii nucleare de mică putere. Între 1965 și 1987 sovieticii au făcut să explodeze „în scopuri pașnice" nu mai puțin de 120 bombe atomice.

Conform afirmațiilor lui Vladimir Gubarev, fost redactor șef la ziarul „Pravda" și personaj influent al regimului, acest program de utilizare a armelor nucleare în scopuri civile nu a fost oprit decît în urmă cu patru ani.

De altfel, sub vechea conducere, bombele nucleare deveniseră în Uniunea Sovietică un exploziv banal. Ele erau detonate și în scopuri mai puțin grandioase decît schimbarea cursului unor fluvii. De pildă, pentru stingerea unei sonde care luase foc în regiunea Buhara, pentru colmatarea unei scurgeri survenite la altă sondă, pentru săparea unor rezervoare subterane de gaze naturale în Urali etc. Ultima aplicație de acest gen a avut loc în 1987, cînd au fost făcute să explodeze în regiunea Perm două încărcături nucleare în scopul de a stimula zăcăminte de hidrocarburi greu exploatabile prin metodele uzuale.

Se pare că folosirea armelor nucleare la lucrări civile nu a dat rezultatele scontate iar apariția treptată a unor efecte distrugătoare pe termen lung produse de reziduurile radioactive ale exploziilor a temperat entuziasmul „ucenicilor vrăjitori" din cea mai mare țară a lumii.

Nu demult, una din consecințele unor astfel de explozii nesăbuite a fost dezvăluită de un deputat ecologist. Evghenii Iasterov a făcut cunoscut că, în urma detonării, în 1976, în apropiere de orașul Krasnovicersk, a trei bombe nucleare cu puterea totală de 15 kilotone destinată săpării unor canale, a apărut un „lac al morții" cu lungimea de 600 m și lățimea de 400 m. Procentul de radioactivitate a acestui lac în care nu există nici o formă de viață este de 1,5 remi pe oră la suprafață, de 5 remi pe oră la adîncimea de 12 m (pentru a avea un element de comparație se poate menționa că limita de expunere la radiații a populației este, în Franța, de 0,5 remi **pe an**).

După afirmațiile ecologiștilor, nici o informație oficială referitoare la acest lac al morții nu a transpirat înainte de 1988, cînd a fost trimisă la fața locului o misiune de studiere. O anchetă efectuată de ecologiști a scos la iveală faptul că explozia celor trei bombe a produs un nor radioactiv care a fost purtat de vînt spre nord-est, necesitînd evacuarea în grabă a mai multor sate amenințate de căderea izotopilor aducători de moarte.

Cît despre lacul artificial apărut în urma exploziei, aspectul său „de un albastru limpede" este suspect, deoarece lacurile naturale din regiune au culoarea maro deschis.

În prezent, această zonă constituie obiectul unei supravegheri severe din partea unor împuterniciți ai Ministerului energiei, care excelează prin discreție.

ADRIAN MINTULESCU

PIT BULL TERRIER „inamicul public nr. 1" în Anglia

A devenit... inamicul public numărul 1 al Angliei și guvernul a fost silit să intervină energic pentru a pune capăt unei situații ieșite din comun. „Inamicul public nr. 1" este un cîine din rasa „Pit Bull Terrier", un animal pur și simplu feroce, rezultat dintr-o încrucișare între un „terrier" american și unul englez. Ferocitatea acestui cîine este atît de mare încît el a trebuit să fie scos în afara... legii. Pe întreg teritoriul britanic, pe baza unui decret al guvernului, nimeni nu poate poseda, cumpăra sau vinde cîini din această rasă. Cine posedă deja asemenea cîine este obligat să anunțe poliția. El nu poate să plimbe patrupedul pe străzi fără o botniță specială, iar legea permite oricărui polițist care constată neîndeplinirea acestei măsuri preventive să-l împuște („Dar în mod uman", subliniază decretul guvernului).

În întreaga țară nu se găsesc mai mult de zece mii de exemplare, dar datorită ferocității lor neobișnuite, de neexplicat chiar și pentru specialiști, un mare număr dintre ei, aflați fără control, au produs răni foarte grave victimelor lor întîmplătoare (în unele cazuri cu urmări mortale). Decretul guvernului are incluse grave sancțiuni pentru cei care posedă astfel de animale și nu țin seama de prevederile legii, sancțiuni materiale și chiar pedepse cu închisoarea. Decretul mai include în categoria acestor „inamici publici" și alte rase de cîini (care, din fericire sînt în număr foarte mic în Anglia), cum ar fi „Tossa" (japonez), „Dagos" (argentinian) și „Filo" (brazilian). Firesc, odată cu apariția decretului respectiv, „Asociația pentru apărarea cîinilor" a fost asaltată de mii și mii de telefoane din partea proprietarilor cîinilor din rasa „Pit Bull Terrier", profund nemulțumiți de conținutul legii, dar dispuși în asemenea condiții, de potențialele sancțiuni și urmări, să renunțe la ei, bineînțeles dacă se găsesc amatori să-i preia. Din nefericire nimeni nu s-a oferit să devină proprietarul unui asemenea exemplar.

Sfarmă ziduri

Danezii folosesc cărămizile cînd construiesc dar și atunci cînd se antrenează pentru a le sparge prin procedeele insolite ale artelor marțiale. Sammy Klehnia a

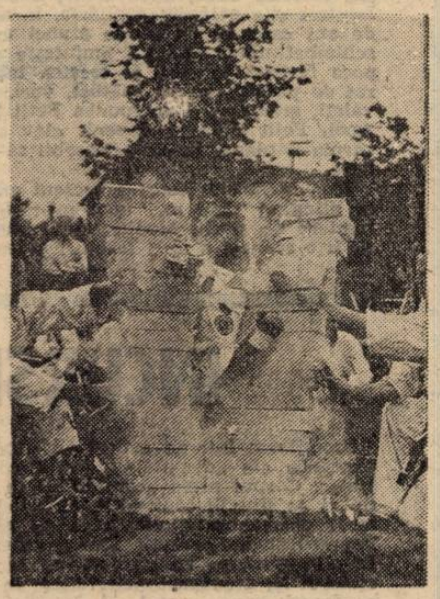

reușit să sfărîme un întreg maldăr de 16 cărămizi de ciment alcătuind un zid cu înălțimea de 120 cm dintr-o singură lovitură executată cu cotul. De altfel, temerarul „sfarmă ziduri" ocupă locul întîi în Danemarca la această categorie.

FOTOGRAFII DE LA CITITORI

Micul Judoka

BOGDAN ALEXANDRU MELEȘTEU, București

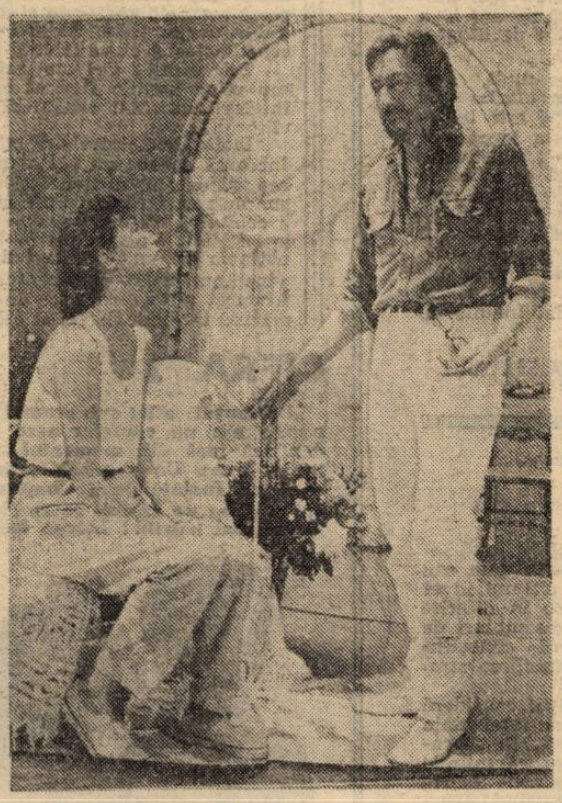

JANE BIRKIN:

„Serge m-a învățat ce înseamnă viața"

În luna decembrie a anului trecut, Jane Birkin a pierdut la distanță de numai patru zile două mari iubiri: pe Serge Gainsbourg și pe tatăl său. Doi oameni pe care i-a iubit mai presus de orice, pentru care era gata oricînd să facă orice. Chiar să-și piardă viața, să se arunce în gol, să-și frîngă gîtul... „Dintotdeauna mi-a plăcut să fac tot ce e posibil pentru oamenii care m-au iubit, pe care i-am iubit, spune Jane Birkin. Tatăl meu a fost cea mai mare iubire a vieții mele, dar Serge, pe care l-am cunoscut cînd aveam 21 de ani m-a învățat ce înseamnă viața. Fără el, n-aș fi devenit niciodată ceea ce sînt".

Întotdeauna Jane a avut nevoie de autoritate și de aceea toți cei pe care i-a iubit au fost autoritari cu ea. De fept, așa s-a simțit mai ocrotită, deși, paradoxal, era extrem de vulnerabilă. Încerca însă să braveze.

Era deja măritată cu primul său soț, compozitorul John Barry, cînd i s-a propus un rol în „Blow Up". Trebuia să apară dezbrăcată, într-o scurtă secvență, sub obiectivul unui fotograf. Cînd l-a anunțat pe John că a fost reținută pentru acest rol, acesta a izbucnit în rîs spunîndu-i că nu va fi capabilă să se dezbrace decît într-un întuneric perfect. Pe vremea aceea, Jane îl iubea pe John și trebuia să-i demonstreze că este în stare să ducă la bun sfîrșit rolul ce i se propusese. Nu dorea să-l dezamăgească și atunci a acceptat, ca de obicei, să sară în gol...

Pe Serge Gainsbourg l-a cunoscut o dată cu turnarea filmului „Slogan" de Pierre Grimblat. Era divorțată, avea o fetiță de un an, pe Kate, debarcase în Franța. Nu știa decît cîteva fraze în franceză, dar partenerul său din film oricum nu-i adresa nici un cuvînt. „Nu-l găseam deloc politicos, dar cum avea atîta talent, ce mă interesa restul?" spune Jane. După puțin timp, comunicarea s-a instalat și o dată cu ea începutul unei mari iubiri.

Docilă, cum îi e felul, Jane se mulează pe modelul noului său Pygmalion: minijupă transparentă, talia la vedere, un coș spînzurat pe umăr. „Lui Serge îi plăcea să fie însoțit de un fel de păpușă și pentru a arăta astfel făceam orice". Pe vremea aceea, Jane dormea cu trusa de machiaj sub pernă și în plină noapte își retușa conturul ochilor săi de căprioară pentru a nu-l decepționa pe Serge cînd se trezea. Era tot un fel de salt în gol. „Serge era mult mai în vîrstă decît mine dar mă făcea să mă simt atît de tînără... De fapt, alături de el am trăit între 20 și 30 de ani o nouă copilărie. Lui Serge i-a dăruit o fiică, pe Charlotte, și acestuia îi plăcea să spună că are trei copii: Jane, Kate (fiica ei din prima căsătorie) și Charlotte. Și totuși, a venit un moment cînd viața alături de Serge a început s-o obosească, salturile ei în gol să i se pară derizorii. Se hotărăște brusc să-și schimbe viața. Lipsa ei de identitate, lumea în care se învîrte alături de Serge, stilul de viață îndeosebi nocturnă i se par greu de suportat, în ciuda iubirii pe care o poartă bărbatului de lîngă ea. Toți o cred fericită, doar ea știe că se află în pragul disperării. Serge nu-i simte nefericirea și singurul remediu pe care i-l oferă este să o sfătuiască să meargă un timp la o casă de odihnă. Dar Jane nu are nevoie de medicamente sau odihnă, ci de un om cu care să vorbească, să vrea s-o ia în serios și s-o trateze ca pe un adult. În 1980, cu cele două fiice de mînă, îl părăsește pe Serge, refugiindu-se la un hotel. „Ca orice om foarte docil, am simțit nevoia la un moment dat să spun nu. A fost ca o revoluție. Alături de Serge mă simțisem întotdeauna ca o elevă. Cînd l-am părăsit am simțit că am devenit un adult. Toată lumea mă credea sfîrșită fără Serge. Fotografii mă spionau peste tot. A fost un an oribil, toți așteptau o nouă Jane".

Și ea le-a oferit ceea ce ei așteptau: a părăsit vechiul său look de păpușă. Aproape că s-a mutilat: și-a tăiat părul din ce în ce mai scurt, a renunțat la machiaj, ca și la minijup. A preferat niște blugi vechi, pantofi de baschet uzați, un pulover în V. Pentru un timp a găsit un refugiu lîngă părinți. Treptat rănile sufletești s-au cicatrizat. A început din nou să lucreze, rolurile ce i s-au oferit erau de cu totul altă factură: „filme la care niciodată nu se vor uita șoferii de taxi", spunea Jane. Împreună cu Jaques Doillon turnează în „La pirate", filmul care a produs scandal la Festivalul de la Cannes, și tot cu el se angajează într-o nouă căsătorie din care se naște o fetiță, Lou.

După cîțiva ani, viața îi propune din nou o săritură în gol. I se oferă prilejul să cînte în direct într-un spectacol la Bataclan. Ea, care nu cîntase niciodată decît play-back! Ea, singură pe scenă, în fața microfonului! Moartă de frică, dorește totuși să demonstreze celor ce i-au propus acest lucru că poate să-l facă. Indiferent cu ce preț. Îl roagă pe Serge să scrie pentru ea un cîntec dificil de interpretat. Și cîștigă.

Apoi vine pierderea celor două ființe dragi. Saltul cel mai periculos în gol. „Acum, la 43 de ani, ești suficient de mare să te descurci singură. Trebuie să demonstrezi ce ești în stare".

AURORA POPESCU

Toulouse-Lautrec pe afiș

Franța omagiază în acest an geniul pictorului Toulouse-Lautrec prin expoziția deschisă la Grand Palais din Paris.

Franța omagiază în acest an geniul pictorului Toulouse-Lautrec prin expoziția deschisă la Grand Palais din Paris. La castelul Bosc, unde Henri Toulouse-Lautrec și-a petrecut copilăria, în cel 125 de ani care au trecut de atunci nu s-a schimbat nimic și totul aminintește de o epoca fericită în care el creștea inconjurat de părinți, unchi, mătuși, veri, doici, valeți, grădinari. I se spunea Petit Bijou. Apoi, Petit Bijou a devenit elev silitor, căruia îi plăcea în mod deosebit să deseneze.

Pînă la 15 ani Henri a crescut armonios atingînd 1,52 m, apoi procesul de creștere s-a oprit. Medicii s-au gîndit că ar fi o secheală a unei fracturi a femurului, dar de fapt el era atins de o maladie cunoscută sub numele de picnodistoză, pentru care nu exista un tratament în anii 1870. Oasele gambelor rămîneau predispuse fracturilor și nu mai creșteau ca la alți adolescenți iar trăsăturile feței și buzele deveniseră mai groase, dîndu-i o înfățișare caricaturală, ca într-un basm în care fermecătorul prinț se transformase într-un pitic hidos. Henri nu s-a plîns niciodată, hotărît să savureze din plin anii pe care-i avea de trăit, oricum ar fi fost ei. În sutele de scrisori pe care le-a scris, rare sînt aluziile, chiar implicite, la amărăciunea pe care el a trebuit s-o resimtă. Arta era pasiunea sa devorantă, umplînd tot golul sufletului său. Își termină studiile secundare, dar își consacră fiecare oră liberă desenului și pictării a tot ceea ce-i atrage privirea. La 17 ani, vine la Paris să studieze arta cu pictorii cei mai străluciți. Printre colegii săi de studii este și un olandez lunatic pe nume... Vincent van Gogh. Toulouse-Lautrec devine șeful tuturor, și lucrează fără întrerupere timp de mai bine de 3 ani, iar la 20 de ani se instalează împreună cu prietenii în cartierul Montmartre.

În patru ani Toulouse-Lautrec reușește să dezvolte un stil care avea să-l facă unul dintre marii maeștri ai artei de a reprezenta mișcarea în pictură.

În 1891, Toulouse-Lautrec vînduse un număr mare de desene satirice la zi'are. Atunci, Charles Zidler, proprietarul de la Moulin Rouge i-a cerut să facă un afiș care să contribuie la recunoașterea localului său, un vast cabaret zgomotos, unde Henri își petrecea adesea nopțile. Toulouse-Lautrec a creat atunci o imagine de neuitat a lui Goulue, dansatoarea vedetă și silueta sinuoasă a clientului Valentin le Désossé. În planul îndepărtat apar siluetele altor dansatoare și a unor domni cu pălării înalte, sugerînd natura publicului care venea să vadă spectacolul. Afișul a fost placardat pe toate zidurile din Paris, iar Francis Jourdain, critic de artă , povestea că el îl simțea ca „debutul unei noi ere în istoria artei". Toulouse-Lautrec crease astfel publicitatea modernă. Pînzele sale, expuse astăzi în muzeele lumii, de la Sao Paolo la Moscova, sînt la origine studii pentru afișe. Producția sa a fost prodigioasă. În mai puțin de 20 de ani el a creat peste 500 de tablouri, 350 de litografii și afișe și 5 000 de desene.

Toulouse-Lautrec muncea mult, bea mult, trăia prea intens. În martie 1899 face o depresiune nervoasă și este internat într-un azil. Nu suporta ideea că și-a pierdut independența. „Sînt închis — scria tatălui său — și tot ce e închis moare." Cere să i se trimită hîrtie, cerneală și creioane și execută din memorie o serie de desene remarcabile. Medicii îl externează. Curînd însă are o a doua depresiune. Încearcă din nou să picteze, însă vine ziua cînd nu mai poate părăsi patul. Moare cîteva săptămîni înainte de a împlini 37 de ani.

MANUELA SPĂTARU

INCURSIUNE PRINTRE... NEURONI (II)

Promiteam într-un articol anterior alte elemente ale „dispozitivului" dintre corp și creier. Corpul preia „comenzile" în două tipuri de situații contradictorii : cînd creierul doarme și atunci cînd se găsește împresurat de senzații foarte puternice. În plin efort, pe un stadion sau... în pat, creierul își desfășoară activitatea. În timp ce faceți amor, corpul, al dv. dar și al celuilalt, dictează implacabil legea lui. Excesul de stimuli ai corpului prin intermediul simțurilor poate scoate provizoriu creierul în afara cursei. Chiar cu excelenții neuroni de care dispunem dacă sînteți abandonat, singur în pădurea virgină, timp de 20 de ani, veți gîndi aproape ca un cimpanzeu. Pentru că gîndirea nu se dezvoltă decît grație contactului, comunicării cu alte ființe umane. Să încercăm să descifrăm cîteva din secretele „ordinatorului" uman. La prima vedere omul n-ar părea un campion în privința cefalului deoarece creierul său nu cîntărește în medie decît 1 300 gr. față de 5 700 de exemplu, cel al elefantului. Creierul unui bărbat nu reprezintă decît a 40-a parte din greutatea totală a corpului, față de a 12-a parte la o maimuță sau o nevăstică. De unde atunci superioritatea creierului uman față de cel al animalelor ? Înainte de toate aceasta este datorată cortexului, acestui strat extrem de fin care numără 30 miliarde de neuroni la om, față de 7-8 miliarde la alte primate și cîteva zeci de milioane la șoareci. În acest strat de cîțiva milimetri grosime neurobiologii au localizat azi circuitele deciziei, ale raționamentului. Acest „imperiu al neuronilor", de o densitate extremă face din creierul uman un instrument de comunicație fără pereche : limbaj, analiza finală a informațiilor „livrate" de simțuri și mai ... capacitatea de a se detașa de realitate pentru a menaja reflecția. „Marea diferență nu ține de materia cerebrală, ci de extraordinara diversitate, la om, a relațiilor dintre neuroni" precizează prof. Jean-Pol Tassin. Cercetătorii disting mai multe nivele de organizare a creierului. Mai întîi există funcțiunile foarte simple, circuitele elementare în care e suficientă conectarea citorva neuroni. Al doilea nivel este repartizat reprezentării simbolice, sintezei elementelor provenite din exterior și din interior. Pentru aceasta este necesară intervenția unor grupe de neuroni constituite din mai multe sute sau mii de celule. În sfîrșit, la ultimul nivel intervine rațiunea. Asociate în diferite zone ale creierului, aceste ansambluri de neuroni asigură acumularea de cunoștințe dar și luarea deciziilor, stabilirea strategiilor.

Fără să exagereze specialiștii consideră că mîinile și ochii formează inteligența noastră. Dacă noi sîntem capabili să raționăm, aceasta este pentru că mîinile noastre sînt conectate cu o zonă foarte bogată în neuroni a neocortexului. Mîna este prelungirea creierului. Abilitatea ei contribuie la realizarea construcțiilor inteligenței. Ochii, de asemenea, joacă un rol imens în arhitectura creierului. Dacă unui mic animal i se pune o mască permanentă acela va deveni orb, chiar dacă ochii săi au avut funcționalitate normală. Și aceasta pentru că sistemul căilor optice ale creierului a fost stopat artificial. Există o plasticitate cerebrală, subliniază Michel Imbert. Încă de la naștere neuronii sînt la locul lor, dar maniera în care vor forma rețelele de neuroni este puternic influențată de experiențele vieții cotidiene. Pentru a se construi, „arhitectura" creierului este hrănită în permanență de simțuri. Și, de multe ori, corpul găsește singur gestul adecvat.

Al doilea mare sector de intervenții, mai neașteptat poate, al corpului asupra creierului îl reprezintă imunitatea, adică apărarea organismului împotriva agresiunilor exterioare reprezentate de virusi, intoxicație, microbi. „În informarea creierului despre integritatea fizică a corpului, explică Jean Massion, sistemul imunitar joacă rolul unui al șaselea simț".

ECATERINA BĂTRÎNEANU

■ **În țările Pieței Comune, cantitatea medie de clorofluorocarboni (CFC) folosită anual este echivalentă cu 0,8 kg de persoană, În Statele Unite această cantitate este de 0,91 kg, iar valoarea medie pe plan global nu atinge decît 0,17 kg de persoană. Diminuarea cantității de CFC utilizată în lume ar fi suficientă pentru refacerea stratului de ozon care protejează „planeta albgstră" de razele ultravioiete ale Soarelui.**

■ **Numărul căsătoriilor s-a redus cu 7,3 la sută în Rusia în 1991, iar cel al divorțurilor a crescut cu peste 2,7 la sută. Este foarte ridicată (de 2—5 ori mai mare decît în țările dezvoltate) mortalitatea infantilă și a nou-născuților.**

■ **Indonezia are unele dintre cele mai bune programe de planificare familială, cu 44 000 persoane care se ocupă de această strategie și un buget anual în jur de 100 milioane de dolari. Pentru a se reduce costul considerabil**

TELEX • TELEX

al prestațiilor furnizate la o populație de peste 150 milioane locuitori repartizată pe mai bine de 13 000 insule ale arhipelagului indonezian, guvernul de la Jakarta a început să conteze sectorul privat în acțiunea de planificare familială.

■ **Academia de științe a țărilor în curs de dezvoltare are 150 membri (din care doar 5% sînt femei). În Argentina, 50% din cercetători sînt femei, dar numai 5% dintre acestea se află incluse la cel mai înalt nivel al ierarhiei cercetătorilor.**

■ **Banca Mondială beneficiază de serviciile a peste 400 directori și șefi de servicii, din care doar 19 sînt femei.**

■ **La mamiferele din aceeași specie, care trăiesc la diferite latitudini, lungimea intestinelor crește de la Ecuator la Pol. Lungimea intestinelor nu este legată de hrana vegetală mai rudimentară și greu digerabilă existentă în regiunile nordice, cum se credea pînă în prezent, ci de cerința mai mare de căldură a acestor animale în zonele septentrionale.**

UN EINSTEIN ENGLEZ

Ganesh Sittanpalam (11 ani), originar din Sri Lanka, este considerat un adevărat geniu în Anglia, unde trăiește. La vîrsta lui fragedă, el urmează în prezent cursurile anului doi al Universității din Sorrey. În urmă cu doi ani, el a primit o aprobare specială pentru a se prezenta la examenul de admitere al universității respective pe care l-a trecut în mod strălucit spre uimirea celor mai competenți profesori. Cu o aprobare specială, el frecventează cursurile universității doar de două ori pe săptămînă întrucît în restul săptămînii ,continuă studiile pentru absolvirea unui liceu obișnuit. Ganesh este un copil ca toți ceilalți și nu-și refuză plăcerea de a juca fotbal. Dar cea mai mare pasiune a lui rămîne rezolvarea problemelor de matematică,

chiar cele mai complicate. În această ultimă situație iese la iveală și geniul său de necontestat.

HOROSCOPUL CIFRELOR (pentru copii)

Orice adult, fie el îndrăgostit care teste pentru marea dragoste, își crede este înțrigînd de necazurile de la care interesează, un adult poate citi într-o săptămîna următoare. Sau își poate descifra semnele zodiacale și din care cator, dar ar trebui să mai pună frîu constincios și că va izbîndi în viață.

Dar copiii ? Cei mai mici dintre sau plîng nopțile fără să știm de ce intelegi un copil care nici nu vorbește viitorul ?

Iată cîteva întrebări la care, totuși, încearcă să dea un răspuns. Prin aplicarea sistemului denumit **„Numerele simplu** : se face mai întîi suma tuturor a copilului. Să presupunem de exemplu 9.12.1988. Vom aduna 9+1+2+1+1+9+8+8+9 = 39. Adunăm mai departe, pînă obținem un număr format dintr-o singură cifră : 3+9=12 ; 1+2=3. Astfel,3 devine „numărul sorții" copilului născut la 9.12.1989. Ce semnificație — și ce înformatii putem extrage de aici — privind întregul sistem al celor zece numere ale sortii.

CIFRA 1

„Bebelușul aflat sub semnul acestui număr are un caracter care se evidențiază încă din momentul venirii lui pe lume. Un veritabil ghem de energie ! Înainte de a împlini cinci ani îi face pe părinți să se simtă cu 10 ani mai bătrîni ! Începe foarte de-

vreme să meargă și să vorbească și, mai mult, face toate aceste lucruri atît de „exploziv", încît îi surprinde pe toți cei din jur. Este atît de preocupat de lumea înconjurătoare și de a descoperi ceas cu ceas posibilitățile lui de cercetare, încît parc că n'ci nu mai are nevoie de părinți. A-i aduna jucăriile, cînd el nu dorește deloc să intr arcă în.reasg casă cu dosul în sus, este de-a dreptul inutil. Încă de la naștere este independent. A încerca să-l ții în friu provoacă proteste violente. Cu un asemenea copil trebuie multă răbdare : nu trebuie constrins, e nevoie să-i oferi mereu ceva nou care să-l intereseze. E bine să ai în casă o provizie bună de plasturi și tinctură de iod. Trebuie iubit și e nevoie să i se acorde multă atenție. Are nevoie de așa ceva, iar această grijă și dragoste le va răsplăti cu dărnicie.

Adaptare de
MIHAELA DOROBANȚU
(Va urma)

Primul televizor universal

Ultima realizare în domeniul televizoarelor „Loewe" a fost concepută pentru a reuni într-un singur aparat posibilitățile oferite de tehnologiile viitorului, Astfel, noul televizor captează toate tipurile de imagini transmise prin unde, cabluri sau sateliți realizînd o înaltă definiție a acestora, prin transformarea automată a semnalelor potrivit normelor celor mai exigente.

Pe ecranul noului televizor pot fi inserate trei microimagini, fapt ce permite urmărirea simultană a mai multor canale. Dimensiunile ecranului fac posibilă, de asemenea, prezentarea întregului format specific filmelor de tip cinemascop. Grație noului televizor a devenit posibil și accesul la emisiunile de „teletexte" pe care unele posturi le-au inclus în programele lor.

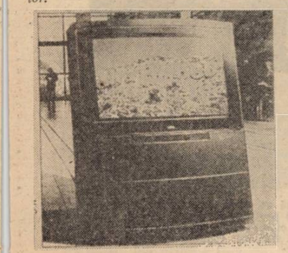

Flash-uri la Hollywood

MORGAN FREEMAN LA 25 DE ANI

Renumitul regizor și actor american Morgan Freeman, și-a sărbătorit recent 25 de ani de la debutul său în mirifica lume a scenei și ecranului. În această perioadă de debut a transpus pe scenă genuri extrem de diverse, începînd cu musical-uri („Hello Dolly") și terminînd cu unele din piesele marelui Shakespeare. A apărut și în numeroase emisiuni TV, care s-au bucurat de o mare audiență la public, de la „The Atlanta Child Murders" la popularul serial pentru copii „The Electric Company". Ca actor s-a impus ulterior, primul său rol, cel din filmul „Street Smarts" aducîndu-i și prima nominalizare Oscar în... 1987. Următorul rol l-a consacrat definitiv ca actor. Este vorba de cel interpretat în „Clean and Sober", alături de Michael Keaton. Hollywood-ul a remarcat cu... promtitudine marile calități de interpret ale regizorului Freeman și s-a grăbit să recupereze timpul pierdut...

Astfel, în 1989, Freeman a jucat roluri de prim rang în filmele : „Lean on Me" (în care a fost controversatul profesor Joe Clark din New Jersey, care a ridicat miraculos nivelul academic al unui liceu din oraș, prin curajul, voința și talentul său de jucător de baseball) ; „Glory", un film excelent, despre prima unitate de infanterie formată integral din negri în cadrul războiului civil din Statele Unite și celebra peliculă „Driving Miss Daisy" (în care a fost un șofer mîndru că a reușit să se impună în producția de firme), considerată de marele public american cea mai bună peliculă a anului.

Succesul obținut în ultimii ani l-a ajutat să obțină rolul Azeem din cadrul superproducției „Robin Hood : Prince of the Thieves", unde evoluează alături de Kevin Costner.

Ultimul film realizat de Morgan Freeman este „The Power of One", unde interpretează rolul principal, alături de Sir John Gielgud. „The Power of One" este povestea unui tînăr britanic aflat la studii în Africa de Sud, care trebuie să lupte cu propriile spaime și îndoieli, precum și cu ostilitatea colegilor săi, într-o societate eminamente concurențială. El rămîne un outsider izolat, pînă în momentul cînd se împrietenește cu doi oameni mai în vîrstă, unul alb celălalt negru, care îl învață să boxeze, dar și să-și asculte și urmeze conștiința. Este povestea umanității și a compasiunii, sentimente pe care ar trebui să le avem fiecare dintre noi și care i se potrivesc lui Morgan Freeman ca o mănușă.

ȘERBAN FILIP

„Cei 12" și moneda lor comună

Moneda europeană comună European Currency Unit (ECU) va fi introdusă cel mai tîrziu la 1 ianuarie 1999, în țările membre ale Pieței Comune. Ea urmează să fie singura monedă aflată în circulație în largul spațiu geografic al „celor 12". Procedura introducerii monedei cuprinde mai multe etape. Prima dintre ele constă în armonizarea cursurilor de schimb și debutul unei apropieri în materie de politică economică și monetară. A doua etapă este prevăzută a fi declanșată la 1 ianuarie 1994, ca constituind faza de pregătire a Uniunii economice și monetare. În cadrul acestei etape urmează a fi experimentate diverse modele de orientare spre stabilitate în politica economică, monetară și financiară, pe baza a patru criterii : evoluția prețurilor, disciplina bugetară, înlăturarea tensiunilor de orice natură la nivelul apartenenței la sistemul monetar comun (aflat în directă legătură cu paritatea monetară) și evoluția nivelului dobînzilor.

Ultima și cea mai importantă etapă constă în alinierea statelor mai puțin dezvoltate din cadrul CEE la un nivel al deficitului bugetar anual de cel mult 3 la sută din cadrul produsului intern brut — PIB. De altă parte, nivelul creșterii prețurilor nu trebuie să nu depășească procentajul de 1,5 la sută din cel înregistrat în țările cu cea mai mare stabilitate a prețurilor. Este de la sine înțeles că un procentaj inferior acestei cote nu ar face decît să îmbunătățească starea statului respectiv. În al treilea, dar nu în ultimul rînd, va trebui ca, în privința nivelului dobînzilor, să nu existe decît foarte mici diferențe între țările membre ale CEE. O decizie finală va fi luată cel mai tîrziu la 31 decembrie 1996, cu majoritatea necesară, de către Consiliul european, în privința trecerii la această ultimă etapă, la capătul unei examinări foarte minuțioase a „dosarului" fiecărei țări în parte. În cazul în care operațiunea nu reușește pînă la data menționată și situația se prelungește pînă la sfîrșitul anului 1997, data aplicării ultimei etape va fi fixată la 1 ianuarie 1999.

Această politică va fi coordonată de un organism ce urmează a fi înființat în curînd — Banca Centrală Europeană — după modelul marii bănci germane „Deutsche Bundesbank". Această va fi autorizată să oblige celelalte bănci centrale să întrețină cu ea o rezervă minimă. Nu vor fi emise directive precise la nivel politic, ci numai orientări generale, fără caracter de constrîngere. În această fază pregătitoare, băncile centrale își vor păstra independența, relevă IN-Press. ECU este de pe acum un instrument de plată valabil în Belgia... *(S.F.)*

O pîine deosebită

Americanul de origine italiană James Dell'Orto, proprietarul resturantului „Hero Sandwich" din New York, a ținut cu orice preț să se impună cu un nou produs, deosebit de modelele obișnuite. Cu ajutorul unor bucătari și brutari specialiști, el a lansat un nou fel de pîine care are nai multe particularități. În primul rînd este vorba de compoziția acestei pîini, care cuprinde nenumărate ingrediente : 18 ouă, salam, carne de vițel și vită, muștar etc.

Apoi este vorba de mărimea acestei pîini, care măsoară 1,80 metri și cîntărește trei kilograme. Noul produs a bucurat de succesul așteptat de Dell'Orto, pentru că numărul celor dornici să deguste un asemenea produs (delicios, afirmă ei) a crescut în mod substanțial, determinînd mărirea producției. Se afirmă că o singură pîine de acest tip poate îndestula și satisface un mare număr de invitați. În asemenea împrejurări este suficient un telefon ia „Hero Sandwich"...

Insecticid netoxic

In biologie se utilizează frecvent un experiment clasic în scop didactic în instituțiile de învățămînt de profil : într-o eprubetă cu praf abraziv, de exemplu corindon, sînt introduși cîțiva gîndaci. Deși corindonul nu este toxic deloc, după cîtva timp gîndacii mor. Explicația constă în faptul că particulele colțuroase cu muchii ascuțite ale pulberii abrazive văzuiesc în contact cu învelișul de chitină al gîndacilor un strat superficial subțire compus din substanțe de tipul cerii care se opune evaporării apei din corpul insectelor, menținîndu-le umiditatea. În acest fel, ele pier pur și simplu datorită uscării.

Această descoperire a fost folosită de o firmă americană care a lansat pe piață un produs absolut nepericulos pentru stîrpirea gîndacilor și furnicilor. El este preparat dintr-o rocă măcinată — diatomit — care acționează în același mod ca și corindonul. Pulberea fină a acestei roci este presărată în locurile unde și-au făcut cuib sau vițuiesc insectele dăunătoare. Peste numai cîteva zile acești „chiriași nedoriți" pier din pricina setei. Atît animalele cît și oamenii nu au de ce-i prici nuiește nici un rău chiar dacă ajung în stomacul lor.

Cum stau alții cu energia ...

In ultimii zece ani utilizarea energiei în țările apusene s-a diminuat cu 20 de procente, iar o serie de țări dezvoltate industrial au reușit să reducă consumul cu o treime ! Din anul 1984 și pînă în prezent sporirea producției de bunuri și a prestărilor de servicii în SUA nu a fost însoțită de creșterea consumului de energie. În Japonia, Germania și Marea Britanie consumul de energie chiar s-a micșorat.

În ceea ce privește consumul de petrol raportat la unitatea de producție, el s-a redus în SUA de 1,5 ori în 20 de ani, iar în Japonia de două ori. În prezent, un automobil american cu aceeași cantitate de benzină parcurge o distanță de 1,5 ori mai lungă!

Nu mai aruncați ambalajele, mîncați-le!

Jim Allman, din Australia, preocupat de problema complicată a reciclării ambalajelor din polistiren a realizat un nou produs care îi va aduce faima. Este

vorba de ambalajul „Potato Cup", obținut în întregime din cartofi sub forma unui cornet comestibil. El este folosit pentru vînzarea cîrnaților și cartofilor prăjiți. Ecologiștii apreciază în mod deosebit noul produs.

10 MAGAZIN

Nr. 22 (1806) din 30 mai 1992

Biblioteca magazin de proză scurtă

SECRETUL

de ARTHUR C. CLARKE

POVESTIRE

Henry Cooper se afla deja cam de vreo două luni pe Lună, cînd prinse de veste că ceva nu e în ordine pe aici. La început avusese doar unele presimțiri inexplicabile pe care, ca reporter științific cu sînge rece, disciplinat, nu obișnuia să le ia prea mult în serios. De altfel ajunsese aici la cererea specială a Serviciului de Cercetări Spațiale al Statelor Unite, Serviciul se străduia mereu să acționeze pe placul opiniei publice — mai ales acum, în preajma adoptării bugetului, cînd o lume umplută pînă la refuz prefera drumuri, școli și ferme submarine jelea-se după miliardele aruncate în spațiul cosmic.

Aceasta era cea de-a doua deplasare a lui Cooper pe Lună în calitate de corespondent de presă și își trimitea zilnic spre Pămînt articolul de două mii de cuvinte. Dacă știrile locale nu mai prezentau de mult vreun interes deosebit pentru cititor, această lume de dimensiunile Africii, complet cartografiată, dar, totuși, abia descoperită, mai ascundea încă multe taine enigmatice. Spațiul nemărginit, care aici pare a fi doar la o aruncătură de băț depărtare de cupole, laboratoare și rampe de lansare, va mai constitui timp de secole o provocare pentru oameni.

Există, desigur, și locuri bine cunoscute pe Lună. Cine n-a văzut de pildă schelăpitoarea coloană de fier ce se înalță pe stînca invadată de praf din Marea Ibrium, cu tăbliță ei ce anunță în cele trei limbi oficiale ale Pămîntului că :

ÎN ACEST LOC
ÎN DATA DE 13 SEPTEMBRIE 1959
LA 20.01. CONFORM ORARULUI
TERESTRU PENTRU ÎNTIIA OARĂ
UN APARAT SPAȚIAL CONSTRUIT
DE OAMENI
A ATINS SOLUL UNEI LUMI STRĂINE

Cooper a trecut pe la monumentul funerar al rachetei Luna II și pe la alte monumente comemorative mai cunoscute. Dar toate acestea aparțineau deja istoriei, asemeni lui Columb sau fraților Wright. Acum pe Cooper îl interesa viitorul.

La coborîrea sa pe astrodromul Arhimede coordonatorul principal fu vizibil bucuros de revedere și se interesă personal cum i-a fost drumul. Îi pregătiseră totul : transportul, cazarea, însoțitor oficial... Putea umbla peste tot, putea întreba orice ar fi dorit. NASA avea încredere în el, căci reportajele îi erau întotdeauna corecte, iar comportarea directă.

Și totuși, drumurile l-au condus într-o fundătură ; nu știa de ce, și voia să afle cauza.

Ridică receptorul și spuse : — Centrala ? Poliția, vă rog. Aș dori să vorbesc cu supraveghetorul principal.

După cum s-au înțeles, se întîlniră la intrarea în micul parc, locul cel mai plăcut și mîndria Plato-City-ului. La această oră matinală a zilei artificiale de douăzeci și patru de ore, aleile erau complet pustii, așa încît puteau discuta nestingheriți.

Plimbîndu-se pe cărarea îngustă presărată cu pietriș, tărăsuiau despre timpurile trecute, prietenii comuni din anii studenției și ultimele noutăți din politica interplanetară. Cînd ajunseră în centrul parcului ce se întindea sub marea cupolă albastră, Cooper atacă fondul problemei :

— Csandra, tu le știi pe toate cîte se întîmplă pe Lună. Știi și că pregătesc reportaje pentru NASA și că aș vrea să scot o carte din ele cînd mă întorc pe Pămînt. Spune-mi, de ce se ascund oamenii de mine ?

Pe Csandra Kumarasvami, supraveghetor principal, nu-l puteai zori. Întotdeauna trecea o vreme pînă să-ți răspundă și cele cîteva cuvinte cu care te onora apoi greu și le strecura pe lîngă mușchiul pipei sale bavareze sculptate.

— Care oameni ? întrebă după o tăcere îndelungată.

— Chiar nu știi nimic ?

Supraveghetorul principal scutură din cap.

— Absolut nimic, răspunse el apoi, și Cooper știu că spune adevărul, pentru că Csandra mai bine tăcea decît să mintă.

Traducere de
MIRCEA POPA și
RADU GABARCEA

(Va urma)

EROAREA (II)

de JOSEF KRATOCHVIL

POLIȚIER

— Ce se întîmplă ? întreba ea uitîndu-se mereu la ceas. Lăsa să se înțeleagă că își pierd timpul de pomană. Nu era ușor s-o convingă să vorbească și de aceea discuția înainta destul de greu. Era superficială, ironică și total lipsită de amabilitate, dar admise, totuși, că Marie Nova fusese prietena sa. Ieșeau împreună din timp în timp, în special după ce aceasta a divorțat.

Vestea morții Mariei o primi ca pe o lovitură de trăsnet. Își ridică capul și îl fixă pe Denk cu ochii săi de culoare verde închis.

— Nu vă cred, ceea ce spuneți este o scornire stupidă. Maruška s-a dus să dea un telefon și poate că între timp s-a și întors. Sărmanul de tine, nu te pricepi la nimic.

Refuză pardesiul negru pe care i-l aduse garderobiera.

— Nu este al meu. Fiți amabilă, al meu este alb... Întrucît pardesiul ei alb nu se afla acolo, Buzková luă pardesiul negru.

— Pardesiul dumneavoastră se află la Nova, spuse Denk. Să mergem să ne convingem.

Peste cîteva clipe Buzková se afla lîngă cadavrul Mariei Nova. Făcu ochii mari ,o privi pe îndelete și aerul ei de femeie încrezută începu să se împrăștie.

— Ea este, spuse în șoaptă. Pardesiul este al meu. Ce s-a întîmplat ? Fața îi era palidă, iar în ochi, Denk îi observă urme de îngrijorare și teamă.

Cum s-a întîmplat ? Cine a omorît-o ? Denk reținu aceste întrebări care deocamdată nu aveau răspuns.

— De ce a îmbrăcat pardesiul dumneavoastră ?

— Cele două numere de la garderobă se aflau la mine. Cînd a plecat să telefoneze ,i-am dat unul dintre ele. S-a întîmplat ca acesta să fie de la pardesiul meu, iar garderobiera a refuzat să i-l dea pe al ei. Doar ați auzit și dumneavoastră. Privirea îi rătăci asupra obiectelor din jur.

— Cui s-a dus să telefoneze ?

— Mamei sale. Vroia s-o roage să-i aranjeze ceva mai repede. Nu mi-a dat amănunte.

— Avea dușmani ?

— Nu cred... poate fostul soț, dar aceasta este o simplă presupunere.Spune-ți-mi odată ce s-a întîmplat în realitate?!

— A fost împușcată. Din spate.

Întoarse neîncrezătoare capul.

— Împușcată ? E îngrozitor, dar pentru ce... ?

Ședea bătoasă pe scaunul din biroul lui Denk și nu se putu relaxa o bucată bună de timp. Nu manifesta nici bunăvoința de a răspunde pe larg la întrebări. Era laconică, rece, cu doar cîteva urme de regret în legătură cu moartea prietenei sale. Denk pricepuse aceasta ceva mai devreme. Prietenia lor nu era clădită pe bază de egalitate. Buzková comanda și dădea tonul, iar Nova rezolva problemele și se minuna de ceea ce făcea.

Dimineața îi găsi pe Denk și Rubeš obosiți și nedormiți. Au fost găsite cartușul, niște urme în balta de sînge, chiștoace de țigări, o cutie de chibrituri pe care era scris un număr. Se părea că era de telefon.

După trei zile de cercetări n-au avansat aproape deloc. N-aveau cu ce confrunta urmele de încălțăminte din balta de sînge, iar numărul de telefon de pe cutia de chibrituri nu le spunea nimic. Era de la bufetul gării. Constatările anatomice au fost relativ scurte și conform concluziei la care s-a ajuns cauza morții a constituit-o distrugerea țesuturilor creierului de un glonte de 6,35 mm tras de la mică distanță. La locul de muncă despre Nova s-au spus numai cuvinte frumoase. Era harnică, serioasă, după divorț s-a închis în sine, iar în instituție nu avea nici un prieten adevărat. Lucrările îi erau în ordine, iar Denk și Rubeš n-au constatat să fi avut dușmani.

Problema mobilului crimei era primordială. Cine avea interes s-o înlăture pe Nova ? De ce ? Doar Nova nu a supărat pe nimeni .Manifesta o grijă exemplară față de fiica sa de 14 ani. Trăia numai și numai pentru ea.

Fostul ei soț nu avea un alibi sută la sută și în cele din urmă Denk îi puse întrebarea fatală.

— De ce ați făcut-o ? întrebă el și clătină din cap. Nu ne spuneți ceea ce știm. Spuneți-ne dacă v-ați certat și dacă ați omorît-o ? Pe mama propriului dumneavoastră copil ? Probabil că nu considerați aceasta important ?

A fost menținut în rîndul suspecților, dar toate investigațiile ulterioare nu au dus la nici un rezultat.

A fost cercetată și Buzková. Nu a plecat de la restaurant. Încet-încet Denk și Rubeš începură să încline spre părerea că asasinul a fost un maniac care pur și simplu nu a avut nici o legătură cu victima și nici măcar nu a cunoscut-o. Doar Novei nu i s-a furat nimic din ceea ce avea asupra ei. Atunci de ce a fost împușcată pe la spate ? De ce a fost întoarsă cu fața în sus ? De ce ? De către cine ?... Poate că singură, dacă... ?

Doamna Vondrová, vecina Mariei Nova era acasă și îl pofti cu deosebită amabilitate pe Denk înăuntru.

— A fost o căsnicie normală. Vedeți, peste tot există cîte ceva, iar aici situația a început să se înrăutățească după ce doamna Marie a început să-și invite prietena acasă.

Dar Jarmila Buzková nega. Nega sigură pe ea, ținînd-o una și bună.

— Dovediți-mi-o pentru că altfel nu mai avem ce vorbi. Este o calomnie și dacă nu veți înceta toate acestea vă voi reclama. Se ridică și lăsă să se înțeleagă că pentru ea discuția s-a terminat.

— Încă un moment, spuse Denk, neridicîndu-se de pe scaun. Ce s-a întîmplat cu pardesiul dumneavoastră ? Vi l-au înapoiat ?

— Da, mi l-au înapoiat.

— Puteți să mi-l arătați ?

— Nu pot, l-am dat la curățat.

— Pardesiul a fost cumpărat de aici, de la magazinul universal ?

Îl privi compătimitor pe Denk și spuse cu un zîmbet ironic :

— Nu poți cumpăra de aici un asemenea pardesiu. Este din import. Mi l-a adus soțul meu.

— Cînd anume ?

Buzková se așeză și își aprinse o țigară.

— Ce vă mai trece prin cap de mă tot întrebați de pardesiu ? Se uită în tavan, închise ochii și clătină din cap. În acest fel nu poți răspunde la întrebările anchetei, mai ales cînd ești bombardată cu întrebări despre un pardesiu vechi.

Traducere de
VASILE OROIAN

(Va urma)

SPORT UNIVERS

ROLAND GARROS, CAPITALA TENISULUI. Luni au început partidele turneului de tenis de la Roland Garros, loc de întîlnire și înfruntare sportivă al celor mai buni jucători de tenis de zimț din lume. Pe lîngă aceștia, prezențe plăcute ale unor foste glorii sportive, cum

ar fi **John McEnroe**, „gentleman John", cum îl numesc ziariștii în glumă bineînțeles. El a declarat că este ultima oară cînd participă la acest turneu, lumea a venit să-l vadă în primul tur și a suferit cînd a fost învins de un qvasi-necunoscut, Kulti. Asta e viața...

Un alt jucător care va împlini 41 de ani, dar care declară că este în plină formă sportivă și foarte încrezător în forțele lui este simpaticul **Jimmy Connors**. El nu s-a arătat deloc impresionat că va juca în primul tur cu mult mai tînărul Michael Stich, care este, după afirmațiile sale „un

nume proaspăt intrat în elita tenisului, dar fără prea mare experiență pe terenul de zgură". Declarațiile lui Connors au fost privite ca acelea făcute de boxeri înaintea unei întîlniri, în care fiecare încearcă să-și facă mai mult curaj, demoralizîndu-și adversarul. Este prezent, după o absență scurtă și fostul numărul I mondial, cehoslovacul **Ivan Lendl**, care a declarat că revine cu mare plăcere la Roland Garros, reușind destul de ușor să treacă în prima întîlnire de **Serge Bruguera** (Spania). Concomitent au început partidele primului tur și la fete, favoritele **Graf, Seleș, Sabatini** s-au impus fără probleme. **Monica Seleș**, să nu uităm, deține recordul mondial absolut în ceea ce privește păstrarea poziției nr. 1 în clasamentul ATP ; ea s-a aflat timp de 164 săptămîni pe acest loc, față de numai 159 de săptămîni, performanța lui Connors.

MAGIC SENNA SE DISTREAZĂ. După ce anul trecut a cîștigat pentru a treia oară CM al piloților de Formula I, **Ayrton Senna** a luat un start greoi ca să nu spunem prost în acest an. Asta nu-l împiedică să se simtă foarte bine la petreceri și să prefere, după propriile declarații și așa cum demonstrează și instantaneul reprodus alăturat, femeile mai înalte decît el.

GEORGE CUȘNARENCU

HOROSCOP

Săptămîna 01.06. — 07.06.

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : O situație delicată vă frămîntă.
Marți : Apelați în zadar la un vechi amic.
Miercuri : O confruntare vă dă cîștig de cauză.
Joi : O nouă zi infernală.
Vineri : O satisfacție sentimentală.
Simbătă : Se impune o decizie urgentă.
Duminică : Reechilibrare psihică, relaxare.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Veşti îmbucurătoare.
Marți : Primiți bani.
Miercuri : Suprasolicitări intelectuale.
Joi : Polemici sentimentale fără urmări.
Vineri : Bilanțul săptămînii e excelent.
Simbătă : Drumuri costisitoare, noi afaceri.
Duminică : O vizită profitabilă.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : O promisiune neonorată.
Marți : Apatie, monotonie, pasivitate.
Miercuri : O veste bună vă înviorează.
Joi : Noi motive de optimism.
Vineri : Satisfacții financiare.
Simbătă : Sînteți cooptat într-o afacere.
Duminică : Nu vă vedeți capul de treburi.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Farmecul dv. vă ajută foarte mult.
Marți : Un dar deosebit din partea soțului.
Miercuri : O nesansă fără urmări grave.
Joi : Sănătatea vă dă de furcă.
Vineri : Dominator, agresiv, nervos.
Simbătă : Mici necazuri familiale.
Dumnică : O zi senină, refacere psihică.

LEU (23.07—22.08)

Luni : O zi festivă, petrecere lungă.
Marți : Capcana sentimentală a unei Fecioare.
Miercuri : Conflicte profesionale dure.
Joi : Se răzbună o indiscreție.
Vineri : Erotism, tandrețe, parfum.
Simbătă : O scrisoare vă pune pe gînduri.
Duminică : Veşti contradictorii, incertitudine.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Oboseală, surmenaj, tracasare.
Marți : Deznodămîntul unei afaceri bănoase.
Miercuri : Proiecte de viitor, noi speranțe.
Joi : O achiziție foarte prețioasă.
Vineri : Conflict sentimental trecător.
Simbătă : Satisfacții materiale deosebite.
Duminică : Dragoste și nimic altceva.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Dispoziție sufletească excelentă.
Marți : Eveniment familial deosebit.
Miercuri : Ziua norocoasă a săptămînii.
Joi : Polemici profesionale aprinse.
Vineri : Reveniți asupra unei decizii pripite.
Simbătă : Viață amoroasă trepidantă.
Duminică : O vizită neașteptată vă irită.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Vă asumați riscuri mari.
Marți : Numai singurătatea vă prieste.
Miercuri : O veste bună vă înviorează.
Joi : Suprasolicitări profesionale, iritare.
Vineri : Două motive de optimism.
Simbătă : Creativitate, inspirație, elan psihic.
Duminică : O revanșă pe plan sentimental.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Zi cenușie, nici o rază senină.
Marți : Satisfacții profesionale deosebite.
Miercuri : Primiți bani.
Joi : O nouă pasiune amoroasă.
Vineri : Vă deprimă un ghinion.
Simbătă : Inspirație, fantezie creatoare.
Duminică : Exil total în intimitate.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Muncă încordată, elan creator.
Marți : Infernul celor din jur...
Miercuri : O întrevedere profitabilă.
Joi : Sănătatea vă dă de furcă.
Vineri : Jucați neapărat la loterie.
Simbătă : Șoaptele tandre ale iubirii...
Duminică : Melancolie acaparatoare, scepticism.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : O crunță deziluzie.
Marți : Lămuriri și certitudini.
Miercuri : Ispita unei afaceri noi.
Joi : Creativitate, detașare totală.
Vineri : O decizie promptă, înțeleaptă.
Simbătă : Un mic necaz previzibil.
Duminică : Spiritual, agreabil, bine dispus.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Zi calmă, productivă.
Marți : Planuri realizate pe jumătate.
Miercuri : Un dar prețios, neașteptat.
Joi : Două veşti contradictorii.
Vineri : Satisfacții materiale deosebite.
Simbătă : Intimitatea căminului și atît.
Duminică : Zi foarte agitată, confuză.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Priorități științifice mondiale

Savantul Daniel Danielopolu (1884-1955), fiziolog și clinician, are merite deosebite pe plan mondial în domeniul științelor medicale. El a fost primul care a demonstrat interdependența dintre sistemul nervos somatic și cel vegetativ, arătînd rolul de coordonator al scoarței cerebrale Pe de altă parte, el este un precursor al biocibernetică pe plan internațional, punînd în evidență prin studiile sale întreprinse între 1923 și 1932 conexiunile inverse (pozitive și negative) din cadrul sistemului neurovegetativ. O altă contribuție remarcabilă este inventarea metodei de investigație viscerografice, deosebit de utilă în medicina experimentală. Pe plan național, el se remarcă prin cercetările asupra gușei endemice și profilaxiei ei. Daniel Danielopolu a fost profesor la facultatea de medicină din București și membru al Academiei Române din 1948. A elaborat numeroase tratate științifice de mare importanță pentru progresul științelor medicale pe plan național și internațional.

Superlative speologice

În suita superlativelor ce însoțesc peșterile de pe teritoriul patriei, se remarcă una din cele mai lungi, și anume Peștera Vîntului — situată în Munții Pădurea Craiului, pe malul Crișului Repede. Descoperită în 1957, aceasta stea a speologiei românești are o lungime de 31 de kilometri, ocupînd locul de frunte în acest domeniu. În ceea ce privește avenele, un record de adîncime îl reprezintă avenul din Dosu Lăcșorului, Munții Sebesului, cu o adîncime de 268 metri.

Premiere culturale

● Primul almanah-calendar în limba română a fost tipărit în anul 1733 de către dascălul Petcu Ioanu, la Brașov.
● Primele școli cu limba de predare română, în Transilvania, au fost inaugurate la 21 octombrie 1754 la Blaj, de către episcopul Petru Pavel Aron de Bistra.
● Prima bibliotecă românească din Transilvania s-a deschis în anul 1747, la Blaj ; este vorba de biblioteca Bazilienilor.
● Primul poem în limba română este considerat a fi „Aprodul Purice", scris de Costache Negruzzi.

Automobilul nr. 1

În istoria circulației rutiere, automobilul înregistrat în anul 1900 de Bazil George Assan la serviciul de circulație al Bucureștiului poartă numărul 1. Este vorba de un automobil construit la Liège și posedînd un motor cu ardere internă ; viteza cu care rula era de 7—8 km/oră, în loc de anvelope avea bandaje masive de cauciuc, iar pe rol de faruri avea luminări sau lămpi cu gaz. Abia în anul 1904 circulă în București primul automobil închis, produs de firma Panhard (numărul total al mașinilor în acel an era de 51).

GUINNESS BOOK

O LIBELULĂ CELEBRĂ

Impresionanta lume a aparatelor de zbor dirijate de la sol — e vorba aici de aeromodele, nu rachete etc. — are un record de înălțime de-a dreptul fantastic : 8 079 metri altitudine, pentru care deține primul loc în lume americanul Maynard L. Hill. Acest record mondial a fost obținut la 9 septembrie 1970, iar controlul aparatului l-a făcut prin radio. La fel de impresionant este și recordul de viteză în zbor liber, și anume 342 kilometri/oră. Aeromodelul radio- controlat a aparținut lui V. Gurkun și V. Myakinin, din fosta U.R.S.S. (performanță stabilită la 21 septembrie 1971).

Dacă din punct de vedere tehnic, recordurile de mai sus sînt destul de dificil de depășit, recordul de durată implică și o puternică solicitare fizică și psihică din partea protagonistului. Imaginați-vă că timp de 32 ore, 7 minute și 40 de secunde, Eduard Svoboda (Cehoslovacia) și-a controlat prin radio aparatul propriu ! Acea noapte albă a recordului mondial a fost cea dintre 23 și 24 august 1960.

Dar dacă performanțele anterioare s-au stabilit în aer liber, în interior recordul de durată de dirijare este de 52 minute și 14 secunde (stabilit la 31 august 1979, de către americanul J. Richmond).

Cel mai mic aeromodel din lume a fost construit de americanul Don Emmick din Seatle, statul Washington ; aparatul a cîntărit numai 0,11 grame. Desigur, vă întrebați cum l-a pus în mișcare. Ei bine, ideea a fost magnifică : motorul a fost o... libelulă ! La data de 24 iulie 1979, timp de cinci minute acest aeromodel de excepție a delectat spectatorii aprovizionați cu binocluri, în localitatea Kirkland, același stat.

Avioanele de hîrtie fac și ele obiectul întrecerilor pentru recorduri Guinness. Cea mai lungă durată de zbor, pentru un astfel de „aparat" lansat de la sol a fost de 16,89 secunde ; performer : Ken Blackburn, la Reynolds Coliseum, S.U.A.

Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor

METALUL ȘI PLANETA VENUS

Să pornim astăzi de la afirmația lui Mircea Eliade care spunea că înțelegerea mitului, a miturilor în general, va reprezenta una din cele mai utile descoperiri ale acestui secol. Metalul, una din cele cinci metamorfoze ale Universului din calendarul chinezesc, poate fi legat de un mit de început al budismului chinezesc. Se spune că împăratului Mingdi (58—76 După Christos) i-a apărut în vis un om de Aur. Acest om s-a dovedit apoi a fi chiar Buddha Sakyamuni (adică iluminatul sihastru din tribul Sakiya). Iată deci o primă ipostază a Metalului, ipostaza cea mai nobilă pe care nativii acestui semn o pot avea. Dar să nu uităm, nici un moment principiul dual Yin-Yang. Glonțul ucigător nu este tot Metal ? Între cele două simboluri se află, desigur, aliajul din care sînt plămădite personalitățile celor născuți în anii **Metalului**. Aceștia își pot alege drept emblemă nemuritoarea coloană de fier de la Delphi, care rezistă peste milenii în ciuda tuturor vicisitudinilor stîrnite de musoni.

Anii Metalului din acest secol sînt : **19.02.1901—7.02.1902 ; 10.02.1910—29.01.1911 ; 30.01.1911—17.02.1912 ; 20.02.1920—7.02.1921 ;** 8.02.1921—27.01.1992 ; 20.01.1930—16.02.1931 ; 17.02.1931—5.02.1932 ; 8.02.1940—26.01.1941 ; 27.01.1941—14.02.1942 ; 17.02.1950—5.02.1951 ; 6.02.1951—26.01.1952 ; 28.01.1960—14.02.1961 ; 15.02.1961—4.02.1962 ; 6.02.1970—26.01.1971 ; 27.01.1971—13.02.1972 ; 16.02.1980—3.02.1981 ; 4.02.1931—22.01.1982 ; 27.01.1990—14.02.1991 ; 15.02.1991—3.02.1992 ; 6.02.2000—24.01.2001...

Poate nu întîmplător Metalului îi aparține anotimpul toamnă. Singurătatea și melancolia sînt două coordonate principale ale nativilor acestui semn. Solitudinea îi face meditativi, contemplativi, de aici și convingerile lor greu de combătut. Sînt intransigenți și sloganul lor pare a fi „realizează-te prin tine însuți !" Însăși istoria omenirii ne arată că o casă de pămînt e bună, una de lemn e foarte bună, dar una de Metal e inexpugnabilă.

Din acest punct de vedere, este numai aparentă incompatibilitatea dintre Metal și planeta Venus, care îi corespunde. Venus este planeta dragostei și a artei, dar nu orice fel de iubire, ci una pasionantă, absolută prin egoismul său. La fel și artistul este un singuratic, absorbit total de creația sa cu care se contopește spiritual. Deci nativilor Metalului, conform calendarului chinezesc prezentat mai sus, le corespund zodiile Taurului și Balanței din astrologia europeană. Taurul este un pătimaș care nu face concesii, iar Balanța este devotată în mod absolut echilibrului ; talerele ei metalice sînt astfel cumpănite, încît ele se află întotdeauna la egală distanță de miezul de fier al Pămîntului.

Nativii Metalului sînt oameni fără astîmpăr, ei au mereu un ideal care le conduce pașii. Ei par să nu oboseasă niciodată, respirația lor este continuu agitată. Zona sensibilă a sănătății lor este plămînul. Ambiția celor născuți sub semnul Metalului este una din cele mai importante forțe ce-i călăuzește în viață de aceea cele mai mari adversități le va avea din partea nativilor Focului. „Metalicii" realizează armonia cea mai profitabilă împreună că nativii Lemnului și Apei. Ei se tem de dominația Focului, care le poate schimba structura aliajului. Pentru ilustrarea celor de mai sus, să apelăm la puterea exemplelor, cu ajutorul cîtorva „metalici" remarcabili : Mihai Eminescu, Nicolae Iorga, Pablo Picasso, Ronald Reagan, Charles de Gaulle, Beethoven, Hirohito, John Lennon, Lucrezia Borgia, Dwight Eisenhower, Neil Armstrong...

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

■ **LACRAMIOARA S. (Suceava).** Dacă la numai 22 de ani ai ajuns a trăi „singură, uitată și disperată", așa cum îmi scrii, și-ți trece prin minte chiar ideea că „viața s-a sfîrșit", e pentru că, orice ai spune, totul, dar **absolut totul** e „opera" ta și numai a ta, sfidînd orice imbold al rațiunii și, mai ales, sfidînd însuși înțelesul sfînt al iubirii... Dacă în veșnicele brutalități (bătăi în lege !), umilințe și privațiuni la care te-a supus — și pe care le-ai acceptat, nu-i așa ? — dacă în promiscuitatea pe care ți-a oferit-o ție și copilului, drept trai de zi cu zi ai văzut doar... (!) „expresia" devotamentului, gingășiei, tandreții și duioșiei unui bărbat față de femeia iubită ; dacă acum îți... lipsește felul lui primitiv, grosolan de a se „manifesta", de a „gîndi" și a „simți" (ba jeluindu-se tiriș la picioarele tale să nu-l părăsești, ba sărind la beregată cu cuțitul și luindu-te la palme și pumni) ; dacă ai acceptat senină nepăsarea lui egoistă față de propriul vostru copil — presupus „fruct al iubirii" — și, în sfîrșit, dacă te-ai alertat doar la fuga lui hămesită după o „viață mai bună", alături de o femeie urîtă, dar cu mulți bani, culeasă cine știe cum și pe unde... atunci, fată dragă, **nu pot să zic nimic altceva decît, foarte sincer** (și sper să nu te superi), că iubirea **de la un punct e**, într-adevăr, nu numai, oarbă... ci inconștientă! În sfîrșit, ce-a fost — a fost și mă interesează infinit mai mult **ce este** și **ce va fi** cu tine. În primul rînd, **ai un copil de crescut, de educat și de făcut Om din el.** Mai presus de tine și de tribulațiile tale sentimentale, se află existența acestui copil care **nu este vinovat cu nimic** pentru toate cele întîmplate. Și prin urmare trebuie să aibă o copilărie pe cît posibil **fericită.** Așa încît cred că mult mai potrivit pentru tine **acum** este să-ți pui **propria** viață în ordine. Zadarnic pierzi timpul urzind tot soiul de planuri pentru un ipotetic viitor „alături de el", zadarnic plîngi și oftezi după o himeră ; vino-ți în fire și privește realitatea în față, cu toată **seriozitatea. Caută-ți un loc al tău sub Soare,** asta însemnînd **o meserie, un loc de muncă** și — de ce nu ? — ai putea chiar să te gîndești să încerci anul viitor din nou la facultate. Nu cеda ispitelor ieftine **și bizuie-te pe tine însăți, muncește** din răsputeri să te realizezi, cu gîndul doar la copilul tău și la tine însăți. Abia în clipa cînd te vei respecta ca OM, ca mamă și ca femeie, cînd toate cele trecute îți vor părea un coșmar și nimic mai mult, abia atunci gîndește-te că **iubirea înseamnă suprema încununare a vieții, prin care sîntem solidari în fericire și nefericire, în viață și moarte, alături de oameni care ne prețuiesc ca oameni. Te rog, mai scrie-mi !**

LAURA

POSTA by Air Mail

BANU DAN, Craiova : Scrisoarea dumitale m-a pus în mare încurcătură. Dar mai întîi îmi permit să reproduc din ea esențialul : „Vă rog să binevoiți a-mi confirma veridicitatea unei informații furnizată de revista „Magazin" prin 1938, referitoare la conceperea de către un specialist chinez a unei loțiuni care determină creșterea părului la persoanele cu calviție definitivă. V-aș ruga să-mi dați cîteva amănunte privind modul cum poate fi procurată acea loțiune." În fine, reproduc ultimul pasaj din scrisoare : „... ciudat că, odată cu acest remediu găsit, lumea continuă să fie plină (și la noi și în Vest) de frunți foarte, foarte înalte. Am 23 de ani, drepturile de succesiune asupra cheliei tatălui meu nu mă încîntă deloc. P.S. Sper că nu aveți și d-stră chelie !"

Dragă Dan, îmi pare rău dar și eu port de vreo trei decenii „dreptul de succesiune asupra cheliei" transmis la fel, de un tată. Dacă informația cu loțiunea era urmată chiar de un produs miraculos, azi aveam și eu păr bogat și îți puteam divulga taina. Nu ne rămîne decît să ne resemnăm — însă cu mîndria de a avea frunți foarte, foarte înalte. Și eu am chelit la 23 de ani. A fost un șoc puternic. După aceea mi-am dat seama că e totuși o virtute — amînteșe-ți cîte bancuri reușite intră în beneficiul cheliilor noastre ! Te sfătuiesc să o porți cu mîndrie — în viitor —, și să treci cu usurință peste această particularitate care ne remarcă și ne distinge net de contingentul pletoșilor. Și nu uita că dintr-un lot de o sută de fete frumoase, mai bine de jumătate — conform unei statistici efectuate în Vest, unde există ca și la noi chelii ! —, și-au exprimat dorința arzătoare și fierbinte de a avea un prieten, un iubit sau chiar un soț cu chelie ! Ce mai pot să adaug spre încurajarea de care ai nevoie, e că mie chelia mi-a purtat uneori mai mult noroc decît mi-a adus capul pe care chelia strălucește și luminează și iradiază etc. etc...

ION ȚUGUI

Grădina de lîngă casă

FERTILIZAREA SOLULUI

Pentru a se dezvolta normal plantele au nevoie de o serie de elemente nutritive pe care trebuie să le asigurăm solului în care cresc ; culturile premergătoare au consumat aceste elemente nutritive și de aceea este necesară înlocuirea lor prin îngrășarea sau fertilizarea solului. Această operație se poate face în 3 perioade : 1. Toamna cînd se ară sau se sapă terenul, iar fertilizarea se numește de bază ; 2. O dată cu semănatul ; 3. În timpul vegetației care se cunoaște sub denumirea de fertilizare suplimentară sau fazială.

Încorporarea îngrășămintelor se face în general prin împrăștiere și amestecare în stratul arabil. După natura lucrării, îngrășămintele pot fi încorporate adînc, prin arat sau săpat cu cazmaua la 25—30 cm sau superficial, dacă după încorporare lucrarea se face cu cultivatorul, grapa sau cu grella. Îngrășămintele care se diluează cu apă se pot administra și sub această formă. Principalele îngrășăminte organice sînt : gunoiul de grajd (doza 4—5 kg/mp), mraniță (2—3 kg/mp în caz că se irigă și 1—2 kg/mp fără irigare), compostul, gunoiul de păsări, cenușa. De reținut că compostul și-l poate asigura fiecare folosind gunoaiele din curte (fără pietre, sticle sau plastic), buruienile, frunzele uscate, vreji de legume, pene, sînge, resturi, alimentare, etc. Toate se așează într-o grămadă care să aibă partea de sus sub formă de covată, pentru ca apa de ploaie să pătrundă adînc. Pe timp de secetă se va uda din cînd în cînd. La 3—4 luni, compostul se lopătează, straturile de sus ajungînd jos și amestecîndu-se. După 2—3 ani de fermentare compostul poate fi folosit. Gunoiul de păsări este mai bogat în substanțe nutritive și de aceea este indicat să se administreze sub formă de soluție conținînd 8—10 părți apă la o parte gunoi. Îngrășămintele minerale sau chimice uzuale sînt : azotatul de amoniu (doză 15—30 g/mp), superfosfatul (20—30 g/mp.), sare potasică (15—20 g/mp), și îngrășămintele complexe. Iată cum se fac fertilizările faziale la roșii. În 10 l apă se dizolvă 0,5—0,6 kg gălnaț, uscat și mărunțit, care a fost pus în prealabil la macerat cîteva zile. Soluția se administrează cîte 0,5 l la o plantă și apoi se udă (dacă solul a fost uscat). Dacă se folosește balegă proaspătă de bovine, aceasta se diluează în 5 părți de apă. Gunoiul de păsări (0,1 kg/mp) și mraniță (0,5 kg/mp), se pot da și prin împrăștiere după care solul se prășește. Îngrășămintele chimice se prepară dizolvînd în 10 l apă, 20 g azotat de amoniu, 80 g superfosfat și 50 g sare potasică. Se dă cîte 1 l soluție la fiecare plantă. Prima fertilizare se face la 15 zile de la plantare, iar celelalte două la intervale de două săptămîni. Aceste fertilizări se vor face numai cînd solul este bine aprovizionat cu apă sau se va uda după fertilizare.

Tot pentru creșterea producției agricole se mai poate folosi un produs numit „Stimulent", foliar care, în concentrație de 0,3 la sută, se aplică prin stropiri pe frunze din 7 în 7 zile. Se poate adăuga și în soluțiile cu care se stropesc plantele contra bolilor și dăunătorilor. De asemenea, se poate administra și adăuga în apa de udare.

IOAN URSU

PROGRAM TV

SELECȚIUNI

Săptămîna 01.06. — 07.06.

LUNI

Programul 1 : 14,00 Actualități 14,20 TVP. O singură lume '92 15.15 Cheia succesului 15,45 Festivalul copiilor 16,30 Confluențe 17,00 Actualități 17,05 Emisiunea în limba maghiară 18,35 Pro Patria 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Tezaur 21,00 Studioul economic. TIBCO "92 21,20 Teatru TV. Titanic vals de Tudor Musatescu 23,10 Actualitatea sportivă 23,30 Cronica Parlamentului. Actualități 24,00 Tenis. Turneul Roland Garros "92

Programul 2 : 16.00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Film artistic. Dama cu camelii (Franța — Italia, 1981) 19,10 Repriza a treia 20,15 Magazin auto-moto 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova

MARȚI

Programul 1 : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. Telematinal 10,00 Actualități 10,30 TVP. O singură lume '92 12.05 Ora de muzică 12,55 Interferențe 13,25 Muzică pentru părinți 13,55 Actualități 14,15 Tradiții 14,55 Preuniversitaria 15,30 Teleșcoală 16,30 Convietuiri 17,00 Actualități 17,35 Pentru doinele și baladele noastre 18,00 Salut prieteni ! 19,00 Studioul economic TIBCO '92 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,45 Sport 20,55 Telecinemateca. Rancho Notorious (SUA, 1952) 22,35 Dosarele istoriei. România : anii 1944—1948 23,10 Cronica Parlamentului. Actualități 23,40 Meridianele dansului 0,05 Tenis. Turneul Roland Garros '92.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Studioul de literatură 17,35 Film serial. Marc și Sophie 18.30 Deale pieței în economia Capitalei 18,55 Studioul muzicii de cameră 19,25 Tribuna nonconformiștilor 19.45 Expo '92 — Sevilla 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23.05 Închiderea programului

MIERCURI

Programul 1 : 7.00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10,00 Actualități 10,30 Film serial. Veterinarul (Franța, 1986) 11.25 TVE Internacional 12,10 Ora de muzică 13.00 Patrimoniu 13,30 Cu fața către lumina vetrei 14,00 Actualități 14.20 S.O.S. Natura ! 15,30 Teleșcoală 16,50 Actualități 16.55 Fotbal : Universitatea Craiova — Steaua și Farul Constanța — Politehnica Timișoara, meciuri retur în semifinalele „Cupei României" 19,00 Studioul economic 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Film serial. Doamnele de la malul mării Ultimul episod 21,35 În fața națiunii 22.00 Afacerea deșeurilor 22,45 Vedete în recital. Nathalie Cole 23,00 Lumea ideilor 23,30 Cronica Parlamentului. Actualități 24,00 Tenis. Turneul Roland Garros '92.

Programul 2 : 16.00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Emisiunea în limba maghiară 18,10 Teatru TV. Cum se cuceresc femeile de Woody Allen 20,05 Videosatelit 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22.00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului

JOI

Programul 1 : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10,00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 Transmisiunea directă a slujbei religioase de Înălțarea Domnului — Ziua Eroilor 12,10 Ora de muzică 14,00 Actualități 14,20 Convietuiri 14.50 Preuniversitaria. Bacalaureat '92 15,30 Teleșcoală 16,00 Agenda muzicală 16,30 Forum 17,00 Actualități 17,05 Repere Moldave. 17,35 Drumuri în memorie 18,00 Tele-discul muzicii populare 18,15 Simpozion 19,00 Studioul economic TIBCO '92 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Film serial. Dallas 21,40 Reflecții rutiere 21,55 În fața națiunii 22,20 Eveniment cultural 22,50 Reporter '92 23,20 Cronica Parlamentului. Actualități 23,50 Tenis. Turneul Roland Garros '92.

Programul 2 : 15,00 Tenis : Aspecte din semifinalele feminine ale turneului Roland Garros '92. 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Desene animate 18,30 Club S.F. 19,00 Concertul Orchestrei de cameră a Radioteleviziunii 20.45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

VINERI

Programul 1 : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. Telematinal 10,00 Actualități 10.20 Calendarul zilei 10,30 Film artistic : RABI (Television For The Environment, 1992) 12,50 Descoperirea Planetei 13,10 Ora de muzică 14,00 Actualități 14,20 Mondo-Muzica 14,40 Medicina pentru toți 15,25 Preuniversitaria 16,00 Limba noastră 16,30 Muzica pentru toți 16,45 Tragerea Loto 16,55 Actualități 17,00 Emisiunea în limba germană 18,00 Viața parlamentară 18,30 Magazin TV. Toți pentru 1/4 pentru toți 20,00 Actualități. Sport 20,45 Magazin TV. Toți pentru 1/4 pentru toți (continuare) 24,00 Actualități 0,10 Întîlnirea de la miezul nopții De vineri pînă vineri 1,00 Închiderea programului.

Programul 2 : 13,00 Tenis : Aspecte din semifinalele masculine ale turneului Roland Garros '92 13,30 Campionatele europene de gimnastică ritmică 19.30 Desene animate 19.45 Muzicieni români 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

SIMBĂTA

Programul 1 : 9,00 Bună dimineața ! 10,00 Actualități 10,10 : 1, 2 sau 3 11,10 Alfa și Omega 12,00 Itinerarii 12,30 Ora de muzică 13,30 : 7 X 7 14,00 Actualități 14,10 Reflecții rutiere 14,20 Desene animate 14,45 Studioul șlagărelor 15,05 Tenis — Finala feminină a turneului Roland Garros '92. Campionatele europene de gimnastică ritmică 18.00 Magazin cinematografic 18,30 Mapamond 19,00 Cui îi place voia bună... 19,15 Teleenciclopedia 20,00 Actualități 20,35 Film serial. Twin Peaks (SUA) 21,35 Săptămîna sportivă 21.55 Film artistic. Cu alte metode (Franța, 1983) 23,40 Actualități 23,55 Special blues session.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Desene animate. Alice în Țara Minunilor 16,40 Convietuiri 17,10 Jazz Alive 17,55 Film artistic. Zburînd orbește (SUA, 1942) 19,05 Concert Paris — Moscova 20,25 Divertisment internațional 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului

DUMINICA

Programul 1 : 8,30 Bună dimineața ! 9,30 De-a baba oarba ! 10,20 Film serial pentru copii. Operațiunea „Mozart" 10,50 Actualități 11,00 Lumină din lumină 12,00 Viața satului 13,10 Atlas 13,30 Campionatele europene de gimnastică ritmică 15,05 Desene animate 15,30 Știință și imaginație 16,00 Tenis — finala masculină a turneului Roland Garros '92 19,10 Film serial. Dallas 20,00 Actualități 20,35 Film artistic. Doctorul Teyran (Franța, 1980) 22,15 Duminica sportivă 22,40 Actualități 22.55 Festivalul internațional de muzică ușoară „Orfeul de aur" — Burgas, 1992.,

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Convietuiri 17,10 Pop-Club 18,00 Varietăți internaționale 18,30 Serată muzicală TV 20.45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Închiderea programului.

(După „PANORAMIC TV")

În funcție de evenimentele la zi, Radioteleviziunea își rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului.

medicina LA ZI

ȘTIINȚĂ ȘI CONȘTIINȚĂ

Inflamarea apendicelui duce la apendicită — spaima copilăriei și adolescenței a majorității dintre noi. Mult timp medicina a fost convinsă că acest organ lipsit de orice rol funcțional în digestie este un organ rudimentar și inutil. Nu de multă vreme însă aceeași medicină a constatat, pe calea anatomiștilor, că acest organ nu este chiar inutil, și aceasta pentru că submucoasa sa conține numeroși foliculu limfatici de unde argumentele și motivația necesară de a identifica apendicele cu un organ limfoid și chiar cu o amigdală sui-generis a intestinului.

Merită a ști că înainte de această descoperire, apendicele a reprezentat secole de-a rîndul pentru internîști colacul de salvare de care aceștia se agățau pentru a rezolva toate problemele de diagnostic pe care le ridica o durere survenită în fosa iliacă dreaptă, respectiv în partea de jos și din dreapta a cavității abdominale, unde se proiectează apendicele. Pentru chirurgi însă tot apendicele a reprezentat poarta de intrare în chirurgie în general și în cea digestivă în particular, această intervenție chirurgicală reprezentînd cea mai la îndemînă modalitate pentru a-și forma mîna, cum se spune în limbajul de specialitate.

Însușirea acestor noi dioptrii în optica medicală, dioptrii prezentîndu-ne apendicele drept o amigdală intestinală, a permis efectuarea de cotituri radicale în acest domeniu . Astfel, P. Demolle, pe baza unor temeinice studii epidemiologice și clinice, leagă inofensiva apendicectomie, respectiv îndepărtarea chirurgicală a acestui organ, de serioase prejudicii aduse organismului în general privind potențialul imunologic al acestuia, în ceea ce privește apărarea de multe boli din sfera digestivă și chiar de boala canceroasă. Sensibilizat de studiile anterioare Demolle și-a mutat cîmpul de observație pe terenul infailibil al anatomiei patologice și, în speță al autopsiilor. Astfel, acesta studiind temeinic 1 112 bolnavi autopsiați pentru diverse boli, a constatat că 42 la sută dintre cancerele colonului

și 84 la sută dintre acelea ale ovarelor, au evoluat în lipsa apendicelui, care fusese anterior îndepărtat chirurgical, situație care ar fi fost cu totul alta, dacă apendicele n-ar fi fost îndepărtat.

Un alt cercetător care a aprofundat această spinoasă problematică, și anume J. Bierman, se arată ferm convins în urma investigațiilor efectuate, că **există relații precise de cauză și efect între apariția cancerului, în special în sfera digestivă, și apendicectomie.** Aceleași relații au fost dovedite însă și în cazul colicistectomiei, adică a îndepărtării chirurgicale a colecistului, căci, din nefericire, și în acest domeniu jertfa inutilului este semnificativă. Astfel, P.R. Turnbull și W.H. Isbister, ne semnalează într-un studiu publicat într-o revistă medicală, că 12 la sută dintre femeile și 3 sută dintre bărbații prezentînd cancer de colon provin din perimetrul acelora care au fost în antecedente colecistectomizați. Un alt cercetător, J.P. Capron, ca și colaboratorii săi, susțin un an mai tîrziu, deci în 1978, că **apariția cancerului de colon se întîlnește cu o frecvență de 4 ori mai mare printre bolnavii colecistectomizați și de 5 ori mai mare printre aceia apendicectomizați.** Aceste studii, ca și altele de acest fel, i-au determinat pe chirurgi să fie mult mai circumspecți și responsabili atunci cînd decid îndepărtarea unui organ, chiar dacă acesta este o banală amigdală, un colecist sau un tot atît de banal apendice. S-a depășit etapa cînd chirurgului i se pretindea doar hand, adică manualitate (hand înseamnă în limba engleză mînă). La ora actuală, aceluiași chirurg i se pretinde un trio de H, mai precis **hand, head** (adică cap, știință) **și heart (adică inimă, conștiință).** Mai precis, aceluiași chirurg ca și fiecărui slujitor al lui Asklepios, li se pretind **ȘTIINȚA ȘI CONȘTIINȚA** — nimic nu este de prisos în organism.

ARCADIE PERCEK

CONTINUA LUPTĂ ÎMPOTRIVA FLAGELULUI SIDA. Se pare că un medicament folosit la tratarea herpesului ar contribui la reducerea mortalității celor bolnavi de SIDA. La bolnavii tratați cu „Azt" în Marea Britanie, Germania și Australia rata s-a redus cu 20 la sută în primul an. Cei cărora li s-a administrat în plus și medicamentul Acyclovir, rata mortalității se diminuează cu 10 la sută. Medicii englezi care au întreprins acest experiment pe 300 de pacienți cu sindrom imunodeficitar opinează că ar fi vorba de cel mai important pas înainte din ultimii cinci ani, adică de la descoperirea „Azt". Bine ar fi să fie așa.

SĂ CONSUMĂM ASPIRINA. O anchetă medicală întreprinsă în Marea Britanie cu sprijinul a mii de pacienți, începînd cu 10 ani în urmă, a relevat că aspirina reduce riscul de cancer la colon. Dintre miile de subiecți avuți în vedere, 598 au murit între timp de cancer de colon, iar 3058 se află în viață. Cei care au supraviețuit neicrtătoarei maladii au luat cîte 16 comprimate de aspirină pe lună, unul la două zile. Pentru confirmarea acestei ipoteze, medicii britanici susțin că sînt necesare, în continuare, alte teste pe un număr mare de subiecți.

AGENDA MEDICALĂ

ATENȚIE LA TRANCHILIZANTE. Durata de prescriere a tranchilizantelor și a somniferelor a fost limitată în Franța. Componente ale vieții cotidiene în societățile occidentale, dar și în altele, ele nu sînt total inofensive, iar reglementările asupra consumului sînt o dovadă a efectelor lor nefaste, colaterale, și a riscurilor de dependență și administrare abuzivă. Sînt incriminate tot mai insistent efectele negative ale tranchilizantelor asupra memoriei. Benzodiazephina hipnotică poate genera grave tulburări psihice și de comportament. De aproape un an ea a fost interzisă în Marea Britanie.

MORTALITATEA A DEPĂȘIT NATALITATEA. La Moscova au murit, în primul trimestru al anului 1991, cu 6524 persoane mai mult decît s-au născut. Indicile mortalității este mai mare decît cel al natalității la Sankt Petersburg, în regiunile Iaroslav, Nijegoro, Rostov și în ținutul Krasnoder. Aproape 62 la sută din familii sînt compuse în prezent din două-trei persoane. În 1990, coeficientul total al natalității (procentul celor născuți la 1000 persoane) era de 13,5 %, ceea ce reprezintă cel mai scăzut procent pentru toți anii postbelici. Și el continua să scadă. Într-o situație asemănătoare se află încă 23 de teritorii ale Rusiei, relevă revista „Soiuz"

„COPILUL ALERGIC"

Sub acest titlu Editura Medicală a publicat în anul 1991 cartea d-lui Mihail Stoenescu, medic primar pediatru, specialist alergolog. Trebuie subliniat că acest opus științific, folosind un limbaj și un lexic relativ accesibile marelui public, se cuvine să-și găsească locul în fiecare familie, în fiecare casă. În 30 de capitole d-l Mihail Stoenescu reușește să cuprindă simptomatologia alergică la copii și totodată să ofere remediile (sau avertismentele) de ultimă oră privind evitarea și tratarea unui complex de maladii alergice.

Fiind vorba de copilul alergic, vom menționa că în cazul acestuia există particularități care-l deosebesc de adult — iar acest fapt, nu întotdeauna înțeles, trebuie conștientizat în opinia publică, trebuie cunoscut de către părinți. Utilitatea practică a acestei cărți este incontestabilă, în sensul reperelor pe care ni le pune la îndemînă spre a ne feri de o ignoranță care poate costa scump prin evoluția maladiei la copii. Repertoriul alergen descris de autor este impresionant. Pentru naturile alergice, aproape că nu există element, substanță sau chiar aliment din mediul în care trăim, care în anumite condiții să nu declanșeze, într-un mediu specific, neapărat, forme specifice de alergie. De aceea, cum spuneam la început această carte trebuie să facă parte din „biblioteca medicală a fiecărei familii".

Statisticile care evidențiază răspîndirea „fenomenului" alergic par impresionante, ele caracterizînd zone și țări, continente. Mijloacele de apărare, de remediere și de vind care s-au acumulat și ele, știința putîndu-și adjudeca multe succese în acest sens. De aceea este necesară cunoașterea...

ION TUGUI

SALATE DIN FRUNZELE PLANTELOR SPONTANE

Acuma primăvara, cînd lumina este convertită mai intens de frunzele plantelor într-o energie chimică potențială, frunzele plantelor spontane ne oferă posibilitatea să ne pregătim salate apetisante după gustul fiecăruia, căci vorba proverbului latin : „De gustibus on d sputandum".

Noi nu facem altceva, decît să vă dăm cîteva sugestii. Iată lista plantelor ale căror frunze pot fi folosite pentru pregătirea salatelor :

● **Podbalul sau podbealul.** Este o plantă primăvăratică. La podb ai apar întîi florile și apoi frunzele. Chinezii consumă și ei salată preparată din frunzele de „Kuandonghua" adică de podbeal.

● **Griușorul, sălățica sau untișor.** Planta este cunoscută cititorilor noștri. Precizăm că frunzele se pot folosi la prepararea salatelor, înainte de înflorirea plantei ; deoarece după această dată conțin doi alcaloizi toxici, anemonină și protoanemonină, ele nu mai sînt indicate a fi folosite.

● **Coltișorul sau chipărușul** plantă ierboasă cu flori albe sau roșietice, se recunoaște ușor după prezența bulbilelor la subțioara frunzelor. O întîlnim prin pădurile umbroase și umede. La prepararea salatei se folosesc frunzele tinere.

● **Păpădia.** Plantă ierboasă comună, cu flori galbene și frunze runcinate care aduc aminte de dinții leului. Salata din frunze tinere de păpădie este recomandată în special celor ce suferă de diabet zaharat. Este mult apreciată în țările apusene, unde se cultivă varietăți ameliorate.

● **Părălușele sau bănuțeii.** Plantă mică, frecventă prin livezi, fînețe, pășuni, rezistentă la frig, frunzele tinere în amestec cu frunzele altor plante se pot folosi la prepararea salatelor. Mugurii florali, puși în oțet, au gust de capere și servesc în condimentarea anumitor mîncăruri.

● **Afinul.** Arbust ce crește în etajul montan și subalpin. Frunzele tinere se recomandă să fie folosite drept salată pentru cei ce suferă de diabet zaharat.

● **Năsturelul.** Plantă ierboasă ce crește prin locuri mlăștinoase, pe lîngă piraie și izvoare. Ca salată se poate întrebuința toată planta. Datorită tioglicozizilor, planta are un gust picant. Proprietățile terapeutice ale năsturelului sînt cunoscute din antichitate.

Prof. IOAN MINTEANSCHI

Riscurile curei de slăbire

Bieții oameni care sînt nevoiți să suporte cu greutate kilogramele care s-au adunat în plus sau fără voia lor ! Cercetări recente au pus în lumină importanța unor mecanisme genetice în favorizarea obezității. Dar legile inexorabile ale eredității nu înseamnă o condamnare fără speranță la a fi supraponderal. Pentru a analiza căile de îndreptare a dietei alimentare pentru cei dispuși să facă, de bună voie, cură de slăbire, Institutul Național de Cercetări din Italia a realizat un întreg program de studii. S-a pornit de la constatarea că sînt trei erori principale care favorizează îngrășarea : foamea nestăpînită, tendința naturală de îngrășare și dificultățile de a slăbi. Aceste persoane dau dovadă de următoarele slăbiciuni : mănîncă în grabă ; în timp ce servesc masa se uită la televizor, citesc sau fac altceva ; rămîn mai mult la masă și au tendința să completeze prînzul cu încă și încă altceva ; uită repede cînd au mîncat ultima dată ; au tendința să mănînce mult seara ; contrar a ceea ce se crede nu mănîncă prea multe dulciuri și nu beau peste măsură. Pornind de la aceste constatări specialiștii consideră că pentru a slăbi trebuie combătut punct cu punct fiecare dintre aceste „slăbiciuni"

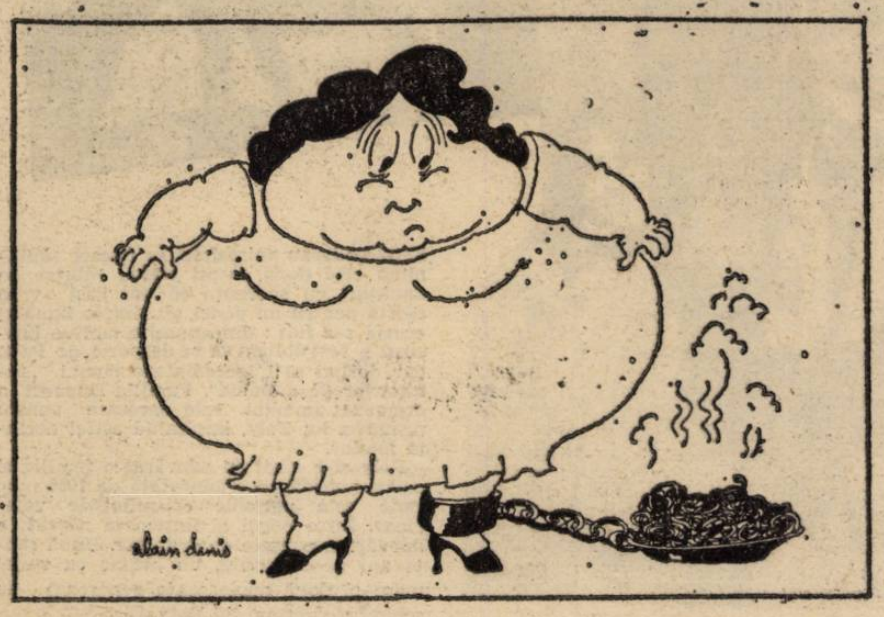

În categoria greșelilor pe care le fac cei ce doresc să slăbească rapid, cercetătorii au numit renunțarea bruscă la unele mîncăruri, apelul la medicamente, eliminarea forțată a consumului de apă. În același timp, rețetele de slăbire abundă în revistele de tot felul, dar cele mai multe nu iau în calcul datele științifice ale unei diete. Avînd în vedere că metabolismul unor persoane transformă mai rapid mîncarea în grăsimi, care se depun, specialiștii consideră că trebuie reglat acest „termostat" la niveluri mai joase. Aici este însă nevoie să se lupte atît cu nevoi fiziologice, cît și cu praguri psihologice. Dar regula de bază pentru a reuși în cura de slăbire este ca **înainte de a o începe să se facă o analiză medicală completă,** care ea însăși poate oferi soluțiile optime.

Și atunci de ce se înregistrează atîtea eșecuri în tentativele de slăbire ? Pentru că — spune profesorul Cairella — „problema este abordată uneori atît de medic cît și de pacient într-un mod greșit. Se consideră că acele „kilograme în plus" ar fi ceva străin, care ar putea fi extirpat. Or, ele sînt rezultatul unui mod de a fi, care, el, trebuie mai întîi schimbat. Medicul nu trebuie să-l supună pe pacient la torturi dietetice, ci trebuie să colaboreze pentru a realiza o „alianță terapeutică", e concluzia cercetătorilor italieni.

ȘTEFAN NICOLAE

întîmplări adevărate

Între mormînt și tribunal

Totul a început într-o dimineață din vara anului 1986, cînd Jandarmeria de la Pont-Sainte-Marie (Aude), Franța, a prevenit familia Clément că fiul lor, Christophe fusese victima unui tragic accident. Îngrozită, Marie-France se repezi în camera băiatului său și constată într-adevăr că patul este gol... Christoph, în vîrstă de 16 ani, ieșise seara să facă o plimbare cu motoreta și, fiindcă era un băiat serios care nu întîrzia după miezul nopții, mama nu-și închipuise că băiatul nu este acasă. Christoph însă murise în stranii circumstanțe.

Cinci săptămîni mai tîrziu, încă în stare de șoc, părinții citeau procesul-verbal al poliției, în care era scris că la ora unu noaptea băiatul mai trăia încă, dar nu avusese șansa ca vreun trecător să-l salveze. Cercetările poliției au demonstrat că tînărul fusese izbit de o mașină la volanul căreia se aflau șoferul și coechipierul său, doi bărbați în vîrstă de 28—29 de ani. După accident cei doi părăsiseră locul faptei, dar tot ei au anunțat un post de poliție mult mai îndepărtat. Și mai dureros este faptul că cererea făcută de părinții lui Christoph pentru elucidarea cazului a fost respinsă, în schimb a fost acceptată reclamația automobiliștilor împotriva victimei ! La toate acestea se mai adaugă și faptul că nu au fost găsite nici casca adolescentului, nici șaua și nici lentila farului motoretei...

Disperat, dar dornic să cunoască adevărul, Dominique Clément, tatăl lui Christoph, a declarat greva foamei în fața Palatului de justiție din Troyes... Din păcate toate demersurile s-au pierdut în neant. Deziluzionat de atîtea întrebări fără răspuns și suferință fără margini, Dominique Clément, care n-a acceptat nici un moment moartea unicului său fiu, a părăsit această lume în urma unei crize cardiace. Așadar, firul vieții s-a rupt pentru acest tată care a fost convins că cineva falsifica adevărul despre decesul băiatului său.

Marie-France continuă lupta, în speranța că autoritățile juridice vor elucida cazul, dar nu reușește să audă decît sfaturi pentru a pune capăt cercetărilor și pentru a încerca să uite ! Din nou îndoliata, Marie-France știe că nu are dreptul să abandoneze lupta și drumul său este mereu același : de la mormîntul fiului și soțului la tribunal.

Anul acesta, în ianuarie, afacerea Clément a fost reluată și astfel durerea inconsolabilă va afla poate un răspuns...

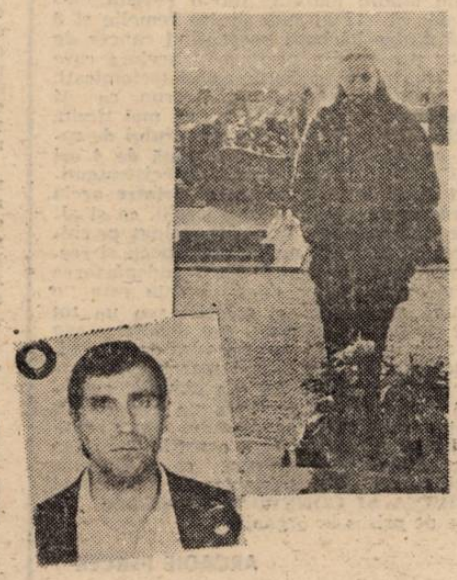

FIRMĂ DE CONSTRUCȚII ROMÂNO-GERMANĂ

angajează profesori de limba germană (bărbați) din România pentru funcția de traducător în Germania. Vîrsta 25—50 de ani. Plata în lei și valută.

Se vor testa cunoștințele de germană.

Relații la telefon 13.34.26 între orele : 19—22.

magazin publicitate

Isprava unui mag

Faptul s-a petrecut în zona Liguria (Italia). Salvo Testa, cunoscut sub numele de magul Raptus, a absolvit cu un deosebit succes o remarcabilă experiență. În prezența unei comisii oficiale și a unui mare număr de spectatori, el a condus un autocamion de mare tonaj pe o distanță de patru kilometri avînd ochii acoperiți. A fost, din nou, o dovadă că acest mag este înzestrat cu facultăți deosebite, care i-au adus o mare faimă nu numai în țară, ci și peste hotare. Comisia oficială a controlat în amănunt dacă operația de acoperire a ochilor este corectă, doi din membrii comisiei l-au însoțit în cursă; camionul a rulat cu o viteză de 30 de kilometri pe oră. În timpul cursei a existat și un moment de suspans ; la o curbă, autocamionul s-a apropiat în mod periculos de marginea drumului, dar magul Raptus a sesizat situația ivită și a revenit pe mijlocul căii de circulație.

„Atentatul" lui Thomas

Într-o după-amiază frumoasă de primăvară, într-un parc din cel de-al 10-lea arondisment al Parisului, mamele și copiii profitau de soare.

Arlette Feucillon, 28 de ani, se amuza privind-o pe Alexandra, fetița sa, făcînd cozonaci de nisip, în timp ce Corentin, de numai o lună, dormea liniștit în căruț. În acest timp, o bunicuță se aplecă asupra cărucior, admirînd bebelușul, iar Thomas, un băiețel blond de 5 ani, cu un gest firesc, care nu putea neliniști pe nimeni, îi întinse fetiței ceva ce el numea „bomboane". Bucuroasă, Alexandra care are doi ani și jumătate, a înghițit una, iar pe celelalte trei le-a pus în buzunar. Copiii au continuat jocul, dar deodată Alexandra a căzut la pămînt și a rămas nemișcată... Mama a crezut mai întîi că fetița se joacă de-a „Frumoasa din pădurea adormită", însă după cîteva clipe s-a alarmat văzînd că micuța doarme cu adevărat. După cîteva minute respirația Alexandrei a devenit ciudată și din buzunar i-au picat cele trei pastile colorate. Arlette a făcut imediat legătura între „bomboanele" lui Thomas și somnifere !

În acea zi, mai mulți copii din parc, care consumaseră „dulciurile" oferite de Thomas, au fost duși la spital, unde li s-au făcut spălături stomacale, depășind această dramă. Era vorba, de fapt, de medicament.

Alexandra este prea mică pentru a-și da seama de pericolul prin care a trecut, dar mama sa, împreună cu alte mame din cartier au depus o plîngere, trăgînd un semnal de alarmă pentru acei părinți care fac dovada unei mari irresponsabilități, lăsînd medicamente la îndemîna copiilor.

De la vis la realitate

„În fiecare an scot cîte un album" spune Claude Fouquet, vorbind ca un autor celebru de benzi desenate sau ca un cîntăreț de mare succes. Ce reprezintă de fapt albumele sale? Pasiunea lui Claude Fouquet de a colecționa primele pagini ale ziarelor. În peste jumătate de secol el a strîns peste 12 mii de pagini pe care le-a orîndult în clasoare. Orice pasiune pare să aibă o explicație. „Cînd eram mic, povestește Claude, visam să fiu vînzător ambulant de ziare. Îmi plăcea mult să anunț dramele". Dar visul său a rămas neîndeplinit. Claude a devenit contabil. Totuși, ziarele au rămas pasiunea sa și fiecare colțișor din micul apartament pe care îl locuia era invadat de ziare. Obiceiul de a păstra ziarele îl căpătase din familie. De altfel și primele publicații pe care le-a citit au fost cele ce se cumpărau în familie. „Sora mea nu scăpa nici un număr din "Cinémonde", mama își cumpăra "Paris Match", iar pentru mine "Le Miroir du cyclisme". După ce le citeam pe toate fețele nu ne îndurăm să le aruncăm". La un moment dat, Claude n-a mai reușit să păstreze toate ziarele cumpărate, din lipsă de spațiu. I-a venit ideea să rețină doar prima pagină, de obicei cea mai interesantă : fotografii ale celebrităților de după război, capete „încoronate", știri și întîmplări senzaționale... Treptat, și-a completat colecția și cu ziare străine (americane, chineze etc.). Multe sînt primite în dar de la prieteni, multe publicații franțuzești sînt adunate din parcuri sau pur și simplu de pe trotoare. „Oamenii bogați optează pentru colecții scumpe. Soldații de plumb, de exemplu, ar fi prea scumpi pentru mine", spune Claude.

Cînd te mănîncă spatele...

Ursii care trăiesc în ținuturile din Alaska au reușit să perturbeze considerabil activitatea transportului aerian. Deteriorarea traficului avioanelor s-a produs datorită faptului că ursii au năvălit asupra stației de radionavigație a Direcției Aviației Civile din SUA distrugînd sistemul de antene. Stîlpii stației au fost folosiți de urși pentru „a se scărpina ! La aceste stricăciuni mamiferele au mai adăugat o năzbîtie : au ros cablurile care asigurau conectarea antenelor cu centrul de comandă al stației. În numai opt ore întregul echipament de emisie și recepție a fost scos din funcțiune. Pentru a se asigura securitatea stației, teritoriul a fost înconjurat cu un gard confecționat din sîrmă prin care circulă curentul electric ale cărui „înțepături" îi sperie pe toți musafirii nepoftiți care îndrăznesc să se atingă de el.

Salvarea unui ponei

Se vorbește adesea de „viața de cîine", dar Poly, dacă ar putea ar avea multe de povestit despre... „viața de ponei." Bietul animal a fost timp de șapte ani un martir : mai întîi a fost înhămat la căruță, apoi oferit drept „jucărie" unor copii răi care-l țineau legat cu o sfoară, iar în timpul iernii era lăsat în ger și cel mai adesea nemîncat. Indignat brutarul satului Var (Franța) l-a adoptat, i-a vindecat rănile și l-a hrănit.

În acest timp, la Saint-Césaire-sur-Siagne, un sat din Alpes-Maritimes, două adolescente, surorile Amélie și Céline Duparet, de 11 și 15 ani, frecventau un club de echitație și visau să aibă un căluț.

Fetele adorau animalele. În fiecare săptămînă cele două surori citeau rubrica de anunțuri cu speranța că vor găsi vreo ofertă pentru un ponei și... într-o bună zi ocazia s-a ivit : din anumite motive brutarul a fost obligat să se despartă de Poly, dar dorind să-l încredințeze numai „iubitorilor de animale". Familia Duparet a organizat imediat cele necesare pentru primirea lui Poly, împlinind astfel dorința fetelor.

Poly și-a găsit cu adevărat o familie și astăzi zburdă pe o suprafață de 7000 mp., unde este periodic consultat de veterinar. Între ponei și fetițe s-a născut o adevărată poveste de dragoste. După șapte ani de suferință, un brutar cu suflet mare și două adolescente generoase au schimbat destinul lui Poly.

verificați-vă cunoștințele

PROGNOZE DE PESTE OCEAN

Vă propunem și dv., să vă imaginați cam la ce se va putea ajunge în cîteva domenii pe care le-au abordat acești specialiști, prezentîndu-vi-le aici. Citind răspunsurile din rubrica viitoare, vă veți da seama dacă previziunile viitorologilor americani concordă cu ale dv.

Iată și cîteva din domeniile la care se referă o parte din previziuni, ele fiind, de fapt, foarte numeroase :

1. Perspective ale roboticii ;
2. Computerele vii, obținute genetic ;
3. Navele spațiale, proplusate cu lasere ;
4. Hrana artificială ;
5. Hidrogenul din alge, sursă energetică ?

Răspunsurile vor fi prezentate în ordinea numerică de mai sus.

(Răspunsurile în numărul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Gradele Celsius

1. La termometrele Celsius, temperatura de topire a gheții este marcată cu zero grade (0°C) iar aceea de fierbere a apei, cu 100 (100°C) ; la termometrele Réaumur, cele două limite sînt notate cu 0°R și 80°R ; la termometrele Fahrenheit, aceleași limite sînt notate cu 32°F și, respectiv, 212°F. În aceste condiții, temperatura normală a corpului omenesc măsoară circa 96°F.

2. Termometrele cu alcool etilic (spirt) colorat se folosesc curent și astăzi, în special pentru temperaturi scăzute.

Termometrele atașate la ferestre, în exterior, sînt cu alcool colorat, ele măsurînd în general între minus 50°C și plus 50°C.

3. Termometrele uzuale, cu mercur, din laboratoare măsoară temperaturi între minus 5 sau 10°C. Ele pot măsura și temperaturi negative, pînă la circa minus 39°C, temperatură la care (mai exact 38,87° C) mercurul înghețînd, se solidifică. Pentru termometrele de laborator uzuale, temperatura maximă pînă la care sînt gradate este 350°C, deoarece mercurul fierbe la 356,58°C și astfel, dacă s-ar urca mai mult temperatura, termometrul ar exploda. Există însă termometre speciale, din sticlă groasă, masivă, la care tubul capilar, face parte chiar din masa sticlei iar diviziunile în grade sînt gravate în exterior. În aceste termometre, coloana de mercur din interiorul baghetei de sticlă este supusă unei presiuni destul de ridicate de azot, ceea ce face ca mercurul să fiarbă la temperaturi mult mai ridicate chiar 600 sau 700°C. Astfel de termometre au deci scări între 0°C și 600°C, sau/ și 700°C, ele fiind confecționate dintr-o sticlă specială, foarte rezistentă termic sau din sticlă de cuarț.

4. Pentru temperaturi foarte scăzute, sub 0°C, termometrele sînt încărcate cu : alcool etilic (între +70° și —110°C) ; toluen (între +110°C și —90°C) ; izopentan (între +25°C și —160°C ; propan (între —40°C și —185°C) etc. Pentru temperaturi și mai scăzute se utilizează termometre speciale cu gaz : hidrogen (—250°C) ; heliu (—269°C) ; vapori de heliu (—269°C... —271°C) iar pentru temperaturi mai apropiate de zero absolut (—273,16°C), procedee speciale.

În cazul temperaturilor ridicate, de peste 700°C, se întrebuințează termometre electrice bimetalice sau pirometre optice.

5. La termometrele medicale, deoarece tubul capilar cu mercur are un diametru extrem de mic, ar fi dificil de citit temperatura. De aceea, aceste tuburi capilare care sînt perfect calibrate cilindric la interior, în schimb, la exterior ele nu mai sînt perfect cilindrice, ci au în lungul lor un fel de umflătură, un fel de creastă îngustă, prin care, dacă privim exact prin ea mercurul, din tubul capilar apare mult mărit, ca și printr-o lupă, citirea putîndu-se face deci ușor. De aceea termometrele medicale nu se citesc privindu-le oricum.

Ing. LIVIU MACOVEANU

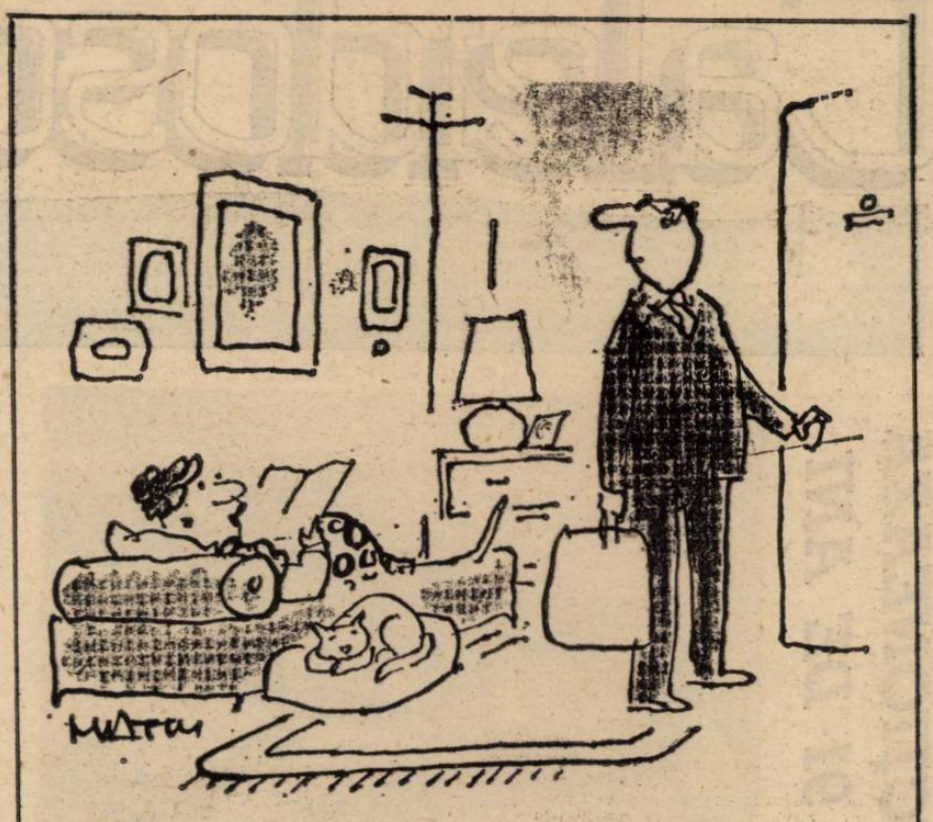

— Nu uita să cumperi : Magazin, Tineretul liber, România liberă, Adevărul, Express-Magazin, Cotidianul, Dreptatea, Cuvîntul, Curierul național, Libertatea, Tinerama, Cațavencu, Strict-secret, Horoscop, Rebus, Gazeta sporturilor, Fotbal...

FEL DE FEL

● **Orașul Benares** din India este așezat pe malul fluviului Gange. Evoluția acestui fluviu în dreptul orașului prezintă o mare diversitate : în perioada secetoasă lățimea fluviului este de circa 430 metri iar adîncimea de 10—12 metri. În perioada ploilor, lățimea apei ajunge la 1 000 metri iar adîncimea la 16 metri.

● **Literatura** științifico-fantastică și-a avut și ea „poetul" în persoana scriitorului suedez Harry Martinson care în anul 1956 (!) a publicat un poem intitulat „Aniara", o epopee alegorică care descria un volaj fără întoarcere a unei aeronave pierdută în spațiul cosmic.

● **În anul 1920** s-a inaugurat o uzină engleză „Cubitt", care avea un singur scop : importul de automobile și piese de schimb din U.S.A. După cinci ani de activitate, uzina a dat faliment, dar s-a „mîndrit" cu faptul că, în această perioadă, a reușit să realizeze, la rîndul ei, un singur model de automobil. (piesă extrem de rară).

Ici

INTRUSUL

Patru din cele cinci piese de domino au o particularitate care le este comună. Care piesă din cele cinci nu este „de acord" cu celelalte ?

(Soluția în numărul viitor)

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ADUNĂRII

5397 + 3975 = 9372

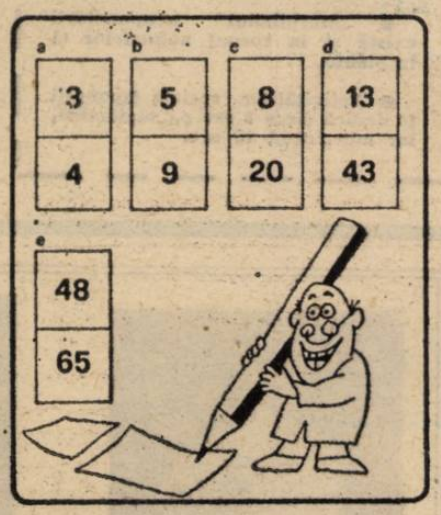

CUM TRECE TIMPUL...

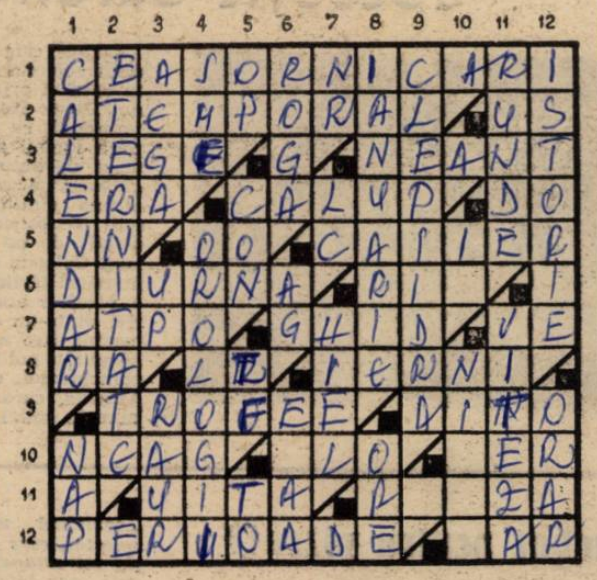

ORIZONTAL : **1) Prieput la ceasuri (pl). 2) Nu depinde de timp — Deschide ușa ! 3) Se schimbă în timp — Lipsă de spațiu și timp 4) Perioadă mare de timp — Calapod — Prima dorință ! 5) Doine ! — Rocada mică — Persoana de la casă 6) Din timpul zilei (fem.) — Semne ale trecerii timpului (sg.) 7) „A tempo" (abr.) — Călăuză — În ultima vreme ! 8) Eră ! — Întîiul leat ! — Anotimpul dintre ani (pl.) 9) Păstrate în amintire — Eroină laponă din „Kalevala" 10) Indărătnic (reg.) — Poveste din vremuri vechi — Alb-negru 11) A nu-și mai aduce aminte — Limită în timp sau spațiu 12) Se repetă în timp, după intervale aproximativ egale — Perioadă... scurtă !**

VERTICAL : **1) Împarte timpul în ani, luni și zile — Plantă din familia cruciferelor, cu rădăcină cărnoasă 2) Perioadă de timp foarte lungă (fig.) 3) Gen de crustacee izopode — Rupt la mijloc ! — Ploaie de scurtă durată 4) Șmecher (arg. ; presc.) — Ceas de dimensiuni mari, fixat pe fațada unei clădiri (pl.) 5) Operă... atemporală ! — Fructul coniferelor — Efemeră și totuși... fără sfîrșit ! — Tot la început ! 6) Daruri pe care le făceau magistraților imperiali și trupelor, anual, bazilelii, la 1 ianuarie și la ziua lor de naștere — Argint (simb.) — Înalt demnitar al sultanului Saladin 7) Număr... mic — Loc gol ! — Munte sacru în Japonia 8) Începutul unui an... în 31 de zile — Limba... ceasului 9) Vechi instrument de măsurat timpul bazat pe... gravitație 10) 6—7 clepsidre ! — Conținutul unei clepsidre 11) Perioadă de joc (pl.) — Șaizeci la oră 12) Știința ce studiază succesiunea evenimentelor sociale în timp — Programare în timp.**

DICȚIONAR : ATPO, AINO, NEAG, AEGA, RAUR, ROGA, HIEI.

REMUS BUTĂNESCU
Sibiu

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

RAPSODII DE PRIMĂVARĂ

ORIZONTAL : Brahms — Almaș — Român — Movilă — Imaș — Ii — Albu — Nan — Enea — Lin — Dn — Arvinte — A — Utan — I — I.A.T.C. — Sadoveanu — An — E — A — Erc — Teme — Eminescu — Ir — Flori — Al — Alu — Levitan — Brad — Ov — Sir — Seara.

SFATURI PRACTICE

Cîteva recomandări de care trebuie să ținem seama cînd mergem în vizită. Răspundem astfel celor ce ne-au solicitat în acest sens.

● Una dintre regulile de bază în asemenea ocazii este aceea de a fi punctual ; în cazuri deosebite, anuntarea telefonică a întîrzierii este obligatorie.

● Obiceiul de a tutui persoanele mai vîrstnice este nerecomandabil la fel ca și părăsirea locului de la masă în mod repetat, mai ales atunci cînd sînt deranjate mai multe persoane.

● Un gest nepoliticos îl constituie faptul de a-ți găsi de lucru, în așteptarea servirii mesei, stergînd tacîmurile și farfuriile cu servetelul.

● Dacă fumați la masă este cît se poate de supărător ca vecinul nefumător, să inhaleze fumul de la țigara dumneavoastră ; puțină abținere este bine venită.

● În timpul dansului nu se fumează și nu se vorbește cu țigara în gură.

● Este bine să căutați subiecte de discuție chiar cu cei pe care îi vedeți pentru prima dată ; la fel de recomandabil este să îi ascultați cu interes și să nu-i contraziceți chiar dacă aveți alte păreri.

● Și mai nerecomandabil este faptul de a monopoliza discuțiile și de a-ți impune punctul de vedere printr-o agresivitate verbală.

● *Domnule director, vă rog să-mi acordați două zile de concediu. Soția mea este bolnavă și trebuie s-o îngrijesc și să am grijă de gospodărie.*
— Ești un mincinos. Acum cinci minute a telefonat soția dumitale și mi-a spus că nu e cazul să-ți acord nici un concediu.
— Am înțeles, da să știți că și ea a mințit. Eu nu sînt căsătorit !

cînd ați fi ultima oară

● *Iar te-ai îmbătat, Popescule ! Și abia ieri mi-ai promis că faci o cotitură !*
— Da, dar știți și dumneavoastră, domnule director, că la cotitură virajele nu se iau prea brusc !

● *Directorul se adresează unui funcționar care abia a intrat pe ușă :*
— De ce ai întîrziat ?
— Soția mea a trebuit să se ducă să predea niște sticle la centrul de colectare.
— Și ce legătură are cu întîrzierea ?
— Doar nu era să le dau pline.

● *Ai îndrăzneala să o săruți pe secretara mea sub nasul meu ?*
— Nu sub nasul dumneavoastră, domnule director, sub nasul ei.

Auzite și pățite de DUMITRU VASI-ȘOIMOȘANU

POȘTA REBUS

● **Nicolae Andrei — Călărași :** am primit plicurile dv. La întrebarea cu onorariul răspunsul este, deocamdată, negativ... ● **Ion Pascal — București :** am reținut „Pietrele" dv. Careul „Păsări" nu l-am primit... ● **Lucian Ene — București :** careul dv. este fără temă și are grila de 10/10 în loc de 12/12. ● **Radu Stoianov — Fundulea :** Da, pentru „Navală", nu, pentru „Imunologică". ● **Șerban Ionel — Bîrlad :** ați tratat „Marile descoperiri" într-o manieră prea tehnicistă. Nu am reținut.

MARIAN MINCULESCU

Nr. 22 (1806) din 30 mai 1992

Caleidoscop

magazin

FUNCȚIONEAZĂ DE 91 DE ANI

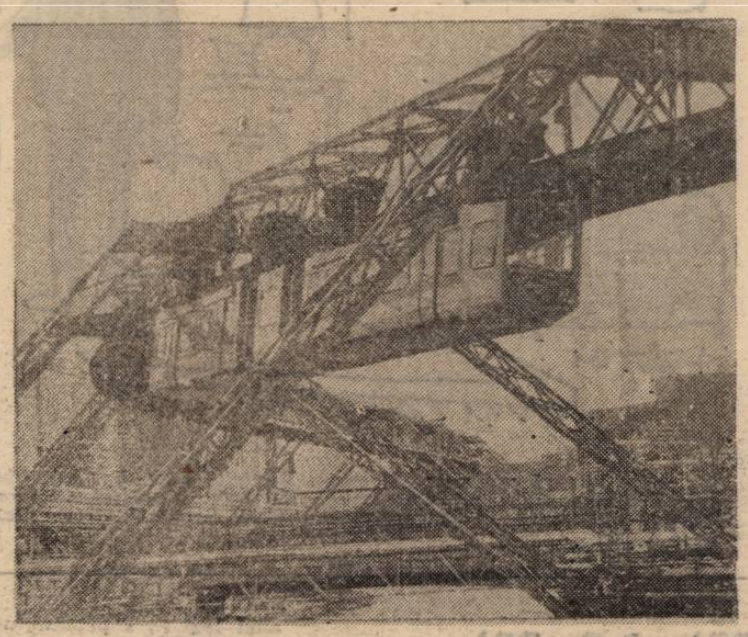

Această fotografie reprezintă un adevărat document. Ne arată o porțiune a celui mai vechi tren suspendat din Europa. Cînd a fost construit, în anul 1901, era considerat pentru acele timpuri, o adevărată revoluție în domeniul transportului. Au existat și voci care au etichetat mijlocul de transport suspendat, drept o excentricitate cărela i se prevedea un scurt interval de existență. Și totuși, apariția acestui mijloc de transport a însemnat începutul unei adevărate ere în acest domeniu, iar incertitudinile au dispărut cu desăvîrșire. Și în prezent acest tren aerian circulă în foarte bune condiții, în orășelul german Barmen and Eberfeld și reprezintă, din toate punctele de vedere, o mîndrie a tehnicii germane, transportînd zilnic un mare număr de călători de la un capăt la altul al orașului.

COLECȚIE ORIGINALĂ

Lumea este plină de diferiți și neobișnuiți colecționari. Un exemplu concludent în această privință îl constituie și germanul Dieter Neubauer din Germania, care, împreună cu soția sa Gudrun, a strîns de-a lungul anilor sute de plăci cu numere de automobil din întreaga lume. „Izvorul" acestei colecții originale îl constituie „cimitirele" de automobile pe care soții Neubauer le colindă, de unde desprind de pe mașini plăci de înmatriculare. Colecția este foarte diversă atît prin numărul țărilor cît și prin varietatea lor : o placă a aparținut unei mașini a poliției dintr-un stat din Orient, numere de mașini care au aparținut unor mari personalități politice sau culturale și, culmea coincidenței, o placă din statul american Arizona, care avea imprimat chiar prenumele soției lui Dieter — GUDRUN.

Robot pentru pizza!?

Ce gust va putea să aibă o pizza produsă de un... robot ? Un grup de specialiști de la Carnegie Mellon University, care au pus la punct un asemenea aparat, afirmă că toți consumatorii vor fi mulțumiți. „Pizzabot", cum a fost denumit aparatul este foarte simplu în ceea ce privește mînuirea lui. După ce se „comandă modelul" dorit de pizza, aparatul, care este controlat și îndrumat de un computer, pregătește toate produsele care intră în componența respectivei pizze și apoi îl introduce în cuptor. Degustătorii afirmă că produsul astfel conceput este de bună calitate și nu se deosebește cu nimic de cel tradițional. Va fi interesant de aflat dacă „Pizzabot" va lua locul tradiționalului mod de preparare în S.U.A.

O gîscă... venerabilă

Gisca pe care o vedeți în imaginea alăturată în brațele stăpînei sale, **Maria Schopf**, din localitatea austriacă Untsieberburnn, se numește **Milli** și a fost sărbătorită cu un prilej deosebit : împlinirea respectabilei vîrste de... 45 de ani ! În celebra „Carte a recordurilor", Milli a fost menționată drept cea mai în vîrstă gîscă din lume. După cum se știe, vîrsta maximă a unei gîște este de circa 20 de ani.

- **Viitorologii sînt de părere că mobilele vor deveni mai „abile" în secolul următor. Ele vor putea chiar să comunice cu posesorii lor și să se deplaseze.**

- **Fibrele din oțel inoxidabil sînt utilizate cu succes la fabricarea filtrelor textile, a unor haine de lucru și de protecție.**

- **Anual, în fluviul Po (Italia) se deversează reziduuri industriale**

TELEGRAME

care conțin 234 tone arsenic, 20 000 tone fosfor și 136 000 tone nitrați.

- **Se pare că traducătorii sînt o „specie" pe cale de dispariție. Și nu se greșește deloc. În zorii secolului XXI, oricine se va putea exprima în oricare limbă străină cu condiția să dispună de un ordinator în măsură să-i traducă frazele în orice limbă străină.**

- **Anual, în lume se consumă 6 500 tone de vanilie sintetică, a căror valoare se cifrează la circa 80 milioane de dolari.**

- **O tendinită sau o întindere de mușchi se pot trata prin frig. În acest scop s-a realizat, în Marea Britanie, un săculeț refrigerent, brasardă care păstrează o temperatură scăzută timp de peste 4 ore.**

- **„Meridianul" acupuncturii există și în corpul animalelor și în plante.**

- **Activităților sociale japonezii le dedică circa 8 ore pe săptămînă, iar americanii 15 ore.**

SECRETUL FRUMUSEȚII

Cu forme deosebit de armonioase, (o siluetă desăvîrșită, la 51 de ani), Raquel Welch continuă să rămînă una din cele mai frumoase femei din lume. Care este secretul reușitei sale ? Apărînd tîn ce în ce mai rar în filme și la televiziune, precum și în locurile cele mai frecventate de public ! Raquel Welch își respectă cu strictețe programul său zilnic, de două ore de gimnastică și de yoga în proprietatea sa de la Beverly Hills. „Nu mă preocupă deloc să fiu o diva care își menține splendoarea sa trecută. Ceea ce mă interesează sînt schimbările", declara recent frumoasa actriță americană.

PRINȚESA MODEL

Pentru a face cît mai atractivă colecția lor de rochii de mireasă, creatorii Lecoanet și Hénant au oferit un manechin de lux : prințesa Hélène a Iugoslaviei !

Citiți în numărul viitor:

O SPECIE SAPIENS PREA PUȚIN UMANIZATĂ ?

Biblioteca județeană MUREȘ

magazin

SERIE NOUĂ – 57 ANUL XXXV ● Nr. 23 (1807) SÎMBĂTĂ 6 IUNIE 1992 16 PAGINI 20 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

SUMAR

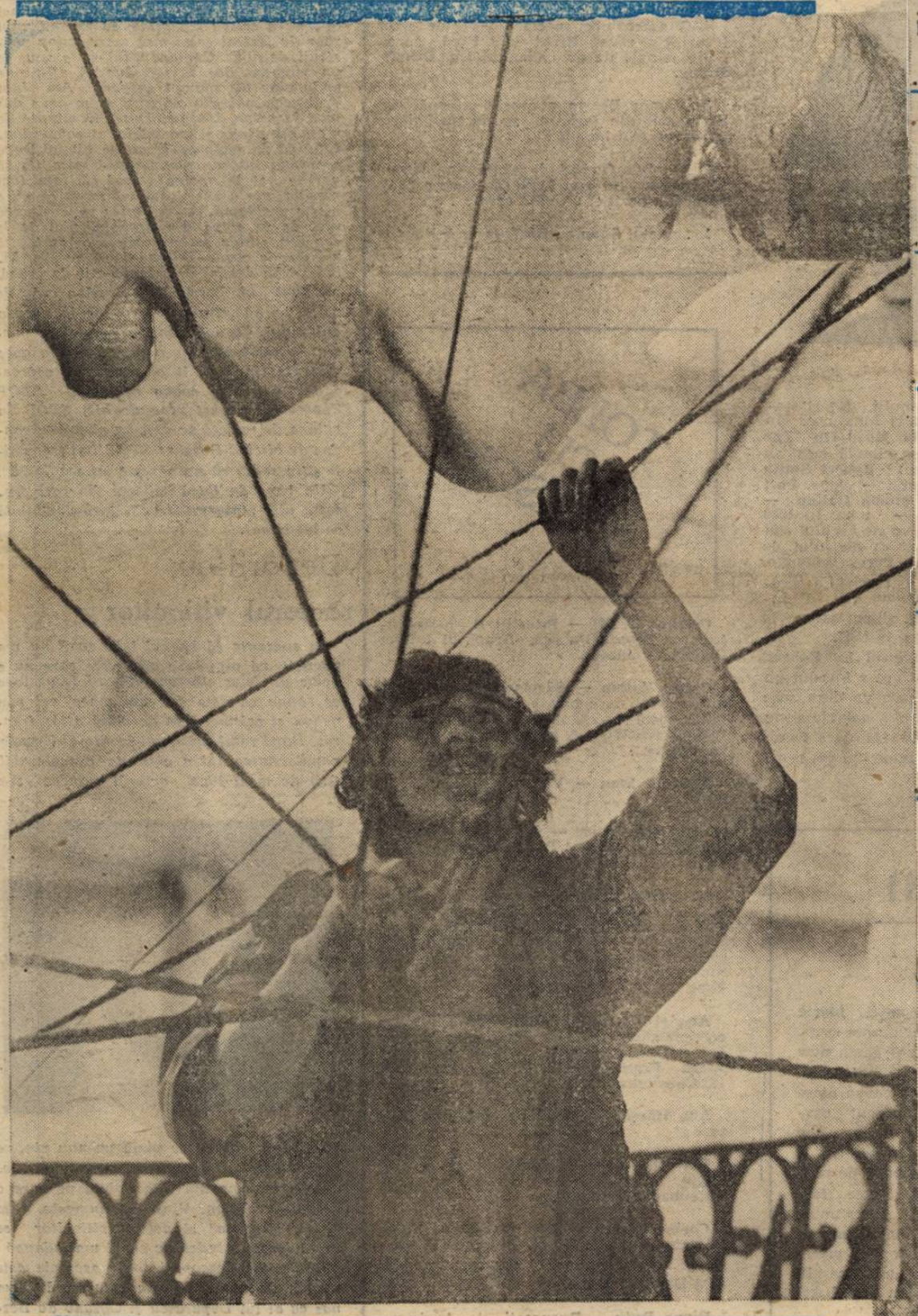

Specie sapiens prea puțin umanizată ?!

Unica misiune cu patru ieșiri în Cosmos

DESCOPERIREA POTENȚIALULUI DE VINDECARE...

Starea de veghe
VIAȚA ÎN ANTICAMERĂ

GLOB-MAGAZIN
o Recurs la "Titanic"
o Fantomele există?
o Intoarcerea dinozaurilor
o Un nou hobby la New York

POVESTIRE S.F.
Secretul - de Arthur C.Clarke
POLICIER
Eroarea - Josef Kratochvil

MEDICINA LA ZI
Incursiune printre neuroni
Analizele medicale și limbajul lor

ÎNTIMPLĂRI ADEVĂRATE

RIO - SEMINAL VERDE PENTRU SĂNĂTATEA PLANETEI ?

Biblioteca județeană MUREȘ

music box

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

THE CURE ŞI PUNK-UL EUROPEAN

„Sînt deja destui oameni veseli", spunea **Robert Smith** (născut pe 21. 04. 1959) în 1976 cînd a fondat, împreună cu colegul său de şcoală **Laurence Tolhurst,** grupul Easy Cure în localitatea lor natală Crawley din comitatul englez Sussex. Fiul unui păpuşar Robert a hotărît încă din copilărie să facă totul altfel decît restul lumii primele „încercări" în acest sens făcîndu-le pe terenul de fotbal unde marca adesea în propria-i poartă... Pe scenă „primă experienţă" s-a numit **Malice** (grup alcătuit tot din cei doi prieteni cărora li s-au mai adăugat cîţiva colegi). Malice folosea cîntecele lui David Bowie şi Jimmy Hendrix, schimbîndu-le versurile cu cele ale lui Robert. Primul concert a intrat în „istorie" : publicul s-a simţit ofensat de grup şi i-a bătut zdravăn pe membrii acestuia ! În 1976 ei adoptă numele **Easy Cure** şi muncesc din greu pentru a crea un sound nou care să dea ascultătorilor o stare necunoscută pînă atunci, melodiile lor fiind sumbre depresive, monotone (să ajungi la ospiciu, nu altceva !). Nimeni nu si-ar fi putut imagina că **The Cure** (numele sub care grupul activează din iunie 1978) va provoca o avalanşă incredibilă de subcultură în rîndurile tinerilor. Îmbrăcaţi în negru, purtînd podoabe ciudate şi avînd o purtare blînd melancolică au devenit din ce în ce mai numeroşi în anii ce au urmat lui 1979, anul în care a apărut primul single hit al grupului : **Killing An Arab** (Omor un arab), primit foarte bine de public şi de criticii muzicali. În iunie ' 1979 apărea primul album intitulat **Three Imaginary Boys** iar în octombrie, acelaşi an, The Cure pleacă cu grupul Siouxie & The Banshees într-un turneu mondial. După turneu Robert este angajat de acest grup ca chitarist şi va cînta cu ei pînă în 1984, dar, în acelaşi timp, el scoate şi cu The Cure patru albume. **Seventeen Seconds** — 1980, **Faith** 1981, **Pornography** — 1982 şi **Japonese Whispers** — 1983. Nu vă voi da componenţa grupului din acei ani

deoarece s-au perindat mulţi, figuri stabile fiind doar Robert şi Laurence. În 1985 apărea albumul **The Head On The Door** realizat în formula clasică (aşa au numit-o criticii englezi) : **Robert Smith** — voce, **Laurence Tolhurst** — clape, **Porl Thompson** — chitară, **Simon Gallup** — bass şi **Boris Williams** — tobe. În 1989 Robert îl exclude din grup pe vechiul său prieten Laurence din cauza abuzului de alcool înlocuindu-l cu **Perry Bamonte.**

După cum ştiţi în luna ianuarie a acestui an The Cure a editat un nou LP, intitulat **Wish** — Dorinţă, album aflat, la această oră, pe primul loc în U.K.

Înainte de a-i da cuvîntul lui Robert, să vă mai spun că The Cure a început un lung turneu mondial care va dura şase luni. Deci : „eu vin din altă galaxie şi nu înţeleg ce se petrece aici, iar, dacă tu nu încerci să te apropii de mine, nu vei reuşi să mă-nţelegi".

ALBUMUL SĂPTĂMÎNII

Chorus — Erasure

Este simbătă, plecaţi poate, în weekend şi m-am gîndit că ar fi foarte potrivit la drum ultimul disc al duetului londonez Erasure. În cele zece compoziţii Vince Clark şi Andy Bell trec în revistă pentru voi toată gama **new romantic** dar fără fantasmagoriile prezente în unele din albumele lor mai vechi. Nu a intervenit nici o modificare a stilului lui Vince, el oferindu-ne cîteva piese á la Depeche Mode (tipică fiind **Home**). **Breath Of Life** are un început „psycho", **Am I Right ?** este un soft wave (care se vrea a fi o baladă), **Turns The Love To Anger,** un techno wave iar **Joan** este aproape de funk. Am ajuns la **Waiting For The Day**, un reggae aproape de wave sau un wave aproape de reggae, (alegeţi singuri !), urmat de o piesă care arată simpatia lui Vince faţă de grupurile „alternative", gen Happy Mondays. **Perfect Stranger** (cu ritmuri indo-africane). **Chorus** este „bucata" influenţată de EMF care, la rîndul lor, au luat cîte ceva de la Erasure. La drept vorbind, pe acest album nu există vreun cîntec slab dar, din păcate nici o compoziţie care să poată deveni un mare hit, unica melodie cu oarecari pretenţii fiind **Love To Hate You.** Acum gata ! Aţi ajuns la hotel ? Atunci, **Let's Have A Good Time !**

TOPUL DANSULUI

Bine v-am găsit, dragi prieteni, la o a doua ediţie a topului nostru de dans !

10. New entry. **Alison Limerick — Make It On My Own,** o melodie cerută în mai toate discotecile.

9. Rapperii de la **Soull II Soul** coboară un loc cu **Joy,** o piesă nici prea-prea, nici foarte-foarte...

8. ...iar frumoasa **Mariah Carey** intră direct pe acest loc cu funk-ul **Make It Happen** (de pe Emotions).

7. O nouă intrare, un mare succes de discotecă : **Army Of Lovers — Obsession.**

6. **No Taboo — Sandra.** Cade trei locuri...

5. ...pe cînd **Michael Jackson** urcă unul cu **Why You Wanna Trip On Me ?**

4. O ascensiune spectaculoasă (de cinci locuri !) a reuşit **Right Said Fred** cu al doilea single de pe albumul Up, **Deeply Dippy.**

3. „James Brown a murit" afirmă **La Style** dar, din fericire, acesta nu-i decît titlul marelui lor hit !

2. Number One-ul de săptămîna trecută, **Hammer — Too Legit To Quit** cedează prima poziţie, ocupată azi de...

1. ...duetul **Snap cu Rhythm Is A Dancer**

TOLBA CU SCRISORI

Cristina T. (?) — Piteşti : 1) n-am informaţii despre Patrick Bruel. 2) I Like Chopin — Gazebo.

Orban Zoltan — Sărmaşu : 1) nu efectuez selecţii 2) o bandă de 540 m (90 minute) costă, în cazul în care o găseşti, 1000 lei (ORWO). A trecut vremea magnetofoanelor...

Mihaela Ioan — Vulcan : încearcă la TVR.

Laurenţiu Moise — Cîmpulung Muscel : nu am acel album. Te aştept cu o nouă scrisoare.

Valentina Dragomir — Urziceni : Blue System Fan-Club Sandra, Gehrmann Rübezahlstrasse 3, 2900, Oldenburg, Germany. Prieteni, Valentina aşteaptă scrisorile fanilor Blue System pe adresa — Str. Muncii nr. 7, bl. C 9, sc. B, ap. 7 Urziceni, 8230, Ialomiţa.

Ana şi Mirela din **Constanţa** doresc să corespondeze cu fani Hammer, Vanilla Ice şi Depeche Mode. Adresa lor este : Aleea Fragilor nr. 4, bl. P 3, sc. A, ap. 12, Constanţa, 8700.

Ana Hărşan — Reghin : nu te pot ajuta.

Valentin Ivan — Tîncăbeşti : Snap, c/o Logic Strahlenberger Str. 125 a, 6050, Offenbach, Germany.

Corina Iliescu — Bucureşti : str. Valea Călugărească nr. 15, bl. Z 1, ap. 12, sector 6, 77472 doreşte să corespondeze cu fani Depeche Mode.

Diana Duţu — Bucureşti, str. Avrig nr. 33, bl. 440, ap. 4, sc. A cod 73334 aşteaptă scrisorilor fanilor NKOTB.

FLASH

Lagaf' — comicul

Unul dintre cei mai apreciaţi comici ai Franţei — astă după dispariţia nonconformistului Coluche, cel care a „îndrăznit" să candideze chiar la preşedinţia Franţei şi al cărui comic sarcastic nu ocolea pe nimeni — este fără îndoială Lagaf'. *Invitat de Michel Drucker la o recentă emisiune de varietăţi* Star '90, *Lagaf' a oferit cîteva mostre ale umorului său. Una a sunat aşa : „La un Congres al constructorilor de avioane, s-a pus problema realizării celui mai mare avion din lume. Firma PANAM, s-a spus, a şi construit un avion atît de mare încît în el se instalase un ring de box inclusiv cu tribune, iar un spectator aflat pe ultimul rînd al acestora nu putea să-şi dea seama cine pe cine a făcut k.o. Asta nu e nimic, au spus cei de la Alitalia. Noi am construit un avion în interiorul căruia se află un teren de fotbal, inclusiv tribunele, atît de mari încît un spectator aflat pe ultimul rînd nici nu vede cine, cui a marcat un gol. Auzind acestea, un angajat al firmei Sabena a spus : Mă aflam în timpul unui zbor de test al celui mai mare avion construit de noi. Comandantul mi-a spus la un moment dat să mă duc să aflu de unde vine un zgomot suspect. Am luat Volkswagenul din parcare şi m-am dus pînă la aripa dreaptă. După 10 minute de mers am ajuns şi am telefonat comandantului că de acolo nu se auzea nimic. După ce m-am întors, comandantul mi-a zis să verific şi la aripa stîngă. Mi-am luat maşina, am ajuns şi-am telefonat că nu e nici o problemă. Atunci mi-a spus că dacă nici de la aripa din dreapta, nici de la cea din stînga nu provine zgomotul, să mă duc la coada avionului, să verific. Fiind vorba despre o distanţă atît de lungă, am luat un Porche şi, după o oră de mers pe autostradă, am ajuns la coada avionului. De aici am dat un telex, pentru că telefonul nu mai „bătea" la acea distanţă, în care îl anunţam pe comandant : Ajuns la coada avionului STOP Zgomotul suspect vine de aici STOP În cabina de toaletă se află un elicopter condus de Michel Drucker STOP Îmi transmite prin radio că nu găseşte ieşirea STOP".*

Un banc de bună calitate din care lipseşte aici „interpretarea" inconfundabilă a lui Lagaf.

Depardieu, actorul viticultor

În speranţa că bancul lui Lagaf' nu v-a plictisit, vă propun o altă ştire care nu e deloc un banc. Despre Gerard Depardieu *se spune că este cel mai mare, cel mai nebun şi cel mai plin de viaţă actor francez. După rolul principal în filmul* Cyrano, *popularitatea lui a crescut considerabil. Atît de mult încît actorul francez şi-a*

permis să lanseze pe piaţă un nou vin, pe care Gerard îl cunoaşte foarte bine, deoarece provine din viţa nobilă pe care o deţine în Anjou. Vinul se numeşte, cum altfel, „Cyrano" şi actorul-viticultor se arată foarte mîndru de el. Şi mai adaugă : „Pentru a-i descoperi toate aromele este nevoie de nas...", „Aluzia este clară : un nas ca al lui Depardieu şi Cyrano de Bergerac.

GEORGE CUŞNARENCU

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentinţa civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 Bucureşti, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ŢIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUŞNARENCU, Ecaterina BĂTRINEANU, Paul IOAN, Mihaela DOROBANŢU (directori)

REDACŢIA : Piaţa Presei Libere nr. 1, telefon : 17.60.10/ 17.60.20. ADMINISTRAŢIA Editura Presa Naţională S.A. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — Bucureşti.

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO.BOX 33—57, Telex 11995 ; 11034, Fax 90 — 18.56.73 — Bucureşti — Piaţa Presei Libere nr. 1 — România.

SERVICIUL DE DIFUZARE ŞI PUBLICITATE : 18.24.27.

Redactor şef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacţie : GEORGE CUŞNARENCU

magazin

REDACŢIA : Dorel Dorian (şef secţie), Ion Ţugui, Manuela Spătaru, Şerban Filip (1612); Ecaterina Bătrineanu, Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan (şef secţie), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACŢIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuţă, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692).

Manuscrisele şi fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

Un genetician privește lumea

SPECIE SAPIENS PREA PUȚIN UMANIZATĂ?!

După destul de mulți ani privesc din nou firește din alte unghiuri, drumurile geneticii. Multe dintre performanțele ei erau așteptate. Nu bănuiam că vor veni atît de repede... Sigur timpul se grăbește, dar se grăbește prea repede. Acum un deceniu, presupuneam că vor fi identificate toate genele umane, dar nimeni nu credea că această incredibilă realizare va avea loc înainte de 2050. Dar iată că în următorii 15 ani cea mai incredibilă performanță a spiritului uman se va termina. Aceasta nu înseamnă că vom ști totul despre resorturile ultime ale existenței noastre. Va fi doar sfîrșitul unei epoci și începutul alteia la fel de spectaculoase — descriptarea rolului genelor. Abia la terminarea acestui moment vom înțelege, în sfîrșit, dacă sîntem, ceea ce sîntem, de ce fiecare dintre noi rămîne un experiment irepetabil, cu un destin biologic care este numai al lui.

S-a vorbit mult despre singularitatea noastră genetică. Poate prea mult. De aceea rediscutarea temei mi se pare de prisos. Dar unicitatea noastră pare amenințată de genetică — nu, nu pare, este amenințată. Și ne întrebăm, toți, unde se va opri genetica. Va avea oare curajul să transforme celulele germinale și implicit specia? Nu avem nici un răspuns. Totul plutește într-o umbră deasă aproape fără sfîrșit. Jocul continuă însă, indiferent de părerile noastre. În fața perspectivelor mi-am reamintit cuvintele lui Simpson: în știință ceea ce se poate întîmpla se întîmplă.

La început vor fi corectate mutațiile somatice. Miza este imensă — corectînd aceste erori vor dispărea tulburările genetice, vor dispărea consecințele lor clinice, se va prelungi viața mult dincolo de limitele ei firești. Dar pe drumul deschis vor veni și experimentatori fascinați de perspectiva transformării speciilor — inclusiv a propriei noastre specii. Vor veni cu o justificare care nu comportă rezerve — evoluția a fost imperfectă. Sigur că a fost imperfectă, dar a creat capodopere. Noi sîntem cel mai concludent și poate cel mai dureros exemplu.

Știu că genetica trebuie să răspundă marilor neliniști ale acestui secol și mai ales ale veacului următor. Trăim un moment de cumpănă. Planeta se clatină sub amenințările exploziei demografice, ale deșertificării, ale epuizării resurselor primare... Zeci de mii de copii mor zilnic de foame și centura foamei se extinde... Bolile infecțioase revin în forță — un milion de copii sînt, anual, victimele malariei — SIDA este un pericol planetar... În fața pericolelor mă întreb dacă nu a venit momentul ca genetica să se oprească și să-și caute adevăratele rosturi? Nu cumva trebuie să ordoneze pe alte criterii prioritățile? Fără îndoială, da. Dar cum, atunci, cînd fiecare dintre posibilele ei performanțe ar putea periclita chiar existența vieții. Vrea să reducă frecvența tulburărilor ereditare, cea mai firească și cea mai urgentă dintre aspirațiile ei, dar după ce va învăța cum să transforme ereditatea, totul devine posibil... Chiar și extinctia vieții. Deliberat sau din neglijență. Micul vrăjitor odată eliberat nu va mai putea fi oprit.

Nici o îndoială că va fi așa. Programul «Genomul uman» este o dovadă. Datorită studiului direct al genelor este posibilă identificarea noastră genetică. Vom ști totul sau aproape totul despre itinerariul nostru biologic. Nu are importanță cînd. Vor fi detectate genele pentru diabet sau pentru schizofrenie... pentru demențele senile, pentru... ce importanță mai are pentru ce? Disecția genelor va asigura, în sfîrșit, prima discriminare științifică. O discriminare pe care dictatorii de pretutindeni mai mari sau mai mici o așteaptă de atît de mult timp — mă voi opri altă dată asupra acestei teme, atît de intens discutată în bioetica contemporană.

Mă gîndesc apoi la nașterea neurofiziologiei moderne — la descifrarea vieții celui mai uluitor fenomen din Univers, a creierului. Îi putem urmări drumul filogenetic, îi cunoaștem structura. Am descoperit zeci de molecule capabile să asigure integrarea noastră în Univers, molecule a căror disfuncție ne rupe de lumea înconjurătoare... Și, totuși, nu știm nimic despre geneza neliniștilor noastre perene. Indiferent cît de departe vom merge, ceva va rămîne pentru totdeauna necunoscut. Și avem nevoie de mister.

Aștept o nouă teorie a evoluției, o nouă teorie a omului sau a umanizării — deseori mă întreb dacă nu cumva sîntem o specie Sapiens neumanizată încă, nu este un simplu joc de cuvinte. Mă întreb dacă nu cumva sîntem o specie distructivă, în ciuda aparențelor. Dacă nu cumva, după ce am eliminat zeci de mii de specii, nu mergem pe drumul sinuciderii?

Ca mulți alții vreau să înțeleg itinerariul geneticii. Acum cîteva decenii era o speranță, acum este o terifiantă perspectivă. Poate sînt pesimist, excesiv de pesimist. Dar cum pot să am încredere într-o specie care nu a descoperit toleranța, care nu vrea să accepte ideea că singura condiție a supraviețuirii noastre este pacea? Convulsiile planetare contemporane sînt o nouă dovadă că vrem să transformăm lumea mai înainte de a fi înțeles semnificația vieții.

C. MAXIMILIAN

Microinterviul săptămînii

CU GÎNDUL SPRE VIITOR

Să afirmi că unul dintre prietenii fideli ai copiilor este azi calculatorul, a devenit un truism. Chiar dacă este de dată recentă. Așa încît vă sugerăm să eludăm detalii de prisos și să parcurgem împreună „momentul culminant" al celui mai recent concurs republican de informatică: festivitatea de premiere. Atmosfera este cea anticipată în astfel de momente: membrii juriului concentrați aruncă o ultimă privire asupra listelor premiaților, pregătesc premiile: părinții „gustă" succesul micilor lor genii, iar ele, geniile, profită și instalați în fața calculatoarelor mai leagă cu acestea „un dialog". Așadar, duminica trecută s-a încheiat concursul republican de informatică organizat de Divizia de informatică a Palatului copiilor. O întrecere „strînsă", cu participanții din întreaga țară, cu sponsori generoși. „Orientarea noastră este de a susține efectiv, alături de instituțiile înzestrate să o facă, astfel de competiții în domeniul informaticii", spune **domnul VICTOR MACRI**, reprezentant al firmei SCOP, unul dintre sponsorii concursului.

Marele premiu oferit de firma Delta Design, un calculator IBM-XT, a fost cucerit de echipa Palatului copiilor, situată pe primul loc în concurs. (Nu putem eluda nici generozitatea demonstrată și cu acest prilej de sponsori precum firmele FORTE, SIBCO, I.C.E. Felix, Logic).

Ce gîndesc cîștigătorii despre concurs? Interlocutorul meu, **MARIUS DANILIUC**, cîștigător al locului doi, este în clasa a V-a și face parte din echipa Sucevei. „Subiectele au fost destul de grele. Concursul a fost competitiv și bineînțeles au cîștigat cei mai buni". Marius mai mi-a mărturisit că este pasionat de informatică de la 8 ani și speră ca aceasta să fie profesia lui viitoare.

Cu amabilitate **domnul prof. dr. NICOLAE ȚĂPUȘ**, șef de catedră la Facultatea de Automatică și Calculatoare din Institutul Politehnic București, președintele juriului, a conturat cîteva gînduri pe această temă.

— Concursul este în al doilea an de desfășurare. A început deja să fie recunoscut ca o manifestare deosebită care se desfășoară cu participanți din toată țara. Ca o noutate, din acest an se organizează și pentru clasele IX-X. Această activitate de informatică desfășurată la cluburile copiilor a început să formeze oameni competenți. Mă gîndesc atît la cei care se ocupă de copii, cît și la copii. Ar mai trebui accentuat faptul că tinde să devină o activitate de masă la care participă mulți elevi dar în cadrul căreia se pot afirma doar cei mai buni. Selecția se face dintr-un număr foarte mare de copii.

— Cîteva cuvinte despre nivelul de pregătire al copiilor...

— Ca președinte al juriului și în concursul precedent mi-am putut da seama că nivelul de pregătire al elevilor crește de la an la an. Din punctul de vedere al juriului este greu de ales probleme care să reflecte nivelul de pregătire al copiilor.

— Credeți că informatica este pentru acești copii doar un hobby?

— Marea majoritate a elevilor au deja preocupări serioase și sînt convinși că-și vor alege în viață un domeniu de activitate înrudit cu informatica. De altfel, ca o curiozitate: în acest moment la Facultatea de automatică s-a format o grupă numai cu elevi foști absolvenți ai Liceului de informatică. Și încă o idee ce trebuie subliniată: profesorii care se ocupă de pregătirea acestor copii nu-i pregătesc numai pentru momentul concursului, ci pentru viitor.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

O istorică aventură spațială

Unica misiune cu patru ieșiri în Cosmos

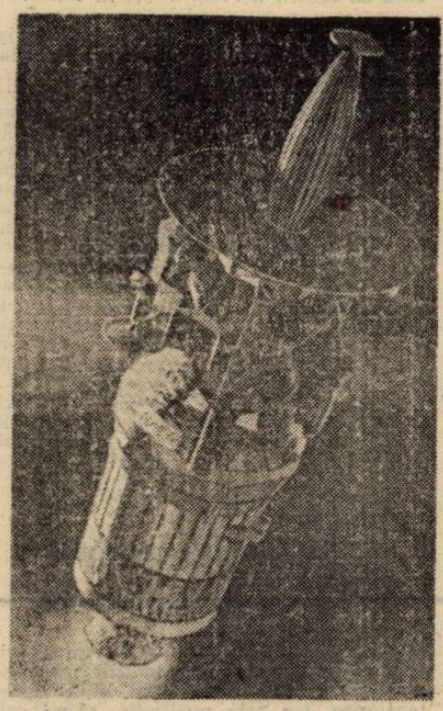

● A patra ieșire în spațiu în timpul unui zbor al unei nave cosmice — un nou record în materie ● Actorii aventurii spațiale — astronauții Tom Akers și Kathy Thornton ● Evoluînd în spațiu la o distanță de 360 km de Terra, tandemul a realizat o structură metalică piramidală, în greutate de 1 800 km, din elemente modulare, prefigurare a construcției stației orbitale „Freedom" ● 18 zboruri ale navetelor sînt necesare pentru amenajarea, către anul 2 000, a stației cosmice „Freedom" ● Testarea a diferite dispozitive pentru securitatea astronauților care evadează în spațiul cosmic ● Kathy Thornton, a 18-a femeie care a evoluat pe orbită și a treia din lume care a ieșit în spațiu ● Misiunea a 47-a a unei navete reprezintă o magnifică demonstrație a abilității omului în Cosmos.

A doua zi după succesul prinderii și reparării satelitului „Intelsat 6" s-a realizat o nouă ieșire în Cosmos — la 21 h 10' GMT. Ea a durat pînă vineri, 15 mai a.c., la 04 h 52' GMT. Cei doi astronauți care s-au avîntat în spațiile celeste — Tom Akers și Kathy Thornton — au executat o serie de teste cu privire la tehnicile de construcție a preconizatei stații orbitale americane „Freedom". Evoluînd în spațiu la o distanță de 360 km de Terra, Tom și Kathy s-au transpus în diferite ipostaze de lucru, între care și aceea de dulgheri spațiali. Principala lor sarcină a constat în amenajarea unei structuri metalice piramidale, în greutate de 1800 kg. Construcția spațială a fost realizată din module. Pe stația spațială „Freedom", care are șansa de a intra în funcție către finele mileniului, astronauții de serviciu vor fi nevoiți să schimbe deseori modulele de propulsie, pe cele cu rezerve de apă și combustibil. La fel cum se procedează la stația terestră americană de la Polul Sud. La NASA se apreciază că pentru amenajarea stației spațiale „Freedom" vor fi necesare 18 zboruri ale navetelor spațiale și mai bine de 400 de ore de lucru a astronauților în Cosmos.

Tom Akers și Kathy Thornton, care au rămas în spațiu timp de 7 ore și 45 de minute, au testat noi dispozitive de salvare individuală în Cosmos, în cazul în care un astronaut se pierde accidental de nava spațială sau stația orbitală. S-a efectuat și testarea a două tipuri de prăjini. Una extensibilă, în lungime de 3,5 metri, și o alta, gonflabilă, de 4,5 metri, care permit astronautului să se apropie de habitaclul navei cosmice. A fost supus probelor și un dispozitiv portabil. Este vorba de mici rachete, similare conceptului utilizat în cursul programului zborurilor cu echipaj uman „GEMINI" și „SKYLAB". Încercările nereușite de prindere a lui „Intelsat—6", efectuate duminică și luni, au determinat luarea deciziei de renunțare la testarea altor două dispozitive pentru securitatea astronauților care se avîntă din navele spațiale în Cosmos. Era preconizat un sistem care are la bază tot o prăjină și un altul — mult mai spectacular — un „lasou cosmic" pus la punct la Centrul de control al zborurilor de la Houston (Texas).

În timpul evoluției în Cosmos a ultimei echipe de astronauți, Kathy Thornton a fost nevoită să se refugieze în sasul navetei timp de 50 de minute. Cauza? Nefuncționarea normală a costumului ei de scafandru spațial. Kathy Thornton a fost a 18-a femeie care a zburat pe orbită și a treia din lume care a plutit în spații celeste, după americanca Kathy Sullivan, în octombrie 1984, și sovietica Svetlana Savitzkaya, în același an.

Pentru a lăsa timpul necesar echipajului lui „Endeavour" de a strînge tot materialul utilizat în cursul celor patru ieșiri în Cosmos (premieră mondială ca număr în cadrul unei singure misiuni), Centrul de control de la Houston a acordat o a doua zi suplimentară, prelungind zborul pînă sîmbătă, 16 mai a.c., la 22 h 36' GMT. Prima zi în plus fusese dată după a doua încercare nereușită de prindere a satelitului de telecomunicații. Construită de Compania Rockwell Internațional în instalațiile sale moderne din deșertul Nevada, naveta „Endeavour" poate rămîne chiar o lună pe o orbită terestră, un timp dublu față de surorile ei mai mari, trei la număr.

Călătoria echipajului lui „Endeavour" (șase bărbați și o femeie), timp în care s-au efectuat patru misiuni extravehiculare, a fost un succes remarcabil, elogiat cum se cuvine. NASA a primit felicitări nu numai din partea Consorțiului internațional „Intelsat", ci și de la prestigioase alte societăți și eminenți oameni de știință. Daniel Godvin, de pildă, „părintele" rachetei europene „Ariane" a ținut să aprecieze misiunea a 47-a a unei navete drept o „magnifică demonstrație a abilității OMULUI în spațiului cosmic". La rîndul său, Jean-Marie Luton, directorul general al Agenției Spațiale Europene (ESA) releva: „Succesul este, înainte de toate, al celor de la NASA. El este și al cercetării spațiale în general. Rolul inconfundabil al OMULUI în spațiu pentru soluționarea unor situații imprevizibile a fost demonstrat încă o dată, într-un mod strălucit".

D. FILIP

Nr. 23 (1807) din 6 iunie 1992

//incursiune// în paranormal

MIRACULOASELE VINDECĂRI ENERGETICE (IV)

Reafirmăm o dublă idee : aceea a cunoașterii macanismelor energetice umane cu rol important în vindecarea unor boli și existența la ora aceasta a unui suport științific absolut necesar celor care practică astfel de vindecări, conștienți că dispun de un potențial bioenergetic validat în practică. Ne exprimăm totodată convingerea, fără a ne erija însă în pedagogi sau în inițiați, că toți practicienii bioenergoterapeuți ar trebui să recitească acest serial realizat cu dl. SILVIU GEORGESCU, știind din capul locului că toate afirmațiile din dialogul nostru sînt rezultatul unor experiențe și experimentări științifice....

— Deci să ne întoarcem cu fața la vindecători....

— Vindecătorii care folosesc «minuirea» energiilor umane au diverse grade de specializare și tot atîtea posibilități lucrative. Astfel vom urmări explicațiile extrase din știința celor care prin cunoașterea lor superioară, cît și prin menirea pe care o au, încearcă să ne dea cîteva noțiuni care să ne ajute să intrăm pe calea normală, cea pe care «gîndim» cu senzațiile și vedem cu sufletul. Cele descrise de ei au menirea să ne atenționeze că miracolele sînt extraordinare numai pentru cei care se închină legilor lumii transcendentale și normale pentru cei al căror suflet este polarizat de sensibilitate și credință.

— Putem distinge și cunoaște o clasificare a vindecătorilor ? Consider o asemenea putință foarte importantă pentru practicieni...

— După treapta de dezvoltare pe care se află, după calitatea lucrului energetic și a rezultatelor, vindecătorii pot fi împărțiți în trei clase mari. Prima clasă și din păcate cea mai numeroasă o reprezintă cei mai puțin dotați, a căror înțelegere cuprinde puține elemente, cu o dezvoltare energetică proprie pe trepte medii sau inferioare. Ei sînt aceia care știu că emit o energie care atinge pacientul, că au produs niște efecte și că pentru efortul lor trebuie să primească o plată. Au întotdeauna un aspect foarte sigur care dă multă încredere, prezintă întotdeauna niște teorii sau povești frumoase. „Ambalajul" trebuie să fie frumos cu multă reclamă, doar este o afacere !! Ei știu că, în general, oamenii nu cred în energii, de aceea nu caută explicații extravagante ci cît se poate de simple și credibile. Ceea ce fac ei, poate face oricine. Și totuși dacă nu o facem cu toții, este pentru că ceva ne oprește, o teamă interioară, un echilibru religios care parcă ne îndeamnă să nu călcăm nepregătiți în casa sufletului nostru. Pentru cei foarte logici, factorii de echilibru interior sînt elemente neluate în seamă și dacă această logică este însoțită de o putere de emisie energetică ce poate produce efecte secundare palpabile ei devin rapid vindecători. Ne aflăm adică în fața vindecătorului ! El plimbă mîna pe corpul nostru, simte locurile perturbate (numai prin efectele secundare) și va începe emisia energetică prin pase energetice, în care mîinile fac gesturi asemănătoare cu cele ale unui dirijor. În acest moment el produce o puternică undă energetică care va atinge întregul sistem energetic al pacientului. După cum am mai spus, împreună cu energia definitorie superioară, care produce fenomenul, sînt propagate cîmpuri bioelectromagnetice și căldură, puternic simțite de pacient. Iată deci cum se produce o întreagă furtună energetică, ce mătură și perturbă întregul corp, producînd efecte intime ce nu se simt încă și efecte periferice, simțite din plin sub formă de apăsări, înțepături, căldură, amețeli etc.

— Ne aflăm în cîmpul senzațiilor, ceea ce nu înseamnă și vindecarea. Este mai degrabă o manifestare de contact energetic, o fază testatoare, inconcludentă încă în privința unei eficiențe finale dorite de pacient. Să-i atribuim acestui prim fenomen o calitate psihologică necesară ?

— Aceste puternice senzații ne fac să fim și mai încrezători, să ne lăsăm și mai deschiși ciclonului energetic. În afară de factorul psihologic pomenit, este adevărat că de multe ori perturbațiile zonelor dureroase, spre exemplu, sînt măturate, durerea este înlăturată. Dar este ca și cum am salva un ghiveci cu flori în timp ce casa în care se află ghiveciul, este dărîmată : Simt că citind toate acestea, mulți cititori și bioenergoterapeuți își vor ridica ochii de pe pagina aceasta de revistă, și vor exclama supărați că lucrurile nu stau așa, că ei au fost vindecați fără să li se întîmple nimic rău.

— Și nu au dreptate ?

— Îi rog pe toți să nu uite că pînă acum am făcut descrierea primei clase de vindecători. Asupra celorlalte două vom continua în numerele viitoare...

— Acum să continuăm așadar cu aceeași primă clasă...

— Scăpînd de durere, suferim niște lovituri atît de mari în întreaga structură încît apar drept efecte de la suferințe noi, pînă la modificarea evenimentelor vieții. Oare acești oameni pot fi lăsați să facă atîta rău ?

— Este întrebarea care îmi revenea mie. Ce răspuns poți da ?

— Însănătoșirea climatului energetic, revenirea pe deplin a Puterii Divine într-o țară pe drept cuvînt binecuvîntată, nu ne apără de acești falși vindecători care nu se deosebesc cu nimic de vrăjitori, decît prin modul cum pun problema energiei....

— Dar noi cum am putea convinge despre adevăr, avînd chiar datoria de a o face spre binele și protecția celor ce apelează la vindecări bioenergetice ?

— Foarte simplu. Să asistăm în numărul viitor la o astfel de ședință de „terapie energetică", și să observăm interesantele fenomene care apar !

(Va urma)

ION ȚUGUI

„Puterea necunoscută"

CAZUL RUYTEMBERG ROCHA

Ce putea să-l intereseze pe directorul unui institut de cercetări psihobiofizice — H.G. Andrade — la un caz ce părea lămurit — cel al elevului de școală militară R. Rocha, mort în luptă din cauza unui glonte primit în cap, chiar dacă el „susținuse" într-o ședință de spiritism că ar fi fost rănit la piept ?

Ei bine, în general se vorbea de comunicare telepatică medium-subiect, exista și posibilitatea ca medium-ul să citească în mințile participanților, obținînd informații pe care ei le dețineau în subconștientul lor. Dar aici era vorba de un caz clar în care identitatea celui cu care se stabilise comunicarea era total necunoscută atît medium-ului cît și participanților.

Cazul a fost redeschis de Andrade în mai 1971. Primul lucru a fost să ia legătura cu toți participanții, de la care a obținut declarații scrise despre ce se întîmplase : toate coincideau, cu excepția unor detalii absolut nesemnificative.

Erau totuși cîteva aspecte ciudate. Mai întîi că Rocha vorbea de o rană la piept și nu că fusese împușcat în cap. Apoi — ar fi putut fi vorba oare de un caz de criptomnezie, adică de memorie ascunsă ? Nu părea plauzibil pentru că nu existau mențiuni în documente accesibile publicului privind rana care cauzase moartea. În fine, nici posibilitatea unei „induceri colective în eroare" nu era de luat în seamă, pentru că Andrade a verificat buna credință și respectabilitatea tuturor celor implicați...

«Nu poți fi însă prea sigur niciodată. Așa că Andrade a căutat-o pe Tonia, pe care a supus-o unui examen deosebit de sever. A aflat că ea avea 12 ani în 1932, că trăise la 105 mile de Buri, locul unde avusese loc lupta și la 144 mile de Sao Joa de Bocaina, orașul de reședință al lui Rocha. Venise la Sao Paolo după căsătoria sa cu un imigrant din Europa Centrală... Nu călătorea, nu citea ziare... De profesie maseuză... Nu-i făcea prea mare plăcere să fie medium. Era modestă, chiar sceptică în ce privește harul său și nu căuta în nici un fel popularitatea... La rîndul ei, trecuse printr-o experiență spiritistă cînd era copil... fusese vindecată de un vindecător-medium, în condițiile în care opt medici o declaraseră suferindă de o boală incurabilă. Capacitatea sa se limita la a fi un medium lucrînd în stare de transă și nu avea nici un fel de experiență de clarviziune, telepatie, proiecție astrală sau altele la fel.

Andrade era mulțumit... A continuat verificarea tuturor informațiilor... Problema cauzei morții a fost clarificată de un supraviețuitor, care îl văzuse mort, cu urma glontelui în frunte.

A găsit chiar și pe ultimul frate în viață al lui Rocha, care i-a dat detalii despre istoria familiei... Și care, întrebat de unde ar fi putut deține Tonia informațiile, a răspuns : „Doar de la însuși Ruytemberg".

Frauda și criptomnesia fiind înlăturate..., cum spunea Sherlock Holmes, „dacă ai înlăturat imposibilul ceea ce rămîne, oricît ar fi de improbabil, este adevărul". Rămîneau deci două posibilități : cea a existenței unei personalități secundare — nu era cazul aici fiind vorba de o persoană **reală** cu care se luase legătura — și cea a unui „spirit decorporalizat"...

Lămurirea neconcordanței privind împrejurările morții i-a dat mult de gîndit lui Andrade. El a avansat ipoteza că pătrunderea glontelui în cap i-ar fi putut stimula centrii nervoși corespunzători regiunii în care pretindea că a simțit durerea (Rocha nu a spus niciodată că ar fi murit). Andrade descoperise, de altminteri, citind despre revoluția din 1932, că avuseseră loc atacuri cu grenade. În acest fel Rocha ar fi putut foarte bine să-și creeze convingerea că oricînd putea fi lovit în piept de șrapnele...

Nu există o dovadă directă pentru ceea ce simte un om împușcat în cap, dar pare probabil că ar fi vorba de o puternică explozie de lumină, un zgomot asurzitor și o durere situată la nivel cervical ca și oriunde altundeva, depinzînd de centrii nervoși atinși în creier.

Iar teoria „agentului decorporalizat" își găsește fundamentarea în scrierile lui Alan Kardec, dedicate morții violente....

„În toate cazurile de moarte violentă spiritul este surprins, uimit și nu poate să creadă că este mort. Persistă cu încăpățînare în a crede contrariul; și totuși își vede corpul pe care l-a părăsit ca pe ceva străin de el; știe că acel corp este al lui, dar tot nu poate înțelege cum s-a separat de el. Se mișcă printre semeni cu care are legături de afecțiune, le vorbește, dar nu poate înțelege cum de nu-l aud. Această iluzie durează pînă la separarea completă a perispiritului de corpul pămîntesc, căci doar atunci cînd acest lucru s-a întîmplat, spiritul începe să-și înțeleagă situația și să realizeze că nu mai aparține lumii ființelor omenești... Durata stării de confuzie care urmează morții variază enorm de la un caz la altul. Poate fi de cîteva ore, cîteva luni, cîțiva ani...."

În cazul lui Ruytemberg Rocha a durat aproape treizeci de ani».

MIHAELA DOROBANȚU

Semeni care ne pot alina suferințele

DESCOPERIREA POTENȚIALULUI DE VINDECARE

Dedicăm rubrica acestei întrebări — urmînd ca în viitor să cunoaștem și alți vindecători — și răspundem astfel numeroaselor rugăminți adresate de cititorii revistei noastre de a le oferi un exemplu de potențial bioenergetic eficient în tămăduirea unor boli. Este vorba în primul rînd de relevarea potențialului, iar în cazul de care ne ocupăm acum, de o relevare aproape întîmplătoare și spontană. Evident, persoana care se va descrie pe sine în cele ce urmează, descriind totodată rezultatele obținute, nu este o practiciană, deci ne-a rugat să nu-i divulgăm identitatea. Însă deloc paradoxal, pe măsură ce rugămințile pomenite mai sus s-au întețit, ca și cum am fi comandat un răspuns concret, el ne-a venit de la Tulcea. De unde se vede că manifestările paranormale funcționează mai bine decît atîtea lucruri și nu numai lucruri care nu funcționează deloc sau defectuos !

Iată deci scenariul complet al autocunoașterii unei capacități de vindecare, așa cum ne-a fost el descris pe etape și cu rezultatele obținute prin experiment :

„Am stat mult în cumpănă pînă m-am hotărît să vă scriu. Fără a fi o mistică, cred în Dumnezeu cu toată ființa mea. Eu l-am primit pe Dumnezeu ca pe ceva mult, mult superior nouă, care de acolo unde se află, călăuzește destinul planetei noastre și al fiecărei ființe în parte. Vreau să vă spun ce mi s-a întîmplat. În iarna trecută și în toamnă au fost la Tulcea niște bioenergeticieni și hipnotizatori de talie internațională. Citisem mai înainte despre ei, mai ales despre Valeriu Popa și alții. Am participat la televizor la 5—6 ședințe, transmisia era de la Moscova. Am un băiețel care avea de vreo două săptămîni o pată roșie pe picior (o eczemă), care nu-i trecea cu nici un tratament. Atunci am încercat cu acele ședințe transmise la televizor la 6 dimineața. Am pus pe rană o alifie, cum se recomandase (era lăptișor de matcă, cu care îl mai dădusem dar fără nici un rezultat) și respectînd programul, pata de pe piciorul copilului meu a dispărut ca prin farmec. Atunci m-am convins că puterea acestor vindecători trebuie luată în seamă. Am reținut acest lucru și ca, din întîmplare, mi-au căzut în mîini niște cărți, printre care și cursul Djunei „Masaj fără contact" și altele. Și, într-o zi, după ce-am spălat multe rufe, mi-am rănit mîinile, începuse să-mi curgă sînge din răni. Ceva m-a îndemnat să încerc precum spusese Veronica Pușko. Am încercat cu degetele îndreptate spre răni. Și am reușit să mă vindec foarte repede ! Am spus tot timpul în gînd : „Doamne coboară duhul tău cel sfînt dătător de viață și sănătate prin mîna mea și vindecă-mi Doamne rana aceasta". Mare mi-a fost mirarea cînd îndreptînd degetele spre rană, am simțit un curent puternic iar în rană o durere. Am repetat aceasta 30 de minute, timp în care rana se închidea și vindeca văzînd cu ochii ! Nici nu vă puteți da seama ce bucurie am simțit, și mulțumire sufletească.

Încet, încet am mai făcut și alte experiențe pe propriul meu corp. Am reușit, tot prin intermediul bioenergiei, să scot la suprafață un nodul pe care îl aveam de ani de zile. Am continuat singură bioterapia pentru bronșită, am reușit să-mi reglez temperatura corpului. Am reușit apoi să-mi stimulez terminațiile nervoase din tălpi prin control mental, să-mi reglez tensiunea, iar prin meditație, să-mi calmez orice stare nervoasă. O fac și acum de cel puțin două ori pe zi. Mă simt mai bine ca înainte, incomparabil mai bine.

Energia pe care o emană mîinile mele o pot simți și alte persoane. Am verificat faptul și sînt convinsă. Energia emană prin mîini cînd eu gîndesc lucrul acesta. Reușesc de-un timp încoace chiar să o văd, este ca o căldură (ca un aer încălzit) în jurul degetelor mele. Sînt o femeie simplă, am 34 de ani, cunosc puțină anatomie și ceea ce contează pentru mine, este dorința de a face bine oamenilor. Vă rog dacă veți publica ceea ce am scris, să faceți cum credeți că-i mai bine, dar să nu-mi publicați numele și adresa..."

Evident, aveți capacitatea de a vindeca. Din cele expuse în scrisoare, aceasta reiese cu claritate. În privința rugăminții, mai întîi vă mulțumesc pentru a fi răspuns altor rugăminți adresate de cititori revistei noastre despre potențialul bioenergetic uman, de unde trag concluzia că aveți și un potențial telepatic însemnat. Pentru testare și verificare trebuie să treceți pe la redacția noastră, unde vă va testa cercetătorul științific Silviu Georgescu, specialist în bioenergie, colaboratorul nostru, pe care îl puteți citi în acest număr la rubrica „Incursiune în paranormal". Vă așteptăm.

ION ȚUGUI

Starea de VEGHE

VIAȚA ÎN ANTICAMERĂ

Rezultatul unui sondaj întreprins de ziarul „Figaro", acum vreo doi-trei ani — îl vom comenta imediat — constituie premisa acestor tardive însemnări, dacă vreți, despre fidelitate, despre «viața în doi» (dincolo de orice limitări și prejudecăți maritale), despre marea nevoie a omului de acțiune, a adevăratului performer, a omului cu vocație publică, în esență, de a avea alături de sine un devotat, un fidel. Categoria socială sondată, semnificativă ca număr și influență într-o țară cu o economie de piață (dar poate că nu numai...) ar grupa, ca profesie, tot acel personal, prioritar feminin, care ocupă funcții de secretare, șefe de cabinet, cum li se spune la noi, de asistențe. În fapt, pentru sectorul de «public relations» ale oricărui boss, politic, economic, ale oricărui om de decizie, suprasolicitat, pe care simpla ușă capitonată a biroului său nu l-ar putea salva de imixtiunea străzii și a hazardului. «Subiecții» sondajului îl constituie, deci, toate acele ființe admirabile, indiferent de vîrstă, îngeri și cerberi, dar mai ales excelente profesioniste, atunci cînd sînt excelente (profesioniste sînt toate), care triază, confruntă și decid în toate marile anticamere ale puterii și — de ce nu ? — ale vieții. Pentru că în biroul capitonat, cu puține excepții, se iau numai deciziile mari, pe temeiul celor cîtorva alternative rămase încă în joc după cernerea lor îndelungată, anticamerală ; dar importante, statistic, prin număr cel puțin sînt deciziile «mici», cu care ne hrănim, din care respirăm, cu care convietuim, în sărăcia noastră.

„Cînd s-au căsătorit, cum se spune într-o anecdotă celebră, au hotărît ca în toate problemele mari ale vieții să hotărască **EL** : în cele mici ale zilei să hotărască EA. După vreo 30 de ani de convietuire, probleme mari încă nu apăruseră...".

Să revenim, însă, la viața familiei publice și la esența sondajului de care ne ocupăm. Ei, bine, **73 la sută din secretarele care au răspuns la sondaj nu și-ar părăsi șefii** (patronii, directorii, «vîrfurile») **pentru o funcție mai bine plătită sau pentru vreun alt boss, mai important sau mai atrăgător.** Chiar și înaintea unui dezastru financiar sau politic, tot ar ezita îndelung să părăsească corabia, să se desprindă, definitiv și brutal, de cei cu care s-au identificat «la bine și la rău». Pentru că, fiecare în parte, nu s-ar desprinde de ei, ci de sine însăși.

Imediat după devotiunea și fidelitatea **supraumană, canină**, cred că urmează ierarhic, nobila devotiune a acestor regine din anticamera, cu și fără pereți, a lumii moderne și a vieții.

Și iată un admirabil portret al unei fel de secretare «pur sînge», semnat Natacha Tatu, în Le Nouvel Observa[teur] încă un elogiu în fapt adus fidelității secondării permanente, din umbră

„Ea are 45, el are 60. **«Un vieux couple»** — spun ei, ceea ce nu înseamnă un «cuplu vechi», ci unul care a rez[ist]at admirabil timpului. **EA** : „Cînd ne-am [în]tîlnit, el mi-a zis, protejează-mă". „Cînd ea nu-i lîngă mine, mă simt [pier]dut". El — îi spune Agnès, ea îi spune de ani și ani, «Domnule». Este vorba de un mare industriaș. Ea este asistenta lui. Pe tot parcursul celor 15 ani de cînd coabitează (fără ca termenul, ferească Dumnezeu, să trivializeze relația în sine, absolut imaculată), nimic din ceea ce îl privește nu i-a rămas ei străin : viața particulară, profesională, publică. Ea îi alcătuiește «sumarul» zilelor, ea jonglează cu întîlnirile lui de afaceri, și nu numai ; ea alege restaurantele pe care el le frecventează ; ea completează declarațiile lui fi-

nanciare asupra veniturilor. Ea îi amintește de onomastica soției, ea decide asupra călătoriilor lui. „Eu îl «orientez», spune ea, în variatele sale opțiuni și, mai ales, îl menajez pe cît pot". (Ca majoritatea «bărbaților, fără un imbold exterior, el nu ar fi în stare de decizii tranșante). „Să-l părăsesc ? Nici vorbă, nici pentru un munte de aur. O asemenea conivență profesională (un consens permanent) nu se întîlnește de două ori în viață".

Cerber, cînd e nevoie, «înger-dulce-și-trist», în după-amieze tîrzii, ori amantă de suflet, cînd toate celelalte devin plicticoase sau pur-repetitive, o eminență secretă (cu acel aur gri al inteligentei subtile) secretara („secretaire assistente, attachée de direction") ea este pentru pa- n «aisberg» re- lată, ascunsă în in oceanele lu- nd că în țările i sud-estice ar lideri : o criză tice, de noi con- e derizoriului și ă de patroni, în de hotarele cli- perativi, cu con- voțiuni care să-i erează, nu știu...

Ceea ce ne bîntuie, însă este o teribilă criză de «îngeri-secretare», o criză de asistență fidelă, o criză de consilieri devotați, de purtători și purtătoare de cuvînt, mai mult decît fideli ideii, și abia apoi cuvîntului, o criză de profesioniști inteligenți și tandri, cu știința și arta «relațiilor publice» ; și nu au apărut liderii, probabil, pentru că reginele secrete care ar fi putut să-i înscăuneze în merit și pe podium sînt mult prea obosite de privațiuni și așteptări, prea încărcate de cotidianul pervers al subsalarizării, atunci cînd nu aspiră, tinere fiind, spre vremelnicul titlu de «miss», considerînd că frumusețea, expusă la vedere, ar fi mai profitabilă decît frumusețile care rezidă în submersiunea devotiunilor de-o viață.

Doamne, dă-ne pîinea noastră cea de toate zilele, iar celor care merită, dă-le o secretară, precum minunata Agnès...

O mare specialistă în selecția și propulsarea unor astfel de asistente pentru conducători, Ghislaine Reglade, de la Seref Conseil, păstrează în fișierele ei, în rezervă, sute de nume (pe plan mondial 8 000) de «îngeri» salvatori, la prețul perlelor rare și, evident, cu justificata pretenție la o salarizare pe măsură. Unele din ele și-au început cariera ca stenodactilografe, ori ca secretar-asistente, însoțindu-și patronii, ani la rînd, pe lungul drum al afirmării. Cu inerente renunțări, cu o inerentă dependență, dar nu în dauna propriei personalități. Pentru că un patron adevărat, care vrea să răzbată, n-are nevoie de un «oui-oui» (un «yes-man» sau «yes-woman»), nici de o compasiune maternă : «tot ce faci tu e bun». Are nevoie de un punct de vedere tranșant, profesional, neconcesiv, dar propulsat, «injectat» într-o arteră vitală cu știința comunicării. Informîndu-l exact (știind să se informeze la rîndu-i), dar lăsîndu-l efectiv să decidă, deși coexistă, cel mai adesea, de ani și ani, sinergic. Este nevoie și de o anume abnegație ? O putem numi cum ne face plăcere. În fapt, este nevoie de o disponibilitate secretă, orgolioasă, dar fără vanitatea și intenția de a se substitui celui asistat și de a deveni, în locul lui, un alt «număru' unu'».

„Cînd m-am angajat, spune Monique G în chestionar, patronul mă suspecta oarecum. Dacă tot sînt atît de capabilă, de ce accept «locul doi» ? A trebuit să-i cîștig încrederea, să-i dovedesc că pot fi un aliat, să-i fiu utilă ca intermediar în cele mai delicate situații, să am curajul unui obiector de conștiință și să fiu totodată, pentru secretele sale, o lespede de mormînt".

Desigur, pentru o asemenea secretară, e nevoie și de un șef pe măsură. Deci, rugăciunea mea aș transforma-o puțin : **„... Și după ce ne vei da secretarele, Doamne, uită-te puțin și la cei nimeriți pe fotolii : nu să fie frumoși, să nu fie prea necinstiți și prea răi. Și nici bătrîni peste-poate, că secretarele-îngeri trebuie privite în ochi și chiar atunci cînd sînt înțelepte, e bine să le șoptești, mai întîi, că sînt minunate, frumoase...".**

Și revenind la intenția „stării de veghe" : Viața în anticameră nu e simplă deloc. Anticamera are rațiunea ei de a fi, iar secretara-înger, dincolo de profesie, rămîne un om cu puteri — delegate, imense. Într-o lume bîntuită de solitudine, cu amiciții rare, îngrozitor de rare, vechiul «spune-mi cu cine te însoțești, ca să-ți spun cine ești» — capătă o semnificație aparte. Spune-mi «cine-ți sînt consilierii, cine-ți este purtătorul de cuvînt, cine răspunde la telefon...» robotul nu-i o soluție ! Spune-mi, te rog, **cum o cheamă pe Agnès dacă ai avut norocul să întîlnești o Agnès. Vom reveni, desigur...**

DOREL DORIAN

Refrenul d[ubiu]l astrilor

[Î]ncep prin a mă declara total de [a]cu dulce-amăruia constatare a lui Rostand : „Știința a făcut din noi [î]nainte chiar de a merita să fim oam[eni]. Unii dintre acești zei, îmbrăcați în [h]tul înstelat al vizionarilor imperturb[abili] sînt astrologii. De curînd, un celebru [a]italian a prezis înfingerea echipei Sa[mp]doria în finala Cupei Campionilor E[uro]peni (în fața lui F.C. Barcelona). Și [s-]a fost ! Cu o simplă declarație a de[venit] un zeu, chiar dacă antipatic. Cine [e] singurul om care a evadat din celebr[a] închisoare Alcatraz, situată pe o ins[ulă] în golful San Francisco ? Magicianul [Houdini] spune David Copperfield ! Cei doi [sînt] mult mai celebri decît ultimii laure[ați] Premiului Nobel, pentru foarte [mulți] dintre noi.

Scandalul iscat la Paris de publi[carea] la Editura Presei Universitare a „T[ratatu]lui de astrologie contemporană" a a[dus] rampa duelului de argumente oame[ni de] știință, unii atinși de virusul astro[logiei] dar vindecați, iar alții privind-o ca [pe o] fata morgana atît de utilă în străba[terea] deșertului. În hebdomadarul „L'É[vène]ment du Jeudi" nu sînt însă atacate [în] taliu premisele fals-optimiste ale [astro]logiei clasice (cu excepția celor ce [susțin] că unii sateliți naturali din sistemu[l] stru solar sînt mult mai voluminoși [decît] unele planete avute în vedere la ela[borarea] astrogramelor). Principala pr[emisă] falsă este însă geocentrismul.

Lucrări recente ale psihologului [Hen]dez Van Rooyl ne arată foarte li[mpede]

[a] aparteneței [p]oate schim- [ac]ție de carac- [ac]tive. Fără să [ce]lor lui, urmare [ex]agantion de 900 [ac]tă diferite, voi

[ri]al atît de fa- [ac]turilor matri- [pe] paginile de [co]mbete, speran- [ac]entul cel mai [ca]ndidat la ma- [pr]ecizarea pro- [ca]use viitorului [im]itare a pre- [co]nsultare mai [a] astrofișelor [ge]ri personale [o] absolutizare [un] fel de religie [st]ic al informa- [ți]a cu astrele a mers, de-a lungul veacurilor, spre modelarea însușirilor acestora după cazuistica umană corespunzătoare. Personificarea lui Marte sau Jupiter a devenit la fel de comună ca personificarea codrului în baladele populare...

Consonant cu avertismentul lui André Malraux („Secolul XXI va fi religios sau nu va fi deloc"), un alt avertisment simptomatic ne parvine din partea cunoscutului istoric englez Keith Thomas : **„Dacă actuala revoluție științifică și tehnică nu va rezolva satisfăcător problemele acute ale omenirii, astrologia va dobîndi iarăși un statut social formidabil".** Din păcate, după lungul timp scurs de la această previziune raționalistă, vremurile dovedesc că pasiunea tinde să domine rațiunea. Pentru unii, căzuți în absolutizarea sentințelor astrologice, consecințele pot fi dramatice. O tînără franțuzoaică se sinucide, căci o prezicătoare i-a citit în stele că viitorul copil va muri la naștere. Cine o poate condamna pe purtătoarea mesajelor astrale, dacă pacienta sa n-a mai avut curajul să verifice verdictul... Ca orice drog potențial, astrologia trebuie consumată cu prudență. Principalul ei mesaj ar fi acela al nesupunerii față de fatalitate, de contracararea tuturor adversităților prezise de astrograme. Astrologia văzută ca o invitație subtilă la luptă pentru modelarea propriului destin devine un medicament cu adevărat eficace.

PAUL IOAN

● **DIXIT GENSCHER.** „Unitatea Germaniei este o realitate ca și cea a Europei. Căderea cortinei de fier nu mai permite dezvoltări separate. Sîntem un singur popor și un singur continent. Ceea ce se întîmplă într-un loc interesează pe toți. Din punct de vedere financiar unificarea Germaniei va mai aduce după sine împovărări suplimentare considerabile. Federația, landurile și comunele din vest sînt suprasolicitate. Apelurile lansate altora de a fi cumpătați nu au nici un sens dacă nu convingi prin propriul exemplu. Germanii din noile landuri federale au dus într-o oarecare măsură singuri povara istoriei noastre. Ei nu trebuie să fie lăsați singuri cu moștenirea lăsată de socialism".

● **EȘEC.** Instalîndu-se la Casa Albă, John F. Kennedy promitea că va angaja o luptă necruțătoare pentru combaterea sărăciei în lume. Washingtonul și nici alte capitale occidentale (bogații lumii) nu și-au ținut această promisiune. Decalajele între țările industrializate și „lumea a treia" s-au accentuat și mai mult. După cum relevă un studiu publicat la ONU și intitulat „Human Development Report" prăpastia între bogați și săraci s-a adîncit de o „manieră alarmantă" după 1960. În urmă cu 30 de ani, 70

POPASURI ÎN JURUL LUMII

la sută din venitul mondial revenea unui număr de 20 de țări. La sfîrșitul anilor '80, numai cîteva țări bogate dețineau peste 80 la sută din venitul mondial. Circa 1,2 miliarde de oameni, o cincime din populația mondială, trăiește sub pragul sărăciei.

● **BANCA MONDIALĂ.** Beneficiind de un personal calificat, un număr de peste 6000, această instituție și-a concentrat activitatea, la început, în direcția ocrotirii creditelor pentru proiecte concrete : baraje hidroenergetice, unități de învățămînt, centrale electrice. Scopul urmărit ? Promovarea dezvoltării economice și sociale. În ultimii ani, creditele acordate de către Banca Mondială țin cont și de alte necesități, cum ar fi protecția mediului mondial și eradicarea sărăciei în lume. Din păcate, sîntem martori ai unui proces invers: poluarea se intensifică și mai mult, iar sărăcia cîștigă noi dimensiuni, extrem de alarmante. Ce-i de făcut pentru a învinge aceste flageluri ?

● **„CEI ȘAPTE" ȘI RUSIA.** Cele mai puternice țări industrializate, sînt de acord să ajute Moscova cu 24 miliarde de dolari pentru redresarea sa economică. Reformele economice în Rusia vor beneficia de un ajutor de 18 miliarde de dolari. Restul de 6 miliarde dolari va fi destinat fondului de stabilizare pentru susținerea rublei. Ajutorul este condiționat de îndeplinirea a șase condiții. Te ajut dar ține seama de ...„G-7". Nimic nu este dezinteresat pe lumea pămîntenilor.

● **DEMOGRAFIE.** Populația planetei Pămînt numără 5,4 miliarde de oameni. În urmă cu 15 ani, erau numai 4 miliarde de pămînteni. Ir 40 de ani populația Terrei se va dubla. Această maree demografică însoțită de o perturbare ecologică a planetei va pune omenirea în fața unor probleme greu de soluționat. „Lumea a treia", a cărei populație crește într-un ritm alarmant, nu va mai avea posibilitatea supraviețuirii datorită lipsei acute de hrană. Chiar și în prezent se moare în masă în diferite zone pentru că nu sînt alimente, lipsește apa, nu sînt medicamente și elementare condiții de locuit ; milioane dintre semenii noștri nu au un acoperiș...

magazin

Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

MATERNITATE TÎRZIE

Altădată a fi mamă echivala cu destinul femeii. Astăzi, foarte frecvent aceasta a devenit un lucru obișnuit și din ce în ce mai multe femei așteaptă ultimul moment pentru a face acest pas. Cum se explică această opțiune modernă pentru o maternitate tardivă? Pentru unele cupluri, decizia de a avea un copil corespunde unui anumit moment al vieții, unei fericiri în doi trăită foarte intens, sau unei nevoi profunde de schimbare, de altceva. Chiar dacă în opinia medicilor acest „altceva" reprezintă o maternitate tardivă. Pentru el înseamnă o modalitate de prelungire a momentelor de fericire. Maternitatea la 40 de ani, considerată în țările occidentale un fenomen social, nu este privită de femei ca un lucru de excepție. Potrivit statisticilor Institutului francez de studii demografice în ultimii zece ani procentul sarcinilor „prețioase" s-a dublat, trecînd de la 4,8 la sută la 10,3 la sută pentru femeile de 35—40 de ani și de la 1 la sută la 2 la sută pentru cele cuprinse între 40—45 de ani. În Franța din totalul nașterilor de aproximativ 771 000 în anul 1991 aproximativ 85 000 de copii aveau o mamă în vîrstă de peste 35 de ani. De ce și-au dorit copii atît de tîrziu? „Eu așteptam tatăl", spune una dintre mame. „În primul rînd mă preocupa cariera mea și apoi restul", mărturisește alta. „Acum cînd nu mai am nimic apăsător de rezolvat pot să mă dedic plăcerii de a fi mamă", spune altcineva. Ajungînd la fatidica vîrstă de 40 de ani, la „zenitul" seducției singure, femeile ar trăi mai intens angoasa declinului biologic. Dintotdeauna femeile au aspirat la o iubire exigentă dar și statornică. Și, spun psihologii, numai iubirea maternă corespunde acestor exigențe. În fața acestei noi tendințe în fața acestei maternități tardive, în rîndul medicilor se observă o atitudine bivalentă. Deși bilanțul nașterilor tardive este în linii generale pozitiv, medicii reuniți la al 13-a Congres mondial de ginecologie au decis să pună în gardă femeile împotriva unor posibile pericole. Ei s-au pronunțat tranșant în favoarea mamelor de vîrstă tînără. Chiar dacă, paradoxal, cu același prilej cercetătorii au demonstrat că sînt încă departe de a cunoaște limitele posibilului în știință: medici italieni și britanici au prezentat rezultate uimitoare, reușite recente vizînd implantul de ovule fecundate în vitro de la o donatoare de 53 de ani! „Să faci un copil la 40 de ani comentează prof. Tchobroutsky nu este un lucru excepțional. Altădată la această vîrstă se năștea mezinul familiei. Noutatea este că azi primul și de cele mai multe ori singurul copil se naște spre vîrsta aceasta. Dar mamele de 40 de ani sînt mai expuse riscurilor decît cele tinere. Hipertensiunea, diabetul, dar și sarcinile extrauterine a căror frecvență este de patru ori mai mare amplifică riscul unor accidente mortale în timpul sarcinii. Un alt pericol foarte cunoscut este cel al malformațiilor congenitale. În schimb, Christine Olivier, psihoterapeut, consideră că nu există o specificitate a mamelor de această vîrstă. Pe plan social mamele „tîrzii" au profesii solicitante, de cele mai multe ori sînt intelectuale, dar au deja o stabilitate financiară. Deci, este mai puțin stres și într-un astfel de cuplu echilibrul copilului este asigurat. Din alt punct de vedere, grija maternă excesivă, anxietatea specifică vîrstei pot angoasa copilul. Dar în procesele psihologice această poveste familiară cunoaște același joc al dificultăților mamă-copil ca și la cuplurile tinere."

GLORII EFEMERE

«„Mini-Miss" of America» nu are aerul a aprecia la adevărata sa valoare coroana dobîndită. Dar mama sa este lîngă ea tocmai pentru a o consola...

Respinse în unele țări pentru caracterul lor mercantil, prilej în care copiii sînt instrumente în mîna părinților lipsiți de scrupule, concursurile „Mini-Miss" sînt extrem de apreciate în S.U.A. Organizate pentru generația celor de la... 3 luni la 3 ani, cu ore fixe pentru repetiții în toată regula, cu momentul machiajului, spectacolele fac loc adesea și ridicolului. Pentru că uneori aceste superbe „Mini-Miss", de nici un an și jumătate trebuie să se sprijine zdravăn pe suportul trofeului pentru a-și păstra echilibrul. O, și cît de numeroasă este categoria celor seduși de acest gen de glorii efemere...

Relaxare cu... cîntec

Se spune că muzica influențează funcțiile vitale ale organismului. Studii laborioase au arătat că în funcție de melodia aleasă ritmul cardiac sau respirația se accelerează sau se diminuează. De asemenea, mușchii se contractă sau se destind... în ritmul muzicii. Influențele pe care le are asupra psihicului fac din muzică o tehnică de relaxare excelentă. De altfel medicii folosesc din ce în ce mai mult meloterapia pentru a diminua frica înainte sau în timpul tratamentelor dentare, intervențiilor chirurgicale sau în tratamentele oncologice. Fiecare, dar mai ales femeile, ființe mai sensibile, pot profita de muzică pentru a se elibera de stres, de tensiune nervoasă, de angoase sau pentru a corecta insomnia. Oricum pentru a obține efectul dorit sînt importante și condițiile de ascultare. Apoi, piesele muzicale alese pentru relaxare trebuie să fie bogate în sunete grave. Efecte uimitoare, spun specialiștii, au înregistrările cu cîntecul păsărilor sau zgomotul valurilor mării. Există casete ce conțin doar „muzica naturii" sau aceasta pe un fond muzical relaxant.

101 diferențe

● Femeile zîmbesc mai mult decît bărbații. Ele își privesc interlocutorii în ochi, în timp ce bărbații evită privirea celor din fața lor.

● Procentul bărbaților toxicomani este de 4—5 ori mai mare decît al femeilor.

● Femeile suferă mult mai frecvent de reumatism decît bărbații.

● 76 la sută dintre bărbați mărturisesc cînd sînt îndrăgostiți. Femeile sînt ceva mai discrete...

INDISCREȚII...

● S-ar părea că fiul lui John Fitzgerald Kennedy, John-John este îndrăgostit de efervescenta Madonna. Ea n-a dezmințit încă știrea. Să existe o atracție specială a bărbaților familiei Kennedy, spre artiste, se întreabă insinuant gazetarii?

● Cu toate că a depășit demult 50 de ani, regina rock-ului Tina Turner este plină de energie. Anii nu par să-și pună amprenta asupra sa. Secretul său pentru a fi perpetuu în formă? Iubirea. De cinci ani împarte zilele și nopțile cu un bărbat cu 20 de ani mai tînăr, patronul unei firme producătoare de discuri. Pentru a fi în ton cu moda a slăbit cîteva kilograme și s-a tuns. „Coafura dinainte nu era pentru o femeie de vîrsta mea".

● Unul dintre actorii cei mai solitari ai Hollywood-ului, Matt Dillon, pare să fie în sfîrșit surprins pe picior greșit. De la un timp indiscreții îl văd adesea cu o tînără londoneză manechin. Dar pentru a trece neobservată idila, foarte discretul actor stă uneori la distanță de cea pe care o iubește, urmărind-o doar cu privirea...

CRONICA modei

Să ne amintim...

Muselina, țesătura mult apreciată cîndva de bunicele noastre, are din nou căutare. Finețea, transparența, tușeul plăcut nu-i pot fi nicicînd contestate. Pentru o rochie de vară, muselina se dovedește, ca și în imaginea de sus, extrem de potrivită. Paleta coloristică îi sporește frumusețea. (A.P.).

ECOLOGIE - UN SEMNAL DE ALARMĂ, DAR NU NUMAI ATÎT...

RIO – SEMNAL VERDE PENTRU SĂNĂTATEA PLANETEI?

Marea metropolă sud-americană, Rio de Janeiro găzduiește, la începutul lunii iunie, lucrările Conferinței Națiunilor Unite pentru mediul înconjurător și dezvoltare. Această reuniune gigantică, la care participă 30 000 de invitați, între care șefi de state și guverne, are șansa reală de a deveni punctul de plecare al integrării problematicii prezentării mediului înconjurător în toate domeniile politice importante. Șansa aceasta depinde de voința politică de care vor da dovadă reprezentanții statelor lumii prezenți la Rio între 3—14 iunie a.c.

În opinia specialiștilor în materie, politica financiară și economică, comercială și socială, ca și politica transporturilor de tot felul și a dezvoltării nu trebuie să mai rămînă izolate, ci să țină cont, în permanență, de impactele posibile, nefaste desigur, asupra mediului ambiant. Urmările poluării nu mai sînt ale uneia sau mai multor națiuni, ci ale tuturor locuitorilor planetei noastre. Mediul și dezvoltarea se află într-o relație strînsă și de acum încolo va trebui să se țină seama de acest binom.

Impactul acțiunilor umane asupra mediului ambiant se traduce printr-o degradare care amenință nu numai calitatea vieții, ci a întregii planete locuită de pămînteni. Acțiunile cu caracter global se impun a fi luate de urgență perseverîndu-se pe calea protejării eficiente a mediului.

Problemele ecologice prezintă un interes universal. O dezvoltare care nu va ține seama de grija față de natură și om va face ca efortul depus în numele progresului economico-social să nu fie profitabil pentru om. Infestarea planetei datorită nesăbuinței omului este o bombă cu efect întîrziat. Și ce bombă, mult mai periculoasă chiar și decît cea atomică sau cu hidrogen.

Simpozion de ecologie

În zilele de 4—6 iunie a.c., la Călimănești — Vîlcea se desfășoară lucrările Simpozionului de protecția ecosistemelor, ediția a IX-a, axat pe probleme de conservare și optimizare ecologică. Sînt avute în vedere, de asemenea, elementele administrării ecologice și opinii pronatură.

Cu ocazia manifestării au fost tipărite două volume ce cuprind lucrările participanților din țară și străinătate. Primul volum — „Ecologie și protecția mediului" — editat sub îngrijirea domnilor Alexandru Ionescu, Nicolae Barabaș și Vasile Lungu — cuprinde materiale referitoare la probleme de ecologie, literatură ecologică, dar mai ales probleme de protecția mediului, care trebuie să reprezinte o responsabilitate pentru fiecare cetățean al țării. Volumul cuprinde lucrări semnate de apreciați oameni de știință — dr. Stoica Godeanu (Centrul de cercetări pentru Tehnologii Ecologice din București) ; dr. Jan Boersema (Centrul de studii pentru Energie și Mediu) ; acad. Simion Toma (directorul Institutului de Fiziologia Plantelor — Chișinău) — și mulți alți specialiști în materie. Cel de-al doilea volum — „Combaterea integrală a buruienilor" — apărut sub îngrijirea domnilor : Mihai Berca, Constantin Pintilie, Nicolae Șarpe, George Petru și Ilie Nicolae cuprinde cele mai recente cercetări efectuate în România în domeniul folosirii raționale a erbicidelor, precum și reclamele Oltchimului cu erbicidele ce au un efect rapid, eficacitate ridicată și o excelentă toleranță de către culturi. Apariția celor două volume ale celui de-al IX-lea simpozion de ecologie reprezintă un eveniment deosebit pentru Federația Ecologistă din România, care militează pentru idealurile ecologiste, pe care oamenii de știință și-au propus să le sădească în inima și conștiința fiecărui cetățean al țării noastre.

FILEA IOAN IVANA

Urmări nefaste ale efectului de seră

- **Atmosfera terestră se încălzește ca urmare a creșterii cantității de gaz carbonic și alte substanțe**

- **Stratul de ozon din stratosferă, care protejează ca o platoșă viața pe „planeta albastră" de razele ultraviolete emise de astrul zilei, este atacat și distrus de către oameni care răspîndesc în atmosferă substanțe artificiale, între care și clorofluorocarboni (CFC). Pătura de ozon este vitală pentru menținerea biosferei.**

- **Terenuri fertile și pășuni se transformă în stepe sau deșerturi, ca urmare a nechibzuinței utilizării unor mari suprafețe de pămînt. Anual, dunele de nisipuri ale Saharei, calcinate sub dogoarea Soarelui, se apropie cu 13 km de fertila Deltă a Nilului. Bordura sudică a Sahelului înaintează, anual, cu 16 km.**

- **Pădurile tropicale, ecosistemul cel mai bogat în specii al Terrei, se diminuează tot mai mult. Principala cauză — despăduririle masive efectuate de oameni pentru obținerea de noi terenuri propice practicării agriculturii. În Africa, de pildă, pădurea tropicală pierde, anual, circa 1,3 milioane de hectare.**

- **Deșertificarea este un fenomen în continuă expansiune, opera oamenilor, a acelora care nu discern consecințele nefaste ale exploatării iraționale a pămîntului și a pădurilor.**

- **Pînă în anul 2040 nivelul mărilor și oceanelor ar putea să se înalțe între 200 mm și 1,4 m, ca urmare a topirii gheții pe sol și a dilatării termice a oceanelor. În consecință, omenirea se va vedea amenințată cu inundarea zonelor joase ale Terrei, inclusiv a deltelor, precum și cu injectarea apei sărate în pînza freatică a continentelor, calamități greu de controlat.**

Dublarea cantității de gaz carbonic din atmosferă pînă în anul 2040 ar putea antrena creșterea temperaturii pe glob astfel :

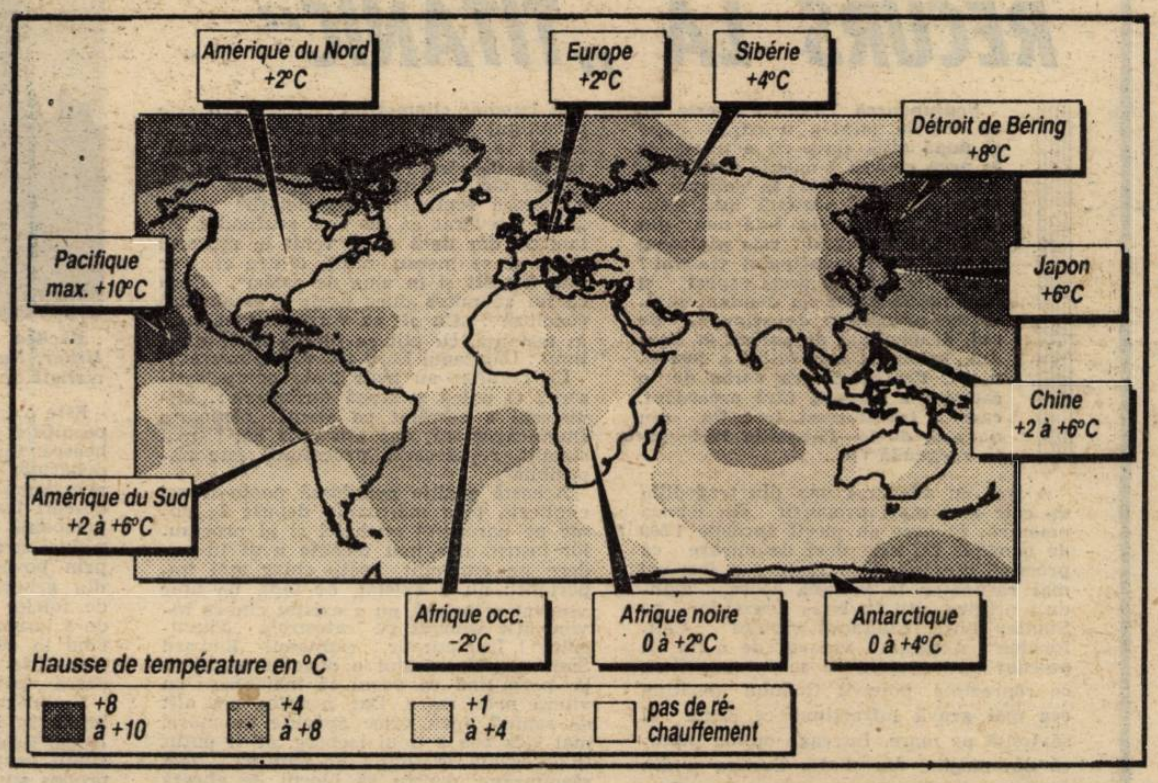

IPOTEZE ASUPRA DERIVEI CONTINENTELOR (II)

Pe baza acestor trei descoperiri de marcă, oamenii de știință Hess (în 1962), apoi Vine, Matthews și Morley (în 1963) au lansat ipoteze interesante despre formarea fundului mării. S-a relevat, între altele, că materii magnetice din mantaua Pămîntului urcă în permanență spre suprafață și crează o „planșă" (o suprafață plană) pe fundul dorsalelor oceanice. Odată răcită, toată materia vulcanică se direcționează după orientarea cîmpului magnetic terestru. Fundul oceanului,

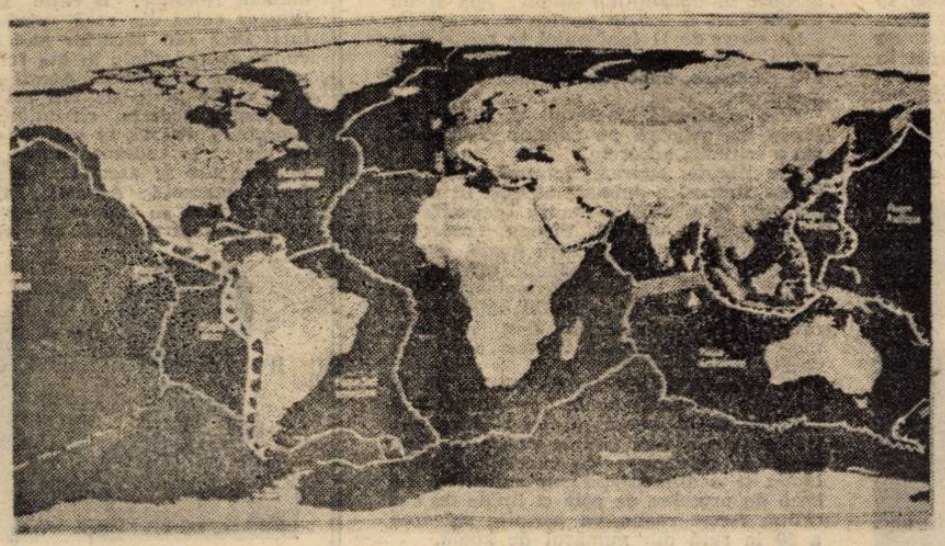

aflat în continuă formare, înregistrează toate aceste inversiuni, de unde rezultă contrastul alb negru ce amintește de o zebră. Considerînd diametrul Terrei constant și ținînd cont de extinderea continuă a dorsalelor oceanice, o cantitate de materie echivalentă celei aflate în urcare trebuie să dispară, locul de desfășurare al acestui fenomen fiind fosele, numite și de subducție, în care „planșa" oceanică plonjează în profunzime și dispare. Pe de altă parte, fricțiunea dintre plăci care plonjează și cea „plutitoare" permite explicarea activității vulcanice și seismice intense în apropierea foselor. Fundul oceanului seamănă cu o tapiserie pe care se află dorsalele în continuă formare și se îndreaptă către fosele de subducție, unde urmează să dispară. Forajele efectuate în profunzimile oceanelor confirmă această ipoteză : vîrsta sedimentelor prelevate la contactul cu fundul oceanului crește pe măsură ce se îndepărtează de axa dorsalei. Suprafața globului terestru este alcătuită din blocuri rigide, mărginite de dorsale, unde se formează permanent suprafețe, fose sau lanțuri muntoase, falii și zone de fractură, de-a lungul cărora blocurile alunecă și suprafața este conservată. Primul model global a fost propus de Xavier Le Pichon, în 1968 : suprafața Terrei este împărțită în 7 plăci care se deplasează unele în raport cu celelalte, cu o viteză ce poate atinge valori de 20 de centimetri pe an.

Plăcile sînt formate dintr-o crustă ușoară și materiale răcite provenind din mantaua Pămîntului, acest ansamblu formînd litosfera, cu o grosime de 100 kilometri. Aceasta se deplasează pe deasupra mantalei. Toate plăcile litosferice, cu excepția celor din Oceanul Pacific, cuprind zone oceanice și continentale. Crusta oceanică are o grosime de 12 kilometri, iar cea terestră de 30 kilometri. Litosfera oceanică se răcește și devine tot mai grea, odată cu trecerea timpului, provocînd adîncirea fundului oceanic, sau, în caz de convergență, prescaă litosfera continentală, susținută numai de o crustă ușoară, determinînd formarea de lanțuri muntoase. Cam acestă e, în linii mari, teoria plăcilor tectonice, la sfîrșitul anilor '60. Marile progrese tehnice ce au urmat au permis efectuarea de noi și importante observații, cu ajutorul batiscafurilor sau ale forajelor efectuate la mare adîncime. Sondele tridimensionale au inaugurat cartografierea exactă a fundului marin, iar observațiile făcute la scară globală s-au efectuat cu ajutorul sateliților. **(S.F.)**

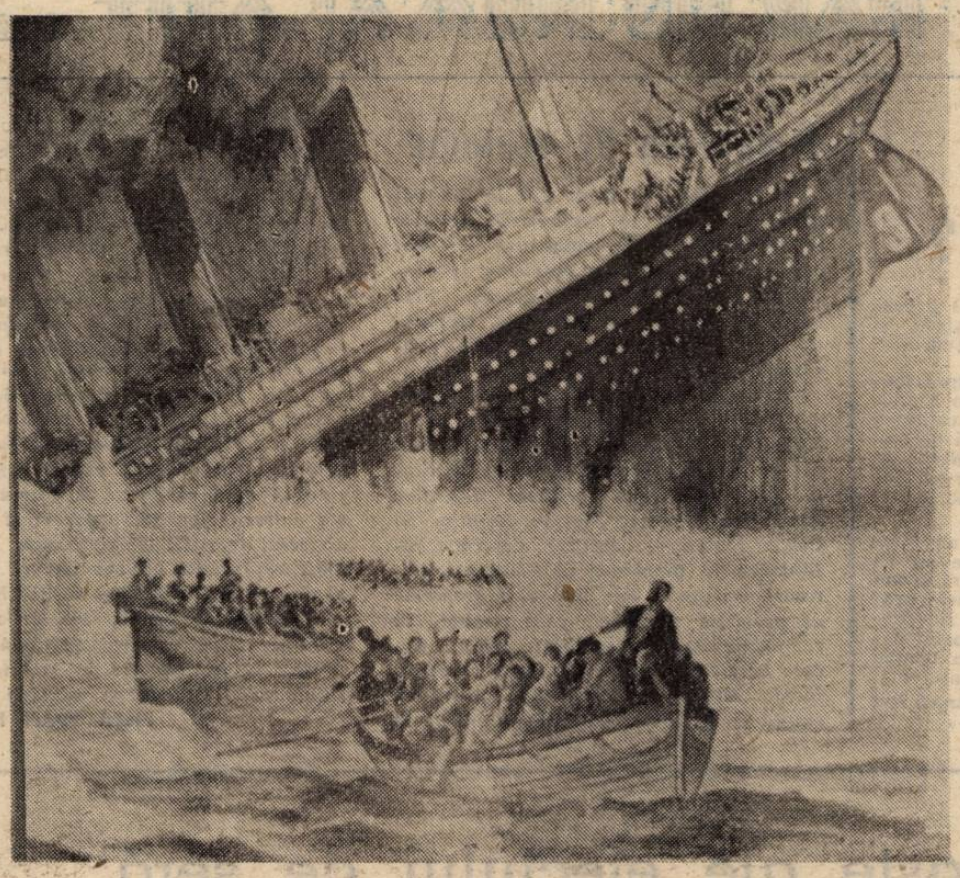

RECURS LA „TITANIC"

Scufundarea Titanicului este încă vie în mintea a astră chiar și după atîta timp cît a trecut de la acea cumplită noapte de primăvară a anului 1912. În culisele acestei tragedii persistă însă întunericul. Și îndoiala. Iată una din posibilele întrebări : este căpitanul Stanley Lord principalul vinovat? Discuțiile privind acest aspect și încă multe alte le au dominat revizuirea procesului de acum 80 de ani, desfășurată de curînd la Londra. Interesul manifestat a fost enorm. Pentru că era vorba de o catastrofă aproape fără precedent, care a transformat tragedia din noaptea de 14—15 aprilie 1912 într-o legendă vie...

A fost cu adevărat una din tragediile de cele mai mari proporții din istoria omenirii, în care au pierit aproape 1 500 de oameni. Nu este deci de mirare că procesul desfășurat la Londra a fost cel mai răsunător la vremea aceea, avîndu-l printre alții în boxa acuzaților pe Stanley Lord, căpitanul vasului „Californian". Acuzația : vinovat de a nu fi acordat ajutor celor ce se înecau. Ceea ce reprezintă, potrivit Codului Maritim, **cea mai gravă infracțiune** ce poate fi săvîrșită pe mare. Întreaga opinie publică din Anglia, dar și din Europa și din America, au luat poziție împotriva căpitanului Lord. Gazetele l-au și „încadrat" : „criminal de o mie de ori". A fost imediat stigmatizat : „Acest om este prototipul acelui comandant care nu mai există în timpurile noastre : cu o mentalitate de pirat !" Și invectivele nu se opresc aici ! „Un tip dezgustător care ofensează sentimentele societății" sau „Este adevărat că nu el a scufundat Titanicul, dar dacă ar fi venit în ajutorul celor ce se înecau, mulți dintre ei ar mai fi trăit și în ziua de astăzi". Ceea ce nu se putea duce decît la o singură concluzie : „Cu cît se vorbește mai mult în instanță, cu atît se pierde mai mult timp : Căpitanul Lord trebuie spînzurat !"

Ce rezultat au avut toate aceste scrisori ? O unică și seacă formulare : „Ministerul a cercetat cu atenție pledoaria Dumneavoastră, dar așa cum am mai stabilit, rejudecarea procesului este imposibilă".

Această poziție nemiloasă poate fi azi explicată prin mărturiile depuse la dosar pe parcursul anchetei și al procesului însuși, dar mai trebuie avut în vedere un amănunt, poate chiar mai important : nu a existat, de fapt, un unic vinovat principal, nu a existat cineva învinovățit concret de catastrofa „Titanicului" ! Într-adevăr, căpitanul Edward Smith al Titanicului a dovedit neglijență, permițînd ca vasul să înainteze cu viteză prea mare. Dar noaptea era atît de senină, încît orice apariție pe mare, mai ales cea a unui iceberg, ar fi putut fi observată la timp ! Pe cine să faci răspunzător pentru că blocul de gheață ce plutea pe apă și care a scufundat „Titanicul" era întunecat și practic invizibil ? În plus, ca o raritate absolută în acea zonă geografică, marea era calmă și liniștită. Nu au fost valuri care să se spargă de uriașa masă de gheață, nimeni nu a fost în stare să prevadă pericolul...

Sau, pe de altă parte, este adevărat că Titanicul a avut prea puține bărci de salvare. Dar nu mai puțin adevărat este că normele obligatorii în acel moment — datînd, e drept, de 50 de ani ! — prevedeau încă și mai puține. Și, în fond, la ce ar fi trebuit ? Vasul era atît de puternic, constituit după standardele cele mai moderne, încît doar un nemaiauzit concurs de împrejurări ar fi putut permite imaginarea unui naufragiu.

Nu declara căpitanul Smith însuși înainte de plecarea în cursă : „Nu-mi pot imagina nimic în cer sau pe pămînt care să poată amenința „Titanicul !" ?

Măcar de n-ar fi rostit aceste cuvinte !

Și acum se afla în fața judecății. Trebuia stabilită răsunderea pentru catastrofă, între căpitan și normele maritime.

Dar acesta ar fi fost un verdict care nu ar fi mulțumit pe nimeni. Ceea ce trebuia găsit era „un țap ispășitor"...

MIHAELA DOROBANȚU

(Va urma)

FANTOMELE EXISTĂ ?

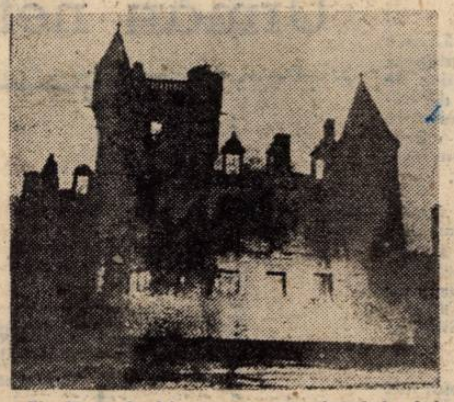

Vechea închisoare a cancelarului lui Hitler, Rudolf Hess, are faima unei case vizitate de fantome.

Este o întrebare care pe unii îi intrigă, pe alții îi înspăimîntă sau îi face să zîmbească. Cu toate acestea, din vremuri îndepărtate misterul rămîne. Literatura, cinematografia din lumea întreagă au fost deseori fascinate de acest subiect, creînd personaje stranii, ce bîntuie castele sau păduri străvechi. Scoția a devenit celebră prin poveștile ei cu fantome, transmise din generație în generație, ca o formă de folclor tradițional. Legendele rezistă de-a lungul secolelor, însuflețite fiind din cînd în cînd, de mărturiile unor oameni demni de încredere, ce afirmă că sînt adesea vizitați de fantome.

Nu întîmplător, la Glasgow a fost înființată în 1986 Scottish Society for Psychical Research (Societatea scoțiană de studii asupra paranormalului), care și-a propus studierea acestor fenomene. Compusă din diferiți oameni de știință, profesori, psihologi etc., societatea își orientează investigațiile către locurile despre care se spune că sînt bîntuite de fantome. Cei 200 de cercetători consideră că în 98% din cazuri, așa-zisele fantome au o explicație rațională (halucinații datorate unor devieri psihice, consumul exagerat de alcool sau de medicamente), dar 2% se încadrează în sfera manifestărilor paranormale. În Scoția, de exemplu, pe un promontoriu stîncos, la sud de Oban, se află castelul Duntrune, construit în secolul 13. Este una dintre cele mai vechi locuințe despre care proprietarii, castelanii Malcolms, spun că este vizitată de fantome. „Aceasta se întîmplă încă de pe vremea cînd Scoția era divizată în clanuri dușmane, povestește sir Malcolms. În secolul 17, clanul Campbell deținea castelul și un alt clan, cel al lui Coll Macdonnell voia să-l obțină. Pentru aceasta, au trimis un om de-al lor să se angajeze în serviciul clanului Campbell, dar de fapt să spioneze și să transmită informații. Cînd cei din clanul Campbell și-au dat seama, l-au ucis pe intrus. De atunci, fantoma acestuia bîntuie castelul. Dar este inofensivă. În ce ne privește, nu ne deranjează, ne-am obișnuit cu această prezență".

„Convietuirea în armonie" cu o fantomă, așa cum se întîmplă castelanilor Malcolms, nu e posibilă în cazul tuturor oamenilor vizitați de fantome. În urma po-

Sir Malcolms este fericit să aibă oaspete o fantomă.

TELEX • TELEX

■ **Analiza firului de păr uman va înlocui în Japonia testul de urină la persoanele bănuite a fi consumatoare de droguri. Pornind de la adevărul că particulele de metale grele se depun în firele de păr uman, oamenii de știință din „Țara Soarelui Răsare" au descoperit că prin analiza firului de păr se pot dovedi consumatorii de stupefiante, chiar a drogului folosit, inclusiv a produselor energizante. În cazul testului de urină, drogul poate fi descoperit dacă pacientul l-a consumat cu cel mult șapte zile în urmă. În firele de păr, urme ale stupefiantelor folosite se pot constata și după mai multe luni. Reușita analizei depinde de lungimea firului de păr. El trebuie să fie foarte lung.**

■ **Noduli aerieni care fixează azotul din aer. Da, ei există, descoperirea unui arbore în insula Reunion, din Oceanul Indian, „dotat" cu noduli aerieni fixatori de azot, aparține unui cercetător francez, Yvon Dommenques.**

Koala, un ghemotoc de blană în eucalipt

Nu vă lăsați înșelați de aparențe : în ciuda aspectului său de ursuleț, koala nu este un urs, ci un marsupial, mai precis vărîcu cangurul. Ca și cangurul este cantonat numai pe teritoriul Australiei, poate trăi 13 ani și nu se reproduce decît o dată la doi ani. Animalele din sud au coloritul mai clar și sînt mai mari : 72 cm și 11 kg, față de cele din nord, care ating 60 cm și 6,1 kg. Timidul koala a fost descoperit în 1796, apoi timp îndelungat a fost masacrat pentru blană.

Pentru koala aventurile încep deja în zorii existenței sale. După ce a petrecut doar 30 de zile în pîntecele matern, microscopicul bebe koala, care abia cîntărește o jumătate de gram, se lansează într-o incredibilă odisee, agățîndu-se de blana mamei sale cu gheruțele sale deja formate și escaladează pîntecele pînă ce ajunge în buzunarul unde îl așteaptă două „tetine". Acolo rămîne prins mai multe luni. Bine protejat în această cuvă naturală maternă, embrionul larvar gol și orb se transformă încetul cu încetul într-un adorabil animal, aidoma unei jucării de catifea. Către cinci luni și jumătate scoate nasul din adăpostul său, aruncînd prima privire mirată asupra lumii. Prima ieșire o dedică mamei, părăsind marsupiul și dîndu-i cel dîntîi sărut. Mama îi răspunde cu aceeași gingășie. Acest schimb de tandrețe marchează secunda nașterii. La șase luni, acoperit de blană, puiul măsoară 20 cm și cîntărește 400—500 g, adică a zecea parte din greutatea mamei sale.

După șapte luni părăsește „locuința" devenită neîncăpătoare, instalîndu-se în spatele mamei sale și învățînd să recunoască frunzele de eucalipt bune de mîncat. Această nu-i de loc ușor, căci în Australia există 600 de specii de eucalipt, majoritatea nefiind comestibile, iar unele chiar mortale datorită conținutului de acid cianhidric. Pe scurt, numai 30 de specii sînt consumate de koala, fiind vital pentru pui să facă o bună alegere. Din fericire, mama examinează fiecare arbore, fiecare ramură, fiecare frunză, fiecare mugur...

Mai puțin cunoscut este faptul că acest acrobat el eucaliptilor adoră apa și nu pierde nici o ocazie pentru a se scălda.

La vîrsta de 11 luni puiul se poate descurca singur, dar dragostea filială este atît de mare, încît rămîne încă agățat de mama sa.

Prin excelență nocturni și arboricoli, koala nu coboară pe pămînt decît pentru a schimba arborele.

Din păcate, suprafețele unde locuiau aceste simpatice animale au fost în mare măsură despădurite pentru dezvoltarea industrială și urbană. Firește, consecințele au fost nefaste pentru koala, exprimate adesea printr-o maladie infecțioasă datorată unei bacterii contagioase, care le afectează ochii, vezica și căile respiratorii. Din cauza acestei boli animalul moare de pneumonie, devine orb sau steril.

În rezervația din insula Philip, 90 la sută din populația koala este infectată și natalitatea a scăzut în mod dramatic. Ca urmare a fost pus la punct un program de cercetare, un vaccin, un antibiotic și o alimentație supernutritivă pe bază de proteine de soia și lipide de eucalipt. Acest regim va permite salvarea a 50 la sută din numărul de koala.

MANUELA SPĂTARU

HOROSCOPUL *(pentru copii)*

Cifra 2

Copilul este plin de farmec și drăgălășenie încă de la naștere. Un adevărat odor, cu inima deschisă, permanent zîmbitor. Dorește să placă tuturor celor din casă pînă într-atît încît încă din cărucior știe să-și ascundă sentimentele în așa fel încît să nu supere pe nimeni. Acești copii doresc să fie iubiți de toți cei din jur. Și pentru aceasta cheltuiesc multă energie. Totodată, se țem de contactul cu viața : la vederea unei persoane necunoscute se ascund imediat sub fusta mamei ! Această timiditate dispare însă cu timpul, cînd realizează că de fapt străinul nu-i vrea rău.

...intele superioare nu pot utiliza azotul din aer pentru a sintetiza acizii necesari dezvoltării lor. Este necesar ca ei să găsească aceste resurse în sol, sub formă minerală, sau să primească adaosuri de îngrășăminte azotate al căror supraconsum determină poluarea pînzelor freatice de către nitrați. Interesul descoperirii semnalate constă în faptul că se poate folosi capacitatea arborelui de a îmbogăți solul cu un îngrășământ natural.

■ **În Cosmos au fost recenzate peste 90 de molecule organice. Formarea acestor molecule — și deci a vieții — este inevitabilă de îndată ce sînt întrunite condițiile chimice și fizice necesare, este de părere Ronald Brown de la Universitatea din Victoria (Australia). Acestor inerte „cărămizi" elementare ale vieții le este necesar apoi un mediu favorabil unde să se poată dezvolta în forme vii. Ce fel de mediu ? Un loc în care să existe apă și o atmosferă cu afinitate pentru oxigen, este de părere prof. François Raulin, șeful Laboratorului de fizică-chimie a mediului de la Universitatea din Paris, Val-de-Marne. Mediul favorabil trebuie să fie neapărat similar Terrei.**

ÎNTOARCEREA DINOZAURILOR?

Ce ne-ar putea spune o musculiță închisă de milioane de ani într-un fragment de chihlimbar ? O mulțime de lucruri. Chiar și cum ar putea fi reînviați... dinozaurii !

O asemenea „poveste" o putem întîlni de exemplu în ultimul film al lui Steven Spielberg. Pură fantezie ? Nu chiar, căci totul se bazează pe fapte, vorbind despre o posibilitate care poate deveni realitate peste numai cîțiva ani.

O musculiță preistorică poate fi supusă unui „interogatoriu" științific, furnizîndu-ne infinit, de multe informații. Cum ?

Să presupunem — un scenariu perfect plauzibil — că înainte de a fi prinsă în capcana fatală, ea a supt sînge de dinozaur. Dinozaurii au fost timp de milioane de ani stăpînii necontestați ai Pămîntului. Ei bine, există atunci o șansă reală ca analizînd picătura de sînge închisă în musculița încrustată în chihlimbar, să putem descifra codul genetic al dinozaurilor. Avînd în plus la dispoziție, cunoștințele genetice actuale, „substanța" din care au fost făcuți aceștia poate fi recreată în laborator. Fecundată apoi cu ouă de reptile contemporane — de pildă crocodili — n-ar fi imposibil să putem recrea dinozaurul preistoric !

Este o problemă pe care oamenii de știință și-o pun din ce în ce mai acut de ani de zile și care a dus la apariția unei noi ramuri a științei : arheologia genetică. Datorită ei s-a putut reface, în mare, parte, traseul populării planetei noastre de către primii oameni. Iar în prezent ea ne furnizează cunoștințe prețioase asupra înălțimii, culorii pielii și chiar a greutății animalelor dispărute cu milioane de ani în urmă.

Ar mai fi, evident, o condiție ca să poată realiza ceea ce relatam mai sus : să se găsească acea musculiță care, acum cîțiva ani, să fi căzut în capcana de chihlimbar. Și ar mai trebui în plus ca ea să și poarte informațiile necesare...

Deocamdată există un singur candidat: o albină descoperită într-o mină sud-americană și a cărei „vechime" a fost estimată la 25 de milioane de ani. Insuficient însă, căci minuscula insectă din care ar putea renaște dinozaurii ar trebui să fie cel puțin de două ori mai bătrînă...

MIHAELA DOROBANȚU

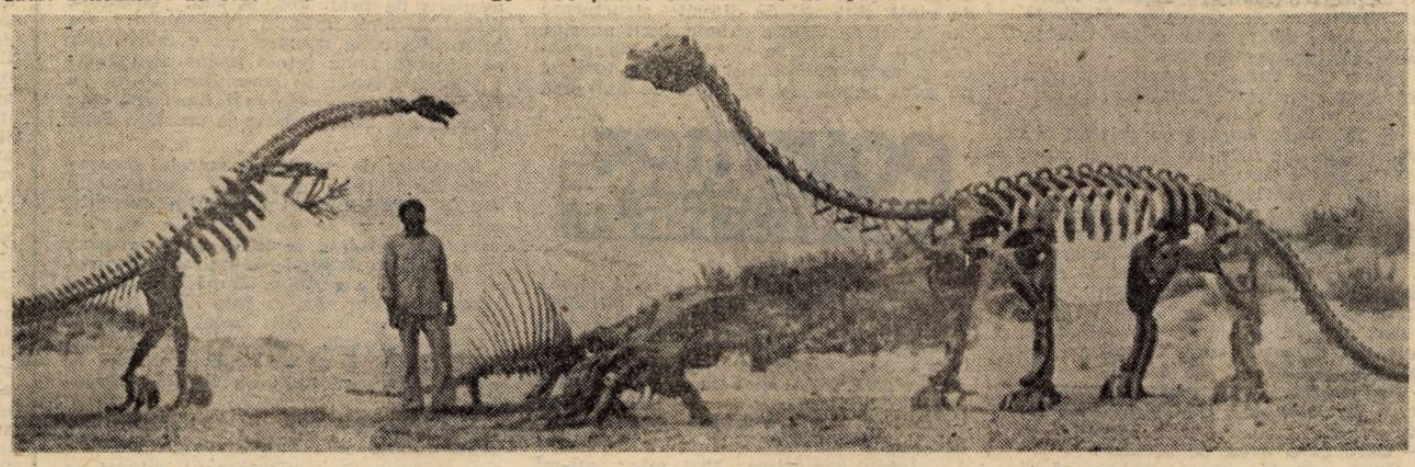

UN NOU HOBBY LA NEW YORK

În zona unde strada 18 se intretaie cu Broadway, sosesc pe rînd tineri îmbrăcați cu material fluorescent, cu genunchiere protective, mănuși și căști. Invadează pur și simplu zona și încearcă în permanență să se strecoare printre mașini. Direcția : Union Square, unde se află o zonă în care își pot exersa în condițiuni comode și lipsite de mari pericole plăcerea de a se plimba pe aceste patine.

„Rollerblades", cum au fost denumiți practicanții acestui sport au declanșat la New York o adevărată modă din ce în ce mai accentuată. În afara exercițiului pur fizic, noul sport reprezintă și un mijloc de deplasare foarte rapid datorită strecurării celor ce practică cu mare rapiditate printre mașini, care avansează, în majoritatea cazurilor, „au ralenti". Pasiunea pentru practicarea patinajului cu benzi rulante (nu cu rotile) a devenit atît de puternică încît s-a înființat un uriaș număr de patinoare, pe întinsul cărora iubitorii acestui sport își desăvîrșesc însușirile în multe cazuri sub îndrumarea unor antrenori. Cu ajutorul produselor de protecție (genunchiere speciale, mănuși și căști), practicanții sînt feriți de eventuale urmări grave la contactul cu solul.

Istoria lui „rollerblades" este destul de veche, fiind inventată de un olandez în anul 1700. Creatorul „modern" al acestui sport a fost însă americanul Scott Olson, în anul 1979. Jucător de hochei pe gheață, el dorea să-și mențină forma în perioada sezonului estival. Mai întîi a folosit obișnuitele patine cu patru roți, dar nemulțumit de randamentul lor, după cîteva săptămîni de studii și încercări, a ajuns la formula cu patine cu benzi rulante, o invenție care a fost primită cu entuziasm nu numai de tineri, ci și de oameni mai în vîrstă. Olson și-a vîndut invenția unei întreprinderi care a comercializat-o cu un deosebit succes. În numai zece ani, noul model a cucerit un număr tot mai mare de practicanți. La New York (în mod special), ca și în alte orașe numărul practicanților a atins cifre impresionante, pasionînd în egală măsură pe reprezentanții ambelor sexe, de la 15 ani la 45 de ani. **(GH. R.)**

vestilor de acest tip, se pune întrebarea există anumite ființe care se transformă în fantome ?

Cercetătorii de la Societatea scoțiană de studii asupra paranormalului consideră, pornind de la povestirile celor care pretind că sînt vizitați de fantome, că ființele care se transformă în fantome sînt de cele mai multe ori victime ale unor morți violente ce îi împiedică să-și ducă pînă la capăt misiunea sau activitatea în care sînt angajați. Refuzînd momentul morții, aceste persoane rătăcesc sub formă de fantome pentru a-și termina „opera", pentru a se răzbuna și astfel pentru a-și găsi pacea în lumea de dincolo.

Archie Roy, profesor de astronomie la Universitatea din Glasgow, autorul a numeroase lucrări privind aceste „apariții", cum denumește el fantomele, a publicat în 1990 o ultimă carte în care încearcă să descifreze misterul legat de ciudatele apariții. Autorul consideră că imaginea pe care noi o avem despre om la ora actuală, ca fiind deținătorul a numai cinci simțuri este extrem de simplistă. El lansează ipoteza că ființele umane nu sînt separate unele de altele, ci conectate între ele printr-un simț telepatic. Oamenii se aseamănă puțin cu niște insule. Privite la suprafața oceanului, ele par separate. La fel și oamenii sînt separați prin diferențele generate de personalitatea lor conștientă. Revenind la insule, studiate mai în adîncimea apei sînt tot separate, ca și oamenii prin cea de-a doua personalitate inconștientă. Dar la mare adîncime, la nivelul solului, insulele sînt legate între ele. La fel și oamenii, într-un plan foarte profund, sînt legați între ei printr-un inconștient colectiv.

Potrivit părerii lui Archie Roy, ființa umană are o facultate în plus față de cele cinci simțuri : aceea de a opera în afara timpului și a spațiului. Ar fi vorba deci de un al șaselea simț care îi permite să intre într-o altă dimensiune, aceea a inconștientului colectiv unde toți se întîlnesc. Persoanele capabile să vadă acele „apariții" sînt mai receptive decît majoritatea dintre noi, incapabili să le percepem prezența.

AURORA POPESCU

...L CIFRELOR

Din asemenea copii provin adeseori oameni nehotărîți, care nu au o părere proprie. De aceea ei trebuie educați pentru a deveni independenți, fără a exagera cu duritatea căci, numărul doi are nevoie de dragoste !

Cifra 3

Copilul este favoritul creșei sau al grădiniței... și preferă postura de stea. Copilul caracterizat de numărul trei, deși în aparență rușinos și timid, reușește întotdeauna să obțină ceea ce depinde esențial de el : interesul celor din jur. Dorește să-i uimească. Băiatul va fi mereu „dragul mamei", iar fata — „scumpa tatei", și amîndoi vor avea în viitor succes la sexul opus. Dacă este singur la părinți și fără concurent, „numărul trei" știe să fie senin și politicos. Dacă în familie sînt și alți copii — poate să devină răsfățat și nesuferit. Este un copil foarte ambițios, reacționează urît la critică și dojană. Părinții trebuie să fie atenți la cuvinte și gesturi, atunci cînd trebuie să-l certe. Și niciodată nu trebuie să i se adreseze cu asprime în fața unei terțe persoane. Dacă va beneficia de multă răbdare și căldură, „numărul trei" va deveni în cîțiva ani cel mai iubitor și devotat copil.

Ajungeți la cifra destinului revăzînd textul din numărul precedent al revistei.

Adaptare de MIHAELA DOROBANȚU

(Va urma)

Biblioteca magazin de proză scurtă

SECRETUL (III)

de ARTHUR C. CLARKE

— Bănuiam că acesta-ți va fi răspunsul. Păi, atunci rămîne o singură explicație : Institutul de Cercetări Medicale se străduiește să te țină și pe tine la distanță de problemele lui.

— Hmm, făcu Csandra scoțindu-și pipa dintre dinți și privind-o gînditor.

— Atita ai de spus ?

— Nu fac mare ispravă cu spiritul tău de observație. Nu uita, eu sînt mai avar, mie-mi lipsește ascuțita ta putere de imaginație a ziaristului.

— Eu știu doar atita : cu cît urc mai sus în ierarhia institutului, atmosfera devine din ce în ce mai glacială. Data trecută toți erau amabili, am culeș și cîteva istorii interesante. Acum însă !... Nici nu mai pot pătrunde în institut ! Mereu sînt ocupați sau chiar în deplasare, pe cealaltă parte a Lunii. Cu toții, indiferent de posturi și atribuții !

— Dr. Hastings ? O figură geometrică. Extrem de inteligent, dar e greu să lucrezi cu el.

— Oare ce-o avea de ascuns ?

— După cum te cunosc, trebuie să ai tu mereu cîteva idei geniale.

— O, mai întîi m-am gîndit la stupefiante, afaceri necurate sau conspirații politice, dar toate astea în ziua de azi nu mai au trecere. Se pot întîmpla însă altele, de care te trec transpirațiile.

Sprîncenele încruntate ale lui Csandra schițară o întrebare mută.

— Epidemie interplanetară, spuse Cooper fără ocolișuri.

— Eu știam că e imposibil așa ceva.

— Da, am scris și eu cîteva articole despre faptul că pe alte planete formele de viață sînt atît de diferit structurate din punct de vedere chimic, încît nu sînt capabile să intre în reacție cu ale noastre și că și microbii și paraziții terestri au avut nevoie de milioane de ani pînă

a se putea adapta la organismul uman. Sigur, întotdeauna am vrut să știu dacă lucrurile stau într-adevăr așa. Dar dacă o navă reîntoarsă de pe Marte ar aduce cu ea niște forme de viață cu adevărat periculoase, iar medicii nu s-ar putea lupta cu ele ?...

Csandra păstră o tăcere îndelungată. Apoi spuse :

— Încep urmărirea .Nici mie nu-mi place situația, pentru că pare a se fi întîmplat ceva ce nu știu. Luna trecută trei oameni au suferit de depresiuni nervoase în sectorul medical. O situație foarte bizară.

Deodată își privi ceasul, apoi cupola parcului ce părea a fi atît de departe, deși se găsea doar la șaizeci de metri deasupra capetelor lor.

— Mai bine să pornim, spuse. În cinci minute începe aversa de dimineață.

Două săptămîni mai tîrziu, exact la miezul nopții — noaptea lunară veritabilă —, sună telefonul. În Plato City era tocmai duminică dimineața.

— Henry ? Aici Csandra. Poți fi într-o jumătate de oră la ecluza cinci. Bine... La revedere.

S-a găsit ! Cooper simțea că Csandra a descoperit ceva. Ecluza cinci conducea în exterior.

Discutau pe teme obișnuite în prezența șoferului poliției, în vreme ce șenilata se îndepărta pe drumul denivelat acoperit de praf. Jos, la sud, strălucea discul aproape plin al Pămîntului. Cu toate eforturile noastre, nu e deloc ușor să prezinți Luna într-o formă atrăgătoare, gîndi Cooper în sine. Dar natura își păzește cu grijă cele mai mari secrete ; pentru a le afla, trebuie să umblăm după ele !

Mulțimea de cupole ale marelui oraș se cufundă treptat în spatele orizontului foarte arcuit pentru cei puțin obișnuiți cu priveliștile de pe Lună. La un moment dat șenilata se abătu de pe drumul principal, continuînd să înainteze pe niște urme abia vizibile. După vreo zece minute Cooper zări în fața lor o emisferă lucind pe un colț izolat de stîncă. Înaintea intrării stătea o altă șenilată, cu crucea roșie pe fond alb însemnată pe ea. Se părea că nu erau singurii vizitatori.

Nici măcar oaspeții obișnuiți nu erau. Îndată ce cotiră în fața cupolei, tubul elastic de articulare al ecluzei se întinse și se lipi de punctul corespunzător al învelișului șenilatei. Sisiitul scurt anunță egalizarea presiunii. Apoi Cooper îl urmă pe Csandra în interiorul clădirii.

Traducere de
MIRCEA POPA și
RADU GARBACEA

(Va urma)

EROAREA (III)

de JOSEF KRATOCHVIL

Denk zîmbi blînd și o privi direct în ochi.

— Nu sînt atît de abil ca dumneavoastră, dar nu cred că gîndurile mă înșeală în legătură cu acel pardesiu...

Ea înlemni. Privirea lui deveni pentru cîteva clipe glacială.

— Este un non-sens.

Ea își recăpătă repede încrederea în sine.

— Dar ce dovadă aveți ? Vă rog să mi-o prezentați.

— N-am nici o dovadă. Mai degrabă sper c-o să mă ajutați dumneavoastră... Cine a ridicat o dată arma, o va ridica și a doua oară.

Fața ei era răvășită. Stinse țigara și își aprinse imediat alta. Era vizibil că se gîndea cu înfrigurare.

— De ce ar trebui să știu eu cine a omorît-o ? Este stupid. Nu mai am ce să vă spun.

Jarmila Buzková era o femeie dificilă. Suferea de un orgoliu bolnăvicios, nu avea încredere în nimeni .Soțul ei, inginerul Buzek era un om cultivat, ambițios, știa să vorbească frumos. Ajunsese șeful secției export al unei Întreprinderi de Comerț Exterior. Buzková lucra la o întreprindere similară la secția de devize. Au fost plecați timp de trei ani în misiune în Franța. Cu prilejul unei verificări, pe baza unor informații secrete, Buzek a dispărut, nu s-a mai întors în țară. Apoi o serie de documente s-au pierdut, el nu s-a putut apăra și în cele din urmă a fost judecat în contumacie și condamnat.

În concluzie toate aceste date vechi nu mai puteau ajuta ancheta care parcă intrase în impas.

Rubeș oftă, făcu o pauză dramatică și tăcu. Aștepta ca Denk să-l cheme din moment în moment să continue.

— Poate ai deja o probă convingătoare...

— Nu am, dacă aș fi avut, ți-aș fi spus. Buzkovei i s-au depus în fiecare lună în cont între 700 și 1 000 de coroane. În cei aproape trei ani s-au adunat aproape 25 000. Și acum se pune principala întrebare : Cine este acest unchi bun care îi trimite în fiecare lună bani. Rubeș își aprinse o țigară și îl privi triumfător pe Denk.

— Interesant. Deci trebuie să stabilim cine a trimis banii.

— Păi, asta trebuia să fie floare la ureche. Dar n-a fost să fie așa. De fiecare dată banii au fost expediați de la un alt oficiu poștal și, firește, și expeditorul a fost de fiecare dată altul. Adresa și numele erau false.

— Să mergem după Buzková, propuse Rubeș. Trebuie să ne spună adevărul.

— Nu cred. După cîte o cunosc, în mod sigur nu va vorbi.

— Atunci, ce spui despre următorul plan ?...

Cînd Jarmila Buzková veni la casa de economii să se intereseze de contul său constată cu uimire că nu i se mai făcuse nici o depunere. Se interesă și verifică acest lucru de cîteva ori la telefon. Rămase uimită de răspuns :

— Nu, n-a intrat nimic în contul dumneavoastră. Cine trebuia să transfere această sumă ? Funcționara era amabilă, dar cu toate acestea Buzková nu-i răspunse.

În acea zi, întorcîndu-se acasă de la serviciu, Buzková trecu pe la restaurantul „Alfa". Ploua și sufla un vînt rece. Își comandă o cafea cu coniac și începu să răsfoiască plictisită o revistă de modă pentru femei.

În ziua în care în contul Buzkovei au fost depuși banii, Denk și Rubeș nu se mișcară de lîngă telefon. Comunicările veneau una după alta.. La întreprindere a luat masa cu un partener austriac... pînă tîrziu după-amiază. În drum spre casă a trecut pe la poștă și s-a interesat de transferul de bani...

☆

Ședea în fața lui Denk și Rubeș îmbrăcat elegant și vădit indignat. El șeful de secție de la Întreprinderea de Comerț Exterior trebuia să dea explicații ? De ce ? Ce sînt manierele acestea de a sîcîi oamenii ! Se apăra în fața panicii care începu să-l cuprindă încet-încet. Nu, nu știa nimic, nu văzuse nimic. Trebuia să reziste, trebuia...

Apoi văzu mandatul poștal pe care îl expediase cu cîteva zile înainte. Mandatul al cărui cupon de control îl avea în portmoneu. Nu era un bărbat tare, nu era un luptător. Începu să tremure și apoi izbucni în lacrimi. Buzková îl șantajase tot timpul așa cum aruncase și asupra lui Buzek toată partea sa de vină în legătură cu furturile și mașinațiunile cu valută. L-a îndemnat să rămînă în străinătate. Rapoartele le-a distrus, dar nu pe toate. Pe cele mai importante Buzková le-a ascuns în secția de devize la care lucra. Le-a ascuns, a vrut să se răzbune pe Buzek care o părăsise, a vrut să se răzbune pentru orgoliul său rănit. Îi făcea bine sentimentul de putere nelimitată asupra omului care se temea de ea, care avea frică pentru cariera sa, poziția sa în ochii marelui șef și businessman, dar în realitate era o femeie fricoasă și carieristă.

Hanak nu fu în stare s-o înlăture pe Buzková din gîndurile sale. Devenise de-a dreptul un coșmar pentru el. Îl speriase, îl chinuise, îl terorizase pînă cînd hotărî să ridice arma. A fost indus în eroare de acel pardesiu alb de care știa că aparținea Buzkovei. A vrut să-i la poșeta pentru a da impresia că motivul crimei a fost furtul, dar cînd a întors-o cu fața în sus, a observat cu groază că nu era ea. A intrat în panică și a fugit. **Error in objecto — in persona** justifica într-un fel atacul căruia îi căzuse victimă Marie Nova. Din cauza unui lucru de nimic. Încurcarea unor numere de garderobă. Eroare, întîmplare, intenție ? Tribunalul n-a putut stabili o asemenea vină pentru Jarmila nici cînd a condamnat-o la trei ani de închisoare. Ea zîmbea ironic, văzînd diferența dintre pedeapsa ei și cea a inginerului Hanak care, primind paisprezece ani de detenție, izbucni într-un plîns de îți se rupea inima.

Traducere de
VASILE OROIAN

(Sfîrșit)

SPORT UNIVERS

CUM A SCĂPAT MANSELL AL ȘASELEA GP CONSECUTIV ? La Monte Carlo, Nigel Mansell a ocupat pentru a șasea oară consecutiv prima poziție în grila de start (pole position), a luat un start bun, a condus excelent, s-a distanțat de urmăritorul său (Ayrton Senna) mai mult decît confortabil, la un moment dat avea peste 35 de secunde avans și a rulat așa aproape toată cursa. Mai exact pînă în clipa în care mai erau doar 5 ture pînă la linia de sosire. Pentru telespectatori, pentru spectatorii aflați pe străzile orașului Monte Carlo, lucrurile erau clare : Mansell urma să cîștige cel de-al șaselea GP consecutiv. Doar o singură luptă, de-a dreptul acerbă, se mai purta pe circuit. Cea dintre Schumacher și Patresse, adică între locurile 4 și 3. Mai bine de jumătate de oră germanul, categoric cea mai interesantă figură a Formulei Unu actuală și cel mai bun produs german în cursele automobilistice, din toate timpurile, a mers roată în roată cu cel dinaintea lui, coechipierul lui Mansell, Picardo Patresse. A fost imposibil. Mansell conducea cursa nestingherit și părea că nimic nu-i stă în cale, bomba ! Intrat la standuri pentru a-și schimba cauciucurile, Mansell revine după mai bine de 40 (!) de secunde, nu am auzit nicăieri motivul real al acestei întîrzieri, exact la 7 secunde în urma... lui Senna, (!). Să fi fost vorba de un aranjament de culise ? Tot ce este posibil, mai ales dacă luăm în calcul nemulțumirea unor factori de decizie care au invocat scăderea apetitutului spectatorilor în fața unui Campion Mondial dominat net, poate prea net, de un singur pilot. Pentru că dacă e circ și oamenilor le place circul este firesc să fie și suspens. Or suspensul era tocmai lucrul care dispăruse. Așa încît, Mansell trebuia să cedeze locul întîi, ca un divertisment, cui ?, lui Senna, campionul en titre care nu acumulase în cinci etape decît 8 (!) puncte. Lăsînd la o parte aceste speculații care pot avea raționamentul lor, să mai notăm un al doilea fapt palpitant la Monte Carlo : goana lui Mansell pentru al ajunge pe Senna și pentru a-l depăși în ultimele 5 ture. De ajuns l-a ajuns în două, de întrecut n-a mai reușit în cele trei rămase, deși mașinile lor s-au „împuns" de cîteva ori în dreptul curbelor. A fost o încercare disperată a britanicului, soldată cu un eșec, dar și cu o epuizare psihică și fizică nemaivăzută vreodată. Pentru că pe podiumul de premiere Mansell a venit susținut de tehnicieni, nu și-a revenit nici după stropirea cu șampanie, pur și simplu așezîndu-se pe asfalt și pozînd în această postură, oarecum jenantă în fața camerelor de televiziune. Incredibil spectacol ! Ca nespecialist, prevăd încă două-trei curse pierdute de Mansell, pentru ca apoi să revină înspre final, după un scenariu oarecum identic cu cel de anul trecut. Totuși, se pare că anul acesta va fi al lui Mansell, al lui Frank Williams și a lui Williams-Renault.

SURPRIZĂ LA ROLAND GARROS. Sîmbătă, cînd revista noastră va fi în mîinile dumneavoastră, stimați cititori, la Roland Garros se desfășoară finala feminină, pentru ca duminică să aibă loc cea masculină. Dar internaționalele din acest an n-au fost scutite de surprize. La ora cînd scriu aceste rînduri, în semifinalele feminine s-au clasificat cele mai bune jucătoare din lume, nu știu dacă spun bine „careul de ași" al tenisului de cîmp feminin, e vorba de Seles, Graf, Sabatini și Sanchez. Jocurile sînt întrerupte destul de frecvent din cauza averselor de ploaie. Seles a pierdut un set în fața unei jucătoare din Japonia, clasată pe poziția 150 în clasamentul ATP și a fost condusă în setul decisiv cu 3—0 și 4—1 (!). „Am crezut că am cîștigat" a declarat adversara ei. N-a fost așa, pentru că experiența iugoslavei și-a spus cuvîntul. Ea a mai trebuit să facă o declarație într-un moment destul de neplăcut. Datorită embargoului impus, echipa de fotbal și apoi cea de Cupa Davis a Iugoslaviei a fost eliminată din competițiile internaționale. S-a pus cumva problema eliminării Monicăi Seles de turneul de la Roland Garros ? Nici un moment, au declarat oficialii deoarece ea se reprezintă pe ea însăși. Întrebată în legătură cu acest subiect Monica a spus că ea nu se gîndește decît la turneul la care participă, deci doar la tenis. Revenind la turneul masculin, trebuie să notăm surprinzătoarea eliminare a lui Chang și Edberg. O altă surpriză la Roland Garros a fost Luc Jansen, component al unei echipe de dublu. El i-a uluit pe spectatori prin ușurința cu care se folosește de ambele mîini în timpul jocului. Servește, de pildă cu stînga și continuă cu un volcu de dreapta. Și invers (!). Este considerat singurul caz în tenisul de performanță de perfect ambidextru. Courier nr. 1 mondial, continuă să își sfărîme adversarii, forța serviciului și a loviturilor fiind într-adevăr impresionante. S-ar părea că se îndreaptă spre cîștigarea trofeului. Goran Ivanișevici a făcut și el o figură bună, deși anul trecut a întrerupt activitatea datorită unei probleme cardiace. Suedezul Kulti este socotit revelația turneului el fiind, la ora cînd scriu aceste rînduri, în sferturi de finală.

GEORGE CUȘNARENCU

HOROSCOP

Săptămîna 08.06. — 14.06

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : O mare sansă financiară.
Marți : Dispoziție sufletească deosebită.
Miercuri : Deziluzie sentimentală.
Joi : O decizie îndelung pregătită.
Vineri : Mici insatisfacții profesionale.
Simbătă : Zi cenusie, apatică, neproductivă.
Duminică : Se conturează o nouă afacere.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Ziua norocoasă a săptăminii.
Marți : O întîlnire parfumată si gratioasă.
Miercuri : Zi agitată, imprevizibilă.
Joi : Disconfortul unor polemici dure
Vineri : Suprasolicitări nervoase, iritare.
Simbătă : Creativitate, inspirație, productivitate.
Duminică : Relaxare totală în familie

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Confirmarea unei presimțiri.
Marți : Primiți bani.
Miercuri : Două vesti contradictorii.
Joi : Noi obligații profesionale, surmenai.
Vineri : Nu vă vedeți capul de treburi.
Simbătă : Refugiu în viata amoroasă.
Duminică : O migrenă vă strică ziua.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Disensiuni familiale trecătoare.
Marți : O veste foarte bună.
Miercuri : Infernul se mută în sufletul dv.
Joi : Muncă încordată, monotonie.
Vineri : Reechilibrare psihică lentă.
Simbătă : O revanșă sentimentală mult dorită.
Duminică : Parfum, dantelă, amor.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Satisfacții profesionale deosebite.
Marți : O indispoziție trecătoare.
Miercuri : Sensibil, iritat, nesigur.
Joi : Instabilitatea temperamentală continuă.
Vineri : Lungi confesiuni amicale.
Simbătă : Aveți farmec si prezentă de spirit.
Duminică : Toate vă merg din plin.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Zi senină, plină de bucurii.
Marți : O reusită financiară.
Miercuri : Un amic vă dezamăgeste.
Joi : Controverse profesionale.
Vineri : O veste bună vă ridică moralul.
Simbătă : Confuzie sufletească adîncă.
Duminică : Finalizati un proiect mai vechi.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Prospetime, creativitate, productivitate.
Marți : Se conturează o nouă afacere.
Miercuri : Totul vă merge din plin.
Joi : Dispute profesionale aprinse.
Vineri : Un compromis sentimental inevitabil.
Simbătă : Drumuri costisitoare de afaceri.
Duminică : Două motive de optimism.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : O decizie înteleaptă.
Marți : Detasare, intimitate erotică.
Miercuri : Un ghinion previzibil.
Joi : Sînteți agresiv, dominator.
Vineri : Bilantul săptăminii e subtire.
Simbătă : O initiativă esuează vremelnic.
Duminică : O întîlnire delicioasă si tandră.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Primiți un dar prețios.
Marți : Ispita unei aventuri amoroase.
Miercuri : Disensiuni profesionale acute.
Joi : Scepticism, vedeți totul în negru.
Vineri : Zi încărcată, coplesitoare.
Simbătă : Singurătatea ca unic refugiu.
Duminică : Zi de proiecte si meditație.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Două motive de fericire.
Marți : O replică vă deprimă profund.
Miercuri : Nesiguranță, criză de gelozie.
Joi : O scrisoare vă descretește fruntea.
Vineri : O petrecere intimă.
Simbătă : Digresiuni sentimentale, apatie.
Duminică : Vă împliniți două dorințe.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Oboseală după o noapte albă.
Marți : O lovitură financiară deosebită.
Miercuri : Muncă încordată, productivitate.
Joi : Primii pasi într-o nouă afacere.
Vineri : Criză de orgoliu trecătoare.
Simbătă : O decizie înteleaptă în iubire.
Duminică : Inspirație, fantezie, creativitate.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Mare satisfactie profesională.
Marți : Suprasolicitări nervoase, iritare.
Miercuri : Două vesti bune.
Joi : Se risipesc unele incertitudini.
Vineri : Un dar prețios, neasteptat.
Simbătă : Zi plină de surprize.
Duminică : Încercati-vă neapărat norocul.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Pionieri ai științei

Agronomia românească are în persona-itatea savantului Gheorghe Ionescu-Sisesti (1885—1967) primul specialist care a aplicat metoda hibridării plantelor agricole. Incepînd cu anul 1925, el a testat diverse soiuri și hibrizi de grîu. Astfel, pe baza fertilității solurilor și rezistenței la secetă, Gheorghe Ionescu-Sisesti a creat soiul de grîu „A 15", răspîndit în toată țara si folosit între 1933 și 1960. Membru al Academiei Române din 1936 și ales membru al mai multor Academii străine, marele agronom român a pus bazele cercetării stiințifice experimentale, înființînd Institutul de cercetări agronomice al României. El este, totodată, cel care a elaborat un vast proiect de revigorare a agriculturii, în anii '30. De remarcat că după absolvirea scolii de specialitate de la Hohenheim, Germania, Gheorghe Ionescu-Sisești a fost remarcat și promovat de Anghel Saligny, director în Ministerul agriculturii în acea vreme.

Primul român în China

Între anii 1675—1678, spătarul Nicolae Milescu (1636—1708) a călătorit în extremul Orient, stăbătînd într-o misiune diplomatică (cerută de țarul Aleksei Mihailovici) Siberia, Manciuria și China. Cu această ocazie el a elaborat o serie de lucrări științifice deosebit de bogate în informații inedite, din domeniul geografic si etnografic. Dintre aceste opere se remarcă „Itinerariul siberian" și „Descrierea Chinei". Tot în legătură cu activitatea științifică a spătarului Milescu, să menționăm că lui i se datorează apariția primei cărți de aritmetică în limba rusă (anul 1672) — tradusă din greceste — și intitulată „Aritmologia, adică o carte a numerelor".

Record mondial

În buna tradiție a aviației românești, acoperită de glorie în prima jumătate de secol XX, Pilotul Alexandru Papană stabilește în anul 1935 primul record mondial aviatic aureolat de tricolorul nostru. Este vorba de un record de altitudine : utilizînd un aparat tip IAR—16, Papană a zburat la înălțimea de 11.631 metri.

Superlative faunistice

Cei mai mari pelicani din lume, care cuibăresc în Delta Dunării, sînt : pelicanul creț (Pelecanus crispus), care atinge dimensiunile de 150—180 centimetri, si pelicanul comun (Pelecanus onocrotalus), care ajunge la dimensiuni de 140—178 centimetri. Toamna, ambele specii urmează aproximativ același traseu, retrăgîndu-se în Valea Nilului, regiunea Golfului Persic si sudul Asiei, în India.

Navigație

După înființarea Serviciului Maritim Român, în anul 1895, nava „Medeea" efectuează prima cursă maritimă între Constanța și Constantinopole (începînd cu data de 1 august a aceluiași an). Navele „Medeea" și „Meteor" asigurau curse bilunare între Brăila-Constanța-Constantinopole. Ulterior navele de pasageri construite de Serviciul Maritim Român la șantierele de la Saint-Nazaire, pe Loire (Franța) — precum „România", „Dacia" și „Împăratul Traian" — făceau legătura între porturile românești și cele situate în regiunea răsăriteană a Mării Mediterane.

Premieră tehnică

Primele frigorifere electrice din București sînt introduse în anul 1898 la fabricile de bere Luther și Bragadiru. Energia electrică era obținută în centrale proprii. Din 1918 alimentarea cu curent s-a făcut din rețeaua orașului.

GUINNESS BOOK

TREI ZILE ÎN LIFT

Răul de înălțime este o realitate și poate mulți dintre noi au gustat vreodată din această stare. Una din cele mai favorabile ocazii în acest sens este promenada cu telefericul. Imaginați-vă că vă aflați în plină cursă cu cel mai înalt si mai lung teleferic din lume, numit Teleferico Merida — în Venezuela. Traseul pleacă din localitatea Merida City, situată numai la 1614 metri altitudine, și ajunge pe crestele lui Pico Espejo, la 3.072 metri ! Telefericul acesta coplesitor pentru cei săraci cu duhul este alcătuit din patru secțiuni, iar cabina se schimbă de trei ori, de-a lungul unei lungimi totale de traseu de 12.800 metri. Cele două cabine beneficiază de un sistem pedular de deplasare, iar acesta este acționat de motoare de 230 CP. Închipuiți-vă că sînteți una din cele 45 de persoane (capacitatea maximă a unei cabine), care se deplasează cu o viteză de 9,6 metri/secundă sau aproape 35 kilometri/oră !

Cel mai lung traseu de teleferic fără transbordare are lungimea de 4.050 metri și se află în California, SUA. El pornește din localitatea Coachella Valley și ajunge pe Muntele San Jacinto, la altitudinea de 3.246 metri (acest teleferic a fost inaugurat la 12 septembrie 1963).

O altă realizare tehnică generatoare de senzații tari, mai ales pentru cei ce suferă de claustrofobie, sînt cele mai rapide ascensoare de persoane din lume, în majoritatea lor funcționînd în Japonia. Astfel, turnul Sunshine-60 din Tokyo beneficiază de un lift care circulă cu viteza de 600 metri/minut sau 36,35 kilometri /oră. Înălțimea parcursă este de 236 metri (de-a lungul celor 60 de etaje. Pentru persoanele sensibile mai ales, se specifică faptul că este vorba de ascensoare-express, construite de Mitsubishi Corporation (date în folosință în 1978). Dar cele mai rapide lifturi din lume se află la mincle sud-africane Western Deep Levels Ltd, unde se atinge viteza de 65,44 kilometri/oră, pe o diferență de nivel de 2.040 metri.

Și apropo de ghinioniștii rămasului în lift, campionul absolut al acestora este englezul Michael Bracey ; el a petrecut, Dumnezeu știe cum, nu mai puțin de 59 ore și 55 minute într-un ascensor, în localitatea Newcastle-on-Tyne, în februarie 1980 (aproape trei zile din viață).

Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor

APA ȘI PLANETA MERCUR

Insușirile esențiale pe care elementul fundamental al cosmosului din calendarul chinezesc le conferă nativilor săi sînt : **inteligență, adaptabiliate, intuiție.** Rezonantele cosmogonice ale Apei — prezentă în multe mituri fundamentale — sînt însă compensate, din punct de vedere al rolului său primordial, cu miturile despre sfîrșitul lumii și începutul alteia noi. Cum apa domină uscatul pe planeta noastră și zodiacul chinezesc fiind unul mult mai apropiat de cele ce se petrec pe pămînt și mai puțin de ceea ce se petrece pe cerul înstelat, este firesc ca zeul mărilor si vinturilor, Yu Qiang să aibă dimensiuni gigantice și o vitalitate neobișnuită. El este reprezentat de mitologia chinezească în două ipostaze : fie cu corp de pește, dar cu mîini și picioare omenești, fie cu corp de pasăre neagră, dar cu chip uman. Dar pentru a înțelege mai bine influența Apei asupra personalității umane, trebuie să amintim de celebru Fluviu Galben (Huang-He), fluviu legendar protejat de zeul Ho Bo. Acest zeu al apelor curgătoare și-a luat drept soție pe zeița Lunii, Heng Wo... E suficient să ne oprim la acest detaliu pentru a conchide, fără a greși prea mult ,că Luna va pune amprenta sa asupra Nativilor Apei, conferindu-le o **sensibilitate și emotivitate deosebite,** un temperament cu reacții uneori aprinse, instabil în perioadele specifice fazelor Lunii.

Iată care sînt anii Apei din acest secol : 8.02.1902 — 28.01.1903 ; 29.01.1903 — 15.02.1904 ; 18.02.1912 — 5.02.1913 ; 6.02.1913 — 25.01.1914 ; 28.01.1922 — 15.02.1923 ; 16.02.1923 — 4.02.1924 ; 6.02.1932 — 25.01.1933 ; 26.01.1933 — 13.02.1934 ; 15.02.1942 — 4.02 1943 ; 5.02.1943 — 24.01.1944 ; 27.01.1952 — 13.02.1953 ; 14.02.1953 — 2.02.1954 ; 5.02.1962 — 24.01.1963 ; 25.01.1963 — 12.02.1964 ; 14.02.1972 — 2.02.1973 ; 3.02.1973 — 22.01.1974 ; 23.01.1982 — 10.02.1983 ; 11.02.1983 — 1.02.1984 : 4.02.1992 — 22.01.1993 (deci anul în curs, cînd temperamentul războinic al multor semeni ai noștri se manifestă din plin ; este un an al Maimuței, cea plină de aventuri și imprevizibil) ; 23.01.1993 — 9.02.1994 ; acest an pereche al celui în curs aparține însă ramurei pasive a calendarului chinezesc (mai exact Cocoșului) deci să așteptăm o compensare a pasiunii cu rațiunea.

Apa este un element nordic, iar nativilor săi le corespunde o sensibilitate sporită a aparatului uro-genital. Corespondența cu astrologia clasică se face prin intermediul planetei Mercur. Despre aceasta, europenii spun că este planeta inteligenței, comerțului, a spiritului practic. Dar iată că nici o zodie astrală dominată de Mercur nu este o zodie de Apă. Astfel, Gemenii aparțin Aerului (semn fundamental masculin), iar Fecioara aparține Pămîntului (semn fundamental feminin). Din acest punct de vedere, zodiile europene care corespund pe perioada unui an cu anii de Apă din calendarul chinezesc sînt cele de Apă, adică Peștii, Scorpionul și Racul. Diferențele de personalitate sînt foarte mari, ceea ce ne face să ne întrebăm, totuși, cui să-i dăm crezare. Față de abilitatea și perseverența Apei „chinezești" (puterea de a-și săpa o albie proprie), Apa „europeană" indică mai degrabă visare, detașare, o anume indiferență față de destinul propriu, sau o implicare foarte puternică, chiar autodistructivă... Cine are dreptate ?

Pentru cei „născuți în Apă" anii cei mai prolifici, cei mai binefăcători ai propriului destin sînt cei ai Focului și Lemnului. Apa domină Focul și alimentează Lemnul pădurilor. Dar Apă e și gingașa rouă a dimineții și potopul zămislit din cer. În esența ei, deși zeii chinezi sînt masculini, Apa e de sorginte feminină. Puterea ei de a influența viața e inestimabilă, iar nativii știu să profite de această calitate.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

■ M-a plăcut tare mult scrisoarea ta, dragă „**DIANA ROMAN**" **(Constanța)** ! Ți-am pus ghilimele pentru a-ți respecta „pseudonimul". Mi-a plăcut, cum spuneam, scrisoarea pentru că ești o fată matură, cu capul pe umeri și cu picioarele pe pămînt, care ai învățat să privești cu luciditate și echilibru lumea din jur și să te apreciezi și pe tine cu destul realism. Ar fi încă multe de spus, însă nu vreau să crezi că m-a pălit așa, deodată, imboldul de a te ridica în slăvi. Într-un **anume** fel, e de „neînțeles" sentimentul tău că timpul trece **pe lîngă tine**. Poate tocmai faptul că interesul tău față de băieți a fost relativ anemic în anii trecuți — cele două „experiențe" sentimentale socotindu-le doar o pată de culoare și nimic mai mult în adolescență — este responsabil pentru distanța pe care o simți **acum** cum se mărește între tine și ceilalți, pentru stavilele pe care, fără să-ți dai seama, le-ai ridicat încetîncet în calea unei comunicări firești, normale cu ceilalți, fără inhibiții și prejudecăți **Astfel**, s-a ivit, pe nesimțite, acel cețos sentiment al singurătății care te macină... Cu toate calitățile tale **reale**, cînd vei învăța și ce înseamnă **prietenia** și o vei trăi în adevăratul înțeles al cuvîntului, abia atunci portretul tău de om se va întregi cu acea dimensiune care încă îți lipsește — aceea a **utilității pentru sufletul altcuiva**. Știu, sună prozaic dar vei înțelege așa cînd vei simți că un alt om **are nevoie de tine pe cît ai și tu nevoie de el**... Iar de aici pînă la înțelesurile grave ale dragostei, n-ar mai fi, poate, o cale atît de lungă. Dar asta înseamnă **să te implici în viață** — a ta, a altora... Deci **responsabilitate** ! Ce-i drept, ușor de zis — greu de înțeles și mai ales de făcut ! Dar altă cale nu-i, dacă nu vrei să ți se irosească „cei mai frumoși ani". Aștept scrisorile promise !

■ **MONICA (Mediaș)** : Nu-i vorba despre „ce nu știm", cît mai ales despre **ce știm** și nu aplicăm în viața de toate zilele.

■ **LUMINIȚA (...)** : **Cînd** vei începe are prea puțină importanță. Esențial e **cu cine** vei începe...

■ **L. D. (Suceava)** : Zău că nu te înțeleg — dar asta e o altă problemă ! Dacă tu te înțelegi pe tine însăți, e foarte bine ! Dacă nu — nu !

■ **LUCIA D. (Rm. Sărat)** : Și da, și nu. Asta-i situația !

■ **FELINA LINA (Comarnic)** : Îmi plac felinele dar nu atunci cînd se pisicesc !... De asta cred că i s-a aplecat și prietenului tău, cînd te-a văzut atît de răsfățată și neajutorată în probleme mai mult decît minore. Ia seama, învață cît mai e vreme măcar cum se pregătește o omletă !

LAURA

Grădina de lîngă casă

O VARIETATE VALOROASĂ DE SPANAC

În condițiile de climă, din țara noastră, spanacul obișnuit nu se poate cultiva decît primăvara și toamna. Din această cauză în lunile de vară lipsește de pe piață această legumă din grupa verdețurilor și lipsa ei se resimte. În ultimii ani a apărut și la noi în țară un înlocuitor și anume spanacul de Noua-Zeelandă. Spre deosebire de spanacul obișnuit, acesta se poate cultiva și vara.

Tulpina spanacului de Noua-Zeelandă este tîrîtoare, lungimea vrejului fiind în jur de 2 m. Recoltarea frunzelor se face pe măsură ce ele cresc, lăsîndu-se două-trei frunze, care sînt în creștere la capătul vrejului. Trebuie avut grijă la recoltarea frunzelor să nu se rupă florile, deoarece vor face semințe.

Însămînțarea se face în luna februarie sau martie în ghivece (pahare din plastic) sau în aprilie, direct în grădină. În ghivece și la cuib afară se vor semăna cîte 4—5 semințe. Distanța între cuiburi pe rînd și între rînduri este de 80—100 cm. Ghivecele se plantează în grădină, la aceleași distanțe, la începutul lunii mai.

Lucrările de îngrijire a culturii constau în prășit, rărit plantelor, lăsînd două la cuib, irigat și îngrășare suplimentară. Aceasta se face la o lună după plantarea definitivă, prin administrarea a 200 g azot de amoniu la 10 mp. Se împrăștie pe sol apoi se încorporează prin prășit. În vederea obținerii semințelor, vrejii se recoltează toamna, după primele brume și se usucă.

IOAN URSU

POȘTA by Air Mail

DAVID OVIDIU, Bacău : Lunga și „argumentata" d-stră scrisoare m-a pus într-o situație incomodă : de-a accepta că se poate gîndi creștinismul, religia, însăși dimensiunea divină a Universului în mod reducțional și părtinitor, extrăgînd din Cărțile Sfinte doar versetele și expresiile convenabile unei atitudini religioase focalizate tendențios. Ilustrarea în revista noastră a unor fenomene paranormale nu reflectă convingerile sau vreun atașament ale semnatarului față de spiritism, spre exemplu ; semnatarul rubricii respective nu-și expune defel propriile sale atașamente, ci își face datoria de a ilustra anumite fenomene a căror existență probată nu o poate nega nimeni. În privința ideii de sprit (duh, suflet) d-stră citați tendențios din Sfinții Apostoli și din Biblie. La fel de ușor puteați cita din Sfînta Scriptură despre nemurirea sufletelor și despre viața de după moarte ! De ce ați extras părtinitor versete transformîndu-le într-o dogmă intransigentă și univocă, pe care Biblia însăși nu o sugerează prin întregul ei ? Apoi, comiteți o mică eroare foarte mare la scara relației noastre cu credința : aceea a dominării de către diavol a întregii noastre existențe ! Atribuindu-i Satanei tutela absolută grație imprudenței noastre, ar însemna să-l mihnim chiar pe Dumnezeu, reducîndu-l la o neputință pe care nici un credincios nu o acceptă. Indirect și spăimos, d-stră faceți remarca supremației diavolești în viața și destinul uman, Dumnezeu fiind prezent, după conotațiile d-stră, doar la Judecata de Apoi. Pînă atunci ar trebui să ne ferim de diavolul care e printre noi, și să acceptăm că Dumnezeu i-a lăsat mandatul de a ne rătăci existența. Nu sînt un adept al spiritismului, ci al dovezilor indubitabile prin care ni se relevă „viața după moarte", fenomen supus unor experimente tulburătoare prin chestionarea a sute și mii de cazuri de „morți clinice", de fapt subiecți care au relatat într-o unanimitate convingătoare despre „momentul transcendentului", al trecerii conștiente în altă dimensiune a vîrului. Percum singur susțineți, vă împărtășesc părerea că trecerea în „lumea de dincolo" nu este democratică, ci nuanțată conform faptelor și credinței pe care le-a trăit existența noastră în corp.

Închei aici o sumară expunere necontradictorie, sugerîndu-vă la rîndu-mi să meditați asupra „dogmatizării excesive și tendențioase" a unor precepte și învățături biblice prin scoaterea lor din context. Acest procedeu schizmatic și reducționist poate avea consecințe serioase asupra credincioșilor, în cazul că le-am transforma în norme unice de credință. A-i recunoaște diavolului „rolul operativ și eficient" în viața noastră, dar și exclusiv, înseamnă a accepta că Dumnezeu și-a părăsit superba creație, care este omul ; or, Dumnezeu este mereu prezent în noi de vreme ce trăim cu conștiința Lui în gînd și faptă. „Satanomania" nu este cea mai fericită obsesie de care ne putem îmbolnăvi. Cît privește „Apocalipsa", amintiți-vă că Sfîntul Ioan ne avertizează să nu-i schimbăm și să nu-i interpretăm textul după bunul nostru plac.

CRĂCIUN I. CRĂCIUN, Iveşti, Vaslui: Problema abonamentului achitat și problema difuzării revistei nu țin de redacția noastră. Dorința noastră sinceră este ca toți abonații să primească publicația pentru care au plătit, în timp normal și în condiții civilizate. De aceea ne și facem ecoul plîngerii d-stră de a le sugera celor ce sînt de asemenea plătiți pentru treaba pe care o fac, să se achite prompt și corect de îndatoririle lor de serviciu. Se vede că poșta este un domeniu mai lenevit — dat fiind numărul uriaș de plîngeri împotriva modului de difuzare a revistei.

ION ȚUGUI

PROGRAM TV

SELECȚIUNI

Săptămîna 08.06 — 14.06

LUNI

Programul 1 : 14,00 Actualități 14,10 Calendarul zilei 14,20 TVP. O singură lume '92 15,10 Campionatele europene de gimnastică ritmică 17,00 Actualități 17,05 Emisiunea în limba maghiară 18,35 Pro Patria 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Tezaur 21,10 Studioul economic 21,30 Teatru TV. Dragoste maternă 22,30 În fața națiunii 23,00 Cronica Parlamentului Actualități 23,40 Confluențe.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Film artistic. Afacerea bijuteriilor furate (Franța, 1989) 18,35 Repriza a treia 20,15 Magazin auto-moto 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

MARȚI

Programul 1 : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10,00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10.30 TVE Internacional 12,10 Ora de muzică 13,00 Interferențe 13,30 Muzica pentru părinți 14,00 Actualități 14,20 Tradiții 14,50 Avanpremiera TV 14,55 Preuniversitaria 15,30 Teleșcoală 16,00 Muzica pentru toți 16.30 Convietuiri 17,00 Actualități 17,05 Repere transilvane 17,35 Interpreți și ansambluri 18,00 Salut prieteni ! 19,00 Studioul economic 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Telecinemateca. Boudu salvat de la înec (Franța, 1932) 22,10 În fața națiunii 22,40 Cultura în lume 23,10 Cronica Parlamentului. Actualități 23,50 Jazz-Fan 0,15 Închiderea programului.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Studioul de literatură 17,35 Film serial. Marc și Sophie 18.35 De-ale pieței în economia Capitalei 18,55 Studioul muzicii contemporane 19,25 Tribuna non-conformiștilor 19,45 EXPO'92 — Sevilla 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

MIERCURI

Programul 1 : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10,00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 Film serial. Veterinarul 11,30 Super Channel 12,10 Ora de muzică 13,00 Vîrsta a treia 13,30 Audio-vizual studio 14,00 Actualități 14,20 S.O.S. Natura ! 14,50 Preuniversitaria 15,25 Teleșcoală 15,55 Tineri interpreți de muzică populară 16,20 Arte vizuale 16,50 Tragerea Pronoexpres 16,55 Actualități 17,00 : 15, 16, 17, 18 17,30 Televiziunea vă ascultă ! 18,00 Muzicorama 18,30 Studioul economic 19,00 Desene animate 19,30 Actualități 20,00 Film serial Virginie își face de cap (Franța, 1979) 20,55 Campionatul european de fotbal 23.05 În fața națiunii 23,35 Cronica Parlamentului. Actualități.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Emisiunea în limba maghiară 18,10 Teatru TV. La Musica de Marguerite Duras 19,00 Documentar științific 19,30 Caleidoscop muzical-coregrafic estival 20,00 Dialog cu edilii Capitalei 20,25 Bijuterii muzicale 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

JOI

Programul 1 : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10.00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 BBC 12,10 Ora de muzică 13,00 Oameni de lîngă noi 13,30 Jazz-Magazin 14,00 Actualități 14,20 Convietuiri 14,50 Preuniversitaria 15,30 Teleșcoală 16,00 Agendă muzicală 16,30 Reporter '92 17,00 Actualități 17,05 Repere moldave. Emisiune realizată de Studioul de Radioteleviziune Iași 17,35 Dosarele istoriei 18,00 Tele-discul muzicii populare 18,15 Simpozion 19,00 Desene animate 19,30 Actualități 20,00 Film serial. Dallas 20,50 Reflecții rutiere 21,05 Campionatul european de fotbal : Danemarca — Anglia 23,05 În fața națiunii 23,35 Cronica Parlamentului.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Motor ! 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Vedete în recital 18,30 O viață pentru o idee 19,00 Concertul Orchestrei Naționale Radio 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

VINERI

Progamul 1 : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10.00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 Film artistic. Și s-a făcut lumină (Coproducție Franța-Germania, 1989) 12,25 Video-satelit 12,35 Țara insulelor de smarald Filipine 12,50 Descoperirea Planetei 13,10 Ora de muzică 14,00 Actualități 14,20 Mondo-muzica 14,40 Reflector 15,10 Recital de operă 15,25 Preuniversitaria 16,00 Limba noastră 16,30 Muzica pentru toți 16,45 Tragerea Loto 16,55 Actualități 17,00 Emisiunea în limba germană 18,05 Campionatul european de fotbal : Olanda — Scoția 20,00 Actualități 20,40 În fața națiunii 21,05 Campionatul european de fotbal : C.S.I. — Germania 23,00 Magazin TV 24,00 Actualități 0,20 Întîlnirea de la miezul nopții.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Festivalul „Timișoara muzicală", 1992 19,10 : 1789... și noi 20,10 Sport 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service

SIMBĂTA

Programul 1 : 9,00 Bună dimineața ! 9,50 Șahul de la A la Z 10.00 Actualități 10,10 Oglinda fermecată 11,10 Alfa și Omega 12,00 Itinerarii 12,30 Ora de muzică 13,30 : 7 × 7 14,00 Actualități 14,10 Reflecții rutiere 14,20 Desene animate 14,45 De dragoste și dor... 15,00 Magazin cinematografic 16,00 Al doilea război mondial 16,30 Stars '90 18,15 Gong ! 18,45 Mapamond 19,15 Teleenciclopedia 20,00 Actualități 20,45 Film serial Twin Peaks 21,40 Săptămîna sportivă 22,00 Trei din zece pentru un show 23,10 Actualități 23,25 Film artistic. Omul care cade mereu în picioare (Australia, 1980) 0,55 Rock-panorama.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Convietuiri 17,10 Film artistic. Vinovat de trădare (SUA, 1949) 18,40 Divertisment internațional 19,00 Concertul extraordinar omagial al Filarmonicii „George Enescu" : „Sergiu Celibidache la 80 de ani" 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

DUMINICĂ

9,30 Întreabă-mă ! 10,20 Film serial pentru copii. Operațiunea „Mozart" 10,50 Actualități 11,00 Lumină din lumină 12,00 Viața satului 13,30 Linu-i lin și flori de măr... 14,00 Actualități 14,10 Atlas 14,30 Video-Magazin 16,45 Convorbiri de duminică 17,15 Film serial. Dallas 18,05 Campionatul european de fotbal : Franța — Anglia 20,00 Actualități 20, 35 Film artistic. Vacanța de Crăciun 22.35 Campionatul european de fotbal : Suedia — Danemarca.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Desene animate. Alice în Țara Minunilor 16,40 Convietuiri 17,10 Pop-Club 17,30 Orașe și civilizații 18,00 Varietăți internaționale 18,30 Serata muzicală TV 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service.

După „PANORAMIC TV"

În funcție de evenimentele la zi, Radioteleviziunea își rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului.

medicina la zi

INCURSIUNE PRINTRE NEURONI (III)

• Un „creier" în fiecare celulă • Satanicele grăsimi • Yoga regenerează corpul şi neuronii.

Pentru Wolf Fridman sistemul nostru imunitar constituie un „creier mobil" care ne permite interacţiunea cu lumea exterioară şi apărarea integrităţii corpului. Unde este acest „creier imunologic" ? „Absolut peste tot : în măduva oaselor, în sînge, în amigdale, în ganglionii limfatici, în piele", răspunde Wolf Fridman. Celulele care îl compun circulă în permanenţă prin organism, „captează" informaţii, le „digeră", le comunică altor celule, se multiplică şi iau decizii privind modul de acţiune. Însumînd kilometri întregi de ramificaţii neuronale şi mii de „relee" cum este talamusul, nucleul materiei cenuşii şi măduvii spinării, creierul este în contact cu diferite glande. Acesta controlează activitatea agenţilor de apărare, a macrofagilor, acei mîncători de microbi sau a limfocitelor, fabricate de măduva spinării. Aceste „sentinele" ale sistemului imunitar se dezvoltă şi prosperă graţie unor substanţe chimice eliberate de celulele nervoase şi a căror secreţie este modulată de creier. Sistemul nervos central intervine de asemenea fără încetare pentru a modera răspunsurile sistemului imunitar, pentru „a calma jocul", împiedicînd întoarcerea împotriva noastră. Dar, în unele tulburări datorate unor cauze genetice această reglare neurochimică nu mai funcţionează. Atunci, „uşa" este deschisă maladiilor autoimune cum este poliartrita reumatoidă în care apărarea organismului, supermobilizată, distruge fragilele cartilagii osoase.

O altă manieră în care corpul acţionează asupra creierului o reprezintă alimentaţia. Legat de aceasta, iată o primă surpriză : aceste „satanice" grăsimi care ne obstruiază arterele joacă un rol cheie în activitatea intelectuală. Cu condiţia de a le consuma cu moderaţie şi a le alege cu discernămînt. Potrivit opiniei prof. Jean-Marie Bourre lipidele constituie într-adevăr mai mult de jumătate din greutatea creierului nostru. Sistemul nervos este organul care acumulează cea mai mare concentraţie, dacă exceptăm masele de grăsime vizibile de pe unele zone ale corpului. Lipidele joacă un rol primordial în arhitectura membranelor celulelor noastre nervoase. Creierul este în mod deosebit „gurmand" în faţa a două corpuri grase esenţiale pe care organismul este incapabil să le fabrice, dar care se găsesc din abundenţă în unele uleiuri vegetale. Cercetările echipelor prof. Bourre şi Georges Durand au demonstrat cu claritate consecinţele catastrofice ale unui regim sărac într-un anumit acid prezent în uleiurile vegetale asupra activităţii cerebrale la şoarecii folosiţi pentru experienţe.

Tulburările semnificative datorate privaţiunilor alimentare au relevat dificultăţi în învăţarea deprinderilor, o înjumătăţire a rezistenţei la alcool, perturbări de răspuns ale retinei la stimuli luminoşi. Şi, lucru esenţial, cercetările au evidenţiat anomalii ale compoziţiei membranelor celulare. Or, acestea joacă un rol determinant în schimbările biochimice din interiorul corpului, implicit al creierului. Cînd membranele „merg" prost, individul se simte prost şi doarme prost. Pentru a păstra creierul în formă la fel cu aliaţii săi permanenţi, corpul şi sistemul imunitar, prof. Bourre ne propune un program complet. Axioma numărul 1 a programului presupune funcţionarea non-stop a materiei cenuşii. La rîndul său Pierre Etevenon specialist în neurologie la INSERM propune reabilitarea unor tehnici tradiţionale de control a stării fizice şi mentale cum sînt Yoga sau relaxarea. „Cînd creierul se solicită mai puţin, el ne şi dă mai puţin", spune psihologul Monique Le Poncin. „Studiile arată că persoanele care gîndesc cel mai mult au o viaţă mai îndelungată", subliniază Jaques Treton, specialist în gerontologie. O ultimă axiomă pe care o enunţăm este aceea că numai dacă nu este folosit creierul se uzează...

ECATERINA BĂTRÎNEANU

Primăvara se respiră mai bine...

Creşterea concentraţiei de ozon în regiunile polare şi circumpolare este un fenomen care poate fi observat în fiecare primăvară. O creştere lentă a acestei concentraţii începe către sfîrşitul lunii decembrie, pentru a se ajunge la cota maximă în martie-aprilie. Apoi începe mişcarea inversă, adică scăderea concentraţiei. Aceste oscilaţii sînt determinate, în opinia specialiştilor de la Institutul hidro-meteorologic din Sankt Petersburg, de un flux, cu acţiune constantă, de raze cosmice de origine galactică, alcătuit în principal din protoni. Aceştia „dau buzna" în atmosfera terestră cu o viteză apropiată de viteza luminii. În regiunile polare cîmpul magnetic al Terrei nu constituie pentru ei un obstacol. Aici razele ionizează oxigenul molecular, cel care formează apoi moleculele de ozon. În condiţiile nopţii polare, aceşti „venetici" sînt singurele surse de formare a ozonului. Sintetizat şi neputînd fi distrus în absenţa Soarelui, ozonul se acumulează în stratosferă. Dacă acest mecanism acţionează realmente, primăvara se accentuează, într-a devăr, cantitatea maximă de ozon, care permite oamenilor să respire mai uşor.

Injecţii fără ac

Speriaţi de faptul că virusul SIDA poate fi transmis în sînge prin orice fel de injecţie pacienţii au ajuns să se teamă astăzi nu numai de intervenţiile chirurgicale, ci chiar şi de tratamentele stomatologice sau de banalele analize sanguine. Încercînd să găsească o soluţie pentru a înlătura teama pacienţilor, specialiştii sovietici de fizică generală au conceput şi realizat recent un aparat care efectuînd extragerea unor probe de sînge pentru

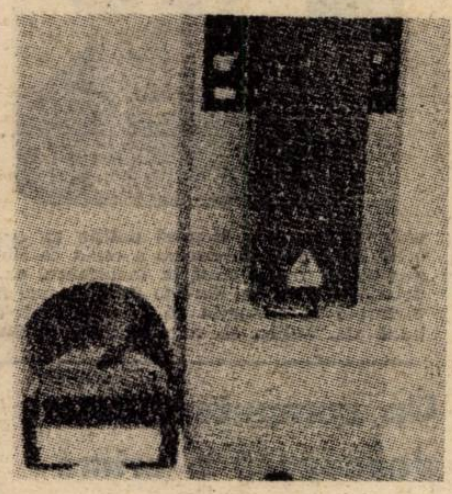

analize de laborator exclude posibilitatea infectării nu numai cu virusul SIDA, ci şi cu agenţi ai altor boli infecţioase.

Aparatul se numeşte „Perforator cu laser pentru extragerea sîngelui" şi este destinat aplicării pe scară largă în spitale, policlinici, centre de diagnosticare, laboratoare. Aparatul este deosebit de simplu şi calculat să efectueze cel puţin un milion de „înţepături" (injecţii). Avantajul utilizării razei laser constă în primul rînd în faptul că rana microscopică din pielea pacientului se produce fără nici un fel de contact şi practic fără nici un fel de durere.

Starea populaţiei mondiale

În urmă cu patru ani se prognoza că populaţia Terrei va ajunge la 6 miliarde de oameni în anul 1998, datorită ratei înalte de creştere a populaţiei lumii, şi nu în 2000, cum se anticipase anterior. În prezent, lumea Pămîntului numără 5,48 miliarde de oameni. În cursul anului 1987 se atinsese pragul celor 5 miliarde de pămînteni. Rata demografică variază de la o regiune la alta. Cel mai mare spor demografic se înregistrează de mai mulţi ani în Africa, Asia şi America Latină. Între anii 1950—1985, populaţia „lumii a treia" a crescut de la 1,7 miliarde la 3,7 miliarde de oameni.

La mijlocul secolului următor este posibil, dacă ritmul creşterii populaţiei se menţine la cote înalte, să se ajungă la dublarea locuitorilor Terrei. Populaţia statelor dezvoltate creşte anual cu 0,5 la sută, iar cea a ţărilor în curs de dezvoltare cu 2,2 la sută. În Asia şi Africa vor trăi, către anul 2040, mai mult de jumătate din populaţia globului, susţin demografii. Creşterea populaţiei în „continentul negru" este explozivă. Vom fi martorii la o urbanizare galopantă a „lumii a treia". În anul 1998, trei sferturi din cele peste 625 milioane de locuitori ai Americii Latine vor fi cetăţeni. Dacă în 1950 numai cinci mari „aşezări urbane ale Terrei se aflau în „sudul sărac", în 1980 numărul lor a ajuns la nouă. Ce va fi în 1998? Un număr de 13 din cele 15 mari zone urbane ale planetei noastre se vor afla în „lumea a treia". Singurele oraşe cu o populaţie de peste 20 milioane locuitori vor fi Ciudad de Mexico şi Sao Paulo.

Analizele medicale şi limbajul lor

Analizele medicale fac parte din ansamblul de procedee, mai mult sau mai puţin complexe, care ne permit stabilirea valorilor cantitative şi calitative ale diverşilor constituenţi ai produşilor biologici normali sau patologici (sînge, urină, materii fecale, spută etc. etc.), furnizîndu-ne pe această cale informaţii asupra funcţionalităţii diverselor organe sau compartimente din economia organismului, ca şi asupra gradului de sănătate sau de îmbolnăvire ce le caracterizează pe acestea. Ceea ce trebuie reţinut este că analizele sînt de o mare varietate, şi asta pentru că **tot de o mare varietate este şi această maşină pe care a imaginat-o vreodată Natura, maşina reprezentată de organismul omenesc.** Este bine de ştiut, în acest sens, că laboratoarele medicale bine utilate şi complete pot efectua între 150—200 de analize.

Unele analize au un caracter obligator: pentru satisfacerea serviciului militar, căsătorie, angajare, obţinerea permisului de conducere etc. Sînt şi analize care au un caracter facultativ : în scopuri de cercetare, vizînd grupe de oameni sănătoşi sau bolnavi din diverse colectivităţi de muncă, în perimetrul cărora se urmăreşte studierea gradului de îmbolnăvire prin diverse boli (hipertensiune arterială, diabet, cancer, diverse boli aşanumite profesionale etc. etc.). Mai există şi marele grup al analizelor care se practică în policlinici şi spitale la recomandarea medicilor, prin care se urmăreşte stabilirea diagnosticului ca şi evoluţia bolii. După cum am mai spus însă, analizele — şi în special acestea din urmă sînt de o mare varietate : hematologice, biochimice, bacteriologice, micologice, virusologice, coprologice etc., etc.

În materie de analize este bine de ştiut că **unii sînt analizofili, adică îşi fac mereu analize, prescrise de cele mai multe ori cu de la sine putere,** fiind perfect convinşi că pe această cale îşi supraveghează sănătatea şi evoluţia ei. La polul opus se plasează analizofobii, adică aceia care în general nu cred în medicină şi, implicit în medici, ca şi în analize. De altfel, într-o poziţie similară ne aflăm majoritatea dintre noi şi ca atitudine faţă de medicamente, ştiut fiind că la un pol se situează farmacofilii, adică aceia care se îndoapă cu medicamente, luate cel mai adeseori în contul automedicaţiei, medicamente în care cred cu fermă convingere, în vreme ce la polul opus se plasează farmacofobii, adică aceia care nu au nici o încredere în medicamente, motiv pentru care se eschivează de la a le lua, şi asta chiar atunci cînd medicul curant le recomandă cu insistenţă şi convingere. Din fericire însă, atît în cazul analizelor cît şi al medicamentelor, majoritatea celor ce apelează la ele se plasează nu la poli opuşi, ci în marele grup intermediar.

Aşa-numitul „check-up" sau „baterie de analize" care se practică adeseori în scopuri comerciale sau în scopul menajării psihologiei bolnavilor nu asigură decît o falsă securitate cîtă vreme se abdică de la clasicele principii ale gîndirii clinice. **Este mult mai utilă o depistare orientată de pe poziţii clinice, decît de a practica respectiva depistare în mod haotic, prin „mitralierea" bolnavilor cu analize şi explorări funcţionale standard sau alese la întîmplare, multe din acestea fiind nu numai inutile ci, uneori, chiar primejdioase.**

Analizele nu „vorbesc" decît dacă sînt „întrebate". Acest grai este înţeles pe deplin, numai de către medic, după cum tot acesta trebuie să pună şi întrebările de rigoare.

ARCADIE PERCEK

AGENDA MEDICALĂ

24 DE ORE DE SPERANŢĂ ÎN PLUS. 30 de ore la o temperatură de 4°C, aceasta este timpul record la care s-a ajuns pentru ficatul provenit de la un donator, timp în care se poate efectua un transplant. Soluţia specială în care este scufundat ficatul prelevat a fost realizată de doi oameni de ştiinţă : Henny Pienaar (Africa de Sud) şi Fred Belser (SUA). Ficatul provenit de la donator putea fi păstrat circa 6 ore. S-au mai cîştigat încă 24 de ore în splendida bătălie a salvării vieţii oamenilor. Transplantul de ficat se află, ca număr şi rezultate, în urma transplanturilor de inimă şi rinichi.

CUI DATORĂM ÎMBĂTRÎNIREA ? Marea variabilitate a genomului mitocondrial ar putea fi una din cauzele majore ale îmbătrînirii, sînt de părere membrii unei echipe de cercetători japonezi de la Universitatea din Nagoya, care au lucrat în colaborare cu oameni de ştiinţă australieni. Mitocondriile nu posedă un sistem de reparare pentru ADN-ul lor. Acumularea de erori în decursul timpului ar conduce deci la o diminuare a capacităţilor oxidative şi respiratorii ale mitocondriilor noastre. Pierzîndu-şi eficacitatea, aceste organite intracelulare care constituie principala sursă de energie a numeroase organe, printre care şi creierul, ar juca un rol major în fenomenul îmbătrînirii.

TRATAMENT HORMONAL AL OSTEOPOROZEI. Trataţi pe parcursul a 14 ani, pacienţii care s-au supus acestui supliciu — administrarea pe cale intranazală, în mod secvenţial, de paratihormon (PTH), împreună cu calcitonină — şi-au dublat masa osoasă. În ce constă originalitatea acestui tratament ? El ţine seama de dinamica formării ţesutului osos şi permite astfel restaurarea ciclicităţii fiziologice a parathormonului, (hormon sintetic care conţine 38 aminoacizi răspunzători de activitatea miotică la osteoblaste) care este alterată în osteoporoză.

EXISTĂ LEGĂTURI ÎNTRE LAPTELE MATERN ŞI INTELIGENŢĂ ? Un studiu medical realizat în Marea Britanie ajunge la concluzia că prin hrănirea cu lapte matern copiii au dobîndit un coeficient de inteligenţă (IQ) mai mare decît cei hrăniţi cu lapte praf. Sporul de inteligenţă a fost relevant la vîrsta de 7 ani şi jumătate — 8 ani, chiar în urma corecturilor făcute în ceea ce priveşte nivelul de educaţie al părinţilor şi clasa socială. Laptele matern îi protejează de boli pe copii, ajutîndu-i să se dezvolte normal.

Întîmplări adevărate

Strigătul unei mame

De șapte ani, Yolanda S., de 45 de ani, trăiește într-un orășel din nordul Franței, martirizată de propriul fiu — Julien, în vîrstă de 22 de ani. El a fost un copil cuminte pînă la vîrsta de 15 ani, cînd tatăl său a fost omorît și atunci el a jurat să se răzbune.

Deși nu se înțelegea tocmai bine cu tatăl său, fiind uneori chiar în conflict, pentru Julien schimbarea a fost radicală: își terorizează mama, lovind-o și pretinzîndu-i mereu bani, a fugit de acasă, iar cînd revine este adesea beat. Imediat după moartea tatălui său a început să-și neglijeze școala, apoi a abandonat-o complet. Încercările mamei de a-și convinge fiul să reia cursul normal al vieții s-au dovedit fără rezultate. În urma scenelor

violente mama a chemat poliția și cu ochii înlăcrimați de durere a cerut ca fiul său să nu fie aruncat în închisoare, exprimîndu-și numai dorința de a nu mai fi torturată și speranța că „poate într-o bună zi... Julien se va schimba". (M.S.).

Merline și Evelyn

Merline, o micuță maimuță Siamang, care trăiește numai în zona Africii de sud-est, se poate considera norocoasă. S-a născut în captivitate în parcul zoologic din Krefeld (Germania) și se poate aprecia că are două mame. Prima, cea naturală, n-a putut să-l hrănească fiindcă nu avea lapte. În aceste condiții neprevăzute, care puteau să se încheie cu un sfîrșit tragic și nedorit de nimeni, a apărut o soluție propusă de o asistentă a parcului, Evelyn Schramque (35 ani), care s-a oferit voluntar să-l „adopte" și să preia toate sarcinile specifice unei mame. Merline a început să fie hrănit cu lapte cu ajutorul biberonului și schimbat mereu ca un adevărat nou născut. În acest ansamblu de măsuri nu a lipsit și capitolul jucării, pe care Merline le apreciază în mod deosebit. Se speră astfel că, prin contribuția „mamei vitrege", puiul de maimuță care face parte dintr-o specie foarte rară, va putea fi salvat.

Singura urma

În fiecare zi, Philippe Postel, de 37 de ani venea acasă la ora 13 să servească masa cu familia. Soția sa, Marie-Claude,

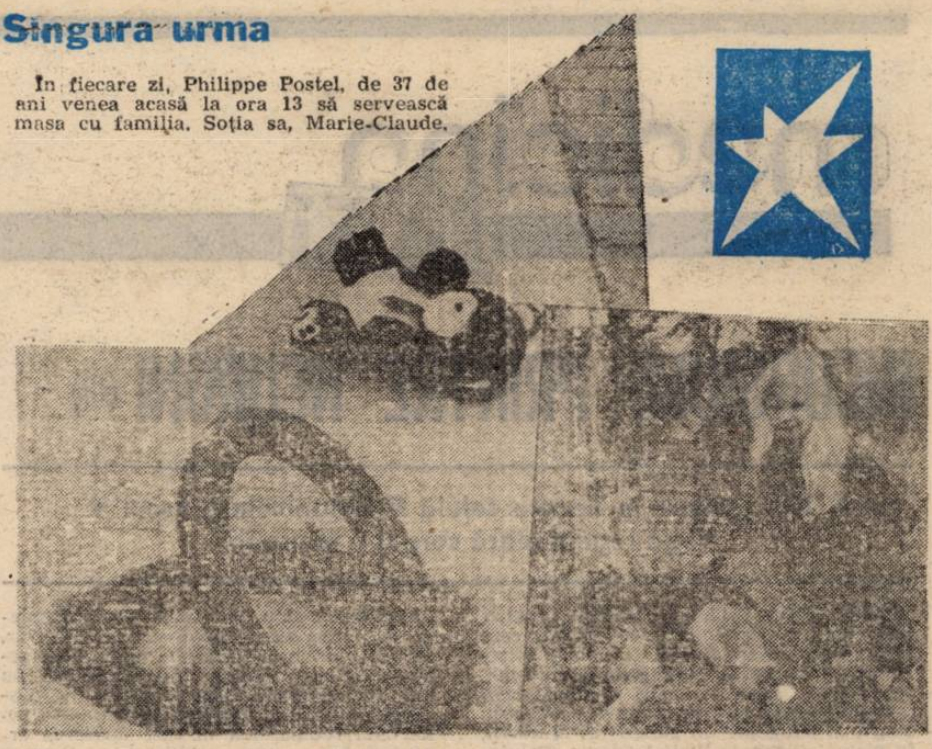

de 34 de ani o striga apoi pe Fanny, fetița lor de 5 ani să se pregătească pentru dejun. Drăgălașă ca o păpușă, Fanny era foarte cuminte și răspundea îndată apelului mamei sale. Numai că în acea zi, Marie-Claude nu primi nici un răspuns...

Neliniștiți părinții cercetară împrejurimile, dar nici urmă de fetiță. Familia locuia într-un sat din nordul Franței, în apropierea unei păduri. După o jumătate de oră de cercetări, jandarmii au găsit pe malul riului, într-un loc pustiu, la peste trei kilometri depărtare de casă, un ursuleț de pluș. Era „Pimousse", ursulețul de care Fanny nu se despărțea niciodată... Singura urmă. Cum ajunsese Fanny în acele locuri era un mister.

Aflîndu-se în apropierea pădurii, Fanny a zărit o pasăre. Fanny iubește toate viețuitoarele. Pasărea era rănită la un picior. Încercînd să atingă pasărea — un corb, cu intenția oferirii ajutorului, acesta sărea tot mai departe, îndepărtîndu-se de casă, fără ca fetița să-și dea seama de distanța parcursă. Ajunsă la malul riului Fanny a crezut că în sfîrșit va putea prinde corbul, dar acesta cu un ultim efort a zburat pe celălalt mal, în timp ce Fanny s-a regăsit complet pierdută și în aceste momente și-a pierdut ursulețul. Apoi a mers, a mers, căutînd drumul spre casă, neștiind că prin fiecare pas se îndepărta tot mai mult. În drumul său n-a întîlnit decît un cîine, care a venit să o miroasă, iar ea l-a mîngîiat. Cîinele a condus-o pînă la cotețul său, pentru a-i oferi ospitalitate! Epuizată, Fanny s-a culcat în cotețul cînelui și a adormit pentru cîteva ore sub paza sigură a prietenului său.

Julien Fontan, stăpînul cînelui a remarcat că Roxy, cățelul avea în acea zi un comportament mai ciudat; dacă cîneva încerca să se apropie de cușca sa mîrîia și se agita. Stăpînul său a crezut că și-a ascuns vreun os. Surpriza a avut-o abia către orele 22 cînd a auzit cîinele lătrînd și a zărit lîngă cotețul său silueta gingașă a fetiței. A luat imediat copila în casă și a anunțat jandarmeria.

De la această întîmplare cele două familii s-au împrietenit și Fanny dorește să vină cît mai des la ferma familiei Fontan ca să se joace cu Roxy, care a adoptat-o.

Singurul regret al fetiței este că nu știe ce s-a întîmplat cu corbul rănit...

Un computer descoperă o crimă

Un computer a fost folosit pentru realizarea unei crime „perfecte" dar, din întîmplare, căile utilizate de criminal, modalitățile și planul au fost descoperite. Întîmplarea s-a petrecut în U.S.A., iar „eroul" acestui caz cu totul ieșit din comun se numește Robert Russell, un ofițer al Marinei Militare. După decesul subit al soției sale, Russell a început să consume băuturi alcoolice în cantități foarte mari, ceea ce a determinat pe superiori să-l excludă din serviciul său militar. După această fază, marinarii care au făcut curat în cabina lui, au găsit, printre alte lucrări, o dischetă care purta un titlu curios: „Murder" (Crimă). Cînd cei doi marinari au introdus, dischetă în computerul navei, convinși că este vorba de un nou joc, au constatat că acesta cuprindea toate detaliile programate de Russell, chiar cu ajutorul aceluiași computer, pentru a duce la bun sfîrșit și fără a fi prins de poliție, gîndul său de a pune capăt vieții soției sale, Shirley. Pus în fața unei probe atît de evidente, Russell a mărturisit că s-a folosit de „creierul" computerului, căruia i-a pus la dispoziție toate datele cu privire la Shirley. Pe baza acestora, computerul i-a oferit cea mai bună soluție pentru îndeplinirea diabolicului său plan.

Mort în... acte

Întîmplarea s-a petrecut în orașul Udine (Italia) și exemplifică un caz rar de birocrație. Alessandro Piccinato (48 ani), fost șofer, s-a adresat autorităților de resort pentru a cere pensie de invaliditate. Spre imensa lui surpriză, a primit un răspuns prin care i se aduce la cunoștință că în registre figurează ca decedat și, normal, nu poate cere pensie. Totul a început în toamna anului trecut cînd Piccinato, șofer de camioane grele de peste 20 de ani, a ajuns în cadrul unei călătorii cu mașina sa la Treviso. Peste noapte a dormit în cabină, iar dimineața s-a sculat cu o durere în gît. Întrucît mașina urma să ajungă urgent la Udine, el a intrat într-o farmacie și s-a sfătuit cu patronul ce măsuri ar putea lua în privința stării sale de sănătate. Farmacistul i-a recomandat un antibiotic. După ce a înghițit medicamentul, Piccinato s-a simțit foarte rău și ca să evite orice surpriză s-a îndreptat, cît a putut de repede, la spitalul de urgență din Sacile. Dr. Mesina, care era de gardă, l-a preluat aproape în stare de inconștiență. I s-au acordat imediat primele ajutoare, dar întrucît se părea că se află în comă, pacientul a fost transferat în sala de reanimare. Cînd și-a revenit, Piccinato a aflat că trecuseră opt zile de cînd se afla internat. El avea să constate că picioarele sale nu mai răspund la comenzile centrilor nervoși, a fost silit să se folosească pentru deplasări de cîrje. Soarta sa devenise dramatică: nu mai putea să conducă camionul. În această tragică situație, Piccinato nu putea decît să recurgă la unica soluție: să ceară drepturile sale de pensie de invaliditate și să acționeze în judecată pe farmacistul din Treviso. În urma demersurilor întreprinse, Piccinato a avut surpriza răspunsului menționat la începutul relatării, care ulterior, s-a dovedit a fi o greșeală birocratică a unui funcționar de la spitalul din Sacile. Au fost necesare încă șase luni de cercetări și controale care să demonstreze că „mortul" este, totuși, viu. În fine, după atît amar de timp, Piccinato a primit prima lui pensie. În ceea ce privește procesul său cu farmacistul, problema este mult mai complicată și, deocamdată, fără rezultat...

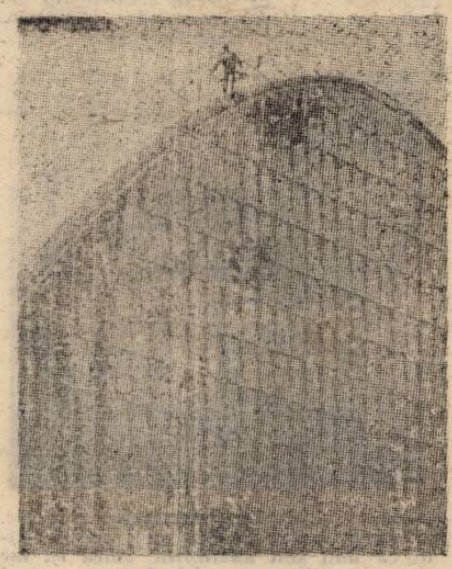

Alpinism în oraș

Cine poate afirma cu conștiința împăcată că meseria de spălător de geamuri este o profesiune liniștită, lipsită de riscuri? Fotografia alăturată demonstrează contrariul. Ea ne înfățișează operațiunea de spălare a geamurilor (foarte multe la număr și situate la mari înălțimi) de la complexul parizian „Defense", care reprezintă o acțiune extrem de spectaculară, în care cei care trebăluiesc trebuie să dea dovadă de certe însușiri de... alpiniști. Temerarii spălători care lucrează la înălțimi ametitoare, dispun de echipament corespunzător, care să le asigure o totală și liniștitoare siguranță. Unul din examenele la care sînt supuși spălătorii de geamuri la mare altitudine constă în verificarea faptului că nu suferă de rău de... înălțime!

Hoțul ghinionist

E drept, nu în fiecare zi auzi un polițist strigînd, ca orice om de rînd, după ajutor. Dar la New York s-a întîmplat așa ceva. În plină zi, un tînăr a încercat să fure o mașină de poliție, un Chevrolet în valoare de 17 500 dolari. Numai că în mașină se afla un polițist, îmbrăcat în uniformă, așezat pe locul de lîngă șofer! Tînărul hoț, ignorînd prezența acestuia, s-a suit la volan, a răsucit cheia în contact și a demarat în forță. În primul moment, agentul de poliție a rămas stupefiat, dar după un scurt moment de încurcătură, cînd a strigat după ajutor, s-a hotărît să acționeze singur, reușind să oprească mașina și să imobilizeze hoțul. Onoarea poliției a fost astfel salvată.

Insula Manhattan, teritoriu francez

Pare de necrezut, dar ar putea fi adevărat: Insula Manhattan, amplasată în inima New York-ului, simbol al puterii și reușitei americane ar putea fi teritoriul aparținînd unui francez. Povestea începe în perioada Revoluției franceze, epocă în care mulți nobili francezi și-au căutat norocul și gloria în America. Etienne de la Roche du Ronzet a cumpărat atunci pe nimica toată această insulă de la indieni. Timpul a trecut, istoria de asemenea și afacerea a fost dată uitării. Dar în secolul trecut, un notar a găsit în arhivele departamentale un titlu de proprietate pe numele francezului amintit. Iată că acum 20 de ani, un descendent al acestuia s-a hotărît să-și revendice drepturile. Dar potrivit justiției americane, trebuiau adunate toate persoanele care ar pretinde vreun drept la această moștenire. Așa că abia în 1990, în jurul marchizului Perrick de la Roche du Ronzet care a revendicat primul dreptul la moștenire, s-au mai reunit peste 100 de persoane, dispersate în Franța, Canada și Statele Unite. Rămîne de văzut dacă judecătorii new-york-ezi vor pune în drepturi pe proprietarii actuali ai terenului.

verificati-vă cunostintele

STĂRILE DE AGREGARE ALE MATERIEI

La presiuni mai ridicate, lichidele fierb la temperaturi care şi ele sînt mai ridicate decît cele existente la presiunea atmosferică. Opus, la presiuni scăzute, lichidele fierb la temperaturi de asemenea mai scăzute. Folosindu-se temperaturi scăzute şi presiuni mari, gazele au putut fi lichefiate şi chiar solidificate apropiindu-ne astfel de temperatura cunoscută sub denumirea de „zero grade absolute", sau „zero grade Kelvin", sau, mai simplu „zero Kelvin", determinată pe baze de calcul, temperatură la care încetează orice mişcare a moleculelor şi chiar a atomilor, materia căpătînd proprietăţi deosebite, mai ales electrice.

Vă propunem în continure cîteva întrebări, la care veţi primi răspunsurile cuvenite în rubrica viitoare.

1. Cunoaşteţi ce se înţelege în fizică prin „plasmă" ?

2. Cunoaşteţi ce alte stări de agregare ale materiei au mai fost descoperite, în special în secolul 20 ?

3. Cine şi cînd a lichefiat pentru prima dată un gaz ?

4. Ce se înţelege prin sublimare ?

5. Care este temperatura Zero Kelvin, în raport cu gradele Celsius ?

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Prognoze de peste ocean

În ordinea numerică a întrebărilor din rubrica anterioară, previziunile viitorologilor americani sînt următoarele :

1. În mileniul trei, roboţii inteligenţi vor fi capabili să înlocuiască aproape orice forţă de muncă în SUA.

2. Spre finele acestui secol, se speră că vor apare primele „computere vii", adică nişte biocipuri realizate pe baza unor proteine macromoleculare prelucrate genetic.

3. Se mizează că în secolul următor vor fi realizate nave cosmice acţionate de lasere, capabile să se deplaseze nu numai în spaţiul cosmic ci şi în atmosfera terestră, transportînd călătorii chiar şi la antipozi doar în cîteva minute.

4. Pentru mileniul următor, chimia va progresa de asemenea manieră încît se vor fabrica nenumărate produse alimentare de sinteză, netoxice.

5. Fermele de alge speciale, ale viitorului, vor fi capabile să genereze mari cantităţi de hidrogen, combustibilul ideal, nepoluant.

Aceste previziuni se vor realiza oare, integral, sau mai puţin ? Or, referindune din nou la Jules Verne, ele vor depăşi cunoştinţele şi imaginaţia noastră, a celor de azi, care, probabil, nu vom mai apuca acele zile ?

Ing. LIVIU MACOVEANU

— În loc de cremă de ras o să-i iau aia !

RECORDURI ACROBATICE

● Francezul Charles Blondin, „cel mai mare acrobat pe frînghie" al secolului trecut, a fost primul care a traversat la 30 iulie 1855, cascada Niagara, pe o frînghie lungă de 355 m cu diametrul de 76 mm, prinsă la o înălţime de 48 m deasupra apei.

● În 1870 acrobatul american K. Washington a realizat sub cupola circului primul zbor la mare înălţime de la un trapez la altul, iar cel dintîi, triplu salt mortal l-a efectuat la începutul secolului nostru duo-ul mexican Radena.

● În 1930 s-a desfăşurat, la Decatur (SUA), un original concurs de dat în leagăn la care au participat 38 concurenţi timp de 10 zile, 10 nopţi şi 12 ore încontinuu ; alţi doi americani Wear şi Jim Lane s-au dat în scrînciob cîte 100 ore fiecare, fără întrerupere.

● Emmanuel Zacchini de la circul „Barnum şi Bailey" a fost supranumit „Omul proiectil". Lansat dintr-un tun special, Zacchini a parcurs în zbor 52,5 m.

● În 1968, la cei 63 ani ai săi, armeanul Vagarsak Arzuman Jan de la circul din Erevan, cobora cu capul în jos, într-o mare viteză, pe frînghia suspendată de punctul cel mai înalt al cupolei.

● La 13 iulie 1969 la Clermont Ferrand (Franţa), Henri Roechatain, un alt acrobat celebru, a parcurs aproape 3,5 km pe o sîrmă suspendată timp de 3 ore şi 50 min. După patru ani, tot el a stat în echilibru pe cablu în lungime, de 118 m, fixat la 32 m înălţime, timp de 6 luni de zile, cablul fiind întins în plin centrul oraşului Saint-Etienne. În tot acest timp s-a plimbat circa 500 km s-a odihnit şi a dormit stînd tot în echilibru.

● Coechipierul său, Philippe Petit (născut în 1950) a parcurs la înălţimea de 426 m, pe o sîrmă cu diametrul de 25 mm, distanţa dintre cele două turnuri ale zgîrîie-norului new-yorkez ce găzduieşte Centrul de Comerţ Internaţional (410 etaje). Petit s-a mai „plimbat" în acest fel la Paris între cele două turnuri ale catedralei Notre-Dame precum şi la Sydney, între capetele podului Harborg.

Test

MAI MULTE SAU MAI PUŢINE

După părerea dvs. cîte pătrăţele ar fi necesare pentru a completa locurile rămase libere în pătratul cel mare ? Mai mult de 45 sau mai puţine ?

(Soluţia în numărul viitor)

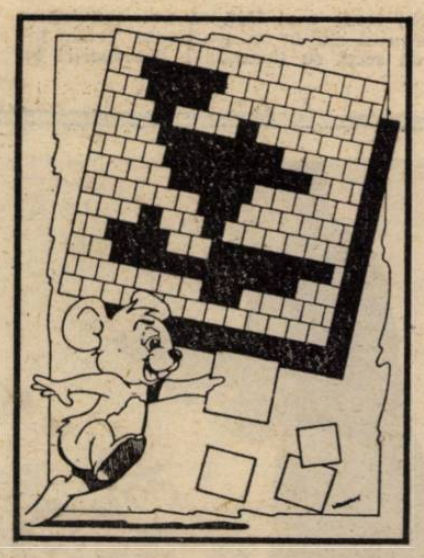

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

INTRUSUL

Intrusul este piesa de domino cu nr. 8. În timp ce la celelalte piese suma celor două cifre este multiplu de 7 şi reprezintă dublul piesei care o precede, intrusul nu se încadrează în această succesiune.

La hartă

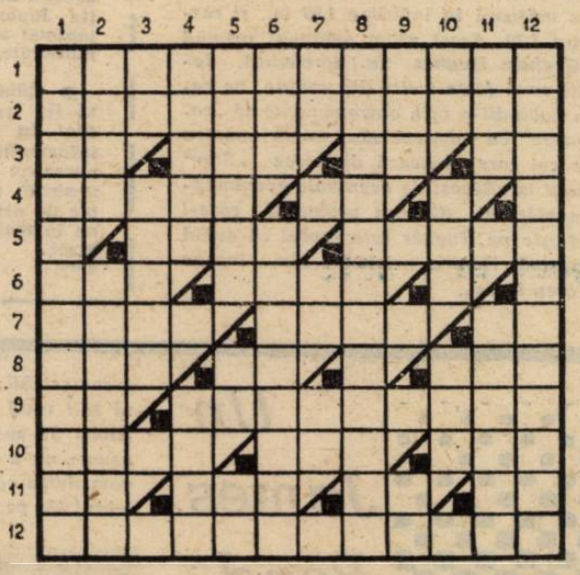

ORIZONTAL : 1) Oraş în nordul Spaniei, port în Golful Biscaya 2) Capitala Madagascarului, aşezată pe 12 coline, la înălţimi de 1200—1400 m 3) Miros specific — Melodie de succes — Cununi ! — Elvira Ursu 4) Oraş în Franţa (Reg. Languedoc), la poalele munţilor Ceveni — Cal dobrogean 5) Alexandru, între prieteni — Strîmtoare între Golful Persic şi Golful Oman 6) Leagă capul de trup — Unitate de măsură engleză egală cu 0,91 m (var.) 7) Al doilea fluviu al Spaniei, ca lungime (928 km), ce izvorăşte din Munţii Cantabrici — Stat asiatic cu capitala Vientiane — Horia Enescu 8) „Organizaţia Europeană a artiştilor plastici" (sigla, var.) — Asia ! — Ăla s-a încurcat ! 9) Bir ! — Oraş transilvan pe Mureş, cunoscut din perioada daco-romană 10) Poet german (1812—1864) — Fluviu în vestul Europei, pe care este situat cel mai mare port fluvial european (Duisburg) — Cel mai mare afluent al Dunării, în cursul său superior 11) Eugen Cosma — Intrări — Joc oriental — Adriana Donose 12) Lanţ muntos în Spania, delimitat în sud de Guadalquivir iar în nord de Guadiana.

VERTICAL : 1) Capitala statului Grenada din Arhipelagul Antilelor 2) Lanţ muntos în America de Sud (7000 km), cu altitudinea maximă în Vf. Aconcagua (6 959 m) — Munţi în Spania, drenaţi în nord-est de Fluviul Ebro (alt. max. 2 313 m) 3) Net ! — Cei mai înalţi munţi din Ungaria (1 015 m), ramificaţie a Carpaţilor 4) Regiune semideşertică în sudul Saharei — Al zecelea fluviu al Terrei ca mărime, ce se varsă în Marea Ohotsk, 5) Al doilea fluviu din URSS (4 102 km) ce se varsă în Marea Kara — Apel ! — Sere ! 6) Nuia — Regiune în sudul Italiei 7) 12 luni — Cură ! — Usturoi (reg.) 8) Capitala Republicii Dominicane 9) Prefix pentru „trei" — Sau (reg.) 10) Bluze rustice — Fluviu în nord-vestul Germaniei ce se varsă în Marea Nordului — Prenume musulman 11) Năvoade — Insulă asiatică în Golful Tonkin, aparţinînd Chinei 12) Stat insular în Oceanul Pacific, cu capitala la Wellington.

DICTIONAR : HI[illegible] OEA. GILM, ALI, AVE.

MARIUS [illegible]
Arad

— Reveniţi. Noi stăm la birou pînă la ora trei.

— Zău ! Şi cînd începeţi să lucraţi ?!

— Ce altă informaţie doriţi ?
— Una exactă.

— Regret, dar e ora trei fix. Din acest moment nu vă mai pot da nici o informaţie..
— Nu face nimic ! Eu venisem să întreb numai cît e ceasul...

cînd ai rîs ultima oară

Două funcţionare stau de vorbă în timp ce un cetăţean aşteaptă să i se pună o ştampilă :

— ...Pui 4 ouă, o litră de făină, mai pui zahăr şi un praf de copt, după care pui totul într-o tavă şi bagi la cuptor.

— Iar pînă se coace, îmi... puneţi şi mie o ştampilă ?

— Vă rog o mică informaţie : unde poate fi găsit domnul de la informaţii ?

— E o lună de cînd am depus cererea şi nu aţi dat nici o rezolvare.

— Şi cine eşti dumneata să te servim peste rînd ?
Avem aici cereri care aşteaptă de doi ani.

Auzite şi păţite de DUMITRU VASI-ŞOIMOŞANU

FEL DE FEL

● **În regiunea Lazio** (Italia) există un lac, Nemi, care s-a format pe fundul a două cratere vulcanice. Interesant de remarcat este faptul că, la început, a fost vorba doar de un fund de vulcan. După o lungă perioadă de timp, prin erodarea unei zone alăturate, apa a pătruns şi în al doilea fund de vulcan.

● **Pentru** a grăbi distribuirea corespondenţei, în multe ţări avansate se foloseşte un sistem electronic care „citeşte" adresa (scrisă de mînă sau la maşină) şi le distribuie în mod automat spre „căsuţele" cu oraşele de destinaţie.

● **Dolmen** este denumirea tipicului monument funerar al epocii de piatră. În localitatea irlandeză Kittiernan (lîngă Dublin), există un asemenea monument grandios al cărui bloc de piatră orizontal, aşezat pe trei mici stînci, cîntăreşte nu mai puţin de 22 de tone.

● **Antica** populaţie aztecă din Mexic obişnuia ca, în cadrul unor solemnităţi publice, să sacrifice viaţa prizonierilor. Războaiele pe care le purtau aveau acelaşi scop : acela de a captura cît mai mulţi prizonieri care, ulterior erau sacrificaţi.

● **Pleurotus olearius** este denumirea ştiinţifică a unei ciuperci otrăvitoare care posedă o particulară însuşire : emite o slabă lumină, datorită faptului că ea conţine fosfor.

● **Biblioteca** Congresului din Washington posedă impresionantă cifră de 88 de miloane de titluri(!), printre care se găsesc preţioase manuscrise medievale, incunabule şi un exemplar de Biblie denumită „Mazarina", tipărită de Gutenberg în anul 1455.

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL [illegible]

CUM TRECE TIMPUL...

ORIZONTAL : Ceasornicari — Atemporal — Us — Lege — G — Neant — Era — Calup — Do — Nn — Oo — Casier — Diurna — Rid — I — Atpo — Ghid — Me — Ra — Le — Ierni — Trofee — Aino — Neag — Mit — Sur — A — Uita — Atita — Periodic — Per.

Nr. 23 (1807) din 6 iunie 1992

Caleidoscop

magazin

Două „gorile"

Este un fapt bine cunoscut că în cadrul personalului angajat la discoteci, se află, în mod obișnuit, bărbați puternici, așa-zisele „gorile", a căror unică misiune se reduce la temperarea unor clienți prea turbulenți și, în cazuri extreme, la evacuarea din localurile respective a celor care, din diferite motive, provoacă incidente cu urmări imprevizibile. Fotografia vă înfățișează un asemenea cuplu, cam ciudat prin diferența lor de înălțime ceea ce nu înseamnă că nu colaborează cu multă eficiență. John Donilis și Graham Hughes măsoară în înălțime 1,90 m., și respectiv 1,20. Acest ultim amănunt privind pe Graham Hughes nu-l împiedică, datorită unei forțe țesite din comun, pe care a dobîndit-o prin antrenamente să „colaboreze" cu amicul său, motiv pentru care cei care vizitează discoteca „Star" se simt la adăpost de eventuale evenimente neplăcute. Singura problemă care-l necăjește pe Hughes este faptul că avînd o mașină, Donilis prietenul său, încape cu greu în ea...

- **Un studiu efectuat de Centrul pentru controlul bolilor cu sediul la Atlanta (SUA) confirmă teoria anterioară potrivit căreia contactul heterosexual constituie principala cale de transmitere a hepatitei B.**

- **Anumite tipuri de vopsele termocrome aplicate pe ambalajele plastice vor putea indica dacă alimentele care trebuie păstrate la rece au fost încălzite vreodată prea tare. Colorarea ambalajului poate avertiza consumatorul că alimentul congelat a mai fost dezghețat în timpul unei întreruperi de curent.**

- **O anchetă paralelă făcută tot în Olanda în rîndul consumatorilor de cafea decafeinizată a dezvăluit că riscul de maladii cardiace la care se expun aceștia era multiplicat cu 1,62.**

TELEGRAME

- **Primele brevete pentru erbicide fotodinamice, denumite și erbicide laser, au fost realizate în urmă cu șase ani, în SUA. Aceste erbicide inhibă sinteza clorofilei, pigment indispensabil pentru fabricarea de către plantele verzi a materiilor organice nutritive.**

- **Există invizibilul „meridian" al acupuncturii, susțin doi biofizicieni chinezi, care au descoperit probe importante ale afirmației lor. După 17 ani de studii minuțioase, ei au putut verifica existența meridianului prin experiențe de biofizică, incluzînd pe cele de hipersensibilitate, multe de înaltă frecvență.**

- **Utilizînd nitrură de siliciu și carbură de siliciu, cercetătorii japonezi din Nagoya au fabricat fișii de ceramică pe care apoi le-au întins, încă fierbinți, pînă la de două ori și jumătate lungimea inițială.**

- **Japonezii dispun de mai mult timp personal decît americanii, deși acest a din urmă lucrează mai puțin. Japonezii consacră 52 ore săptămînal activității profesionale remunerate, iar americanii 44.**

- **Băutorii de cafea nu trebuie să fie îngrijorați. Un studiu efectuat în Olanda, recurgîndu-se la informațiile furnizate de mii de persoane care preferă „licoarea neagră", relevă că un consum zilnic de patru cafele nu ar predispune în mod deosebit la maladii cardiace.**

„URECHI DE ELEFANT"

Fotografia noastră vă prezintă pe Jessica Brandt în mijlocul celor mai bune amice ale sale : plantele. Jessica, care este studentă la facultatea de biologie din Stuttgart (Germania), are un hobby mai puțin obișnuit : cultivă în sera familiei numai plante exotice, cu rezultate neașteptat de bune, în ciuda faptului că majoritatea plantelor provin din ținuturi îndepărtate, unde există soluri și temperaturi deosebite. Succesele tinerei studente sînt cu atît mai mari cu cît ea a ajuns un fel de „consilier" și pentru alți amatori care doresc să cultive asemenea plante. Ea a oferit primăriei orașului numeroase rădăcini care au fost plantate prin parcuri, dar din nefericire, nu toate au rezistat condițiilor de climă din Stuttgart. În fotografie, Jessica prezintă unul din foarte rarele exemplare cultivate în sera ei. Este vorba de o plantă denumită „Urechi de elefant", care crește numai în Africa de Sud și ale cărei caracteristici constau în frunzele sale lungi de circa 90 și late de 60 centimetri. Specialiștii apreciază că rezultatele Jessicăi sînt cu totul excepționale.

În sprijinul nevăzătorilor

Nu trece o zi fără să ne convingem mereu că știința nu are limite. Trăim într-un secol cu incredibile descoperiri tot mai perfecționate. Una dintre aceste descoperiri de ordin tehnic, care va deveni în curînd o realitate, este un aparat care va permite nevăzătorilor să... citească ! Este vorba de un aparat de mărimea unui aparat de radio portativ care posedă un „cititor" optic computerizat, avînd un sintetizator vocal care traduce în sunete textul din fața sa.

Un James Bond... canin

Ciinele din fotografie se numește.. James Bond (ca și ilustrul 007) și stăpînul este convins că va realiza filme palpitante. Pe ce se bazează stăpînul său, Roy Hill, în anticipările sale ? Pe simplul motiv că, a început să-l dreseze de foarte mic pe J.B., cum îl alintă, astfel că acest animal a ajuns să execute diferite numere cu adevărat de excepție. J.B. răspunde prompt la toate comenzile, execută diferite jonglerii de mare efect, știe să folosească o trotinetă și, chiar poate să toarne apă în paharele oaspeților lui Roy Hill ! J.B. este un ciine bastard provenind dintr-un ciine lup și un fox-terrier, dovedind însușiri net superioare altor ciini dresați. Meritul lui Roy Hill este incontestabil în dresarea lui J.B. și aspiră să-l vadă pe „elevul" lui evoluînd în filme. Să sperăm că munca lui de pînă acuma nu a fost zadarnică și, poate, îl vom putea admira și noi pe ecrane pe celebrul (de pe acum) J.B.

CEL MAI MARE CEAINIC DIN LUME

Cui nu-i place să bea o ceașcă de cafea dimineața sau una de ceai seara ? La Londra, în apropierea celebrului „Tower Bridge", se află un muzeu consacrat celor mai diverse ustensile folosite de-a lungul timpului pentru a servi cafeaua sau ceaiul. În el pot fi admirate uriașe filtre de cafea, cafetiere, ceainice de toate felurile. Între aceste exponate se află și cel mai mare ceainic din lume, care a fost fabricat pentru a celebra împlinirea a o sută de ani de cînd în capitala Marii Britanii se face comerț de ceai.

Citiți în numărul viitor:

VIAȚA LUI TYRONE POWER.

Calomnie și adevăr

Biblioteca județeană

magazin

SERIE NOUĂ – 58 ANUL XXXV ● Nr. 24 (1808) SÎMBĂTĂ 13 IUNIE 1992 16 PAGINI 20 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

CANADA'S NORTHWEST TERRITORIES

Within reach, yet beyond belief

CONTINUĂ AVENTURA ROMÂNEASCĂ ÎN ARCTICA

Un genetician privește lumea

Triunghiul Bermudelor își dezvăluie secretul?

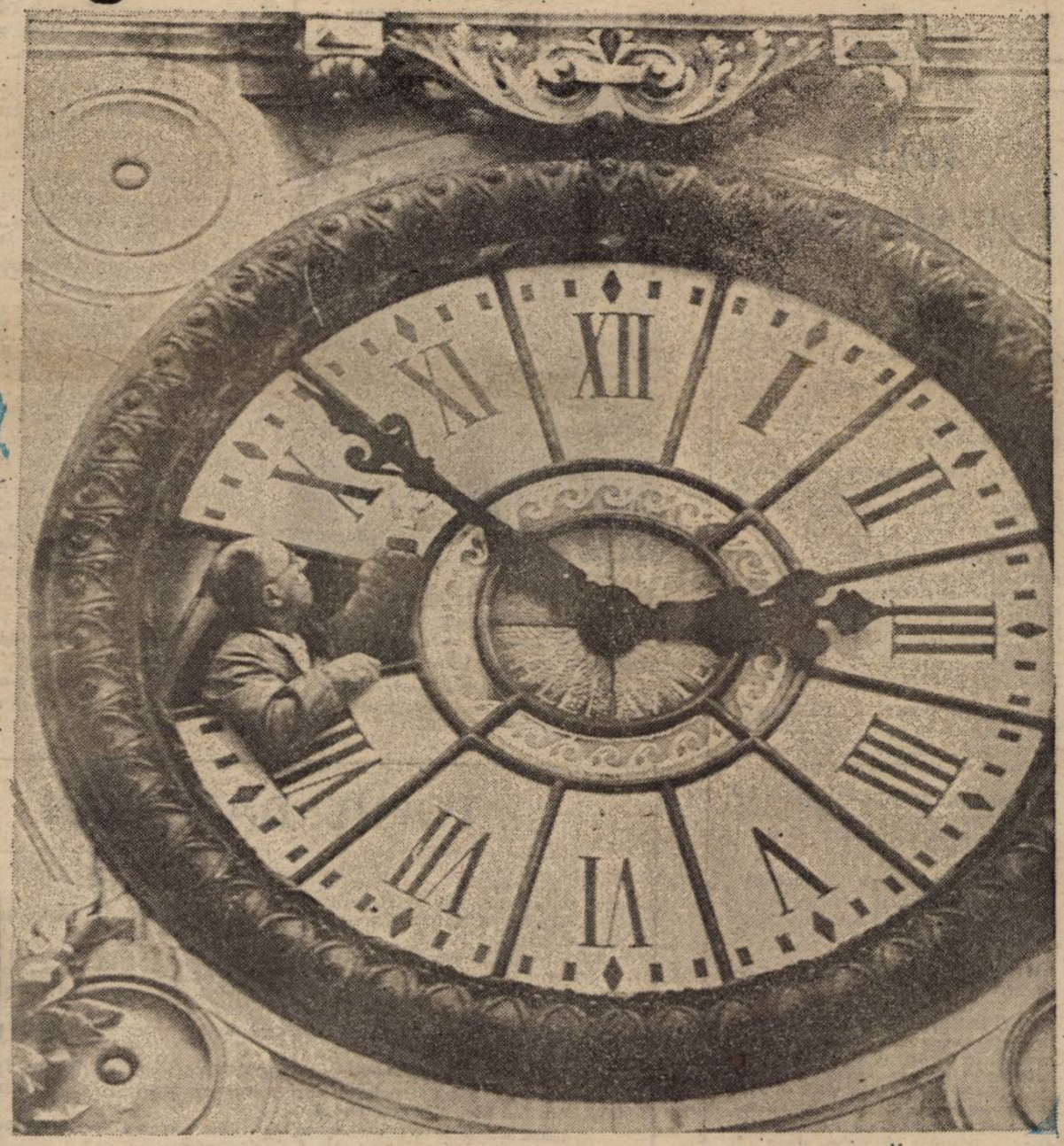

Program TV

Incursiune în paranormal

O experiență excepțională

Stăreа de VECHE

Bătrîni la 45 de ani

Biblioteca județeană MUREȘ

Albumul săptămînii

INNER CHILD — SHANICE

Azi vă voi prezenta albumul de debut al ultimei descoperiri a casei de discuri Motown, Shanice Wilson, o puștoaică de 18 ani, cea care a spart topurile cu I Love Your Smile... Albumul durează 60 minute și conține 12 piese plus trei „bucățele" de 30—40 secunde, trecute pe disc ca „interludii". Discul începe cu unul din acestea, **Keep Your Inner Child Alive** — Păstrează viu copilul din tine, în care sîntem rugați să nu uităm copilăria... Urmează superhitul **I Love Your Smile**, Number One în toate topurile, melodie pe care o cunoașteți, sper, cu toții, neputîndu-se spune același lucru și despre funk-ul **Forever In Your Love**, „presărat" cu scurte pasaje orientale, piesă în care, pentru prima dată, observăm că vocea lui Shanice seamănă destul de mult cu cea a celeilalte „descoperiri" Motown, Mariah Carey și dacă nu credeți asta ascultați și următoarele două slow-uri **I'm Cryin'** (apropiată de Love Takes Time) și **I Hate To Be Lonely** în care, dacă vocea interpretei era ceva mai puternică, aș fi jurat că este vorba de Mariah... A șasea piesă este **Stop Cheatin' On Me**, un funk-rap excelent (specialitatea casei Motown, nu-i așa ?) urmat, bineînțeles, de un nou slow de o bună factură, **Silent Prayer, Peace In The World** este, ați ghicit !, un alt funk, ce are spre final un interesant pasaj de rap, melodie la al cărei refren participă și un cor. Despre slow-ul **Lovin' You** vă spun doar că nu este cu nimic mai prejos față de precedentele piese și dacă îmi veți spune că vreți să vă dezmorțiți vă voi oferi imediat rețeta Motown, un nou funk-rap, **You Ain't All That !** Urmează al doilea interludiu intitulat **Shanice & Mookie Meet Honey**, după care reluăm dansul cu un hip-hop, **You Didn't Think I'd Come Back This Hard** (într-adevăr...) ne relaxăm cu **You Were The One** și, pentru că am fost cuminți și am ascultat tot discul, Shanice ne va oferi un remix după **I Love Your Smile!** Ultima compoziție (cam prea mult spus, dar...) este **Good Night**, al treilea interludiu, care nu ne face decît să regretăm că „recitalul" Shanice s-a terminat. Nu-i nimic, o luăm de la capăt ! Ce să vă mai spun ? Un LP bine realizat fără „rateuri", destinat tuturor vîrstelor

NEWS, NEWS

● După debutul fulminant petrecut la sfîrșitul lui '91 cu marile hituri **Everybody's Free, Are You Ready To Fly ?** și **Faith** iată că **Rozalla** a revenit în actualitate cu un nou LP, de pe care vă recomand piesele **History Book Of Love** și **Don't You Play With Me.**

● Vă semnalez o nouă apariție a „companiei" **„Santana : Milagro.** Profit de această ocazie pentru a vă spune cîte ceva despre această formație care spre sfîrșitul anilor '60, a fost prima ce a combinat rock-ul „electric" (ce tocmai se năștea...) cu ritmurile Africii și ale Americii Centrale. Sub numele Santana au apărut 13 titluri dar și alte numeroase înregistrări din concert sau albume de studio. Printre numeroșii interpreți care au colaborat de-a lungul anilor cu Santana sînt și Willie Nelson, Michael Waldon, Herbie Hankok și grupul Fleetwood Mac. Albumul recent apărut reprezintă o privire în urmă, spre anii cînd Satana se numea Santana Blues Bond. Este greu să te pronunți asupra muzicii complexe a lui Santana deoarece el este un interpret care amestecă nu doar politica (este un cunoscut luptător împotriva rasismului) ci și religia în compozițiile sale. Pe alocuri, Milagro sună ca latino-rock-ul făcut de Santana în urmă cu 20 de ani, dar cum nu totul trebuie să fie ca înainte admiratorii săi vor observa faptul, surprinzător, că de pe acest LP lipsesc improvizațiile caracteristice lui Santana...

● Un nume nou face furori în SUA : grupul **Kriss Kross** care a ajuns Number One în Billboard cu piesa Jump. În curînd vă voi da mai multe informații despre ei. Dacă n-ați făcut-o deja, vă recomand să ascultați LP-ul Das Boot (Barca) al grupului german **U 96.** Peste două săptămîni vi-l voi prezenta...

● „Ultimii zece ani din viața noastră au fost o adevărată pierdere de timp", au declarat membrii grupului american **Kiss** la lansarea noului lor disc, **Revenge.** Să ne amintim de 1983, de chipurile lor vopsite și aspectul lor mistic... Pînă în acel an nimeni nu văzuse fețele membrilor grupului, an în care popularitatea lor scăzuse simțitor. Iată-i puși în fața unei dileme: cu sau fără machiaj ? „Trebuia să ne schimbăm deoarece dacă n-am fi făcut-o am fi murit, am fi devenit dinozauri", spune Simmons, liderul grupului. Se impunea deci, abandonarea măștilor... Au devenit comerciali pentru a-și putea vinde discurile. În cei 20 de ani de carieră Kiss a editat 20 de albume ceea ce trebuie să recunoaștem, nu-i deloc rău ! De curînd a apărut cel de-al 21-lea LP al grupului, despre care același Simmons a declarat : „niciodată nu am lucrat cu o asemenea dorință la realizarea unui disc. Am muncit mai bine de un an pentru a găsi sound-ul pe care-l căutam de foarte mult timp". Pînă cînd vă voi prezenta acest album vă recomand o melodie de pe el, care mi-a plăcut foarte mult, intitulată **Every Time I Look At You** (De fiecare dată cînd te privesc) Ați ghicit, este o baladă !

FUNCTE

Micile minciuni ale televiziunii

Revista Actuel *(martie a.c.) consacră unul din materialele sale micilor minciuni, trucuri și trișări la care unele canale de televiziune din Franța recurg deseori. O manipulare a informațiilor pentru a obține efecte emoționale din partea telespectatorilor. Pierre Carles, autorul grupajului din Actuel a fost cenzurat de super pdg-ul canalului A2 atunci cînd a dorit să arate maniera în care PPDA (Patrick Poivre d'Arvor) și Regis Faucon au fabricat un fals interviu cu Fidel Castro. Afacerea este deja cunoscută de toată lumea. Motivul*

cenzurării a fost „rațiunea confraternelă" pentru că, în fond, toate posturile de radio și televiziune recurg la așa ceva uneori din lipsă de timp din dorința de a fi rapid pe post cu știri de ultimă oră etc. Montajele televiziunii induc de fiecare dată o minciună mai mare sau mai mică, este de amintit numai carnagiul de la Timișoara, spune autorul. Dar nu numai. Acesta a fost și cazul imaginilor din timpul războiului chirurgical din Golf. Aceste minciuni și trișări apar cu deosebire în cadrul jurnalelor de actualități. Și ca să fie mai convingător, autorul prezintă o serie de exemple, pe care voi încerca să le reproduc și eu. Începem cu sunetul care se trucheză.

Iată o primă imagine din 24 ianuarie 1992. Armata algeriană dispersează partizanii FIS. Cîteva focuri răsună pe străzile din Alger. Pentru a transforma aceste tiruri sporadice în adevărate salve și rafale fără sfîrșit, monteurul a adăugat pe banda sonoră o serie de pocnituri, efectul fiind imediat și de-a dreptul dramatic. Exact ca la cinema. *Cu acest prim exemplu intrăm în lumea de falsuri ale televiziunii, în viziunea lui Pierre Carles asupra canalelor franțuzești. Probabil că nicăieri lucrurile nu se prezintă altfel. Important este ca telespectatorul să asiste la un spectacol pentru care plătește abonament lunar*

3 kg de cafea

Acesta este titlul cărții recent apărute la Paris, avîndu-l ca autor pe Manu Dibango, *compozitor și saxofonist de origine africană care trăiește în Franța. Întrebat în cadrul unui interviu care este semnificația titlului, Manu Dibango a povestit cum, în 1949, cînd a venit la studii la Paris, trei kilograme de cafea era prețul care se plătea pentru chiria unei camere pe timp de o lună. Acum kilogramul de cafea este în jur de 10—15 franci, iar chiria poate ajunge la 4—5000 de franci pe lună. Cum s-a schimbat lumea...*

Nostalgimania

Revista britanică Spy *consacră un material bogat ilustrat pe tema maniei pentru nostalgie, e vorba de gustul tot mai accentuat al oamenilor acestui început de sfîrșit de mileniu pentru îmbrăcămintea anilor '60, pentru cinematograful anilor '40 și pentru muzica anilor '70. Este vorba evident de categoria celor care au atins vîrsta de 40 de ani. Cît despre cei tineri și foarte tineri, aceștia sînt „depesiști" sau „rockeri" în continuare.*

GEORGE CUȘNARENCU

musicbox

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

TOLBA CU SCRISORI

CRISTINA SIMION — București : 1) New Kids On The Block, Hangin' Tough, Step By Step, Hits 2) nu am 3) nu 4) s-ar putea ca în curînd să începem un nou concurs.

OANA POPA — Aiud, str. Unirii bl. 57, sc. A, ap. 5, Alba, 3325 așteaptă scrisorile fanilor Roxette. Oana are 14 ani.

IULIA NICHIFOROV — Galați : nu am LP-urile Of The Wall și Thriller. Cînd le voi găsi, te voi anunța O.K. ?

LILIANA PUȘCAȘU — București, o brunetă de 15 ani care dorește să corespondeze cu fanii lui Michael Jackson și care oferă postere cu diferiți cîntăreți în schimbul celor cu Michael. Îi puteți scrie pe adresa : str. Căpîlna nr. 40, bl. 16 H, ap. 8, sector 1, cod 71515.

ROSSANA POPA — București : 1) nu este, 2) nu, 3) George Michael 17 Golsfield street P.O. Box WI England, 4) au rămas prieteni.

ADRIANA RUSU — Sibiu : îți mulțumesc pentru textul trimis. Din păcate nu te pot ajuta în „problema" cu D.H.

VLAD POPOVICI — Ploiești : nu am adresele lui Marky Mark sau Joey B.. Ellis. Poate ne ajută vreun prieten...

REMUS KIFER — Boeșa : mulțumit ?

BOGDAN ANDRONE — Galați : 1) o scrisoare nu se începe cu „Salut, băi !", 2) tu ai o casetă originală cu Snap care durează, la fel ca celelalte casete originale, 40 min. și este normal ca ea să nu cuprindă toate melodiile de pe The Madam's Return. Înainte de a fi dat cu „barda" ar fi trebuit să verifici... Fii liniștit, tonul scrisorii tale nu m-a supărat.

În 1985, Ricky Nelson împreună cu grupul său a pierit într-un accident de avion, lăsînd în urma sa doi fii gemeni, Matthew și Gunnar. Între timp ei au ajuns în fruntea muzicii anglo-saxone, avînd mare succes cu „Love and Affection".

TOPUL DANSULUI

Hello everybody ! Sînteți gata de dans ? Pentru azi v-am pregătit cinci noi melodii care sper că vor primi din partea voastră doar note mari...

10. New entry : noul single de pe albumul Too Legit To Quit semnat, evident, **Hammer — This Is The Way Roll.**

9. Frumoasa **Mariah Carey** coboară un loc cu funk-ul **Make It Happen** în timp ce o altă solistă...

8. ...**Sandra** pierde două poziții cu **No Taboo.**

7. New entry : Duetul olandez **2 Unlimited** cu cel de-al treilea single de pe albumul lor fantastic Get Ready (vi-l voi prezenta în curînd). Este vorba de **Workaholic.**

6. Trio-ul **Right Said Fred** revine în topul nostru cu alt hit de pe discul Up — **Don't Talk Just Kiss..**

5. ...pe cînd **Michael Jackson** staționează cu **Why You Wanna Trip On Me ?**

4. Prietena noastră **Shanice** intră direct pe această poziție datorită calității funk-rap-ului **Stop Cheatin' On Me...**

3. ...lucru valabil și pentru **U 96**, cu al lor **I Wanna Be A Kennedy.**

2. **Snap-Rhythm A Dancer.** Detronat de către...

1. ...**LA Style** cu hitul (e drept, ceva mai vechi dar foarte bun !) **James Brown Is Dead.**

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Paul IOAN, Mihaela DOROBANȚU (directori)

REDACȚIA : Piața Presei Libere nr. 1, telefon : 17.60.10/ 17.60.20. ADMINISTRAȚIA Editura Presa Națională S.A. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — București.

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO-BOX 33—57, Telex 11995 ; 11034, Fax 90 — 18.56.73 — București — Piața Presei Libere nr. 1 — România.

SERVICIUL DE DIFUZARE ȘI PUBLICITATE : 18.24.27.

Redactor șef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Manuela Spătaru, Șerban Filip (1612); Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan (șef secție), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692).

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

microinterviu „magazin"

● în exclusivitate ●

CONTINUĂ AVENTURA ROMÂNEASCĂ ÎN ARCTICA

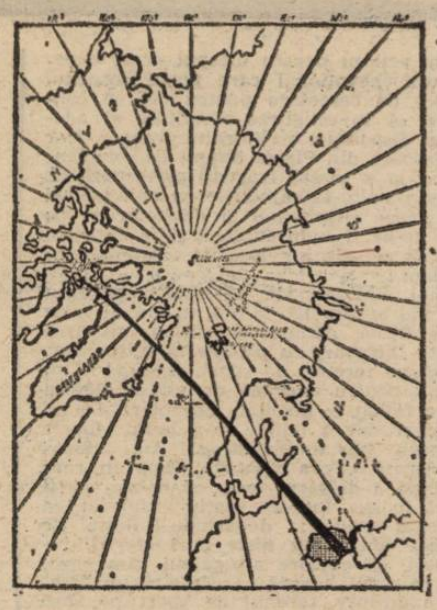

Programul român de cercetări polare, inițiat cu mai bine de doi ani în urmă se află, din nou în actualitate. După ce v-am relatat la timp cîteva din succesele sale, revenim pentru noi informații la **dl. Teodor Negoiță, conducătorul programului.**

— D-le Negoiță, vă aflați în fața unei noi etape a explorării ținuturilor polare. De la prima noastră relatare, „Drum de suflet românesc" și pînă astăzi, putem afirma că experiența Dv. s-a îmbogățit substanțial. Ce ne puteți spune despre această nouă etapă ?

— Programul român de cercetări polare continuă în arhipelagul arctic al Canadei, Insula Bylat, aflat la 74° latitudine nordică. Traseul nostru este : București — New York — Otawa — Montreal — Iqaluit — Pont Inlet.

Aceasta este cea de a treia expediție a noastră în Arctica. La Iqaluit ne vom completa documentarea cu materialul necesar cercetărilor : material cartografic, diverse cărți. Întoarcerea acasă va avea loc după 80 de zile, în jurul datei de 13 august.

— Cum ați reușit să organizați această nouă etapă a expediției ?

— În primul rînd, expediția nu s-ar fi putut realiza fără obținerea unei licențe de cercetare de la Institutul Polar Canadian Yellowknife și a unui acord din partea Serviciului de protecție a vieții sălbatice din nordul Canadei. Dar înainte de toate a fost necesară aprobarea ultimei comunități de eschimoși pe care o vom atinge în drumul nostru. Credeți-ne că nu a fost ușor să explicăm simplu și doar în 250 de cuvinte de ce este necesară cercetarea noastră și cui folosește !

Desigur, pentru noi aceasta poate constitui o bancă de date pe care altfel nu ne-o dă nimeni. În al doilea rînd, va fi pentru prima dată cînd steagul nostru va fi dus pe continentul american de o expediție.

— Cine vă însoțește ? Cum arată locurile spre care vă îndreptați ?

— Colegul meu **Rusu Constantin**, lector la Universitatea din Iași, Facultatea de Geografie, va face cercetări în domeniul geomorfologiei și a biogeografiei. Insula, cu o suprafață de peste 20 000 km² reprezintă un adevărat sanctuar al păsărilor, în special în partea sudică. De asemenea, un ghețar imens a cărui suprafață se află la peste 2 100 m altitudine acoperă o bună parte din insulă.

— Ce puncte principale include programul dv. de cercetare ?

— Mi-am propus să execut cromatograme pe mușchi și licheni, ele fiind primele investigații de acest gen realizate în Canada de Nord. În țară, colectivul de biosenzori de la Institutul de Cercetări pentru Tehnologii Ecologice din București, condus de Dr. Mărioara Godeanu, va corela datele și orele acestor probe cu cele ale expediției. Cromatogramele vor fi corelate pe baza unui program de prelucrare pe calculator a imaginilor cu evenimentele naturale și sociale care vor fi prelucrate la Centrul de Cercetări Spațiale.

Voi testa apoi HUMANOFORT-AB, un produs pe bază de glucoză realizat de Institutul de Chimie Alimentară, brevetat de Dr. Gh. Mencinicopschi și Dr. I. Mihăilescu. Este un produs sută la sută românesc, dar care nu a fost testat pînă acum în condiții mai aspre, cum o vom face noi, în context polar și de efort prelungit.

Trebuie să amintesc că în insulă presiunea barometrică variază, ducînd la modificarea rapidă a temperaturilor. Pot fi +4° dimineața, iar după amiază să fie un viscol cu vînt puternic... Date fiind aceste condiții, voi testa virulența și temperatura minimă la care mai trăiește virusul patogen PERICULARIA ORYZAE, sau „Arsura Orzului", o colaborare cu Ministerul Agriculturii și Alimentației.

La sfîrșitul expediției avem obligația să prezentăm un raport la Institutul Polar Canadian, pentru a face cunoscute realizările cercetărilor noastre.

— Cine v-a sprijinit pentru a realiza această nouă etapă a expedițiilor dumneavoastră polare ?

— Sponsorii care ne-au încurajat și ne-au sprijinit în această expediție sînt: Compania TAROM, COMBIL-Ialomița, ARCTIC-Găești, ROM-AERO București și Asociația Filateliștilor Polari din București. Gîndindu-ne la ei, vom suporta mai ușor izolarea și rezultatele noastre vor fi mai fructuoase.

Organizatorul expediției este Institutul de Chimie Alimentară, cu sprijinul Departamentului Științei din Ministerul Învățămîntului și Științei.

— Vă mulțumim, stimate d-le Negoiță, vă urăm succes și... așteptăm noi vești de pe parcursul expediției dumneavoastră.

MIHAELA DOROBANȚU

Discriminarea genică — premisa unei lumi de coșmar

Se știe din timpuri aproape imemoriale că fiecare dintre noi este un unicat biologic. Am descoperit apoi că evoluția a operat întotdeauna cu singularități. Din necesitate. Fiecare dintre ființe este un experiment supus judecății selecției naturale. Vor supraviețui numai cei ce vor rezista presiunii aspre a mediului. Pornim la drum cu șanse inegale. Unii vor depăși toate dificultățile ridicate de mediu, alții se vor prăbuși mai curînd sau mai tîrziu. Jocul va continua la nesfîrșit.

Sîntem deci diferiți. Dar cît de diferiți ? Și de ce ? Răspunsul a venit tîrziu. Biologia a început prin a clasifica diversitatea umană, crezînd că a clasifica înseamnă a explica. Se înșela, firește. Dar toate clasificațiile admiteau că diversitatea de suprafață este expresia unei diversități de adîncime. Sîntem diferiți fenotipic, pentru că sîntem diferiți genetic. În această imensă variabilitate, biologia umană căuta cu îndîrjire semnele singularității. Trebuie să fim similari celorlalți și totuși singuri prin ceva — printr-o combinație unică de particularități exterioare. La jumătatea secolului trecut biologia descoperea entuziasmată primul criteriu al individualității — amprentele palmare. Le-a introdus imediat în medicina legală. Criminologia va avea de acum încolo un mare aliat, de care nu se va mai despărți. Amprentele palmare sînt doar o parte a individualității. Și, cert, nu cea mai importantă. Identificarea infailibă a individualității cere un complex de caractere unice sau, oricum, extrem de rare. A fost descoperit un sistem imun — HLA — capabil să întregească salutar informațiile pe care criminologia le avea deja. Enorm și, totuși, din nou, insuficient. Se pare că acum ne apropiem de capătul căutărilor. Au fost descoperite amprentele genetice, secvențe genetice — secvențe de baze — cu totul caracteristice fiecărui individ. Șansa ca doi indivizi să aibă aceeași succesiune de baze este cu totul neglijabilă. Unicitatea poate fi descoperită oriunde, într-o picătură de sînge, în păr, în spermă... Unicitatea concretă, inconfundabilă...

Justiția este prima mare beneficiară a acestei remarcabile realizări. Prin cercetarea amprentelor a fost identificat autorul unei crime, care avea un alibi aparent perfect și a fost disculpat un individ care părea, pe baza informațiilor, să fi fost criminalul. Pe aceeași cale poate fi recunoscut autorul unui viol, chiar dacă există un număr considerabil de suspecți. În sfîrșit, paternitatea poate fi determinată cu maximă certitudine. Nenumărate discuții se vor termina. Mulți tați sociali vor afla că nu ei sînt adevărații tați ai copiilor lor — în treacăt fie spus, studiile din cîteva regiuni ale Europei și ale Americii de Nord au demonstrat că cel puțin 10% dintre copiii rezultați din uniuni legale sînt ilegitimi.

De curînd a fost publicată o informație stranie. Forțele armate ale Statelor Unite vor să creeze o bancă ADN, o bancă de sînge în care să fie stocate probe de sînge ale tuturor membrilor ei. Din rațiuni evidente. În cursul războiului, mulți combatanți sînt atît de desfigurați încît nu mai sînt identificabili. Sau o grămadă de morți. Fiecare are nevoie de un nume. Este suficient să se recolteze cîteva picături de sînge și anonimatul dispare.

Amprentele genetice încep să pătrundă mereu mai des în justiție. Și nu numai acolo. Totuși erorile sînt posibile. Probabil, extrem de rar, se vor întîlni doi indivizi cu aceleași structuri genetice — șansa depinde și de gradul de consangvinitate al populației căreia îi aparțin cei doi indivizi. De aceea, sub presiunea comitetelor de bioetică factorii de decizie din S.U.A. și Franța au fost obligați să adopte o serie de măsuri restrictive. Pentru a se evita orice abuz, determinarea va fi efectuată numai în urma unei hotărîri judiciare. Apoi cercetarea va avea loc doar în laboratoare de maximă competență, recunoscute ca atare. În nici un fel de împrejurări nu se va determina paternitatea fără acordul justiției. Mă întreb ce se va întîmpla dacă toți tații ar vrea să știe dacă sînt sau nu tați genetici. Toți bioeticienii se tem însă că paralel cu studiul secvențelor specifice se vor identifica și alte gene, importante pentru casele de asigurări, pentru industrie. Consecințele abia se întrezăresc. Discriminarea genetică devine o neliniștitoare realitate. Iar noi ne întrebăm dacă nu cumva, mîine, amprentele genice nu vor fi o componentă obligatorie a dosarului nostru biologic. Pentru ce ? Pentru că fiecare dintre noi este un potențial delincvent ? Aberant ! Dar dacă se va demonstra că amprentele génice nu sînt neutre selectiv, cu alte cuvinte dacă nu cumva anumite constelații sînt asociate cu particularități fizice sau psihice avantajoase sau dezavantajoase, nu vor deveni un criteriu de selecție socială ? Deocamdată este o simplă ipoteză, improbabilă... Dar dacă totuși ?... Reapar coșmarurile... rasele pure... și teoria superiorității rasei nordice... inferioritatea populațiilor de culoare... inegalitatea noastră funciară... Din nou o lume de coșmar...

C. MAXIMILIAN

UN GENETICIAN PRIVEȘTE LUMEA

Motoare nucleare pentru zboruri interplanetare

Punerea la punct a unui motor nuclear se menține în actualitate. Programele spațiale ale SUA și Rusia au în vedere trimiterea primilor pămînteni, la începutul secolului XXI, pe „planeta roșie"! Oamenii de știință americani lucrează în secret de cîțiva ani la o rachetă cu propulsie nucleară. Proiectul american denumit „Timberwind" se află în studiu de patru ani și el a înghițit fonduri însumînd peste 130 milioane de dolari. Tehnologia avută în vedere ar consta în injectarea hidrogenului într-un reactor nuclear care are menirea de a încălzi acest gaz utilizat pentru propulsarea la temperaturi extrem de ridicate, după care acesta este ejectat într-o duză pentru a produce puterea de propulsare. Cu cît gazele sînt mai calde, cu atît puterea de propulsie este mai mare.

Motorul nuclear care se află în curs de realizare este de talia unei rachete clasice, înaltă de circa 4 m, dar care poate dezvolta o putere de propulsie de 10 ori mai mare. Primele teste ale acestui motor ar putea avea loc peste doi ani. Există contacte strînse între oamenii de știință americani și ruși în scopul punerii la punct a unei rachete cu propulsie nucleară. Savanți ruși au ajuns la stadiul determinării parametrilor de construcție a matoarelor-rachete nucleare necesare desfășurării cu succes a unei misiuni pe Marte. Ei au furnizat savanților americani rezultatele cercetărilor lor, precum și ale celor efectuate asupra versiunii de motor-rachetă nucleară „Topaz 2". În cazul în care racheta cu propulsie nucleară se va realiza, atunci omenirea va face un uriaș pas tehnologic, similar cu progresele realizate atunci cînd „omul a trecut de la cal la automobil", apreciază în mod ludic savantul republican de New Mexico, Pete Donenici, la un simpozion de profil găzduit de orașul Albuquerke (statul New Mexico), la care au luat parte și oameni de știință ruși.

Motocicleta... solară

În localitatea Basel (Elveția), a avut loc cel de-al treilea Salon de vehicule acționate pe baza energiei solare. Pînă nu de mult, această preocupare constituia o simplă curiozitate, dar în prezent au apărut numeroase prototipuri de vehicule acționate de energia furnizată de astrul

zilei. Atenția vizitatorilor s-a îndreptat în mod special spre o motocicletă creată de Reiner Hondorf, recomandată exclusiv pentru circulația în orașe. Construită de uzina germană „Simson", această mică motocicletă permite o mare autonomie de deplasare. Modelul a fost foarte solicitat și datorită faptului că nu este poluant.

Economisirea energiei electrice

Autoritățile mexicane sînt interesate de finanțarea activității științifice în domeniul superconductorilor, activitate care se va răsfrînge în mod pozitiv în domeniul economisirii energiei electrice. Supraconductorii au două calități importante, susține Jose Yacaman, directorul Institutului de fizică al Universității naționale autonome din Mexic ; înmagazinează energie și au prioritățile magnetice. Datorită acestor proprietăți este posibil a se realiza linii de curent electric „eficiente" între uzinele producătoare și centrale de distribuție, reducîndu-se substanțial pierderile de energie, care, la ora actuală, ajung la 30 la sută.

Metoda ozonizării

Oamenii de știință din Tomsk au reușit să stabilească legile după care se modifică proprietățile de suprafață ale țițeiurilor amestecate, în funcție de diversele sale componente. Țițeiul din zăcămintele aflate în Siberia răsăriteană se prezintă ca un amestec de diverse varietăți ale acestui combustibil. Tot la Institutul de petrochimie al centrului științific din Tomsk s-au obținut prin metoda ozonizării directe originale lichide lubrefiante și de răcire din uleiuri de bază și uleiuri utilizate industrial. Acestea și-au dovedit utilitatea lor, perioada de funcționare a instrumentelor de așchiere de pildă, a crescut de 3—4 ori.

incursiune în paranormal

O experiență excepțională: de la viziuni, la extracorporalizare!

Profesoara O.D. din Piatra Neamț (o intelectuală tînără, cu o cultură evident bine construită, dedicată profesional unui domeniu care reclamă mai puțină fantezie și exclusiv o cunoaștere exactă) a trăit momente deosebit de concludente, de relevare a capacităților paranormale, cu rezultate pe care le consider nu doar ferite de orice îndoială, dar și foarte limpezi în desfășurarea lor. Îi fac cunoscute experiențele cu convingerea că ne aflăm în fața unui „subiect" cu predispoziții clare în sensul celor ce fac obiectul acestei rubrici și, după cît am înțeles, în fața unei potențiale vindecătoare bioenergoterapeute ce-și va manifesta calitățile în viitor prin inițierea în acest sens. Fac publică o suită de experiențe și revelații ale profesoarei din Piatra Neamț ascultîndu-i dezamăgirea transmisă prin dorința că „prea des n-am cui spune despre ceea ce mi se întîmplă" și, „pentru că eu cred, deoarece toate evenimentele paranormale le-am trăit" în mod real.

O anume înclinație spre paranormal exista în cazul despre care cititorii află acum, aceasta manifestîndu-se inițial prin unele vise ciudate sau premonitorii. Dar după cîteva ședințe de inițiere în **dianetică** — o știință a mentalului, orientală, care se ocupă de echilibrele și dezechilibrele energetice, dar și o tehnică de redare a sănătății prin intervenția în biocîmpul energetic —, manifestările au început să capete un contur ferm. Experiența reușită se pare că a avut loc într-o ședință cu un practician în dianetică, într-o sală cu numeroși participanți. De aceea și consider că relatarea care urmează este importantă :

„Vreo 20 de minute n-am simțit altceva decît furnicături în palme. Singurele zgomote care se auzeau în sală erau vocea profesoarei, o muzică discretă, liniștitoare și sunetul unui microfon. Încet-încet am simțit căldură în palme, apoi fierbințeală. Zumzetul microfonului s-a amplificat în mintea mea pînă a luat proporțiile unui motor de avion. Vocea și muzica se estompaseră, iar în mîna dreaptă aveam senzația că țin o manetă. Eram perfect conștientă de ceea ce mi se întîmpla, știam unde mă aflu, dar m-am lăsat în voia acestui „vis" în stare de veghe. Începuseră să mi se perinde prin fața ochilor închiși imagini ca într-un film. Vedeam un pilot într-un avion, ca și cum eu aș fi fost în spatele lui, privind din stînga. Avionul zbura deasupra mării. Am vrut să alung această viziune și am deschis ochii. Palmele îmi deveniseră foarte roșii. Am închis din nou ochii și imaginea a revenit. Dar acum bordul avionului era smuls din locul lui și înfipt în abdomenul pilotului. Mi-a venit în minte cuvîntul „Messerschmitt". Avionul a început să rotească deasupra mării, căzînd într-o regiune între Sicilia și golful Gabès din nordul Africii. Vedeam porțiunile de uscat ca pe o hartă în relief. Instantaneu mi-au venit în minte următoarele : „Și n-am terminat Citadela...". Și am deschis ochii, de data asta surescitată de imaginile percepute.

Poate că unora o să li se pară absurd, dar eu cred că am vizualizat momentul morții scriitorului francez Antoine de Saint-Exupery, aviator în al doilea război mondial. Știu că a murit în condiții misterioase și că nici pînă azi n-au fost găsite avionul și cadavrul marelui scriitor dispărut în vara anului 1944".

Am reținut pentru început acest experiment excepțional care poate constitui obiect de cercetare pentru cei ce continuă să investigheze condițiile și adevărul dispariției scriitorului francez. Dar profesoara din Piatra Neamț își conștientizase la o vîrstă fragedă predispozițiile paranormale, tăinuindu-le cu anii tocmai din cauza suspiciunii și etichetărilor pe care le-ar fi îndurat dacă și le exprima față de cei din jur. Iată un exemplu concludent :

„Îmi amintesc de un episod petrecut pe cînd aveam 12—13 ani, la ora de educație fizică. Atunci nu mi-am pus prea multe întrebări cu privire la întîmplare. Eram pe terenul de sport, așteptîndu-mi rîndul pentru o probă de viteză. Băieții jucau fotbal în imediata apropiere. La un moment dat o minge m-a lovit foarte puternic sub tîmpla stîngă. Am rămas nemișcată cîteva secunde, timp în care durerea a dispărut brusc și m-am simțit trasă în sus, într-un spațiu întunecat, ca o ceață neagră ; depășindu-l destul de repede am văzut niște nori sferici, luminoși, de culoare alb-gălbui. Am revenit în ceața neagră care s-a risipit dezvăluindu-mi terenul de sport pe care mă aflam de fapt. Atunci am pus totul pe seama amețelii, dar acum știu că a fost o primă tentativă de extracorporalizare. Dovada am căpătat-o mai tîrziu. Anul acesta, la începutul lui martie, într-o dimineață m-am trezit foarte odihnită dar cu o stranie senzație de amorțeală. Amorțeala s-a accentuat și am auzit un zbîrnîit continuu. Am făcut un efort ca să-mi revin, constatînd că în cameră era liniște și nu se auzea decît ciripitul păsărilor de afară. După cîteva clipe starea de amorțeală ca și zgomotul au revenit. Mi s-a părut că deschid ochii, dar imaginea tavanului era mult mai aproape decît normal. Am întors capul într-o parte, crezînd că visez și că astfel mă voi trezi. În acel moment mi-am dat seama că eu eram la vreo 50 cm deasupra corpului meu fizic, exact în aceeași poziție perfect întinsă. Această dublură a mea era ca o ceață foarte fină, cu o pulbere strălucitoare în ea. Atunci am înțeles ce înseamnă dedublarea : în același timp gîndeam și cu creierul meu mental și cu cel „sferic" (nu e termenul cel mai potrivit, dar e greu de exprimat în cuvinte ce simțeam atunci). Eram conștientă de faptul că mă aflam în „dublu exemplar", dar numai cu ochii corpului de ceață vedeam așa, cu cei fizici nu vedeam decît camera și obiectele din ea. Apoi mi s-a făcut frică și s-a întunecat totul în jur. Zbîrnîitul a încetat brusc și întunericul s-a risipit, totul revenind la normal...".

Iar noi vom reveni în episodul următor la acest experiment excepțional.

ION TUGUI

MIRACULOASELE VINDECĂRI ENERGETICE

Am transferat dialogul cu dl. SILVIU GEORGESCU sub genericul acestei rubrici (pînă acum el a apărut la **Incursiune în paranormal**) deoarece ne-am propus, precum am declarat-o nu o dată, să facem cunoscute mecanismele și certitudinile privind vindecările energetice.

— Putem participa la o scenă de vindecare surprinzîndu-i detaliile, altfel spus, relația concretă dintre vindecător și pacient ?

— Evident. Pacientul se află în fața vindecătorului, așezat pe scaun sau întins pe pat. După o discuție sumară începe lucrul propriu-zis, masajul energetic, făcut cu gesturi largi, ale mîinilor, cu schimbări repetate de distanță. Privind energetic, putem vedea cum un puternic val de energie pornește din zona energiei superioare, lovind și măturînd nu numai zona afectată, ci întregul sistem energetic al bolnavului. Normal, ar trebui să apară în momentul contactului o puternică perturbație energetică, putîndu-se vedea cum zonele afectate, pline de vîrtejuri ce produc scăderi de vibrație energetice, cuprind tot mai mult întregul corp. Și totuși nu se întîmplă așa. Ca prin minune la suprafața zonelor energetice, dar mai ales în locul de contact cu fluxul emis de vindecător se conturează și apare din ce în ce mai puternic un ecran energetic, care devine impermeabil, ca o pelerină de ploaie, oprind total pătrunderea energiei străine. Aproape că putem vedea cum se ondulează sub presiunea fluxului, sistemul energetic rămînînd totuși neatins. Dar fenomenul devine și mai interesant. Fluxul energetic propagat lovindu-se de ecranul de protecție, se întoarce și acționează chiar asupra vindecătorului, producîndu-i perturbațiile pe care le-ar fi suferit pacientul. Un vindecător care nu are voie să lucreze, va simți după fiecare ședință o puternică senzație apăsătoare, dar care în mod sigur nu va fi luată în seamă, gîndind că e vorba doar de o simplă oboseală. Lucrînd în continuare fără să încerce să-și înțeleagă propriile senzații, perturbațiile acumulate duc repede la îmbolnăviri fizice. Primele locuri afectate sînt capul și spatele. Continuînd să nu înțeleagă ce se întîmplă cu ei numai pentru bucuria adusă de cîștig, vindecătorii din această categorie ne arată cît de redusă este știința lor, declarînd că-i salvează pe alții în timp ce ei se sinucid !

— Rostul acestei discuții sper că mai rămîne acela de a confirma științific miracolele vindecărilor energetice, ci nu de a-i dezamăgi pe cei ce recurg, uneori disperați, la bioenergoterapeuți. A apărut un fenomen nou în cele relatate mai sus: acela de „închistare", de protecție a cîmpului bioenergetic al pacientului pînă la a deveni impenetrabil. În acest caz nu mai poate fi vorba de nici o vindecare, dar este necesar totuși să cunoaștem fenomenul la scara timpului...

— Acest fenomen protector a apărut după anul 1986, moment de răscruce al mediului energetic, cînd după aproape 2 000 de ani viața energetică a redevenit normală. Fenomenul de protecție energetică ridică imediat o mulțime de semne de întrebare. Este acest fenomen bazat pe legile Universului energetic multidimensional, sau este o mînă Divină care ne protejează de ceea ce nu înțelegem încă?

ION TUGUI

(Va urma)

Întîlnire cu spiritele independente

ROMA — SAO PAOLO, VIA NECUNOSCUTUL

Fenomenele aflate la frontiera a ceea ce ne-am obișnuit să numim „normal" sînt cel mai adesea extrem de dificil de apreciat și explicat. Ele au început însă de cîtăva vreme să preocupe în mod mai serios cercetătorii, care, în primul rînd, încearcă să se apropie de ele cu metodele obișnuite ale investigației științifice care, pînă acum, au dat totuși suficiente rezultate remarcabile. Începînd cu acest episod vă veți întîlni cu cîteva întîmplări spectaculoase legate de, probabil, cel mai dificil de sesizat dintre aceste fenomene: REÎNCARNAREA. Veți avea prilejul chiar să aflați unele din modalitățile de abordare științifică. Dar, deocamdată, începem cu extraordinara povestire a micuței Silvia...

...Silvia s-a născut într-un spital din Sao Paulo la 20 martie 1963. Era primul copil al unei familii braziliene, care, doar pe linia mamei cunoștea un bunic italian. Prima care o „întîmpină" pe Silvia este bunica ei, care îi spune — fără să știe de ce în italiană — „amore mio". Lucrurile cu adevărat curioase încep însă cînd Silvia are doi ani și se naște prima ei surioară. Spre stupoarea generală vorbește despre ea ca „mia sorella", iar mamei începe să-i spună, tot în italiană, „mamina". Vocabularul ei este de fapt surprinzător de bogat, așa că bunica adună toate cuvintele într-un jurnal special pe care i-l oferă cadou de ziua ei. Căci bunicii, care împreună cu toate familia făcea parte dintr-un cerc spiritist, nimic nu i se pare anormal. Dar și pentru ea trebuie să fi fost o surpriză cînd într-o zi, la plimbare Silvia a început să povestească :

«Vrei să-ți spun despre prietena mea ? Erau doi băieți răi care au vrut să-i ia banii și ea i-a lovit...

— O iubeai, nu-i așa, și ți-e dor de ea — a spus bunica, și a văzut cum curgeau lacrimile pe obrajii fetiței. Au urmat și alte informații despre o altă viață pe care o dusese Silvia, la Roma.

Și-a adus aminte și cum o chema pe prietenă — Affonsa Dinari, al cărei soț, Gennaro, avea grijă de copii... Locuiau, se pare, toți pe colina Capitoliului... Silvia și-a mai amintit ce se întîmplase și cu ceilalți.

Tita, de exemplu, s-a rănit la picior și a fost tratată de un doctor pe care ea îl numea „Statele Unite". Apoi Tita s-a închis într-o gaură plină cu pămînt și alții au așezat și mai mult pămînt deasupra și nu s-a mai întors. Cecilia — era rea și fugea mereu și Silvia trebuia să aibă grijă de ea. Apoi o altă fetiță, în altă zi, „s-a dus să doarmă" într-un leagăn de lemn și nu s-a mai trezit.

Și au mai fost și bombele. Într-o zi, cînd Silvia de-abia împlinise trei ani, se juca în grădină cînd pe deasupra a trecut un avion. S-a speriat groaznic. De altfel nu era prima oară. A fugit în casă și a rugat-o pe mama ei să închidă ușa și „să-l gonească de-acolo". Bunica i-a spus atunci că era un avion cuminte, care-i plimba pe oameni și nu era ca... acelea pe care le vedea ea pe Capitoliu.

— Asta așa este, a răspuns Silvia, acolo avioanele aruncau bombe, uite așa de mari... și erau bucăți de fier peste tot, care îi răneau pe oameni. Și odată i-a descris o bombă care arăta ca un creion... și bombele aruncate de aliați asupra Romei erau ca niște stilouri...

Apoi în 1967, s-a întîmplat să vadă un nou calendar. L-a răsfoit, și dintr-o dată a exclamat: „Asta este Capitoliul ! Aici e casa în care locuiam noi și aici e școala și uite și pietrele pe care mă cățăram...

Singura explicație sub imagine era „Roma, Italia", dar scena arăta într-adevăr Templul lui Jupiter, cîteva clădiri în spate și cîteva coloane în prim-plan. Cuvîntul Capitoliu nu apărea nicăieri și Silvia a fost singura care să recunoască scena.

— Nu vreau să mă întorc pe Capitoliu — a spus ea mai tîrziu. Acum m-am născut aici și vreau să rămîn cu mama pe care o am...

Dar amintirea cea mai tulburătoare a fost înregistrată de Duminica Paștelui a anului 1966, cînd Silvia avea trei ani și o lună. În bucătărie se afla bunicul, care pregătea prînzul. A trecut un avion și ca de obicei i s-a făcut frică...

„Știi bunico, atunci cînd eram pe Capitoliu, a venit spre noi în fugă un băiat, ținînd în mînă o bombă și aceasta a explodat..." După aceea avea să descrie bomba ca avînd forma unui stilou.

„Am simțit ceva de nedescris în mine — a povestit mai tîrziu bunica — dar am întrebat-o ce s-a întîmplat după aceea.

„Bomba a explodat, a continuat Silvia, și l-a rănit pe vărul meu, pe Affonsa Dinari, pe ea foarte rău, la cap, și a curs mult sînge..." Și Silvia și-a dus mîinile la cap ca să arate cît sînge curgea.

— Și tie ce ți s-a întîmplat, iubito, o întrebat-o bunica.

— M-am dus într-un colț. Și și-a dus mîinile la piept într-un gest de teamă care încă mai dăinuie... Apoi a venit prietena mea și am început să urcăm, să urcăm...

— Încotro ? Pe scările Capitoliului ?

— Nu bunico, acolo sus...

Era prea mult pentru sărmana bunică. N-a mai putut spune nimic. A luat-o în brațe și a întrebat-o cu lacrimi în ochi: „Și pe urmă ?"

— Nu știu — a răspuns simplu Silvia — pe urmă am venit aici».

MIHAELA DOROBANȚU

Dinozaurii secolului 20

Examinînd cu atenție aceste două animale ai impresia că vezi o pereche de mini-dinozauri. Înfățișarea lor este izbitor de asemănătoare cu animalele care au aparținut preistoriei. De fapt, fotografia reprezintă doi cameleoni, care trăiesc în deșertul Yemenului. Asemănarea lor cu dinozaurii este deosebită, singura diferență notabilă (în afara dimensiunilor lor miniaturizate) constă în faptul că femela este mult mai mică decît masculul. Această pereche care trăiește în parcul zoologic din Germania, deși are o înfățișare mai puțin plăcută, se bucură totuși de interesul vizitatorilor curioși să le admire formele „arhaice" și capacitatea de mimetizare.

starea de VECHE

BĂTRÎNI, LA 45 DE ANI?

Îmbătrînim, fiecare dintre noi, de la sine înțeles, într-un mod (și un ritm) diferit. Unii — absolut prematur, **îmbătrîniți de nesiguranță și spaime, de supra(sub)solicitări, de însingurări disperante, în afară și în sine.** Alții — tot prematur, și parcă tot mai mulți, **printr-un proces de îmbătrînire biologică agresivă,** grăbită imprudent, a propriului sistem circulator, arterial („avem vîrsta arterelor noastre", nu se exagerează), **printr-o epuizare a dorinței de a fi** (un fel de abandon volitiv), **prin prăbușiri psihice** (chiar și din nă-iubire), ori prin acele succesiuni de renunțări și insatisfacții care ne scot din luptă mult înaintea gongului final. Nu cel al unei anumite partide, al ultimei reprize, ci gongul cel de pe urmă al oricărui sfîrșit de carieră și viață. După cum, există și un procent important de superînzestrați biologic, de înțelepți și destoinici în stare să-și rînduiască viața, și de favorizați de întîmplare, ori de nenorocul celorlalți, care rezistă mult și îmbătrînesc frumos. **Din ce categorie vom ști să facem parte ?**

De la o anume vîrstă, capacitatea de reacție la «stimuli exteriori» — scade văzînd cu ochii. De la o anume vîrstă, deprinderile noastre anterioare devin, prin ele însele, un mod de împotrivire la orice schimbare (înnoire) de ritm și orizont. Nu-i numai inerție aici, și nu-i neapărat un refuz conștient. **Este o neputință obiectivă,** născută, inevitabil poate, dintr-o altă mentalitate. **Din alt mod de existență.** În cel mai bun caz, conștienți fiind de necesitatea unor noi adecvări socio-culturale și economice, ne adaptăm întrucîtva, dar... mai încet și mai greu ; ori — deloc. Exigențele inevitabile ale unei profesionalizări de alt tip — exemplu la îndemîna oricui — descoperă în noi veritabile «bariere» psihologice. (Iar să învăț ? Cît timp să mai învăț ?) Ca să nu mai vorbim și de «bariera» exterioară a calculului de eficiență : **care ar fi beneficiul (randamentul) unei investiri** (unor costuri suplimentare, **din unghiul societății**) **într-un om care nu mai e foarte tînăr ?**

De ce să ne mai mire acestea fiind datele problemei, îngrijorarea lui Patrick Fauconnier (înscrisă și în titlul eseului său) : **„J'ai plus de 45 ans.** (Am peste 45 de ani). **Est-ce grave ?** (E grav?)".

Dacă răspundem — nu, (adică, nu e grav), poate deveni foarte grav....

■

Un confrate, ziarist, dar și bun scriitor, Igor Șerbu, emigrat pe la începutul anilor '60 — ne dezvăluie azi, după vreo trei decenii — că **«primul simptom de bătrînețe» l-ar fi încercat chiar atunci, la 32 de ani :** „...La orice curs am vrut să mă înscriu — de electronică, de agenți secreți, de dans clasic sau coafură de dame — mi s-a spus de fiecare dată : «Ne pare rău, dar nu primim decît tineri pînă la 25 de ani». Desigur, nu lipsesc din această dezvăluire elementele de «cronică» transfigurată, în care înaintarea în vîrstă este însoțită ceremonios, ca un ritual al oricărei îmbătriniri, de un nivel de colesterol crescut mult peste normă, pe la vreo 35 de ani, de un mare adaos ponderal, pe la vreo 38, de dioptriile, multe, ale anilor imediat următori și de binevenita recomandare a familiei față cu aceste simptomuri, de a-ți controla în fiecare lună suma ce ți s-a adunat între timp la Fondul de pensii : «căci încă puțin și ieși la pensie și să nu te pomenești cu o surpriză neplăcută». Cum să nu te gîndești, de îndată ce ai trecut de 40 de ani, la ceea ce ai mai avea de făcut ...(haz de necaz) în puținii ani care ți-au mai rămas de trăit ?

■

„Din ziua în care am împlinit 40 de ani — mai scrie Igor Șerbu în instructivul său **«Complex de bătrînețe»** — mă feresc de orice exces. Nu mă duc la nici un prieten care locuiește într-un bloc cu trei etaje, fără lift. Sărut numai pe frunte, sau cel mult numai pe obraz, fiindcă am citit într-o revistă că un sărut senzual provoacă palpitații care ne pot fi fatale (...) Biologicul din mine dă și el semne de veștejire, ca să nu mai spun ce-mi face fiziologicul (...). Începînd de la 45 de ani n-am mai avut nici o pretenție de la viață nici o ambiție, nici o aspirație și chiar m-am mirat că un anume domn de peste 60 de ani (I.S. indicase în cronica sa un nume de certă notorietate politică) mai vrea să fie prim-ministru. Eu mă rog lui Dumnezeu să pot pune un ban de-o parte pentru operația de prostată din anii viitori". Și, pendulînd între umor și tristețe : **„Mai am 20 de ani pînă la pensie — ce oare mai pot face în această scurtă perioadă de timp ?** Ar trebui poate să încep să învăț ceva — poker sau remmy cu pietre sau bingo... Dar la etatea asta, cui îi e capul la învățătură ?"

■

Patrick Fauconnier spre deosebire de confratele său, Igor Șerbu, nu îndrăznește să glumească pe această delicată temă a sindromului de îmbătrînire super-anticipată. **„La 40 de ani,** scrie P.F., **conștiința unor anume mutații** (profesionale, dar, mai ales, sufletești) **se impune într-un mod obiectiv".** Optimiștii încearcă sentimentul că se află în fața unui alt tărîm și a altor teritorii vitale care se cer cucerite. Continuă să lupte. Pe viață și pe moarte. Pentru pesimiști începe, însă, **dificilul moment al primelor ciocniri de ariergardă,** de înfruntare a celor ce vin necontenit din urmă și vor să-i înlocuiască. Luptă și ei. Dar parcă fără convingere.

Jean-Paul Vermes, preocupat nemijlocit, prin profesie, de plasarea corespunzătoare în servicii a cadrelor cu experiență (a se citi : de vîrstă mijlocie) nu acceptă ideea declinului care ar începe la 45 de ani. **O carieră, în optica sa, nu-i un masiv muntos cu două pante distincte : una ascensională și alta, coborîtoare,** chiar dacă salariile involuează, de regulă, odată cu înaintarea în vîrstă. Pentru adevărații specialiști, scrie J.P. Vermes, pentru cei care fac efortul aducerii la zi a cunoștințelor profesionale, dispuși fiind să se adapteze schimbării, viața continuă și după 45. **Semnele unei «morți» timpurii pot apare, dealtfel — prin inadecvare socială — chiar și la 35 de ani, după cum nu sînt puține și nu sînt anormale nici exploziile de vitalitate între 60 și 70 de** ani. Nu-i vorba de-un miracol. Totul se reduce la știința și la arta de a te plasa în acea sferă de solicitări în care experiența e mai importantă decît orice altă calitate profesională.

■

Dacă ați trecut cumva de 40 de ani și sînteți îngrijorat (ca și noi) de agresiunile, cîte sînt ale vîrstei, vă informăm că în unele țări (Patrick Fauconnier ne descrie situația din Franța), există institutii specializate, veritabile școli superioare pentru reorientarea și relansarea creativă. Pe orbitele șansei, pe «căi cei mari ai succesului», a specialiștilor între 40 și 50 de ani care vor să continuie lupta. Lupta cu uzura, lupta cu „deja știutul", lupta cu inerția. E.S.C.P., această școală superioară de care amintește Patrick Fauconnier în „Le Nouvel Observateur" și-a definit un **program formativ de resuscitare (reînarmare) psiho-creativă a cursanților** (programul se și intitulează «Réarmer»), un program intensiv, de cîte 4 zile săptămînal, cu teste, analize psihologice, grafice evolutive, totul pe spațiul cîtorva luni, la un cost de 12 000 franci (cam 2 000 de dolari), ceea ce e mult, dar este suportabil. În Franța. Procentul de relansare în forță și de reușită în viață, după absolvirea cursului, urcă spre 85 la sută. La capătul acestui program de reconversiune psiho-volitivă și psiho-profesională unii își descoperă o nouă vocație și demarează într-o nouă carieră. Alții sînt promovați (selecționați) spre consilii de direcție sau inițiază afaceri pe cont propriu. Majoritatea, însă, cu înzestrări multi-manageriale sînt angajați pe post de consultanți. Pe scurt, nu numai o recalificare profesională, practicată curent, la scara a zeci de mii de profesioniști, ci o reconversiune de esență pentru cei care aspiră, după 45 de ani, spre un ciclu absolut nou de activitate socio-profesională. Să fie un început ? Să fie într-adevăr o soluție ? Cît ar costa la noi o astfel de reconversiune și ce șanse ar avea în condițiile unui șomaj care-și anunță triplarea ca cifră în următorii ani ? Nu, nu vom fi pesimiști. Ne vom întreba doar dacă recenta conferință de la Rio de Janeiro n-a pierdut cumva din vedere specia cea mai evoluată a planetei și specia, totodată **cea mai periclitată de propria accelerare a performanțelor sale.** O specie sapiens care, absolut incredibil, pare să-și anuleze propriul instinct de conservare, de îndată ce indivizii acestei specii, gînditoare, dar încă nu și înțeleaptă, se apropie de jumătatea vieții...

DOREL DORIAN

Beția de dreptate

Dacă în fața clădirii Parlamentului din orice țară a lumii s-ar afla bustul lui Platon, am face imediat legătura cu cele trei virtuți ale Cetății, topite într-una singură : **dreptatea.** Numindu-le și categorii ale firii, urmașul lui Socrate străpungea rațiunea omenirii cu faimosul său trident : cumpătarea, viteiia și înțelepciunea. Nu poate exista dreptate, spunea el preopinenților săi, dacă vreuna din cele trei virtuți nu funcționează în esența ei ca un principiu nealterabil. Clădirea Parlamentelor respective este un simbol al Cetății „perfecte" și conexiunea cu Republica platoniană este următoarea : Cetatea este la fel ca sufletul omului și virtuțile acestuia se confundă cu virtuțile societății orînduite de el și legile lui. Obsesia dreptății anticilor (să nu uităm că dreptul roman rezistă peste milenii și este obiect de studiu și pentru contemporani) se propagă permanent, în toate tipurile de societate... Și totuși, uneori iustitia se transformă în călău pentru nevinovați. Este momentul de slăbiciune al omului care judecă pe alt om, clipa nefastă cînd una din cele trei cariatide ale dreptății s-a clătinat.

Capul cetățeanului francez Christian Ranucci a căzut despărțit prin lama ghilotinei de trup. Era anul 1976, an în care în Franța urma să se abolească pedeapsa cu moartea. Cum a fost posibilă surmarea unei vieți, dovedită ulterior ca inocentă ? Două persoane în vîrstă, doamna și domnul Aubert, l-ar fi identificat pe Ranucci cu bărbatul care a răpit-o și ulterior a asasinat-o pe micuța Marie-Dolores Rambla, de opt ani. De fapt, mărturia și identificarea prin confruntare a celor doi martori poate fi considerată ca provenind de la un sin-

gur martor. Ciudățenia acestui tragic caz este că dintr-un set de suspecți, cei doi n-au identificat cu certitudine autorul, dar cînd le-a fost prezentată separat fotografia lui Ranucci, ei s-au declarat convinși că el este răpitorul (și ulterior criminalul). Anchetatorii n-au pus sub semnul întrebării nici diferența dintre mașina cu care a fost răpită fetița și cea a lui Ranucci, dar acesta e un element secundar. Nevinovăția condamnatului a fost confirmată cîtiva ani mai tîrziu. Dar ce se mai putea face ? Fusese o încălcare a principiului din dreptul roman enunțat astfel : testis unu testis nullus (o singură mărturie e o mărturie nulă).

Desigur că nu ne-am propus aici să sancționăm cititorul cu speculații despre acest substantiv fără plural, dreptate. Nu vrem decît să asezonăm ideea de dreptate cu evenimente ce o pot pigmenta în fel și chip. Iar pentru a mai descreți frunțile celui ce parcurge aceste rînduri, vom relata cazul ieșit din comun a doi septuagenari care au încercat singuri să ajungă la adevărul absolut prin ceea ce am putea numi nobletea duelului.

Cauza împricinaților se pierdea cu peste jumătate de secol în urmă. Sîntem la Creveland statul Ohio, S.U.A. O domnită pătimașă de a-și face dreptate singuri i-a îndemnat pe cei doi bărbați să se dueleze din timp în timp, atunci cînd își aduceau aminte că unul l-a nedreptățit pe celălalt într-o împrejurare pierdută în hățișurile tinereții (autoritățile au bănuit că e vorba de o femeie adorată de ambii, căci cherchez la femme e o floare perenă ce rodește pretutindeni). Ajunseseră, la începutul anului 1989, la vîrstele de 76 și respectiv 77 de ani. Au decis prin martori ca arma să fie revolverul, iar distanța dintre ei de... 1,5 metri. Au stat față în față doi bătrînei, unul aproape orb, cu lupe în loc de lentile, iar altul sprijinindu-se în baston. Nici unul n-a nimerit ținta, iar „dreptatea" a rămas pentru ei un zvon neconfirmat.

PAUL IOAN

(Va urma)

● **EUROPA ȘI REȚEAUA FEROVIARĂ.** Viitoarea rețea feroviară de mare viteză care va prinde viață în secolul următor și va cuprinde aproape întregul nostru continent a fost prezentată pe un panou instalat în sala de conferințe a Palatului congreselor din Bruxelles, cu prilejul lui „Eurailspeed '92". Uniunea internațională a Căilor Ferate anticipează că în secolul XXI trenuri de mare viteză (250–500 km/h) vor circula cu regularitate nu numai către Madrid, Lisabona, Londra, Napoli, Copenhaga, Stockholm și Oslo, ci și către Balcani — pînă la București, Atena, Istanbul și Ankara. Cu trenuri de mare viteză se va putea ajunge și la Sankt Petersburg, via Helsinki.

● **PROIECTE DE URBANIZARE.** Ele urmează a prinde viață în Berlin, principala metropolă a Germaniei. Planurile prevăd construcția pînă în anul 2010 a 400 000 de locuințe, care vor fi legate printr-o rețea eficientă de transport cu centrul orașului ; noile locuințe vor fi amenajate, în marea lor majoritate, la periferie, mai ales în zona estică. Pînă la viitoarele alegeri, din 1995, se preconizează realizarea a cel puțin 80 000 locuințe confortabile. În cursul anului precedent au fost cercetate 1300 de zone pentru ridicarea caselor de locuit. Dintre acestea au fost alese doar 30.

■ **ANTICIPĂRI.** Conturarea profilului identității est-germane are ca urmare, în sensul vaselor comunicante, o conturare a orizontului vest-german. Unitatea germană a determinat concomitent două impulsionări de modernizare, chiar dacă sînt de intensități diferite, precum și despărțirea a două orizonturi diferite de experiență socială. Unitatea de stat va fi urmată de cea socială în clipa în care noile landuri, cinci la număr, vor desăvîrși modernizarea și va avea loc, concomitent, organizarea celor două societăți. Sub impactul șocului modernizării, identitatea est-germană va fi mai pregnantă ca

deauna rezultate neașteptate. La sfîrșitul anilor '70 un referendum a împiedicat construirea centralei nucleare la Zirnodorf, iar anul trecut austriecii au respins organizarea în 1995, la Viena, a Expoziției internaționale. O piedică în calea aderării la CEE ar putea-o reprezenta problema tranzitului prin Alpi din cauza presiunii crescînde a populației, Austria nu este dispusă să accepte liberalizarea traficului greu pe șoselele ei de tranzit.

magazin

Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRINEANU

CEASUL MARILOR RECONCILIERI

Ceasul marii reconcilieri dintre părinți și copii a sunat. Nu numai că nu se mai opun sistematic unii altora, dar chiar se adoră. Concluziile rezultate din cercetările sociopsihologilor se oprese și asupra uneia din dovezile acestei reconcilieri : copiii preferă să rămînă în familie alături de părinți cît mai mult timp.

Prin anii '60 visul unui adolescent era adesea să părăsească familia pentru „a-și trăi viața". Lucrurile s-au schimbat : 45 la sută dintre fetițe și 60 la sută dintre băieți, la 22 de ani locuiesc încă cu părinții. Acest atașament față de casa părinților se întîlnește în special la studenți.

Adolescenții, mai exact 77 la sută dintre cei de vîrste cuprinse între 13 și 17 ani sînt foarte satisfăcuți de relațiile lor cu părinții. În același timp, noțiunea de familie cuprinde personaje noi : tați vitregi, frați pe jumătate, surori prin alianță. În Franța, astăzi un copil din patru se naște în afara căsătoriei, iar la 10 ani unul din 10 are părinții despărțiți.

Pe măsură ce cresc, obiectivul numărul 1 al părinților în privința copiilor devine succesul profesional. Atenție însă ne previn pedagogii : o ambiție obsesivă poate tulbura grav dezvoltarea copilului. Încă o constatare interesantă rezultată din testele cercetătorilor : adolescenții, în general, rămîn pudici. 56 la sută dintre tinerii între 15 și 19 ani nu vorbesc cu părinții despre iubire și 57 la sută nu doresc să cunoască detalii despre eșecurile sentimentale ale părinților...

AMBIANȚĂ ROMANTICĂ

Cu același mobilier de bază, o somieră, un „cap de pat", două noptiere și două veioze se pot crea decoruri foarte diferite. Iată cîteva sugestii.

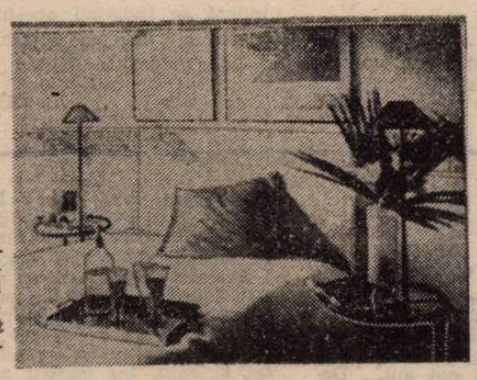

■ Aici predominante sînt culorile oceanice. Nuanțele tapetului se regăsesc și în mătasea pernei de pe pat dar și în nuanțele vasului cu flori.

■ Atuul acestui „pat de mijloc" îl reprezintă tăblia de lemn armonizată cu noptierele, încadrate de o baghetă curbă din lemn și sprijinite pe „tije" din lemn.

■ O ambianță romantică dată și de pernele dantelate. Noptierele pe care sînt „uitate" vaze cu flori dar și sticluțe de parfum amintesc de noptierele secolului trecut...

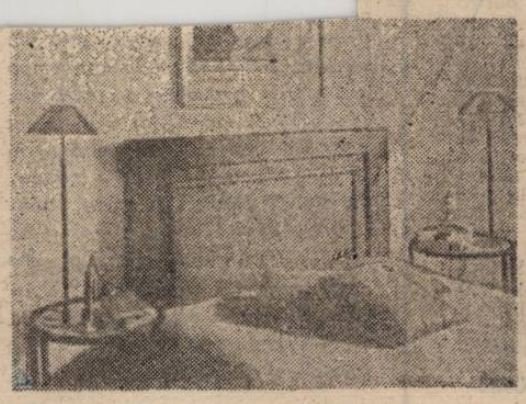

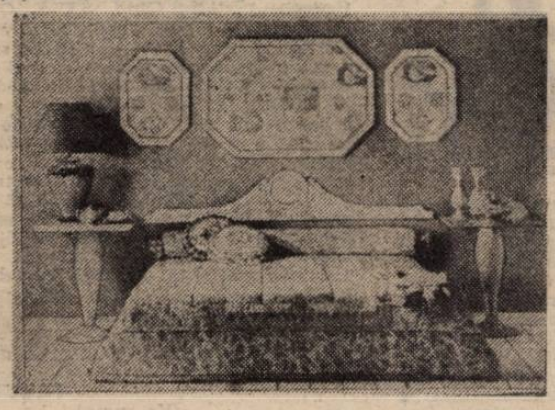

ZECE MINUTE PENTRU FRUMUSEȚEA TRUPULUI

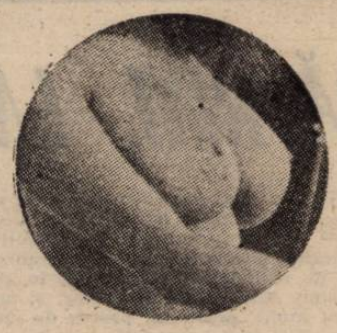

Dacă doriți să mențineți frumusețea sînilor dv. obișnuiți-vă să respectați cîteva reguli de mare importanță.

- *Purtați un sutien confortabil, nici prea strîns, nici prea larg și nu uitați să-l puneți cînd practicați un sport.*
- *Obișnuiți-vă să stați dreaptă pentru că un spate curbat coboară sînii.*
- *Evitați pe cît posibil oscilațiile în greutate, care influențează în negativ fermitatea sînilor.*
- *Limitați expunerile prelungite la soare și în orice caz protejați-vă pieptul cu o cremă protectoare.*
- *Suprimați băile fierbinți, prelungite.*
- *În fiecare dimineață terminați dușul cu jeturi de apă rece peste sîni. Acestea au un efect benefic asupra fibrelor elastice ale pielii. Jetul nu trebuie să fie prea puternic iar apa să nu fie glacială.*
- *Folosiți o cremă bogată în acizi aminați, regeneratoare, potrivită pentru epiderma sensibilă a acestei zone.*
- *Pentru menținerea frumuseții sînilor se recomandă și practicarea zilnică a unor exerciții de gimnastică ce vor antrena musculatura pectorală.*

CE NE DAU DURERI DE CAP?

O lumină puternică, o furtună, un pahar de vin alb, o emoție puternică, stresul sînt doar cîțiva dintre factorii ce pot declanșa o migrenă. Practic factorii declanșatori sînt la fel de numeroși ca tipurile migrenelor. Să-i vedem pe cîțiva dintre cei mai cunoscuți. Femeilor le dau dureri de cap, la propriu, în primul rînd unii factori hormonali. De multe ori este implicată pilula contraceptivă. Dacă ea este cauza migrenelor, specialiștii vă sfătuiesc să renunțați la ea. Adesea medicii au observat că în timpul sarcinii cele mai multe dintre femeile cu migrene scapă de supărătoarele crize.

Dintre alimentele incriminate în aceste suferințe specialiștii menționează vinul alb, șampania, ciocolata, unele brînzeturi fermentate. Francezii includ în această listă și ouăle. Foarte frecvent mesele bogate, excesul bahic, dar și foamea pot genera dureri de cap.

Agresiunile senzoriale, o lumină prea puternică sau o strălucire intermitentă întîlnită într-o discotecă sau cea generată de televizor pot declanșa crize. La fel, în geneza migrenelor pot fi implicați un zgomot violent sau un miros foarte pronunțat datorat unor parfumuri foarte puternice. Între cauzele durerilor noastre de cap specialiștii includ și factorii climatici. Astfel, o furtună, o creștere a temperaturii sau vînturile puternice de la anumite altitudini sînt implicate.

Specialiștii nu ignoră nici registrul psihologic ; o emoție, un stres, un conflict, o mare bucurie, dar și o suferință ne pot declanșa dureri de cap. De asemenea momentele de tensiune psihică, examenele, concursurile, dar și perioadele de destindere după un efort reprezintă pentru unele persoane perioade cu migrenă.

Specialiștii au constatat în ultimul timp un gen de dureri de cap mai speciale. Cel datorat weekendului sau vacanțelor, cînd programul zilnic al fiecăruia se schimbă. Dealtfel, schimbările vieții cotidiene pot genera declanșarea unei migrene mai ales la persoanele predispuse. Și modificarea duratei de somn ne poate da dureri de cap. Sfatul celor mai competenți specialiști ne sugerează să depistăm din această vastă paletă factorii proprii fiecăruia, declanșatori ai migrenelor. Bineînțeles cînd acest lucru este posibil. Și încă un amănunt : fără a fi demonstrată cu certitudine ereditatea, de multe ori migrena este o „maladie de familie". La 60 la sută dintre persoanele suferinde s-a observat că această suferință îi supără și pe cei apropiați lor.

*CRONICA modei

MISTERUL DIN PRIVIRI

Tendința de a opta pentru o vestimentație ce lasă tot mai mult trupul la vedere nu alungă totuși misterul feminin. Conturul umerilor, al bustului sau al coapselor poate fi ușor descifrat, dar misterul din priviri anunță existența unei lumi interioare încă plină de taine. (A.P.).

MAGAZIN

VIAȚA LUI TYRONE POWER

Calomnie și adevăr

Romina Power se simte profund ofensată și profund supărată. Unele relatări care au apărut în reviste de scandal din S.U.A. relatează cu lux de amănunte unele date privind presupusele legături homosexuale dintre Eroll Flynn și Tyrone Power. În plus, în Italia, sub semnătura scriitorului și ziaristului Guido Gerosa, a apărut o carte care, printre alte aspecte din viața marilor vedete de cinema, face direct aprecieri asemănătoare în legătură cu cei doi idoli ai cinematografiei. Revista italiană „Oggi", sub semnătura cunoscutei ziariste Paola Fallaci, a solicitat un interviu Rominei Power în legătură cu aceste insinuări, interviu pe care-l reproducem într-o formă prescurtată.

— Romina, ce-ai simțit citind cele afirmate în legătură cu tatăl tău și ce părere ai de defăimările respective ?

— Oricine poate să mă înțeleagă. Sînt pur și simplu uluită de calomniile gratuite lansate, precum și de superficialitatea cu care se aștern asemenea rînduri grave. Nu suport nedreptățile : tatăl meu nu a fost homosexual ! Nu am nimic împotriva homosexualilor, dar sînt absolut convinsă că tatăl meu nu a aparținut acestei categorii. Mama mea care îl cunoștea atît de bine și intim, nu a sesizat niciodată vreun amănunt care ar caracteriza un homosexual. Și nu numai atît. Mama mea, Linda Christian, înainte de a se mărita cu tata, a fost legată din punct de vedere sentimental de Eroll Flynn și din discuțiile purtate cu ea mi-a confirmat că și Eroll avea un comportament absolut normal. De altfel, eu lucrez la o carte în care va fi vorba de viața tatălui meu și sper că prin conținutul ei să înlătur aceste ordinare suspiciuni.

— Romina, cîți copii a avut tatăl tău ?

— Trei. Eu și Tary ne-am născut din cea de a doua căsătorie. Tyrone jr. din căsătoria lui cu Debbie Smith. Tata a decedat la 15 noiembrie 1958, de pe urma unui infart, iar fratele meu s-a născut ulterior, în 1959.

— Tatăl tău a fost de trei ori căsătorit?

— Da. Cu Annabella, cu Linda Christian și Debbie Smith. A avut legături de dragoste cu Sonia Henie, Janet Gaynor, Judy Garland, Lana Turner, Anita Ekberg, Mai Zetterling, Mary Roblee etc. Am avut posibilitatea să stau de vorbă cu ele care mi-au confirmat poveștile lor de amor cu tata, precizîndu-mi că era ca bărbat un om normal, iubit cu o deosebită pasiune de femei. Pomenind cu această ocazie și de Eroll Flynn, ele au fost unanim de acord că singură pasiune a acestui actor erau fetele foarte tinere. Aceste date ca și altele pe care le-am cules în vederea publicării cărții mele, mi-au demonstrat în mod indubitabil că faptele atribuite tatălui meu sînt niște invenții, niște infamii de neiertat. A căuta cu orice preț elemente senzaționale a devenit o adevărată, dar rușinoasă preocupare a celor mai mulți dintre cei care publică așa zilele cărți cu caracter biografic. Astfel de calomnii s-au mai scris și despre alți actori, cazul cel mai recent fiind cel referitor le Greta Garbo. Adevărul este că în S.U.A. nu există o lege care să permită acționarea în judecată a autorilor care scriu neadevăruri despre persoane decedate, iar o persoană decedată nu are cum să se apere. Apăr, așa dar, unele așa zise „revelații" dureroase pentru copii, rude, prieteni etc. care nu pot decît să le dezmintă. În aceeași fază se află și cele referitoare la tatăl meu. În general printre artiștii din Holiywood bîntuie o adevărată teroare în această privință. Mai trebuie să adaug că și aprecierile de ordin artistic, mai precis cele în legătură cu calitățile lui incontestabile de adevărat artist sînt în majoritatea cazurilor subestimate, marile sale succese fiind atribuite în primul rînd frumuseții sale fizice și nu talentului. Ce se mai poate adăuga și la aceste neadevăruri dacă ținem seama de numărul mare de filme interpretate și de aprecierile pozitive exprimate despre tata în cronicile timpului ? Păcat că o viață de om cinstit, pe care l-am cunoscut atît de bine și despre care am păstrat amintiri de neuitat, poate fi atît de ușor terfelită. Păcat că a murit atît de tînăr (30 ani)...

Traducere și adaptare
GH. RUSSU

Proasta dispoziție, interzisă !

Nesuportînd proasta dispoziție afișată de unii concetățeni, Arne Nilsen, primar al localității Sund (Norvegia) a luat o hotărîre foarte originală : a interzis concetățenilor săi să fie triști sau prost dispuși atîta timp cît se află pe teritoriul comunei. La întrebările pe care presa i le-a adresat lui Arne în legătură cu această decizie, el a răspuns că va începe în primul rînd cu administratorii săi ce vor fi obligați să abordeze un permanent ton vesel în relațiile cu publicul. În privința cetățenilor, numai cei afectați de un motiv grav (deces, divorț etc.) se pot abate de la hotărîrea primarului. Observatorii afirmă însă că n-au remarcat vreo schimbare în starea de spirit a comunei, cu atît mai mult cu cît pentru abaterea de la hotărîrea bizară a primarului nu s-a fixat vreo pedeapsă.

Undeva, cîndva...

IPOTEZE

„Soluția finală" a precedat Conferința de la Wannsee ?

Copii ale memoriilor scrise aparent de criminalul de război nazist Adolf Eichmann au ajuns în Germania. După cum susține Wilhelm Lenz, directorul arhivelor istorice ale Germaniei din Koblenz, aceste copii au fost donate de către David Irving, expert britanic în problemele nazismului. O primă examinare a celor circa 500 de pagini ale membrilor „indică faptul că ele ar fi autentice", opinează Wilhelm Lenz.

Cînd a scris Eichmann respectivele memorii ? Întrebarea este firească și deosebit de importantă dacă se dorește aflarea adevărului, a autenticității lor, sau este vorba de un fals. Se apreciază că ar fi vorba de perioada refugiului lui Eichmann în Argentina, în anii '50. După cum bine se știe, agenți israelieni l-au răpit pe Eichmann în 1960 și l-au adus în Israel, unde a fost condamnat pentru crime de război. Execuția sa a avut loc doi ani mai tîrziu. David Irving este de părere, după cum subliniază presa britanică, că memoriile lui Eichmann indică faptul că însuși conducătorul celui de-al „Treilea Reich", Adolf Hitler, a ordonat așa-numita „soluție finală". Este vorba de hotărîrea exterminării tuturor evreilor, la sfîrșitul anului 1941. Mulți istorici, străini și chiar germani, au afirmat că liderii naziști au hotărît planul de exterminare la 20 ianuarie 1942, cu prilejul Conferinței de la Wannsee, suburbie a Berlinului.

Care sînt învinuirile ce se aduc chiar și post-mortem lui Eichmann ? Această „eminență cenușie" a problemelor curente la Oficiul central de securitate al Reichului (RSHA) este considerat răspunzător de organizarea exterminării a aproximativ 4 000 000 de oameni, în majoritatea lor evrei. Naziștii au ucis, potrivit datelor cunoscute, pînă la 6 000 000 de evrei în perioada 1933—1945 a ascensiunii și dispariției lui Hitler de pe scena istoriei. Memoriile donate Germaniei lasă să se înțeleagă, pentru prima dată, că evreilor nu li se hărăzise gazarea, ci deportarea în Madagascar ! Planul fusese elaborat chiar de Eichmann ! Această soluție nu a fost aplicată. Superiorul lui Eichmann, Reinhard Heydrich, i-ar fi transmis ordinul lui Hitler despre „soluția finală" la sfîrșitul anului 1941.

Expertul britanic în problemele nazismului, David Irving, a scris mai multe cărți consacrate lui Adolf Hitler. În aceste lucrări el susține poziția controversată potrivit căreia Hitler nu ar fi știut nimic despre desfășurarea „soluției finale" pînă în octombrie 1943 ! Irving s-a folosit de memoriile lui Eichmann pentru a susține că el ar fi fost „doar o mică pîrghie" în mecanismul destinat transporturilor evreilor către moartea prin gazare.

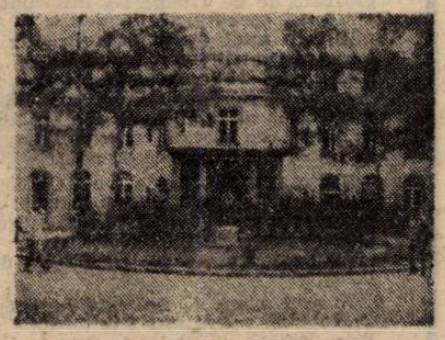

Clădirea în care a avut loc, în urmă cu 50 de ani, Conferința de la Wannsee.

Sînt adevăruri sau presupuneri în legătură cu jurnalul lui Eichmann ? În opinia lui Tuvia Friedmann, din Israel, însărcinat cu urmărirea naziștilor fugiți în lumea largă, lucrul cel mai important este acela de a se afla dacă memoriile sînt autentice sau nu. Autenticitatea sau falsul pot fi stabilite destul de ușor dacă se are în vedere faptul că Eichmann avea o caligrafie distinctă. Scrisul său poate fi comparat cu multe documente care există și poartă slovele așternute de călăul evreilor. Friedmann a emis și ipoteza că memoriile în cauză pot fi într-adevăr o lucrare comună a lui Eichmann și a unui ziarist german. Acesta din urmă nu poate fi decît Zossen. Friedmann este înclinat să accepte ideea că memoriile sînt, de fapt, același manuscris elaborat în anii '50 de către jurnalistul german Zossen. Să fie un jurnal pe care Eichmann l-ar fi scris în timpul activității sale de călău ? Niciodecum, susține Friedmann, deoarece ofițerilor germani le era interzis cu desăvîrșire să țină jurnale.

Presa britanică relevă că un document semnificativ a fost scris de Eichmann în anii 1960—1961, cînd se afla în detenție, în Israel și aștepta să fie judecat. Friedmann este de părere că Ierusalimul ar trebui să dea unda verde pentru ca respectivul document să vadă lumina tiparului. Acest manuscris al lui Eichmann are 400 de pagini scrise de mînă, aflîndu-se în arhivele guvernului israelian. În acest document, Eichmann susține că Hitler și acoliții săi din Gestapo, Heinrich Himmler și Heinrich Müller, au dat ordinul „soluției finale".

Triunghiul Bermudelor își dezvăluie secretul ?

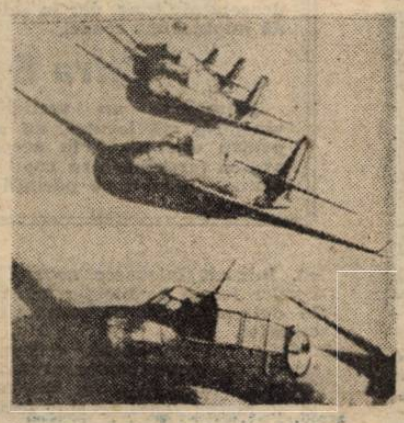

De ani și ani, Triunghiul Bermudelor este un loc încărcat de mistere. Supozițiile de tot felul care s-au făcut în legătură cu fenomenele stranii ce se petrec în zona Bermudelor n-au adus o clarificare. Încă de pe vremea lui Cristofor Columb, această regiune era cunoscută pentru faima sa rea. În 1550, insulele purtau deja denumirea : „Insulele Diavolului". De-a lungul anilor, numeroase avioane, nave sau ambarcațiuni mai mici au dispărut. La 5 decembrie 1945, în numai cîteva ore, cinci avioane „Avenger" și un avion de prim ajutor au dispărut fără urmă ca și cum ar fi fost înghițite de cer. S-a ajuns să se spună, avînd în vedere aceste lucruri, că în zona Insulelor Bermudelor se află „amplasat" un teren de vînătoare al extratereștrilor, că este o frontieră între spațiu și timp, un loc al antimateriei etc.

Explicațiile cele mai plauzibile au fost oferite de autoritățile militare. Una dintre ele a avansat ideea potrivit căreia nordul real și nordul magnetic coincid, acest fenomen rarisim ducînd la erorile de navigație. În ceea ce privește absența epavelor de la locul dispariției, totul este explicabil avîndu-se în vedere forța curenților din Golful Stream. Așa s-ar explica faptul că anul trecut căutătorii de comori submarine au găsit la o adîncime de 250 m față de fundul mării epavele celor cinci avioane „volatizate" în 1945. Misterul Triunghiului Bermudelor să fi fost astfel definitiv dezlegat ? (A.P.)

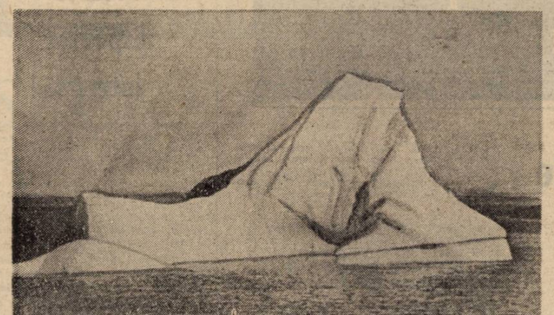

RECURS LA „TITANIC" (II)

Tragedia „Titanicului" avea nevoie de o „descărcare"; opinia publică avea nevoie de cineva pe care să-l arate cu degetul. Alegerea nu a fost de loc o problemă : „tapul ispășitor" nu putea fi altul decît „ucigașul de o mie de ori", căpitanul Stanley Lord, cel care nu venise în ajutorul naufragiaților. Lord nici nu prea avea constiința curată. Timp de 36 de ore cît a durat procesul au fost audiați 98 de martori care au avut de răspuns la 26 000 de întrebări, consacrate într-o mare măsură atitudinii evident străine a comandantului crucișătorului „Californian".

În tragica noapte de 14/15 aprilie, acesta efectua cursa Londra-Boston. Dar întîlnind urîasa zonă de topire a icebergului a fost forțat să se oprească — pentru cîteva ore, după cît se pare. În jurul orei 22, un marinar a observat prin binoclu luminile unui vapor care se apropia dinspre răsărit. Încă dinainte, căpitanul Lord dăduse ordin să fie prevenite toate ambarcațiunile, iar radiotelegrafistul începuse să transmită avertismentul. Telegrafistul de pe Titanic l-a întrerupt „Ascultă mă descurajezi, încetează să transmiți, ăm mult de lucru !" Era de fapt vorba de sutele de pasageri de pe „Titanic" care se îngrămădeau să transmită telegrame cu urări de sănătate prietenilor și familiilor „Se călătorește minunat, ne distrăm extraordinar, păcat că nu sînteți împreună cu noi..."

Radiotelegrafistul de pe „Californian" i-a dat un răspuns dur și înfuriat a pus receptorul jos și s-a dus să se culce. N-a trecut probabil nici o oră și, la 23.04, „Titanicul" avea să se ciocnească de iceberg !

În acel moment, căpitanul Lord dormea în cabina sa. A fost trezit după ora 2, de un marinar care l-a înștiințat că de pe Titanic se transmite SOS. „Sînt semnale de rutină ale companiei ?" — a întrebat Lord. Marinarul n-a înțeles fel ebarca și l-a spus că fuseseră opt rachete albe. Lord a dat din mînă și a adormit din nou. Nu a dat nici un ordin.

Marinarul nu s-a oprit însă, ci a întrebat prin Morse : „Se s-a întîmplat ?" Dar nu a primit nici un răspuns.

Semnalele „Titanicului" — transmise și prin radio-au fost recepționate de un alt vas, „Carpatia". Era însă foarte departe și nu a reușit să ajungă la locul tragediei decît după 3-4 ore, cînd a început imediat să îmbarce naufragiații de pe „Titanic" aflați în bărci de salvare. Dar superbul „Titanic" nu mai era, se scufundase. Aplecat pe o parte, luminînd pentru ultima dată cerul cu farurile sale orbitoare.

Pe „Californian" în jurul orei 4, s-a aflat de la cineva din echipaj că se întîmplase ceva pe mare, că un vas lansase semnale. Comandantul se îndreptă spre cabina radiotelegrafistului. Îl trezește și-l întreabă despre ce este vorba. Acesta se scoală, se îmbracă și cuplează aparatura. După cîteva minute răspunse cu glas tremurat : „Am recepționat știrea că «Titanicul» s-a scufundat"...

Și totuși, în jurnalul de bord al lui „Californian" nu se găsește nici o însemnare despre evenimentele acestei nopți. Ceea ce a devenit unul din *principalele argumente ale acuzării* împotriva căpitanului Lord.

Pasagerii salvați de pe „Titanic" au declarat la proces că au zărit de pe punțea vasului lor luminile de pe „Californian", semn că acesta era aproape. Ia nu mai mult de 10-12 mile de locul accidentului. Și totuși nu a intervenit.

La peste 70 de ani de la tragedie, în 1985, o expediție științifică sub conducerea lui Robert Ballard a pornit în căutarea epavei „Titanicului"

Lumea a privit cu emoție evenimentul. Catastrofa mărețului transatlantic pornit în prima sa cursă, de reclamă, nu fusese dată uitării. Devenise una din legendele lumii contemporane. Lucrările expediției subacvatice au durat mult, dar au fost încununate de succes. „Titanicul" a fost găsit. Dar, straniu, nu se afla în locul indicat de depozițiile martorilor, ci mult mai departe. Distanțele mai ales în condițiile de emoție de atunci — fuseseră evident apreciate eronat. Mai mult, era clar că pasagerii „Titanicului" *nu putuseră vedea* luminile de pe „Californian" care în acel moment se afla nu la 10-12, ci *la 40 de mile !* Și totuși ei au văzut ceva ! Ce anume ? De ce alci, singura teorie posibilă este că... a — mai fi existat un alt vas. Între „Titanic" și „Californian". Un vas de proveniență necunoscută, un fel de „vas-fantomă", un martor surd și mut la tragedia „Titanicului". Și de pe care nu a venit ajutorul sperat de mii de oameni care priveau neputincioși moartea cu ochii...

...Nu vom ști probabil niciodată despre ce vas a fost vorba, nici măcar dacă el a existat cu adevărat. Singurul rezultat al acestei „Teorii" a fost că fiul căpitanului Lord, acum în vîrstă de 82 de ani, a acționat, în numele tatălui său, cerînd revizuirea procesului. Ceea ce a și avut loc.

Rezultatul : căpitanul Stanley Lord a fost reabilitat. Post mortem.

MIHAELA DOROBANȚU

TELEX • TELEX

■ **Japonezii nu mai deschid transee pentru a plasa cablurile și conductele în sol. Ei recurg din ce în ce mai mult la serviciile robotilor, a celor specializați pentru săparea microtunelelor După succesul dobîndit în domeniul miniexcavatoarelor și al altor mașini de buzunar destinate șantierelor, oamenii din Țara Soarelui Răsare își demonstrează prioceperea și în realizarea unor «cîrtițe» mecanice care, folosite în orașe, la nevoie, vor înlătura aspectul neplăcut al mormanelor de pămînt scoase de pe străzi pentru înlocuirea conductelor ori a firilor electrice subterane. Traiectoria de lucru a minirobotilor este comandată de la suprafață, cu ajutorul unui laser.**

■ **Seismele de mare putere care se produc în diferite zone ale lumii se repercutează în mod negativ asupra rotirii Terrei. Cutremurul produs la 23 mai 1989 în insulele Macquaries, cu magnitudinea de 12 grade pe scara Richter, a provocat scăderea duratei zilei terestre cu 0,06 milionimi de secundă. De atunci Pămîntul a început să se rotească puțin mai repede pe orbită.**

■ **Specialiștii sînt preocupați de ideea salvării Turnului din Pisa. Se are în vedere construirea unui suport hidraulic care va izola Campanila (Turnul înclinat, înălțat în sec. XII—XIV)de miscarea pînzei freatice situată la o adîncime de 40 m. Se va recurge mai întîi la imobilizarea turnului, între prima și ultima cornișă, cu zece cabluri groase cu diametrul de un centimentru. Aceasta este o măsură provizorie si are drept scop sporirea rezistenței turnului la înclinare pînă se va elabora un plan eficient de salvare a acestui monument al patrimoniului cultural universal. Înclinația frumosului edificiu atinge în prezent valoarea critică de 3,3 m. În fiecare an, înclinația turnului crește cu doi milimetri.**

■ **În zona turistică de la Rochefort (Belgia) se află în circulație, pe o linie pilot, un nou sistem de vehicule pentru transportul urban. GLT (Guided Light Transit). Soluția transportului usor ghidat este mai mult decît un vehicul, fiind un sistem de transport. La început, un vehicul care seamănă cu un autobuz de mare capacitate, articulat, foarte manevrabil, este echipat cu un dispozitiv de ghidaj cu sină mică si devine un autorail mic, cuplabil cu altele, cu sensul de mers, reversibil. Echipat cu alimentație electrică, el devine un vehicul care se integrează într-un sistem de metro usor, ca un tramvai, ale cărui caracteristici si avantaje le are.**

Timbru rar

Este vorba de un timbru foarte rar si mai ales, foarte scump. Este cunoscut sub denumirea de Penny Black (Penny Negru). În prezent, această valoare se află în posesia unui nou proprietar — un grup industrial japonez care l-a achiziționat pentru suma de 3,4 milioane de franci elvețieni, în urma unei licitații care s-a desfășurat la Lugano (Elveția). Făimosul timbru, folosit pentru prima oară pe un plic ștampilat la Londra, în anul 1840, este unul dintre foarte puține timbre de acest fel existente în prezent în lume. Fotografia prezintă pe Guido Graveri, directorul Casei de licitații din Lugano, felicitînd reprezentantul grupului industrial japonez pentru achiziția realizată.

HOROSCOPUL CIFRELOR
(pentru copii)

Cifra 4

Poate să pară un copil prea liniștit și cuminte. Dar nu trebuie să ne necăjim ! Acești copii au în caracterul lor mecanica și hotărîre. Încă din fragă, se remarcă printr-o anumită „organizare". Ei știu să „lasă din scutece" mai repede ca ceilalți, iar cînd învață să se joace își și construiesc anumite deprinderi, nu trebuie forțați să-și pună jucăriile unde vrem noi — le vor găsi ei singuri locul potrivit. Preferă adesecri să fie singuri și nu trebuie să le-o interziecm. Dacă au frați mai mici — devin pe loc mici protectori. Părinților li se pare uneori că acești copii nu au atîta nevoie de grijă și atenție ca alții. Nu este adevărat ! Își dorese și ei dragoste, dar nu știu cum s-o arate. Cînd cade, acest copil încearcă să se ridice singur — este bine însă să-l ajutați. Vă va fi recunoscător !

Adult, „numărul patru" face rareori carieră de tînăr. Drumul său spre bunăs are și succes poate fi uneori deosebit de lung, dar în cele din urmă dă întotdeauna roade.

Cifra 5

...care este un veritabil „argint viu". Nu stă locului, nu rămîne nici pentru o secundă în aceeași poziție, așa că farcul pentru copii a fost inventat probabil de părinții unui „nucăr de cinci" ! Dar 5 semnifică și cele cinci simțuri : nr. 5 bagă în gură tot ce vede, atinge fiecare lucru, îl miroase, reacționează violent la orice sunet nou... El face parte dintre cei despre care mama spune : „uneori mi se pare că este un înger, alteori însă parcă as avea de-a face cu un drăcușor adevărat". Reușește să fie extrem de amuzanți și simpatic, dar numai cînd se află în centrul atenției ; dacă trece în umbră — atunci protestează, clocotește de mînie și pare că-i urăște pe toți. Sînt copii dificili, dar tocmai dintre aceștia provin artiștii, inventatorii și marii exploratori. Unica rețetă : răbdare și multă dragoste înțeleaptă.

Ajungeți la cifra destinu'ui revăzînd textul introductiv din numărul 22 (30.05.1992).

MIHAELA DOROBANȚU
(Va urma)

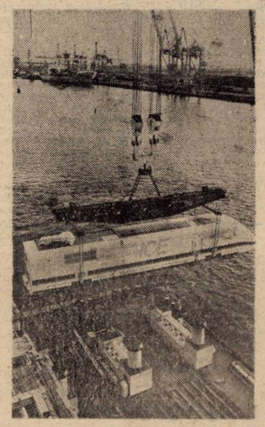

STATELE DEZVOLTATE ȘI EXPORTURILE LOR

Germania susține măsura liberalizării comerțului mondial și deschiderea pieților internaționale, în scopul evitării distorsiunilor concurențiale și a subvențiilor. Institutul german de Exploatare Economică a și recomandat unele măsuri în acest sens : armonizarea sistemelor de acordare a creditelor pentru exporturi în cadrul Comunității Economice Europene (CEE) și în interiorul Organizației de Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). Astfel, concurența la nivelul capitalității și a prețurilor va deveni factorul determinant în producerea de mărfuri. Studiul subliniază faptul că piețele libere constituie instrumentul cel mai eficace, întrucît înlesnesc accesul întreprinderilor locale pe pietele internaționale și le determină să fie competitive și în exterior.

Cele mai importante segmente ale instrumentelor economice promotionale din Statele Unite, Japonia, Germania, Franța și Marea Britanie sînt sectiile economice ale ambasadelor acestor state. Camerele de Comert din străinătate, precum și centrele de informare asupra comertului exterior al acestor state. Cele mai des folosite măsuri de către statele dezvoltate în vederea unei bune derulări a comertului exterior sînt : facilitarea accesului firmelor pe pietele internationale prin stabilirea de contacte în faza de demarai a discutiilor, sprijinul acordat în procurarea de informatii si realizarea de studii de sondare a pieței, concentrarea programelor promotionale de întreprinderi mijlocii si mici, care se confruntă cu mult mai multe greutăți pe plata externă decît marile companii transnationale.

Fotografia furnizată de IN-Press prezintă încărcarea unui tren expres de tip „Intercity" în marele port Hamburg. (S. F.).

Victima poluării

Nu de mult locuitorii orașului Genova au putut vedea pe plaja Sampierdarena un splendid și uriaș retaceu lung de 20 de metri eșuat pe malul mării. Starea lui „Molly", cum a fost urgent botezată balena, era disperată. Au intervenit urgent specialiști, membri ai unor asociații ecologice. Cu toate eforturile depuse, „Molly" a murit. Autopsia care a urmat a dezvăluit faptul că uriașul mamifer, sosit de undeva din larg, a fost victima unei poluări cu un produs care nu a putut fi identificat.

Roata

Roata cea mai mare din Elveția măsoară 44 de metri înălțime, cîntărește 120 de tone, și poate transporta 256 de persoane simultan, luminată de 18 mii de becuri, și ea este un concurent redutabil pentru faimoasa roată instalată în celebrul Prater din Viena. Chiar dacă această instalație este mult mai „tînără" decît cea din Viena, roata construită de o societate helvetică prezintă o atracție la fel de puternică ca cea austriacă. Motiv de deosebită satisfacție pentru proprietarul său, Peter Hablutzel, care este așteptat în toate orașele cu multă nerăbdare de către amatorii de plimbări cu imensa roată. Singura problemă cu care se confruntă Peter Hablutzel este cea a transportării și montării pieselor ajunse în diferite orașe. Pentru transportul lor este folosit un convoi special de mari dimensiuni, care pretinde măsuri deosebite de siguranță și viteză adecvată.

DE LA TIMPUL ASTRELOR LA TIMPUL ATOMIC

Strămoșii noștri măsurau timpul observînd poziția Soarelui pe cer. Astăzi, ceasurile atomice ne dau posibilitatea să cunoaștem ora exactă la nivel de milionime de milionime de secundă (picosecunda). Dacă ceasurile din zilele noastre nu ar fi perfect sincronizate, rețelele de comunicații ar fi paralizate.

Cîndva, pentru a determina durata unei secunde, oamenii se mulțumeau să împartă ziua în 24 pentru a obține o oră, apoi durata orei în 60 pentru a afla cît reprezintă un minut, care, la rîndul său era împărțit la 60 pentru a vedea valoarea secundei. Astfel, secunda corespundea cu cea de-a 86 400-a parte a zilei solare (timpul mediu ce desparte două treceri consecutive ale Soarelui prin punctul cel mai înalt al bolții cerești). În prezent, în locul fenomenului natural incontrolabil, (mișcarea Soarelui) este folosit un alt reper: fizicienii au stabilit că durata unei secunde este egală cu timpul necesar unui atom de cesiu pentru a vibra putin peste 9 miliarde de ori (9 192 631 770). Cu alte cuvinte, timpul atomic, ascuns în structura materiei, a înlocuit timpul astronomic pe care fiecare dintre noi îl poate aprecia cu ajutorul simturilor.

Dar, să ne întoarcem cu gîndul în timp și să ne amintim cum încercau oamenii să afle cît e ceasul. În Antichitate, evaluarea timpului se făcea pe baza traseului parcurs de Soare si de Lună pe cer. Primul instrument folosit pentru măsurarea timpului a fost cadranul solar. Principiul era simplu: în functie de locul unde cădea umbra unei tije pe o suprafață gradată se interpreta la ce punct de pe cursa sa se află astrul solar. Desigur, cadranul solar, ca instrument de măsurare a timpului, avea anumite inconveniente. Precizia sa nu putea fi niciodată superioară minutului si pe timp de noapte sau cu cer acoperit de nori, acesta nu mai era utilizabil. Egiptenii au avut la un moment dat ideea să nu se mai servească de astre în măsurarea timpului, ci de scurgerea apei. Așa au apărut primele clepsidre, în iurul anului 1500 î.e.n. Abia prin Evul Mediu s-a pus la punct un tip de orologiu mecanic.

Interesant este că, pe vremea cînd se folosea cadranul solar în măsurarea timpului, în fiecare localitate miezul zilei era la altă.. oră. De exemplu, ora 12 la Strasbourg era cu 49 minute mai devreme decît ora 12 la Brest. În secolul 19, dezvoltarea căilor ferate a făcut obligatorie unificarea orei pe teritoriul fiecărei țări. La 1 octombrie 1885, la Washington, la o conferință internațională, s-a adoptat un sistem de timp universal. De atunci, planeta a fost împărțită în plan vertical în 24 de fusuri orare. Primul dintre acestea a fost stabilit la nivelul meridianului care trece prin Greenwich, unde se află și Observatorul investit cu sarcina măsurării timpului.

AURORA POPESCU
(Va urma)

CE DESPARTE LUMINA DE ÎNTUNERIC ?

Nimeni nu poate ști care este adevăratul caracter al renumitului actor american Willem Dafoe și, oricum, nu acest aspect îl preocupă pe fanii acestuia. Dafoe este cel mai potrivit pentru un regizor, fie că se află în slujba binelui, fie că este un tip dur, pentru care legile și morala sînt doar simple cuvinte. Rolurile tipice de „băiat dur" în care a evoluat pînă acum s-au bucurat de o mare audiență la public : „Streats of Fire" (în rolul unui șef de bandă), „To Live and Die in LA" (baron al drogurilor), sau... violator în celebrul „Wild at Heart" al lui David Lynch. Dar iată și rolurile cele mai îndrăgite de Willem Dafoe însuși : supraviețuitorul lagărului de concentrare din „Triumph of Spirit", cel din războiul apropae cu „față umană" din „Platoon", cel de agent FBI tipic din „Mississippi Burning", sau Iisus Christos din „The Last Temptation of Christ". Să consemnăm și părerea regizorului John Milius despre Dafoe, formată ca urmare a colaborării celor doi la turnarea filmului „Flight of the Intruder" : „Ceea ce apreciez cel mai mult la un actor este puterea sa de a genera energie „seva" pe care-o poate extrage din el, iar din acest punct de vedere, Willem arde pur și simplu circuitele."

Cel mai recent rol al lui Dafoe este cel al unui băiat bun, care pînă la urmă, se dovedește a nu fi fost ceea ce s-a crezut despre el în filmul „White Sands". Regizorul acestuia este celebrul Roger Donaldson, autor, printre altele, și al filmelor „No Way Out" și „Cocktail". Dafoe, băiatul cel bun al filmului, intră în echipa unuia dintre cei mai duri tip-o situație extraordinară. Iată și cîteva din opiniile lui Mickey Rourke în legătură cu acest tip de situație : „Oamenii vin la cinema ca să vadă supermeni în acțiune. Eu doresc să fac lucruri care să fie, mai mult sau mai puțin, obișnuite (eu referire expresă la „cruciada dreptății" întreprinsă de el în celebrul „Year of the Dragon"). Ce poți să faci într-un tip care se află în misiune ? Elementul esențial este acela că el are un sentiment puternic al onoarei si al adevărului și va încerca să-și facă treaba cît va putea mai bine".

La rîndul său, Willem Dafoe explică astfel pasiunea pe care o are pentru filmele de acțiune și psihologice : „Un scenariu îmi stimulează imaginația mai ales dacă are o puternică acțiune fizică. Subtextul propriu-zis al acțiuni nu m-a interesat prea mult pînă acum." „White Sands" conține numeroase scene captivante, care vă vor obliga să vă țineți respirația în momentul vizionării lor. Poarte interesantă este evoluția celor doi interpreți principali, Willem Dafoe și Mickey Rourke, în sensul străbaterii, într-un sens sau celălalt, a liniei morale ce desparte lumina de întuneric.

ȘERBAN FILIP

FLASH-URI LA HOLLYWOOD

tipi din branșa afacerilor murdare (rol interpretat de Mickey Rourke). Descoperirea intempestivă a unui cadavru într-un orășel din New Mexico de către șeriful acestuia (Dafoe), îl aduce în contact cu omniprezentul FBI (Federal Bureau of Investigation). Curînd, însă, pe firul afacerii se infiltrează însăși agenții FBI, așa că singurul om cinstit din toată povestea rămîne Dafoe, obligat să ducă un război de unul singur cu „fermii păzitori ai legii". Esențial este, a remarcat Dafoe, că personajul nu este un erou, ci un om obișnuit care se află în

INVITAȚIE LA SANS-SOUCI

Fotografia furnizată de IN-Press prezintă o vedere a castelului de Sans-Souci, din Potsdam (Germania), inscris recent de UNESCO pe lista sa patrimonială universală. Complexul castelului de Sans-Souci, construit între anii 1745—1747 de către arhitectul prusac von Knobelsdorf, în stilul rococo, la cererea regelui Frederic cel Mare, nu a intîrziat să devină reședința favorită a acestuia. Instalat majestuos pe o înălțime a orașului Potsdam, castelul deține un superb parc, în care se află celebrele obiective : Marea Fîntînă, cele Șase Terase, Moara de Vînt din Sans-Souci, grădina de portocali.

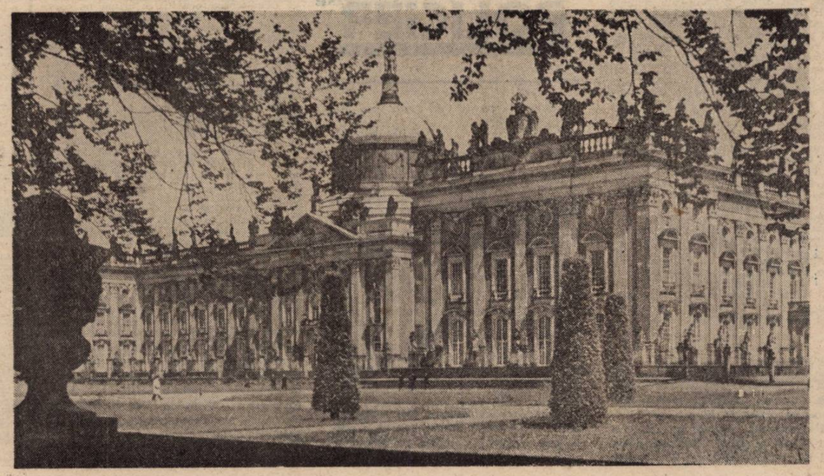

10 plus MAGAZIN

Nr. 24 (1808) din 13 iunie 1992

Biblioteca magazin de proză scurtă

SECRETUL (III)

de ARTHUR C. CLARKE

POVESTIRE ◎ POVESTIRE

Şi pe coridoarele de sertic'u sinuoase ale celulei o traiectorie luminoasă îi conducea prin diverse treceri spre interiorul cupolei. Iei-colo zărea în trecere laboratoarele, aparate ştiinţifice, computere, toate în ordine perfectă, dar stînd părăsite în această dimineaţă de duminică. Trebuie să fi ajuns prin centrul clădirii, după aprecier'e lui Cooper, cînd însoţitorul lor îi porti într-o sală largă, de formă circulară, încuind apoi imediat uşa după ei.

Se trezi într-o mică grădină zoologică. Jur-împrejur se înşirau cuşti şi cotete, recipiente şi vase cu nenumărate exemplare ale florei şi faunei terestre. În centru stătea un bărbat scund, cu părul cărunt, extrem de agitat şi încărcat de gînduri.

— Dr. Hastings, i se adresă Kumaraswami, v-l prezint pe M. Cooper. Apoi, întors pe jumătate spre tovarăşul său, supraveghetorul principal adăugă : L-am convins pe domnul doctor că numai într-un singur mod poţi fi convins să taci...

— Sincer vorbind, spuse Hastings cu voce pornită, abia stăpînindu-şi neplăcerea, mă calcă deja pe nervi toată povestea asta afurisită !

Aha, gîndi Cooper, e în curs de formare un nou caz de depresiune nervoasă !

Savantul nu-şi pierdu vremea cu formalităţi de genul strînsului mîinilor. Merse la o cuşcă, de unde scoase un animal pe care-l ţinu apoi în faţa lui Cooper.

— Ştii ce-l ăsta ? îl întrebă direct.

— Sigur că da. Hîrciog, un animal obişnuit de experienţe.

— Exact, un hîrciog auriu cît se poate de obişnuit. Dacă nu luăm în considerare faptul că acest exemplar are peste zece ani.

— Şi ? Ce e neobişnuit în asta ?

— A, nimic. Absolut nimic, în afara amănuntului neînsemnat că hîrciogii nu trăiesc decît doi ani. Aici avem însă cîţiva care merg pe al zecelea.

Pentru cîteva clipe, cuvintele îngheţară în gîtlejul ficărula. Tăcerea sălii fu spartă de glasuri uşoare, alunecătoare şi zgîrcitoare în care se amestecau scîncete şi schelălăituri înfundate.

— Dumnezeule, şopti Cooper, aţi descoperit secretul prelungirii vieţii !

— Nu ! i-o tăie Hastings. Nu l-am descoperit noi. Luna a descoperit secretul... deşi era aici, în faţa noastră.

Se vede că reuşise să se stăpînească ; cînd începu din nou, vorbea parcă iarăşi savantul din el, pe care-l captivează descoperirea în sine şi nu importanţa ei.

— Pe Pămînt ne luptăm toată viaţa cu gravitaţia, din cauza căreia muşchii ni se extenuează, stomacul ni se distruge, iar în decursul a şaptezeci de ani inima tîrăşte tone de sînge pe distanţe de kilometri şi kilometri. Aici însă, pe Lună, tot acest efort, toată această încărcătură este redusă la o şesime, un om de 80 de kilograme cîntărind doar 13.

— Înţeleg, spuse Cooper încet. Un hîrciog pînă la 10 ani, iar un om... cît ?...

— Nu se poate estima în mod nemijlocit, răspunse Hastings. Depinde de gen şi de factori fizici. În urmă cu o săptămînă nu eram însă siguri, dar acuma ne-am convins că pe Lună durata vieţii omului poate atinge cel puţin două sute de ani.

— Şi asta vreţi s-o ţineţi în secret !

— Eşti nebun, păi nu înţelegi ?!

— Liniştiţi-vă, dectore, liniştiţi-vă, interveni Ceandra.

Hastings îşi adună toate puterile pentru a-şi recăpăta stăpînirea de sine. Reîncepu apoi să vorbească atît de calm, încît cuvintele i se loveau în urechile lui Cooper ca nişte picături reci de ploaie.

— Gîndiţi-vă la ei — şi arătă spre Pămîntul ce nu se vedea, dar de a cărui neîncetată orezentă nu poate uita nimeni nici o clipă pe Lună. Apoi continuă : Şase miliarde de oameni sînt înghesuiţi pînă la sufocare pe continente. Încet-încet îi vor cufunda pînă şi pe fundul mărilor. Aici însă — arătă împrejur — sîntem abia o sută de mii pe o lume aproape goală. Numai că pentru realizarea minunilor ştiinţei şi tehnicii e necesar ca această lume să mai rămînă încă multă vreme aşa cum este, iar cel de-al 150-lea I.Q. încă nu poate asigura nici măcar locuri de muncă pentru toţi oamenii. Şi acuma s-a descoperit că putem atinge vîrsta de 200 de ani. Închipuiţi vă cum ar reacţiona la această ştire. Dar aceasta este de-acum gîndul dumitale, domnule ziarist ! Un singur lucru te rugăm să ne spui, pentru că ne interesează în mod deosebit : cum intenţionezi să le comunici asta ?

Aşteptă, aşteptă mult timp răspunsul. Cooper îşi deschise gura, apoi însă şi-o închise la loc ; nu ştia ce să spună.

Departe, undeva înspre marginea sălii, scînci un pui de maimuţă.

Traducere de MIRCEA POPA şi RADU GARBACEA

(Sfîrşit)

CONFESIUNEA LUI PETER

POLIŢIER

Deşi om trecut prin multe, comisarul Kardin nu-şi putu stăpîni un fior de groază. Dar se eliberă curînd de amintiri şi emoţii şi se aplecă spre cadavru. Întreaga scenă sugera o execuţie în sensul cel mai curat al cuvîntului. În faţa bucăţii de zid de pe maidan — o fostă bodegă arsă din temelii — zăcea bărbatul acela în vîrstă, îmbrăcat în uniformă de ofiţer german, legat la mîini, fără urme de violenţe şi cu o resemnare veşnică în priviri. Victima părea că-şi asumase verdictul dat de călăi şi moralul său în clipa neantizării fusese imperturbabil.

Autopsia stabili cinci răni mortale în piept şi-n cap, iar balistica confirmă că se trăsese din cinci arme englezeşti, folosite în ultimul război mondial, cîte un singur glonţ, de la circa 20 de metri. Toate actele erau în posesia victimei. Identificare certă : baronul Wilhelm Thomas, fost ofiţer german sub numele de Willy Von Grupp, comandantul unui regiment de tancuri. Nu aparţinuse de SS, nu avusese nici o legătură cu lagărele de exterminare. Şi mai bizar i se părea comisarului că baronul, instalat în regiunea Londrei de peste 25 de ani, dusese o viaţă extrem de liniştită, nici un eveniment al existenţei lui cvasimonahale n-ar fi prevestit un asemenea sfîrşit. Interesîndu-se în zonă, Kardin avu confirmarea că ofiţerul nu-şi ascunsese trecutul. Fusese numai în focul luptelor, nu comisese crime de război dovedite. Şi totuşi...

Vila baronului amintea de o fortăreaţă. Un pare imens, garduri uriaşe din fier forjat, bine protejat contra indiscreţiilor, o clădire severă cu două caturi, amintind de gotic, fără balcoane sau logii. Singurul suflet care supravieţuise după moartea baronului era ordonanţa, Peter. Din declaraţiile lui scrise — era surdo-mut — reieşea că stăpînul nu primise nici o vizită de cînd se instalase acolo. Doar el mai ţinea legătura cu lumea. Habar n-avea cum fusese scos baronul din casă. Lipsea din dimineaţa zilei de ieri, dimineaţa execuţiei...

Poker-ul încetează, deşi potul urcase simţitor. Cei cinci bărbaţi se gîndeau cu totul în altă parte. O supărare neagră le adîncea ridurile, vorbeau monosilabic, evitau să se privească în ochi.

— Să recunoască cinstit cel care a trădat ! Măcar la atîta demnitate avem dreptul noi ceilalţi... Vorbise Smith, fost ofiţer de aviaţie în armata britanică. Nimeni nu scoase o vorbă. Îşi priveau crunt cărţile, şi o furie mocnită le provoca un tremur imperceptibil al degetelor.

— Smith, tăcu în cele din urmă Lloyd, nu înţelegi că altul ne-a luat-o înainte ? Toţi am jurat să păstrăm secretul şi să ne răzbunăm împreună. Nici unul din noi n-a acţionat singur, doar că nu-mi explic de ce şi cine şi-a bătut joc de noi, împiedicîndu-ne să ne apărăm onoarea.

— O fi vorbit vreunul dintre noi ? zise John insinuos, rotindu-şi privirea asupra camarazilor. Însă întrebarea era inutilă. Un ofiţer nu povesteşte nimănui umilinţele la care a fost supus, mai ales în timp de pace.

— Pentru mine e clar, spuse Michael. Cel care ne-a trimis scrisorile de ameninţare, somîndu-ne să ne predăm poliţiei, acela l-a ucis. El ştie că l-am vizitat pe baron, ştie că ne-a ţinut prizonieri zece zile şi apoi ne-a eliberat după ce ne-a smuls epoleţii. Iar licheaua nu poate fi decît ordonanţa, Peter.

Raţionamentul părea logic în simplitatea lui. Amărăciunea acestor veterani de război era profundă. Invitaţi toţi cinci de baron, cînd acesta împlinise 65 de ani, acceptaseră, nu fără reţineri. Îngropaseră demult armele, pacea tratatelor se mutase demult şi-n sufletele lor. Urma să fie o agapă între ofiţerii ce-au luptat cinstit, fiind adversari, crîncen acolo unde moartea se simţea la ea acasă, solemnitatea cazonă cerută de saxon le impusese uniforma. Şi aşa, cu ţinuta de sărbătoare, ofiţerul german şi cei cinci ofiţeri englezi dăduseră mîna şi sorbiseră cu lăcomie reţinută whisky-ul scoţian, atît de priceput la dezlegat limba comesenilor. Mai mult pentru amuzament, se salutaseră ceremonios, conform gradelor, iar Peter le făcuse formal o percheziţie corporală. Armele nu aveau ce căuta într-un fief al concordiei. În acele momente, aveau să-şi dea seama ulterior, Peter le subtilizase brichetele. Cei cinci englezi fuseseră astfel obligaţi să apeleze la brichetele masive de onix ce tronau pe masa îmbelşugată. Baronul nu fumase nici o ţigară. Astfel, oaspeţii inhalară un gaz somnifer şi se treziseră prizonieri într-o pivniţă a castelului...

Timp de zece zile, baronul însuşi le adusese mîncarea — consistentă conform gradelor celor cinci —, şi de fiecare dată le reamintea că, atunci cînd l-au făcut prizonier, l-au împiedicat să se sinucidă. A fost cea mai mare ruşine pentru un Von Grupp. După război, toate rudele l-au izolat, rupînd orice legătură cu el. Captivitatea era inacceptabilă pentru blazonul familiei. Aşa că îi pedepsise la zece zile de carceră, cîte una pentru fiecare lună de prizonierat a sa...

Partida de poker încetase. Ameninţaţi cu demascarea pentru o crimă pe care n-au comis-o, cei cinci se înţeleseră din priviri. În aceeaşi seară, cinci umbre se furişau pe domeniul defunctului baron. Evitară cu succes omul de pază lăsat de comisar şi intrară printr-o uşă secretă, divulgată de gazdă în timpul petrecerii. La lumina lanternei, se strecurară în dormitorul lui Peter. Dar aici îi aşteptă o nouă decepţie : atîrnat de plafonieră, trupul ordonanţei se legăna inert, într-o grotească poziţie de dropţi. Şi Peter le-o luase înainte ! Mestecară între dinţi o înjurătură şi plecară pe acelaşi traseu. Ajunşi în cîmp, se opriră. Smith scoase revolverul din haină, privi cu regret un ciob de Lună şi apăsă pe trăgaci. După ce ecoul se risipi, veni rîndul lui John, apoi Lloyd, Michael şi Finn. Gloanţele trecuseră cu brio dinspre cerul gurii spre creier, iar onoarea plecase şi ea în veşnicie, însoţind cinci ofiţeri englezi.

Citind scrisoarea de adio a lui Peter, comisarul Kardin se frînse cu ţigara. Cum de n-au zărit-o englezii ? Ordonanţa dezvăluia cum baronul, după ce le trimisese scrisorile prin care-i şantaja cu propria-i moarte, îl instruise pe Peter şi, evadînd prima oară din propria cetate, se dusceră pe acel maidan. Peter fixase armele cu multă precizie şi montase cablurile. Îi legase apoi pe baron de mîini şi-i pusese minerul sistemului de tragere în gură. Se depărtase cîţiva paşi. Abia se întorsese cu spatele, cînd baronul declanşă cu fermitate propria execuţie. O pregătise un sfert de veac.

PAUL IOAN

SPORT UNIVERS

START EURO '92

O dată cu declaraţia de deschidere a actualei ediţii a Campionatului European de Fotbal din Suedia de către regele ţării gazdă şi imediat după ce opt baloane albe purtînd steagul celor opt naţiuni participante s-au ridicat spre bolta cerească după o ceremonie destul de modestă în privinţa imaginaţiei, fotbalul, alt rege dar al sporturilor, şi-a intrat în drepturi, urmînd ca de acum încă 15 zile să captezе atenţia întregului continent. Partida inaugurală a adus faţă în faţă Franţa şi Suedia. Echipa **Franţei** era favorita incontestabilă a întîlnirii avînd în vedere că în preliminarii nu a pierdut nici o partidă, înregistrînd numai victorii. **Suedia**, o echipă compozită, semănînd întrucîtva cu actuala noastră echipă naţională, şi-a adus toţi jucătorii „străini" pentru a reuşi să se impună. O echipă ambiţioasă, cu jucători tineri naţionala Suediei a şi reuşit să deschidă scorul întîlnirii printr-o

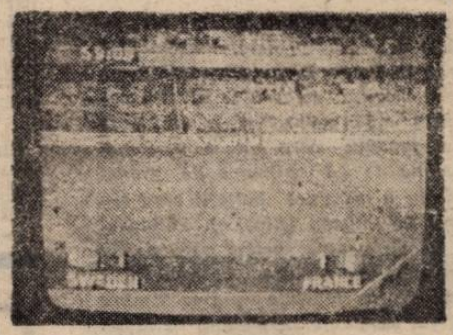

extraordinară lovitură cu capul a lui Erikson, deşi jocul ei nu străluceşte. E drept că nici naţionala Franţei n-a prea arătat nimic. Mulţi componenţi de la echipa lui Bernard Tapie, Olympique Marseille, celebrul Jean-Pierre Papin a fost probabil cel mai şters de pe teren, mi-a plăcut mai mult Angloumа. Papin a pus de două ori piciorul pe minge, asta şi din cauza marcajului foarte strîns, evident, o dată a fost faultat în careul de 16 m, a doua oară, arătînd că este realmente un maestru al golului, cînd a marcat. Din acea clipă, ambele echipe au aşteptat fluierul final al arbitrului, mulţumite că totul a ieşit cum trebuia. Astăzi (joi) vom vedea a doua întîlnire din grupă, Anglia — Danemarca, probabil că va învinge Anglia şi, probabil, Anglia şi Franţa vor intra în semifinale.

ROLAND GARROS A DESEMNAT CEI MAI BUNI JUCĂTORI DE TENIS DIN LUME. După o partidă care a durat 1h şi 59 min. americanul **Jim Courier** a intrat în posesia „Cupei Muschetarilor", trofeul atribuit la Roland Garros. El l-a învins fără nici un fel de probleme pe stîngaciul **Petr Korda**, cehoslovacul care vine în urma celebrilor Jan Kodeş şi Ivan Lendl, dar care în finala de duminică s-a arătat complet depăşit de adversarul său şi, mai ales, de emoţiile sale. În final, Korda a declarat că a fost extrem de nervos pentru această premieră şi că speră ca anul viitor, dacă mai ajunge în această fază, să joace mult mai bine. Jim Courier, pe lîngă faptul că intră în posesia titlului pentru a doua oară consecutiv, a fost şi singurul american care, cu ocazia decernării trofeului a vorbit în limba franceză. Asta pentru că are o prietenă la Paris. De menţionat, tot la capitolul micilor curiozităţi, faptul că Jim a fost primul cap de serie nr. 1 american, după ce, în 1985, această poziţie fusese deţinută de John McEnroe. „Tornada americană", cum e numit Courier, a spulberat pe cehul care avea desenată pe racordajul rachetei litera „Z", de la Zorro, evident. Încă o dovadă că sportul e altceva decît filmul. Spectatorii au apreciat jocul finaliştilor, dar nu s-au manifestat prin acele „standing ovations" (aplauze în picioare) aşa cum a fost cazul în timpul finalei feminine sau în timpul semifinalei masculine, cînd Leconte l-a întîlnit pe Korda. În cazul finalei feminine, care în cele din urmă a adus trofeul pentru a treia oară consecutiv iugoslavei Monica Seles, lucrurile au stat oarecum diferit, cele mai bune jucătoare ale momentului, germanca Stefi Graf şi Seles oferind un spectacol palpitant. După ce Graf a salvat 4 mingi de meci, cîştigînd game-ul şi egalînd la jocuri, ea a reuşit să facă un break pe serviciul Monicăi, apropiindu-se la un pas de cîştigarea turneului. Cu un nsihic ceva mai puternic, Monica Seles a reuşit să cîştige setul decisiv, după 18 jocuri (10—8), dovedind că este într-o mare formă, fără să convingă totuşi că este şi în posesia unui joc care apelează la o diversitate de lovituri. Ea joacă regulat şi tenace şi acest lucru este suficient. Şi, dacă la acestea adăugăm şi seria nesfîrşită de ieşete pentru fiecare lovitură, care deranjează fără îndoială pe adversare, ne face o imagine completă a celei care este la ora actuală nr. 1 mondial la numai 18 ani.

GEORGE CUŞNARENCU

HOROSCOP

Săptămîna 15.06. — 21.06.

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Două motive de optimism.
Marți : Ghinion financiar previzibil.
Miercuri : Întîlnire foarte senzuală.
Joi : Sănătatea vă dă de furcă.
Vineri : Zi cenușie, apatică, neproductivă.
Sîmbătă : Porniți o nouă afacere.
Duminică : Fantezie, creativitate.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Riscul unei inițiative pripite.
Marți : Scadența unei datorii importante.
Miercuri : Sărbătoare în familie.
Joi : Punct de maxim în amor,
Vineri : O decizie înțeleaptă.
Sîmbătă : Toate vă merg din plin.
Duminică : O provocare sentimentală.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Indispoziție trecătoare.
Marți : Succes financiar deosebit.
Miercuri : O veste proastă vă deprimă.
Joi : Suprasolicitări nervoase, iritare.
Vineri : Reveniți asupra unei decizii mai vechi.
Sîmbătă : Tandrețe, intimitate absolută.
Duminică : Un motiv de indispoziție.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Șansa unui cîștig însemnat.
Marți : Disensiuni familiale.
Miercuri : O hotărîre inspirată.
Joi : Sînteți activ și plin de elan.
Vineri : Farmecul vă e de mare folos.
Sîmbătă : Cheltuieli neprevăzute .
Duminică : Întîlnire mult așteptată.

LEU (23.07—22.08)

Luni : O zi infernală.
Marți : Se confirmă o presimțire.
Miercuri : Mare bucurie în familie.
Joi : Incertitudini sentimentale.
Vineri : Conflict profesional de principiu.
Sîmbătă : Vă îndepliniți o mare dorință.
Duminică : Aniversare cu fast și surprize.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Muncă încordată, surmenaj.
Marți : Ziua norocoasă a săptămînii.
Miercuri : O veste foarte bună.
Joi : Schimb aprins de replici colegiale.
Vineri : Melancolic, gînditor, retras.
Sîmbătă : Jucați neapărat la loterie.
Duminică : Nu vă mai săturați de iubire.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Întîlnire ratată din vina dv.
Marți : Nervozitate, oscilații psihice.
Miercuri : Vă certați cu toată lumea.
Joi : Starea depresivă continuă.
Vineri : O veste bună vă însenineză.
Sîmbătă : Refugiu în amorul tihnit.
Duminică : Redeveniți optimist, chiar radios.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Toate vă merg din plin.
Marți : Replici dure cu o Balanță.
Miercuri : Singurătate, nostalgie.
Joi : Eveniment familial deosebit.
Vineri : Suprasolicitări profesionale.
Sîmbătă : Lungă călătorie de plăcere.
Duminică : Inspirație, creativitate.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Intrați într-o nouă afacere.
Marți : Dispoziție sufletească excelentă.
Miercuri : Finalizați un proiect important.
Joi : Vă obsedează un vis recent.
Vineri : O știre îmbucurătoare.
Sîmbătă : Nu vă vedeți capul de treburi.
Duminică : Refugiu în natură.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Dominator și intransigent.
Marți : Zi sufocantă, foarte activă.
Miercuri : O deziluzie sentimentală.
Joi : O nouă cunoștință fermecătoare.
Vineri : Planuri, proiecte, meditații.
Sîmbătă : Scrisoare în cutia poștală.
Duminică : Satisfacții morale deosebite.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Ispita unei aventuri amoroase.
Marți : Primiți bani.
Miercuri : Conflicte profesionale minore.
Joi : Reevaluați o decizie mai veche.
Vineri : Nu evitați loteria !
Sîmbătă : O veste cu gust amar.
Duminică : Confortul căminului și atît.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Deznodomîntul unei afaceri.
Marți : Noi solicitări profesionale.
Miercuri : Fantezie, creativitate maximă.
Joi : Polemici, tracasare, indispoziție.
Vineri : O întîlnire profitabilă.
Sîmbătă : Șoapta tandră a iubirii...
Duminică : Un vis devine realitate.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Geniu al artei universale

Perioada în care existența materială a lui George Enescu a înnobilat condiția umană se întinde de la 19 august 1881 și pînă la 4 mai 1955. S-a născut la Liveni, județul Botoșani, și a murit la Paris. Este cea mai mare personalitate a muzicii românești, pe care a ridicat-o prin genialitatea sa la cel mai înalt nivel al artei componistice și interpretative universale. Compozitor, violonist, dirijor, pianist și profesor, Enescu absolvă la 12 ani Conservatorul din Viena, obținînd „Gessellschaft Medaille". Încă de la vîrsta de 9 ani este numit de un ziar vienez din data de 21 august 1890, „Un Mozart român". A compus două rapsodii pentru orchestră, 3 simfonii, 3 suite, 3 sonate pentru vioară și pian, 2 cvartete de coarde, 2 cvartete cu pian, suita pentru vioară și pian „Impresii din copilărie", o simfonie de cameră, opera Oedip etc., etc. Melosul enescian valorifică magistral inspirația populară cu marile tradiții europene ale vremii, pornind de la post-romantism și simbolismul francez și ajungînd la o originalitate inconfundabilă, unanim recunoscută. Într-un memorabil articol din 1946, cînd Yehudi Menuhim l-a vizitat pe Enescu la București, Tudor Arghezi îl numește pe autorul „Poemei Române" ca fiind „ctitorul român al lăutei". Într-o paralelă literar-muzicală, Iosif Sava îl alătură pe Enescu lui Eminescu (1984). George Enescu a fost membru al Academiei Române din 1932 și președinte de onoare al Societății Compozitorilor Români.

Olimpism

Cu prilejul participării la cea de-a XI-a ediție a Jocurilor Olimpice de vară — Berlin, 2—16 august 1936 —, sportivii români au obținut prima medalie olimpică, la proba de călărie. Laureatul a fost Henri Rang, cel care a cucerit o prețioasă medalie de argint (în total, au participat 52 de sportivi). Primele emisiuni de mărci poștale dedicate Jocurilor Olimpice au fost emise în țara noastră cu prilejul Olimpiadei de la Melbourne — 22.11—8.12.1956 (ediția a XVI-a, de vară). Seria respectivă de mărci a cuprins cinci valori.

GUINNESS BOOK

TREI OAMENI ÎNTR-O... PIULIȚĂ!

Oriunde am merge și oriunde am privi, omul contemporan se simte definitiv prins în capcanele tehnicii. Este un prizonierat ireversibil și din ce în ce mai necesar. Să exemplificăm cu banala bandă transportoare pentru diverse materiale, atît de necesară în industrie. Imaginați-vă aproape 30 de kilometri (28,8 km exact) de bandă, cu o mișcare continuă, pusă în mișcare de motoare invizibile pe parcurs. Este cea mai gigantică realizare de acest fel din lume și recordul aparține companiei Cable Belt Ltd din Anglia. Miraculosul sistem funcționează în Australia de Vest. Alți specialiști, dornici atît să satisfacă imperativele tehnologice, dar și să ne uimească, au construit din mai multe tronsoane o bandă transportoare în lungime totală de... 99,2 kilometri ! Un copil pus pe șotii ar ajunge cu ea de la București la Cîmpina, numai că sistemul respectiv se află în Maroc, în portul El Aaiun. A fost construită de firma Krupp și dată în folosință în 1972. Viteza de deplasare a minereurilor vehiculate este de 16 kilometri/oră (tronsoanele au lungimi variind între 9 și 11 kilometri fiecare). A doua bandă din lume, construită tot din tronsoane, are lungimea de 75,52 kilometri și funcționează la o mină de mangan din Gabon.

Persoanele care au asistat, în anul 1975, la amenajarea velodromului din Montreal, Canada, au rămas probabil stupefiate cînd au constatat cum acoperișul a fost montat, la finele construcției. Este vorba de un bloc compact în greutate de 41 000 tone, cea mai mare din lume vehiculată vreodată. Uimește și precizia manevrării, căci sistemul de fixare al uriașului acoperiș se bazează pe buloane lungi de numai 10 centimetri !

Atunci cînd vor să ne stîrnească admirație, tehnicienii nu ezită s-o facă și prin intermediul... piuliților ! Închipuiți-vă cum arată cele mai mari piulițe din lume, avînd un diametru de 1.32 metri ! Filetul se întinde pe o înălțime de 63 de centimetri și un exemplar cîntărește 5,16 kilograme (cam cît un nou-născut foarte dolofan). Demne de serialul „Planeta giganților", aceste piulițe au fost realizate de Doncasters Moorside LTd din Oldham, Anglia. Vă întrebați, desigur, la ce se folosește acest element „muzeistic" ; ele intră în alcătuirea unei coloane de susținere a unei prese de forjă, ale cărei dimensiuni vă las să le ghiciți singuri.

În același domeniu al fantasticului se situează și cea mai mare supapă de siguranță din lume, care are un diametru de 9,6 metri (cam de șase ori mai mare decît un capac de canalizare) și o greutate de 190 tone. Dacă aveți drum prin SUA, treceți și pe la baza aeriană Arnold, statul Tennessee. Constructorul este Boving & Co Ltd, Londra.

Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor

CRONICA DESTINULUI

La sugestia foarte multor cititori — care doresc în mod expres să aibă o temă de meditație asupra propriei personalități, oglindită în viziunea chinezească —, încercăm să conturăm modul de obținere a formulei vieții. Această formulă, alcătuită din cele cinci elemente fundamentale ale Universului, în tradiție tibetană (apa, lemnul, focul, metalul și pămîntul) dezvăluie atît trăsături de caracter, cît și compatibilități ale persoanei cu perioada calendaristică străbătută, conform calendarului chinezesc.

Primul element fundamental al ciclului de saizeci de ani este întotdeauna Lemnul, apoi Focul, Pămîntul, Metalul și Apa. Fiecărula îi revine cîte un an al ramurii pasive și unul pentru cea activă (principiul balanței funcționează sub toate aspectele). Elementul din anul nașterii unei persoane este primul din formula vieții și se obține dacă se cunoaște calendarul (în curînd vom republica acest calendar, tot la sugestia multora dintre dv.).

Al doilea element din formula vieții este luna nașterii. Iată care sînt aceste luni, conform calendarului chinezesc, și corespondențele lor cu zodiile europene : luna Șobolanului (22 noiembrie—21 decembrie, Săgetător, luna Boului (22 decembrie—20 ianuarie, Capricorn), luna Tigrului (21 ianuarie—19 februarie, Vărsător), luna Iepurelui (20 februarie—20 martie, Pești), luna Dragonului (21 martie—19 aprilie), luna Șarpelui (20 aprilie— 20 mai, Taur), luna Calului (21 mai—21 iunie, Gemeni), luna Oii (22 iunie—21 iulie, Rac), luna Maimuței (22 iulie—21 august, Leu), luna Cocoșului (22 august—22 septembrie, Fecioara), luna Ciinelui (23 septembrie—22 octombrie, Balanța), luna Mistrețului (23 octombrie—21 noiembrie, Scorpion). Datele de început și sfîrșit ale fiecărei zodii pot diferi de la un autor la altul, cu maximum două zile. Cei născuți la granițele zodiilor, care au de obicei nedumeriri privind apartenența lor, se pot socoti, într-un fel, norocoși, căci preiau (se zice) calități din ambele dominante. Oricum, ei trebuie să se raporteze întotdeauna la același autor.

Al treilea element al formulei vieții este ceva mai greu de cunoscut, fiind vorba de ora nașterii. Exigența calendarului pretinde un interval de două ore în care ne putem încadra (față de cel astrologic, care pretinde maximă exactitate, oră și minut). Cele 12 necuvîntătoare își pun emblema pe cîte două ore din cele 24 în modul următor : Șobolan : 23—01 ; Bou : 01—03 ; Tigru : 03—05 ; Iepure : 05—07 ; Dragon : 07—09 : Șarpe : 9—11 ; Cal : 11—13 : Oaie : 13—15 : Maimuță : 15—17 ; Cocoș : 17—19 ; Ciine : 19—21 ; Mistreț : 21—23. Ora nașterii este foarte utilă în calculul evoluției destinului, căci viața poate fi considerată ca începînd de la o anumită oră și apoi parcurgînd cadranul ceasului ; astfel, la fiecare două ore (sau mai puțin, depinde de ora nașterii) se schimbă raportul dintre necuvîntătoarea de la venirea pe lume și cea prin dreptul căreia se plimbă acele ceasului vieții. De exemplu cînd cineva născut în intervalul Șobolanului ajunge în intervalul Iepurelui, lucrurile pot lua o întorsătură nefavorabilă — avînd în vedere situarea lor pe cadran într-o opoziție de unghi drept. Același aspect se conturează și în intervalul Calului, care face opoziție cu Șobolanul de 180° pe cadran. Rezultă că situații favorabile vor apare la parcurgerea intervalelor Dragonului și Maimuței, cu care Șobolanul face armonie perfectă.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

■ Intr-adevăr, dragul meu **CLAUDIU R. (Bucureşti)**, dragostea poate să poarte un om la limanul fericirii sau poate să-l zdruncine şi să dea cu el de pământ... În primul caz, atunci cînd iubeşte şi este iubit, în al doilea caz — dacă iubeşte fără ca sentimentele lui să fie împărtăşite... Ar fi, totuşi, de discutat ce se înţelege prin „dragoste". Bunăoară, crezi **sincer** că „dragostea" unui băieţandru de „13 ani şi ½" cum îmi scrii, este acelaşi lucru cu sentimentul la fel numit pe care îl nutreşte un bărbat matur? Sînt sigură că te vei îmbătoşa şi-mi vei răspunde ritos cu un „DA hotărît"! Şi te-ai pripi... Pentru că nu iubim de dragul de-a iubi, că n-avem altceva mai bun de făcut, nu iubim doar pentru a „suferi" în tăcere şi a ne zbuciuma peste măsură, zadarnic, atunci cînd ea sau el nu ne împărtăşesc trăirile sufleteşti. **Iubim pentru a fi iubiţi.** Cu această speranţă! E vorba deci de o „potriveală" de timp, de loc, de caracter şi personalitate, de idealuri şi trăiri care, dacă există, e minunat, iar dacă nu — e iadul de pe pămînt! Dar ca să existe acea „potriveală", trebuie să avem acea maturitate a minţii şi a sufletului, **de a-i înţelege pe ceilalţi**, peste care, vai!, atît de des trecem nepăsători sau neînţelegători, însă tare zoriţi... Or'cît ţi s-ar părea de bizar, află că dragostea, pe lîngă romantism, floricele şi pupiciuri, cere şi multă luciditate, realism, cultură, seriozitate şi echilibru şi mai ales respect faţă de sine şi faţă de celălalt. **T cmai** pentru a evita suferinţele, neînţelegerile şi nepotrivirile, **toemai** pentru a păstra viu ce e cu adevărat minunat în iubire. Eh, dar asta înseamnă **experienţă de viaţă**, ceea ce, cu tot zorul adolescenţei, deseori ne cam lipseşte, făcîndu-ne să luăm drept realitate doar ceea ce gîndim **n i**, ce simţim **noi**, ce ne dorim **noi**, ce visăm **noi**... Doar **noi, noi**! Şi orice ai spune, **despre drag ste se poate vorbi numai în doi**; un monolog poate fi orice vrei, numai dragoste — **nu**! La fel şi trăirea **solitară** a iubirii cred, adică sînt convinsă că **nu-i iubire...**

● Ah, nemuritoarele iubiri de la 16 ani, cum ne mai chinuie ele sufletul, cum ne mai înflăcărează ele imaginaţia, făcîndu-ne să ne perpelim zi şi noapte... Ei bine, dragă mea **INA (Iaşi)**, numai cine n-a avut 16 ani (!) sau cine a uitat că a avut cîndva această vîrstă ar putea să fie neînţelegător faţă de zbuciumul tău pentru acel „minunat student la teologie" pe care l-ai zărit cîndva, ah, de la înălţimea balconului tău! Dar, în acelaşi timp, doar cine are ceva mai mulţi ani poate aprecia la justa ei valoare afirmaţia lui: „Îmi pare rău dar eşti cam mică, dacă ai fi măcar cu doi ani mai mare tot ar fi fost ceva, dar asa..." Asta e, draga mea are dreptate şi n-ai ce face!... Deocamdată! Rezervele lui — care-i fac cinste — demonstrează seriozitate şi, mai ales, faptul că înţelege că iubirea înseamnă în primul rînd, **maturitate.** Oricît am dori să ne depăşim vîrsta — şi chiar dacă în **unele privinţe** am şi reuşi să o facem — există **totuşi**, lucruri, fapte, sentimente pe care nu le putem înţelege, face şi trăi decît atunci cînd vîrsta noastră le îngăduie... Deci, şi pentru dragoste, pentru **dragostea adevărată**, mai ai, rogu-te, răbdare măcar doi ani!... Fireşte, presupun că te vei lamenta amarnic citind acest răspuns. Întrebîndu-te ce-ai să te faci pînă atunci. Ce vei face? Nimic mai simplu! Îţi vei vedea de carte, de învăţătură ce altceva! Nu de alta, dar dacă studentul tău învaţă greceşte, latineşte, slava veche şi ebraica (pentru a nu mai aminti şi una sau două limbi moderne) tu ar trebui să înveţi bine măcar ortografia... limbii române, aflată — după cum o dovedeşte scrisoarea ta — în mare suferinţă. Or, dacă şi iubirea ne-o dezvăluim în dulcea noastră limbă românească...

LAURA

Grădina de lîngă casă

COMĂNESCU ELENA — Bucureşti. Scrisoarea Dvs am primit-o tîrziu, aşa că vă răspund numai la întrebările care mai sînt, sau vor fi de actualitate. Se mai pot semăna (după 15 VI) următoarele legume: morcovi (15 VI — 10 VII), ridichi de lună (10—20 IX), ceapă ceaclama (10—20 X), fasole (10 VI — 10 VII), mazăre (1—15 VII), salată (5 VIII — 10 IX). Se pot planta: ceapa din arpagic (10—20 X), usturoi de toamnă (10—20 X), varză de toamnă (5 VI —15 VII), varză roşie (10 VI — 10 VII) conopidă de toamnă (1—20 VI), salată (1 IX — 25 IX), ceapă verde (1 — 30 X) usturoi verde (1—25 X).

Perioada optimă pentru plantarea pomilor este toamna. Se mai pot planta şi primăvara devreme.

CORABIAN MARIA — Sibiu şi HENŢEA ION PETRE — Bucureşti. În legătură cu lipsa unor cărţi privind agricultura, în principal şi grădinăritul, în special, vă comunic că în ultimele săptămîni, au apărut în librăriile săteşti, o serie de lucrări care tratează aceste probleme dar sînt ediţii din anii 80, rămase probabil în stoc. Cu toate acestea ele sînt încă de actualitate. Cea mai importantă din aceste lucrări este Mica enciclopedie de horticultură, ediţie din 1983, care costă 73 lei. Denumirile comerciale ale produselor folosite în agricultură şi apărute mai recent, urmează să vi le comunic în cadrul rubricii. Reamintesc cu această ocazie că toate lucrările din acest domeniu, pot fi consultate la bibliotecile din localităţile în care locuiţi. Pentru Bucureşti — Biblioteca Naţională, tel. 14 24 36.

Pentru a veni în sprijinul cititorilor rubricii, indicăm cărţile din Planul editorial al Editurii Ceres pe semestrul I. 1992 ce urmează să apară în aceste luni sau unele chiar au şi apărut: Grădina de legume de primăvara pînă toamna; Mecanizarea în sprijinul legumicultorilor particulari; Crizantema. Făinările plantelor cultivate — prevenire şi combatere; Instalaţii cu micropompe şi alimentarea cu apă a consumatorilor individuali; Ghid pentru recunoaşterea şi combaterea bolilor plantelor agricole; Producerea răsadurilor de legume în gospodăriile individuale; Posibilităţi de combatere a buruienilor din culturile agricole; Înfiinţarea plantaţiilor de vii şi întreţinerea lor în primii ani de la plantare; Tăierea în uscat a viţei de vie (tăierea de rodire); Cultura piersicului în gospodărie; Folosirea raţională a îngrăşămintelor şi irigaţiei în plantaţiile de pomi; Cum înfiinţăm o livadă de pomi; Din secretele florilor. Tirajele sînt reduse (1 500—10 000 ex.).

IOAN URSU

Şi vedetele sforăie

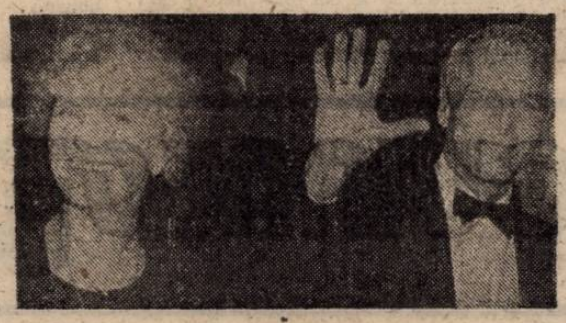

Paul Newman şi Joanne Woodward sînt pe bună dreptate consideraţi drept cuplul cel mai unit al Hollywood-ului. Şi într-adevăr, cei treizeci şi trei de ani de căsătorie petrecuţi în „capitala divorturilor" reprezintă un adevărat record. Şi totuşi adesea cei doi soţi dorm în camere separate. Dar nu pentru a sta îmbufnaţi după o ceartă matrimonială ci pur şi simplu pentru ca doamna Newman să poată dormi în liniştе deplină. „Sînt nopţi cînd Paul sforăie atît de tare încît eu nu pot să închid un ochi", declară ea. Iată deci că chiar şi sex-simbolurile cinematografice pot să sforăie! Desigur că această constatare îi va linişti pe mulţi dintre noi...

POSTA by Air Mail

CRISTEA CARACOSTEA, Piteşti. Foarte interesante recomandările d-stră, dar... din păcate ele nu fac obiectul nici unei rubrici din revista noastră. Spaţiul ce li se cuvine pe bună dreptate ar fi de două pagini de revistă, ceea ce pentru noi este mai dificil să vă punem la dispoziţie. „Cîtronica" poate fi de real interes într-o publicaţie care are un caracter profesional distinct. De asemenea alte teme, prin care vă distingeţi ca specialist şi gînditor în domeniile aşa zis-exacte. Dacă din cele trimise puteţi efectua o sinteză de cel mult două file dactilografiate, ar exista o şansă să le şi popularizăm. Aştept.

Ing. CONSTANTIN SERAFINCEANU, Ploieşti: Sînt de aceeaşi părere, anume că Universul plantelor, Mica Enciclopedie, Editura Enciclopedică, Bucureşti, 1991, semnată de C. Pîrvu este o lucrare de referinţă şi foarte necesară în „orientarea cititorului şi în obţinerea rapidă a informaţiei solicitate" în acest domeniu. Folosesc acest spaţiu care îmi stă la îndemînă pentru a transcrie concluziile d-stră absolut îndreptăţite: „Sugerăm reeditarea urgentă a cărţii într-un număr corespunzător de exemplare, pe baza unui sondaj al cererii făcute cu mijloace moderne în ţară şi cu eventuale posibilităţi de export".

Ca autor de cărţi, ştiu ce înseamnă acum a tipări o carte şi a spori tirajul după ce a fost tipărită! De aceea nu pot decît să vă urez succes şi noroc, mai ales că respectiva operă ştiinţifică se recomandă de la sine în relaţia cu o masă de cititori cît mai mare.

DENISA TANISAV, Rîmnicu Vîlcea: Foarte interesantă povestirea SF. Nu vă faceţi probleme în privinţa absenţei unui spirit cu rol de mentor în viaţa dv.! Fără să fiţi conştientă — probabil — acest spirit binevoitor şi bun sfetnic există. Lui îi datoraţi talentul epic şi talentul pur şi simplu. Credeţi în el şi credeţi în intenţia subsemnatului de a vă publica povestirea în paginile revistei. O intenţie, repet, pentru că şi aici se aşteaptă la rînd! Aveţi, oare, răbdare? Pînă atunci mai scrieţi-mi...

ION ŢUGUI

PROGRAM TV

SELECŢIUNI

Săptămîna 15.06. – 21.06.

LUNI

Programul 1: 13,00 Actualităţi 13,20 Worldnet Usia 14,30 Casa şi grădina 15,00 Muzica pentru toţi 15,30 Televiziunea vă ascultă! 15,55 Pro Patria 16,25 În obiectiv: Doru Pană 16,55 Actualităţi 17,00 Emisiunea în limba maghiară 18,05 Campionatul european de fotbal: Scoţia — Germania 20,00 Actualităţi 21.05 Campionatul european de fotbal: Olanda — CSI.

Programul 2: 16,00 Actualităţi 16,15 Desene animate 18,10 Film artistic. Supravieţuitorul (Australia, 1980) 19,45 Magazin auto-moto 20,45 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova.

MARŢI

Programul 1: 7,00 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova. 10,00 Actualităţi 10,30 TV5 Europe 12,10 Ora de muzică 14,00 Actualităţi 14,55 Preuniversitaria 16.35 Convieţuiri 17,00 Actualităţi 18,00 Salut, prieteni! 19,00 Studioul economic 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,45 Telecinemateca. Într-o seară un tren... (Franţa — Belgia, 1968)

Programul 2: 16,00 Actualităţi 16,10 Desene animate 16,35 Studioul de literatură 17,35 Film serial Marc şi Sophie 18,35 De-ale pieţei în economia Capitalei 18,55 Lumea sportului 19.45 Expo'92 — Sevilla 20,45 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova

MIERCURI

Programul 1: 7,00 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova 10,00 Actualităţi 10.30 Film serial Veterinarul 11,25 Super Channel 14,20 Civilizaţia montană 14,55 Preuniversitaria 16,25 Actualităţi 16,30 Arte vizuale 17,30 Studioul muzicii uşoare 18,00 Universul cunoaşterii 18,30 Studioul economic 19,00 Desene animate 19,30 Actualităţi 20,05 Film serial. Virginie îşi face de cap 21,05 Campionatul european de fotbal: Suedia — Anglia 23,05 În faţa naţiunii 0,15 Campionatul european de fotbal: Franţa — Danemarca.

Programul 2: 16,00 Actualităţi 16,15 Desene animate 16.40 Emisiunea în limba maghiară 18,10 Teatru TV. Intrigă şi iubire de Friedrich Schiller 19,35 Bijuterii muzicale 20,45 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova.

JOI

Programul 1: 7,00 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova. Telematinal 10.00 Actualităţi 10,30 Worldnet Usia 12,10 Ora de muzică 13,00 Oameni de lîngă noi 13,30 Jazz-Magazin 14,00 Actualităţi 14,20 Convieţuiri 14,50 Preuniversitaria. 15,30 Teleşcoală 16.00 Eveniment cultural 16.30 Actualităţi 17,05 Dosarele istoriei 17,45 Reporter '92 18,15 Simpozion. Revistă de literatură şi arte 19,00 Desene animate 20,00 Film serial. Dallas 20,50 Reflecţii rutiere 21,05 Campionatul european de fotbal: Olanda — Germania 23,05 Studioul economic 23,35 Cronica Parlamentului 0,15 Campionatul european de fotbal: Scoţia — CSI.

Programul 2: 16,00 Actualităţi 16,10 Desene animate 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Caleidoscop muzical-coregrafic 18,30 Club SF 19,00 Concertul Orchestrei Naţionale Radio 20.45 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5

VINERI

Programul 1: 7,00 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova Tematinal 10,00 Actualităţi 10,30 Film artistic. Poveste de iubire (SUA, 1939) 12,00 Super Channel 12,50 Descoperirea Planetei 13,10 Ora de muzică 14.00 Actualităţi 14,20 Mondo-muzica 14,40 Ancheta TV 15,25 Preuniversitaria 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Viaţa parlamentară 18,30 Magazin TV. Toţi pentru 1/4 pentru toţi 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,45 Film serial 21.45 Magazin T.V.

Programul 2: 16,00 Actualităţi 16,15 Desene animate 16,40 Tradiţii 17.10 Invitaţie la operetă. Liliacul de Johann Strauss 19,10 Sport-Magazin 20,45 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova.

SIMBATA

Programul 1: 9,00 Bună dimineaţa! 9,05 Şahul de la A la Z 10,00 Actualităţi 10,10 Club „Anda" 11,10 Alfa şi Omega 12,00 Itinerarii 12,30 Ora de muzică 13,30: 7 × 7 14,00 Actualităţi 14,10 Reflecţii rutiere 14,20 Desene animate 14,45 Studioul şlagărelor 15,15 Al doilea război mondial. Documentar 15,40 Vedete în recital: Patricia Kaas 16,00 Magazin cinematografic 17,00 Automobilism 17,35 Video-satelit 18.30 Mapamond 19,15 Teleenciclopedia 20,00 Actualităţi 20,35 Film serial. Twin Peaks (SUA) 21,30 Săptămîna sportivă 21,50 Telecabaret la „Favorit". Poiana Braşov 22,40 Actualităţi 22,55 Film Artistic. Patul în flăcări (SUA 1984).

Programul 2: 16,00 Actualităţi 16,15 Desene animate 16,40 Divertisment internaţional 17,00 Convieţuiri 17,30 Jazz-Show 18.15 Film artistic. Demenţia 13 (SUA, 1963) 20,35 Video clipuri 20,45 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova

DUMINICA

Programul 1: 8,30 Bună dimineaţa! 10,20 Film serial pentru copii. Fram 11,00 Lumină din lumină 12,00 Viaţa satului 14,00 Actualităţi 14,10 Atlas 14,30 Video-Magazin 18,35 Convorbiri de duminică 19.10 Film serial. Dallas 20,00 Actualităţi 20,30 Film artistic. Nebuniile lui Robin Hood (SUA, 1984) 21,05 Campionatul european de fotbal: prima semifinală. Transmisiune directă de la Stockholm

Programul 2: 16,00 Actualităţi 16.15 Desene animate 16,40 Convieţuiri 17.10 Pop-Club 17,30 Oraşe şi civilizaţii 18,00 Varietăţi internaţionale 18.30 Serata muzicală TV 20,45 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova

medicina la zi

RITMUL CORDULUI, RITMUL SĂNĂTĂȚII

Vom începe cu o știre... ce ar fi trebuit să apară în urmă cu doi ani: „Omul anului 1989". desemnat de prestigioasa Universitate Cambridge este doctorul român Alexandru Câmpeanu. Ca o confirmare internațională a lucrărilor sale, în același an, American Biographical Institute, S.U.A. atribuie o distincție similară apreciatului specialist. Mai mult, același for științific internațional l-a inclus pe dr. Alexandru Câmpeanu în topul mondial al personalităților științifice ale deceniului. Curiozitatea ziaristului, dornic să ofere cititorilor și alte detalii despre valoroasele distincții internaționale ce i-au fost atribuite s-a izbit de modestia domnului **conf. univ. dr. ALEXANDRU CÂMPEANU.** Domnia sa a preferat să vorbească cititorilor despre pericolele ce pîndesc inimile noastre.

— Există o preocupare în întreaga lume pentru reducerea numărului îmbolnăvirilor cardiace. Ce elemente au declanșat-o?

— Observațiile au arătat că infarctul miocardic și accidentele cerebrale vasculare sînt „kilerul" mondial al omenirii. Infarctul miocardic și accidentele vasculare au omorît în secolul acesta mai mult decît cele două războaie mondiale.

— Ce relevă statisticile privind Bucureștiul, de exemplu ?

— În 1991 în București au fost aproximativ 2 500 de decese prin infarct de miocard. Îngrijorătoare este și secvența de vîrsta cea mai afectată, respectiv între 40 și 54 de ani s-au produs peste 35 la sută dintre decesele cu această cauză.

— În lume există preocupări vechi privind reducerea îmbolnăvirilor cardiace...

— O confirmare de ultimă oră a acestei idei o reprezintă faptul că anul acesta a fost declarat „Anul internațional al inimii", desfășurîndu-se sub sloganul „Ritmul cordului, ritmul sănătății". În lume a existat o preocupare pentru reducerea infarctului de miocard și a accidentelor cerebrale concretizată în inițierea de programe finanțate de stat, încă în urmă cu 30 de ani, care au condus în țările industrializate la reducerea mortalității cu aproximativ 40 la sută. În timp ce în aceste țări morbiditatea și mortalitatea sînt într-o scădere evidentă fapt ce a condus la mărirea duratei de viață, la noi în țară și în celelalte țări din estul Europei, incidența aterosclerozei coronariene, a cardiopatiei ischemice și a infarctului de miocard este într-o creștere vertiginoasă, avînd drept consecințe mortalitatea prin aceste boli. Faptul ar trebui să îngrijoreze lumea medicală și factorii sociali implicați. Mortalitatea în cazul infarctului de miocard, la noi în țară, este inacceptabil de ridicată : unul din doi bolnavi mor Avînd în vedere acest spectru tragic pentru societatea românească se impune cunoașterea progreselor făcute în acest domeniu, progrese care creează speranțe mari de îmbunătățire a vieții suferinzilor de boli cardiace. În acest sens, trebuie să spun în primul rînd că moartea apare la 60 la sută dintre cei cu infarct de miocard în prima oră de la debutul bolii, printr-o tulburare de ritm al inimii care ar putea fi prevenită sau tratată dacă cei bolnavi de infarct s-ar adresa medicilor. Moartea subită, neașteptată și rapid instalată nu este anunțată de evenimente care să alerteze bolnavii. Din acest motiv trebuie să știm că infarctul de miocard debutează adesea printr-o durere toracică intensă care persistă peste 30 de minute și nu cedează la tratamentul cu nitroglicerină obligatoriu de făcut cînd apare durerea. Acest simptom se poate însoți uneori de transpirații, frică iminentă de moarte, respirație grea. În această conjunctură, dacă fenomenele nu se ameliorează după nitroglicerină și odihnă se impune ca bolnavul să ajungă cît mai repede într-o unitate spitalicească pentru o asistență de urgență, pentru prevenirea morții subite și limitarea consecințelor produse de lipsa de irigație a unei zone a mușchiului cardiac. Mai trebuie să reamintim că infarctul de miocard este o necroză, o distrugere a mușchiului miocardic produsă de ocluzia totală a unei artere coronare datorată în 90 la sută din cazuri unei tromboze coronariene. Cercetări experimentale pe animale și om au evidențiat că distrugerea mușchiului se realizează rapid, încît la 20 de minute de la debut, 40 la sută din mușchi este distrus, iar după 6 ore această distrugere interesează toată grosimea peretelui ventricular. Mărimea distrugerii miocardice condiționează evoluția și perspectivele de viață ale bolnavului.

Dar despre toate acestea cît și despre măsurile preventive ce stau la îndemîna bolnavilor și medicilor într-un articol viitor.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

Diagnostic cu harponul

Specificam în articolul trecut faptul că laboratoarele medicale au devenit un auxiliar indispensabil în operațiunea complexă a stabilirii diagnosticului. Tehnicile de laborator se înmulțesc continuu dar se și perfecționează. Chiar la ora actuală, laboratoarele bine utilate efectuează deja între 150—200 de analize. Cum autoanalizatoarele cu 12 sau 24 de canale își fac simțită prezența din ce în ce mai pregnant în marile centre spitalicești, nu trebuie să ne surprindă faptul că **numărul analizelor medicale se va dubla la cinci ani,** după cum indică studii cu caracter prognostic. Genialul Louis Pasteur a intuit încă de pe vremea sa că **laboratoarele vor reprezenta templele viitorului.**

Avînd în vedere această realitate, nu trebuie să ne surprindă marea fascinație pe care o exercită laboratoarele. Această fascinație se datorează încetățenirii ideii că în respectivele „microuzine", care sînt laboratoarele se stabilește diagnosticul. Pe de altă parte, către aceste microunde ne împinge realitatea că, sănătoși fiind, nu simțim nici pe departe această enormă binefacere ca atunci cînd o simțim în ipostaza că ne dă tîrcoale cea mai neînsemnată dintre boli. Fascinația de care vorbim mai sus nu este lipsită și de aspecte negative, deoarece laboratorul cu analizele sale, oricît de precise și de multe ar fi acestea, nu înlocuiește nici pe departe examenul clinic, neputîndu-se ca atare substitui acestuia. Pe bună dreptate afirmă din acest punct de vedere regretatul mare clinician care a fost Iuliu Hațieganu, că „bolnavul greșește cînd vine cu nu diagnostic de la laborator, dar greșește în același timp și medicul care, fără un examen clinic efectuat în prealabil, și numai pe baza analizelor de laborator își construiește diagnosticul". Un alt mare clinician, de data aceasta francez, și anume Guy Laroche, susține la rîndul său că laboratorul este departe de a ne furniza diagnosticuri gata făcute și, ca atare, conchide el, ar fi o mare greșeală, prin a i le cere. Și, în sfîrșit, mai pomenim din acest punct de vedere și de un mare clinician german, H. Burger, care pur și simplu condamnă acest „diagnostic cu harponul", cum denumește el procedeul „mitralierii" bolnavului cu diverse analize sau explorări funcționale.

Laboratorul așadar nu înlocuiește nici pe departe studiul direct al bolnavului, ci doar îl completează pe acesta, clarifică diagnosticul astfel stabilit, și adesea-ori îl rectifică. Din acest moment, moda analizelor prescrise cu de la sine putere, și pe care mulți o practică cu asiduitate, considerînd că în felul acesta își supraveghează cum nu se poate mai bine sănătatea, este profund dăunătoare. Numai clinicianul, pe baza examenului direct practicat asupra bolnavului în cauză, este acela care trebuie să decidă despre utilitatea unor analize și explorări funcționale. **Acestea nici într-un caz nu trebuie să reprezinte un scop în sine, ci doar mijloace pentru a ajunge la un diagnostic.** Această realitate nu trebuie uitată chiar cînd laboratoarele gem de aparatură de specialitate, și chiar atunci cînd între bolnav și medic se interpun tot felul de aparate, care mai de care mai sofisticate.

Este pe deplin demonstrat, și aceasta de pe poziții psiho-socio-medicale că **dacă un medic introduce în circuit, ca să spunem așa, sau aruncă pe „piață" prea multe analize, prea multe rețete și, tratamente prea complicate, el face acest lucru, cel mai adesea, nu spre a veni în ajutorul bolnavului, așa cum am fi înclinați a crede la prima vedere, ci spre a se disculpa pe sine însuși pentru faptul că n-a fost în stare sau poate n-a vrut să lege o relație autentică, fructuoasă, cu bolnavul său.**

ARCADIE PERCEK

Prevenirea cheagurilor de sînge

Pe lîngă hirudină substanță anticoagulantă extrasă din saliva lipitorilor, a început să fie folosită o altă substanță analogă. Ea se extrage din saliva liliacului-vampir, dovedindu-se mult mai rapidă decît tromboliticele uzuale în prevenirea formării cheagurilor de sînge. Din veninul anumitor vipere, cercetătorii americani au izolat un anticoagulant puternic — substanță denumită kistrină — care se cuplează cu glico-proteinele ce participă la succesiunea de fenomene care provoacă coagularea sîngelui. Astfel blocate aceste glicoproteine nu mai pot declanșa coagularea.

Ciocolată anti-frig

Lawrence Wang, cercetător la Universitatea Alberta (Canada) este pe cale de a pune la punct un baton de ciocolată care mărește rezistența corpului uman la frig. Ciocolata aceasta este săracă în substanțe grase, dar foarte bogată în proteine și hidrați de carbon. Ea permite deci organismului uman să-și utilizeze mai ușor rezervele de grăsimi naturale, fenomen mult îngreunat cînd temperatura mediului exterior este scăzută. Produsul a fost denumit „Cold Buster" (Vînătorul de frig).

● **TUTUNUL ȘI SĂNĂTATEA.** Împreună cu hipertensiunea și colesterolul, tutunul este unul dintre cei trei factori principali de risc cardiovascular. Cînd acești factori sînt reuniți se estimează că riscul devine de zece ori mai mare ! Arterita membrelor inferioare are ca principala cauză – consumul țigărilor. La fumători, pereții arterelor devin mai rigizi și nu mai sînt capabili să amortizeze fluxul de sînge. Nici un tratament nu este eficace dacă nu se renunță la plăcerea de a fuma. Tutunul este responsabil pentru accidente cardiace acute – moartea subită sau infarctul.

● **CURA DE SLĂBIRE ȘI DIURETICELE.** Un număr semnificativ de bărbați hipotensivi care iau diuretice pentru reglarea tensiunii au constatat că aceste medicamente produc un efect colateral neplăcut și traumatizant psihic – impotența. Herbert G. Langford și colegii lui de la „University of Mississippi", din Jackson, sînt de părere că pierderea moderată în greutate poate neutraliza această problemă sexuală. Se bănuiește că clortalidonul și alte așa-numite diuretice tiazidice ar cauza probleme sexuale, alterînd nivelul de testosteron (hormon masculin) din organism. Dar, opinează Langford, mecanismul exact prin care pierderea în greutate mărește activitatea sexuală rămîne necunoscut.

AGENDA MEDICALĂ

● **VACCIN ANTI-HEPATITĂ.** Supranumită și hepatita călătorului, hepatita A este o boală virală care bîntuie mai ales Africa și Asia. Principala cauză a transmiterii maladiei este proasta igienă alimentară. Iată în Franța și alte țări comunitare a fost lansat pe piață produsul farmaceutic – HAVRIX – un nou vaccin contra hepatitei A, a cărui testare a permis constatări îmbucurătoare despre eficiența sa. Lansarea vaccinului în zonele de incidență maximă, din Africa și Asia, nu se va face, din păcate, prea curînd.

● **APARATURĂ UNICAT DE RESTABILIRE A VEDERII.** Ea există și funcționează la Novgorod. Este vorba de un electro-neuro-stimulator – „Phosphen" – iar modul de restabilire a vederii este principial nou și are patent de inovație. Au fost deja trecute probele clinice. În urma otrăvirii cu alcool metilic, intervine decesul sau orbirea inevitabilă. Noua metodă permite celor care și-au pierdut vederea din această cauză să și-o recapete. Îmbunătățirea vederii se obține grație noului aparat în cazul tratării atrofiei nervului optic în urma unei traume, al sclerozei difuze al sindromului hipertensiv, al glaucomului, al degenerării pigmentare a retinei.

● **SOARELE ȘI ACȚIUNEA SA BIOPOZITIVĂ.** Un risc ridicat de formare al melanomului există și la persoanele care nu se expun la soare, sînt de părere medici americani. Cercetările de laborator efectuate la San Diego au demonstrat că Vitamina D împiedică înmulțirea celulelor maligne de melanom în culturile de țesut și că radiațiile ultraviolete prelungesc viața animalelor cu melanom. Supunerea zilnică a corpului radiațiilor solare poate menține, într-o măsură suficientă cantitatea de Vitamina D locală în piele și plasma și, prin aceasta, să împiedice apariția melanomului, declanșat la rîndul lui tot de lumina solară, dar numai dacă acționează în exces.

Întîmplări adevărate

A născut într-o celulă

Cînd Christine Queralt a simțit primele dureri ale nașterii, a alertat imediat pe soțul său, François, monitor de schi. Ei trăiau de cîțiva ani retrași, într-o cabană de munte, iar cea mai apropiată maternitate se afla la circa 50 de km, în localitatea Gap, Franța.

Fiind la a patra naștere, Christine știa că o dată cu întețirea contracțiilor, momentul nașterii se apropia și că nu va mai avea timp să ajungă la spital... așa încît în drum spre maternitate, François a fost nevoit să oprească la Jandarmeria din Lauzet, unde soția sa a fost instalată într-o... celulă și jandarmii s-au grăbit să acorde primul ajutor. După un sfert de oră a sosit cu elicopterul o echipă medicală, jandarmeria transformîndu-se în maternitate ad-hoc. La un moment dat atmosfera era tensionată, dar după primele strigăte ale copilului a urmat un moment de uşurare pentru întreaga asistență!

Eroina zilei se numește Eleonore și este o fetiță adorabilă.

După cîteva zile de spitalizare părinții au venit împreună cu micuța să mulțumească jandarmilor salvatori.

Obiecte de ocazie...

Întîmplarea s-a petrecut la Baltimore (USA). Un funcționar de bancă, John Bryne, amator de diferite obiecte de ocazie a colindat în cursul unui weekend, prin cîteva magazine de profil. Într-unul din aceste puncte de desfacere, i-a atras atenția un tablou care i-a plăcut atît de mult încît l-a cumpărat pe loc cu prețul cerut de anticar: patru dolari. Odată ajuns acasă, funcționarul a început să cerceteze tabloul cu atenție și a avut surpriza să constate că între pictura înrămată și cartonul din spatele tabloului se află ceva care, la prima vedere, nu putea fi definit. Bryne l-a desfăcut din ramă și sub el a găsit: spre uimirea sa un exemplar autentic al Declarației de Independență a Americii, datată 4 iulie 1776. Prezentîndu-se a doua zi la un specialist, acesta i-a confirmat autenticitatea actului și i-a oferit pe loc o sumă de un milion de dolari pentru achiziționarea lui. Relatînd neobișnuita întîmplare, ziarele n-au reușit să pună la dispoziția cititorilor și răspunsul lui John Bryne, mai precis: îl va vinde sau îl va păstra?

Cu sprijinul greviștilor

Un cuplu a avut șansa să se căsătorească la 27 aprilie la Essen (Germania) într-un autobuz staționat în fața primăriei. Performanța se explică prin faptul că primăria era închisă datorită grevei declanșate în acel oraș. Organizația sindicală nu a vrut să împiedice unirea tinerilor, ci a dat o mînă de ajutor, în sensul că a depistat și adus în fața primăriei cel mai elegant vehicul al Societății de transporturi publice din Essen, în care să se oficieze căsătoria. La sosirea cuplului greviștii au organizat un culoar pînă la autobuz primindu-i pe cei doi însurăței cu aplauze. Ofițerul stării civile a fost extrem de precaut, dosarele tinerei și tînărului care urmau să-și unească destinele fiind cercetate în biroul său, cu cîteva zile înainte de declanșarea mișcării greviste. Ce ți-e cu meticulozitatea germanilor angajați de primării, știindu-se mereu în slujba cetățenilor, din care își fac o datorie de onoare.

La 71 de ani pe scaunul electric

La respectabila vîrstă de 71 de ani, doamna Faye Copeland, originară dintr-un oraș din statul american Missouri, pare a fi destinată de a muri liniștită de bătrînețe. Dar lucrurile nu se prezintă chiar așa. Deasupra capului său se află o mare amenințare: cea de a fi executată pe un scaun electric, o scadență care se poate ivi în orice zi. Explicația? Faye Copeland se află în închisoare acuzată fiind de moartea a cinci persoane ucise prin otrăvire cu scopul de a putea să intre în posesia unor conturi bancare aparținînd victimelor sale (avînd drept complice pe soțul ei în vîrstă de 76 de ani). Ea a declarat, fără nici o umbră de remuşcare: dacă nu ar fi fost arestată și-ar fi continuat seria de omucideri. Era singura modalitate de a-și mări averea acumulată pe această cale. Tribunalul a condamnat-o la închisoare pe viață și, totodată la patru pedepse capitale! Bizara sentință a fost apreciată de presă ca o stratagemă a judecătorului pentru a se asigura că nu va putea, în nici un fel să se prevaleze de posibilitatea de a scăpa din închisoare în urma unor eventuale grațieri. Oricum, chiar la vîrsta de 71 de ani deasupra capului lui Faye Copeland atîrnă o adevărată sabie a lui Damocles...

Condamnat să ofere flori

Justiția americană se dovedește a fi prin ciudățeniile ei una dintre cele mai originale din lume. Judecătorul Leonard Giblin, de exemplu, este unul dintre cei mai demni reprezentanți ai ei. Acesta a acordat o pedeapsă mai mult decît excentrică. James Van Dyke a fost condamnat la opt ani de libertate supravegheată pentru uciderea prin imprudență a unui bărbat, Paul Mitchell, într-un accident rutier. Dar nu acesta este lucrul inedit ci faptul că inculpatului i s-a cerut ca în fiecare an să ofere soției bărbatului decedat florile necesare acoperirii mormîntului.

„Cotul de oțel"

Este supranumit „cotul de oțel", dar nu fără motiv. Foarte orgolios, Joe Alexander, stomatolog din Zürich Elveția e gata oricînd să demonstreze tuturor că merită într-adevăr această denumire. La ce folosește „cotul lui de oțel"? La spargerea dintr-o singură lovitură a unor... cărămizi așezate pe verticală. Recordul lui în acest domeniu (stabilit recent) este sfărîmarea a nu mai puțin de 13 cărămizi cu o singură lovitură de cot! Cu toată alura lui de intelectual, Joe Alexander are niște mușchi foarte puternici pe care i-a dezvoltat de-a lungul anilor, prin antrenamente regulate încă din perioada cînd era student. Ultimul lui record personal a fost stabilit în prezența a numeroși prieteni și spectatori ocazionali. Precedentul său record era de 12 cărămizi sparte cu o singură lovitură de cot (probabil că nu degeaba a fost supranumit de „oțel"!)

S-a întîmplat în Anglia

Cei doi bărbați din fotografie, care se află în spatele unor bare ale unei celule din închisoarea Pentoville (lîngă Londra), nu sînt, cum s-ar putea crede la prima vedere, niște borfași. Ei se numesc Rick Parfitt și Francis Rossi și sînt doi exponenți ai unui faimos grup muzical rock, denumit „Status Quo". Prezența lor în celulă are un pur caracter simbolic. Întrucît ei s-au oferit să petreacă cîteva zile în închisoare pentru a cunoaște mai bine starea de spirit a deținuților și unele aspecte ale vieții lor în dosul zăbrelelor. Toată acțiunea a fost deliberată în mod voluntar în vederea pregătirii unui concert de binefacere, în favoarea celor închiși, eventual conceput și ca un început de program reabilitativ (inclusiv seminarii privind muzica modernă). După primele concerte, Rick Parfitt și Francis Rossi s-au declarat foarte mulțumiți de starea de receptivitate a celor închiși, le-au dat sfaturi de specialitate și au asistat la rîndul lor, la primul concert prezentat de deținuți, declarîndu-se mulțumiți de felul cum s-au prezentat „colegii" lor. Felul pozitiv în care s-a desfășurat această experiență a suscitat un deosebit interes și mai ales, înțelegere din partea autorităților.

Incredibil, dar adevărat

Englezul Ray Philips poate să scoată flăcări pe urechi cu adevărat! Secretul acestei extraordinare isprăvi îl constituie un mic orificiu pe care îl are în timpanele sale. Este suficient de a inhala un anumit gaz combustibil, de a-și închide gura

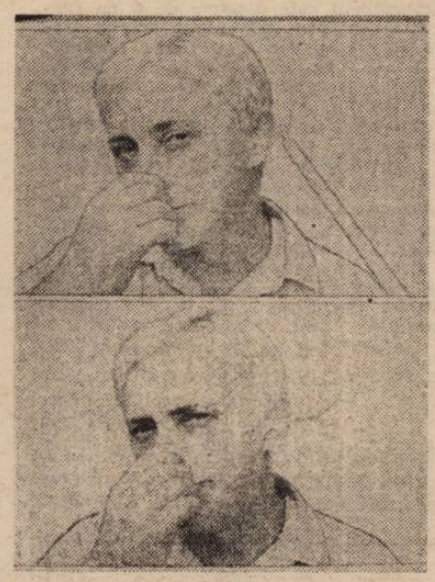

și de a-și astupa nările pentru ca fluidul să treacă prin git pînă în ureche unde este expulzat prin orificiul din timpane. Cu ajutorul unei lumînări Roy aprinde gazul care arde impresionînd pe cei care asistă la acest spectacol!

Scheletul voiajor

Să te desparți de părinți este un lucru extrem de dureros pentru cei mai mulți dintre noi. Unora le este de-a dreptul imposibil. Așa se pare că s-a întîmplat cu un turist indian ale cărui bagaje au lăsat uimiți pe vameșii din aeroportul Ben Gourion din Israel. Supuse controlului cu raxe X, valizele turistului indian s-au dovedit a fi depozitarele unor... oseminte umane. În niște saci croiți pe măsură, un craniu și diferite oase erau orînduite cu grijă printre lucrurile din valize. La întrebările ce i s-au adresat, indianul a răspuns cu mult calm: „Sînt rămășițele pămîntești ale tatălui meu. Fiind marinar, eu călătoresc mult și pentru că n-aș fi suportat să fiu departe de mormîntul tatălui meu, m-am hotărît să-i port rămășițele cu mine". În fața unui asemenea răspuns, vameșii au întrebat superiorii lor ce au de făcut și aceștia au considerat că turistul indian poate să-și continue călătoria „împreună cu tatăl său".

O cască „trădătoare"

Fotografia îl înfățișează pe acest cetățean cu o cască de motociclist pe cap. La prima vedere, pare o persoană serioasă, respectabilă. În realitate, este vorba de un răufăcător care a pricinuit multe bătăi de cap poliției italiene. Se numește Cosimo Lazzaro (35 ani), originar din Brindisi. După o serie de loviturî (furturi, acte de violență etc.), a sosit la Milano unde spera că va reuși că dea o lovitură mai „consistentă". Sosind cu motoreta sa, o „Vespa", în fața unei agenții a Băncii din Roma, a pătruns în local și sub amenințarea unui revolver a reușit să obțină de la casier... 24 milioane de lire. După care a izbutit să fugă; în tot timpul jafului a purtat pe cap casca protectoare cu marca „Galmax", extrem de vizibilă. După numai șase minute hoțul a fost arestat de o brigadă motorizată, pe baza amănuntului furnizat de funcționarii băncii, acela că purta o cască cu denumirea amintită mai sus. Lazzaro și-a recunoscut fapta fără să uite să declare autocritic: „Știți de ce nu mi-am scos casca? Pentru că sînt un timpit!" Toți au subscris la această opinie...

Achitată după 18 ani de închisoare

După 18 ani, justiția britanică repară o greșeală.... Judith Ward, de 43 de ani s-a dovedit a fi, în sfîrșit, nevinovată. Ea fusese condamnată în urma unui atac sîngeros pe care de fapt nu l-a comis.

Coșmarul său a început la 4 februarie 1974, cînd o bombă a explodat într-un autobuz militar din apropiere de Leeds, Anglia. În acea perioadă Judith avea serioase tulburări mentale susținînd că face parte din armată. Pe scurt devenise vinovata ideală în ochii poliției, care în cele din urmă a determinat-o să „mărturisească" masacrul. De altfel, expertizele științifice (recunoscute ulterior fără valoare) afirmau că pretinsa teroristă manipulase explozia.

În cele din urmă justiția britanică a redeschis dosarul nord-irlandez referitor la procesul Guildford (patru nevinovați în 1990 după 14 ani de închisoare) și procesul Birmingham (șase nevinovați eliberați în 1991 după 16 ani de detenție).

Astăzi Judith Ward completează lista victimelor unei justiții prea expeditive.

verificați-vă cunoștințele

DIN LUMEA LABORATOARELOR

În legătură cu diversele ustensile din laboratoarele de chimie, biochimie, farmacie, industrie etc., care pe lîngă denumirea specifică de utilizare, mai poartă și numele de familie al creatorilor acestora, vă propunem aici un anumit gen de întrebări. Concret, iată despre ce este vorba : Se vor prezenta mai multe nume de familie, în ordine alfabetică, ale unor chimiști, în general celebri, rămînînd ca dv., să vă gîndiți ce ustensile, aparate sau dispozitive din chimie, frecvent folosite, sînt strîns legate de numele lor chiar și în prezent.

1. Berzelius
2. Beckmann
3. Le Bel — Henninger
4. Erlenmeyer
5. Glinsky
6. Griffin
7. Hempel
8. Liebig
9. Petri
10. Würtz

(Răspunsurile în numărul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Stările de agregare ale materiei

1. În fizică, sub denumirea de „plasmă" se înțelege o anumită stare a materiei, care se află sub forma de gaze ionizate. Denumirea a fost propusă de fizicianul William Crookes în 1879. Există plasme „reci" cu temperaturi pînă la 10 000° C și plasme fierbinți cu temperaturi de peste 10 000° C. În tuburile lămpilor fluorescente există plasmă rece iar în instalațiile energetice magnetohidrodinamice în Soare, stele etc. — plasmă fierbinte.

2. În afară de stările de agregare ale materiei cunoscute de toată lumea, se întîlnesc și altele, precum aceea de coloizi, de cristale lichide, de suprafluiditate și supraconductibilitate, în afară de plasmă. Cristalele lichide au găsit o largă aplicație la calculatoarele electronice, la ceasornicele electronice la diverse aparate de măsurare electronice, rezultatele fiind afișate direct în cifre etc.

3. Primul gaz lichefiat a fost clorul. Realizarea aparține omului de știință englez multilateral Michael Faraday în secolul trecut, înaintea tuturor altora.

4. Prin sublimare se înțelege trecerea unui corp solid în stare de vapori, sub acțiunea căldurii și apoi condensarea acestora pe o suprafață rece. Este o metodă de purificare a multor substanțe chimice, precum iodul, sulful, acidul boric etc., și, în general, diverse substanțe organice.

5. Zero Kelvin, adică „zero absolut", se situează la temperatura de minus 273,16 grade Celsius. Dar ce este dincolo de această temperatură ?

Ing. LIVIU MACOVEANU

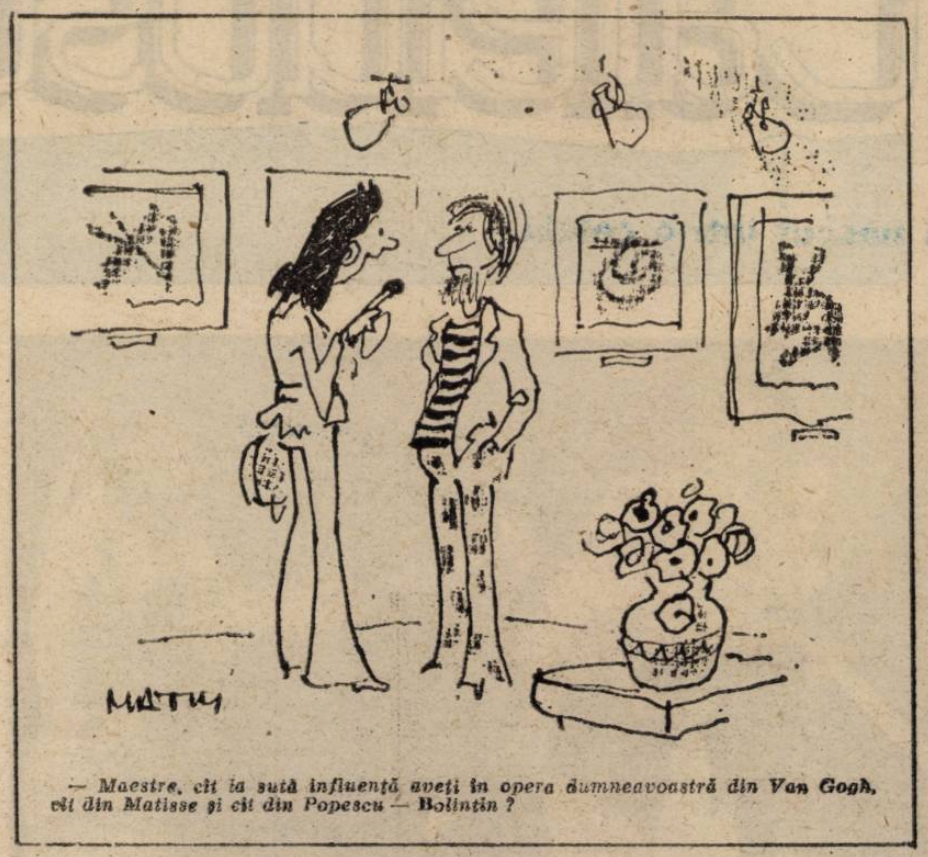

— Maestre, cît la sută influență aveți în opera dumneavoastră din Van Gogh, cît din Matisse și cît din Popescu — Bolintin ?

CRISTALE

— Orice lumină are o viață. O viață are mai multe lumini !
— Ferește-te de omul prea vesel, el poate găsi veselie și-n necazurile tale !
— Soarele nu se sperie niciicînd de zarva norilor sau a ciorilor.
— Uneori, oamenii se-adună, să-și spună reciproc minciuni, încercînd a le acredita drept adevăruri !
— Călătoria trupului nostru prin ani se petrece, vai, fără bilet de întoarcere !

CRISTIAN MARINI PETRE

MULTIPLICĂRI

Reconstituiți multiplicările substituind literele cu cifre. Aceleași litere corespund cu aceleași numere.

(Soluția în numărul viitor)

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT
MAI MULTE SAU MAI PUȚINE ?

Mai multe de 45, mai precis 50.

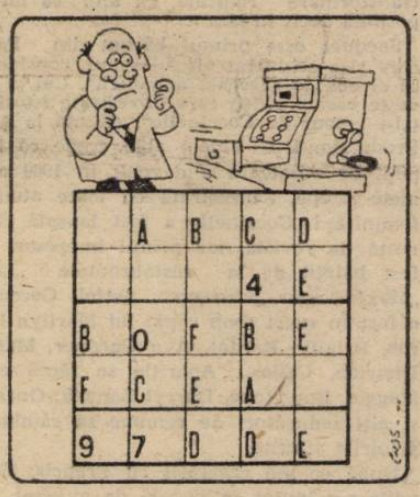

	A	B	C	D
			4	E
B	O	F	B	E
F	C	E	A	
9	7	D	D	E

FEL DE FEL

● **Există** o performanță sportivă negalată pînă în prezent. La 20 iulie 1920, germanul Hermann Gröner a ridicat cu o singură mînă o greutate de 333 kilograme !

● **Johann Nestroy**, autor de piese și în același timp actor din Austria anilor 1800, care pentru succesele sale a fost denumit „Aristofanul vienez", a scris nu mai puțin de 80 de piese de teatru foarte populare, în multe din ele deținînd roluri principale.

● **Dr. Ulys Piennar**, directorul faimoasei rezervații de animale din Parcul Krüger din Africa de Sud, afirmă că mulți dintre așa-zișii turiști utilizează benzi cu înregistrări de răgete pentru a atrage lei în afara rezervației pentru a-i vîna.

● **Conform** ultimelor statistici, bolile alergice provocate de elementele poluante, sînt într-un foarte accentuat proces de creștere. Populația Europei este afectată în procent de 15 la sută de acestt boli, ceea ce reprezintă o creștere foarte mare. Fenomenul se explică prin creșterea în atmosferă a cantităților de praf aflate în diferite combinații, a substanțelor chimice eliberate în aer și a smogului din ce în ce mai răspîndit.

● **Un grup** de arheologi chinezi a descoperit un sistem de galerii subterane realizate în perioada dinastiei Song (960—1279) comparabile din punctul de vedere al apărării țării cu Marele Zid. Labirintul galeriilor are o lungime de peste 300 de kilometri, cu locuri speciale pentru rezerve de apă și mîncare. Cu același prilej au fost găsite muniții pentru arme primitive de foc.

● *— Iată care este părerea mea.*
— Nu mă interesează !
— Vă rog să mă ascultați !
Părerea mea...
— Nu mă interesează !
— Părerea mea este că sînteți înțelept, domnule director.
— Știi că devii interesant ?

● *— Totdeauna-ți place să spui adevărul-n față ?*
— Da ! Și mi-e foarte ușor.
Mai ales că unii au două fețe.

cînd ați ajuns la ultima oară

● *— Eu, dragi prieteni, am apucat viață pe drumul cel bun.*
— Da, dar știi : sînt mii de oameni în viață care, o apucă pe drumul cel bun pentru că cel rău e ocupat...

● *— Nu pricep de ce nu mă crezi pe cuvînt ?*
— Pentru că n-ai.

● *— Cînd poți să-i ții negreșit cuvîntul ?*
— Cînd nu-l ia nimeni.

● *— În această povestire veți găsi reteta împotriva carierismului, formalismului, birocratismului, obiectivismului.*
— Dar ceva împotriva reumatismului nu are ?

Auzite și pățite de DUMITRU VASI-ȘOIMOȘANU

FEROVIARĂ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	M	A	T	U	S	E	R	■	M	A	T	E
2	I	R	R	N	A	■			A	N	O	V
3	H	A	U	■	T	I			C	■	V	A
4	A	D	I	D	■	D	E	R	A	I	A	■
5	E	■	S	U	D	■			T	■	R	A
6	S	T	■	L	O	C	■			M	A	N
7	C	A	L	A	T	O	R	■	I	A	S	I
8	U	T	A	N	■	P	O		■	N	I	C
9	■	O	R	D	I	I	■		■	N	■	A
10	O	M	■	R	A	L	C	O	■	■	F	■
11	R	I	D	A	T	■	B	A	■	E	S	U
12	A	R	O	■	C	A	S	A	R	U	N	I

ORIZONTAL : 1) Solist vocal din Cehoslovacia, interpretul melodiei „Gara părăsită" (Waldemar) — Semnează poezia „Trenuri" (Imre). 2) Povestire din vol. „Trenul de flăcări" de Valentin Hossu-Longin — Prozator rus (1895—1963), autorul povestirii „Trenul blindat 14—69". 3) Imită lătratul cînelui — îi aparține poezia „Trenul de primăvară" (Cristian Sandu) — Particulă a viitorului. 4) Încet, pe furiș (reg.) — A sări de pe șine, referitor la tren. 5) „Gara de...", poezie de Mihai Negulescu — Sigla pentru „electroencefalogramă" — La ieșirea din gară !... 6) ...Primii în stație ! — Rezervat la trenul rapid și accelerat — Publică în 1990 poezia „Drumețind" în vol. „Ceașcă de lut" (Dumitru Vasilescu). 7) Merge cu trenul — Nod de cale ferată moldav. 8) Prezent la tema noastră cu poezia „As lua un bilet" (Tiberiu) — Scrie pentru copii vol. „Trenul iepurașilor" (Mircea) — Nimic (reg.). 9) Urgii (pop.) — Drum cu pantă mică. 10) ...în mers", vol. ce aparține lui Mircea Radina (sg.) — Semnatarul schiței „Cînd trenul trece cu ferestrele deschise" (Svetomir). 11) Are multe riduri — În vol. „Sufereau împreună" acest scriitor (Ion) ne invită cu „Acceleratorul". 12) Numele gării din romanul „Viața pe un peron" de Octavian Paler. — Regizor italian (Mario) semnatarul peliculei „Trenul spectrelor".

VERTICAL : 1) Autorul nuvelei „În tren" și a schiței „În vagoane" (Gib) — Fixat pentru plecarea și sosirea trenurilor. 2) Oraș în vestul țării cu o întreprindere de construit vagoane — Participă la tema noastră cu poezia „Feroviară" (Nicolae). 3) Semnatarul partiturii cîntecului „Trenul de copii" (Vasile) — „Liniile Aeriene Române" (sigla) — Notă muzicală. 4) „...sugaci într-o gară", nuvelă de Gaspar Tamas — Deține rolul principal din filmul „Trenul-fantomă" în regia lui Jean Mihail (Tony). 5) Localități rurale, unde trenul rapid nu oprește (sg.) — Localitate în S.U.A. — „Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică" (sigla). 6) Ilie Dumitrescu — „Trenul de...", poezie din lirica lui C. Duică. 7) Cunoscută actriță franceză (Anouk) protagonista filmului „O seară, un tren" — La metrou ! — Post TV din S.U.A. 8) Semnatarul pînzelor „Gara" și „În tren, la clasa a II-a" (Lascăr) — „Așteptînd un tren" cu această actriță (Maria). 9) Schimbă direcția trenului (pl.) — Mănăstire la Muntele Athos. 10) 1992 — Autorul nuvelei „Catastrofa de cale ferată" (Thomas) — Pronume personal. 11) Parteneri de călătorie, de drum — „Frontul Salvării Naționale" (sigla). 12) Partenera lui Adam — Personaj feminin din schița lui I.L. Caragiale „Trenul de plăcere" — Capăt de cui !

DICTIONAR : ADIB, EEG, ORDH, DOT, CBS, IVIR.

VIORICA FLORENȚA
Bîrlad

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

LA HARTĂ

ORIZONTAL : San Sebastian — Antananarivo — Iz — Hit — Ni — EU — Nimes — At — E — A — T — Alec — Ormuz — Git — Iard — S — E — Ebro — Laos — HE — OEA — Aa — M — Aal — Rr — Alba Iulia — Gilm — Rin — Inn — EC — Uși — Go — AD — Sierra Morena.

POȘTA REBUS

■ **IONEL BOTEZATU — Pitești** : careurile publicate în „Magazin" nu se plătesc. Vă sfătuiesc să vă adresați domnului Ion Tugui, deoarece eu sînt colaborator al revistei... ■ **GLIGOR MOȚIU BOLDUS — Arad** : nu am nimic cu dv. dar, credeți-mă, nu pot da drumul spre tipar careului dv. „Celebrități feminine" care, în afara unei foarte slabe densități tematice, conține grupuri literare inexistente în dicționare (TJA, CRC, RSI). ■ **IULIAN IONESCU — Constanța** : am reținut „Geologica" și „Aurul negru". ■ **PAUL ROMAN — Cîmpina** : bun careul despre Olt. 1) Celelalte nu le-am reținut. 2) careurile nu se plătesc...

MARIAN MINCULESCU

Nr. 24 (1808) din 13 iunie 1992

Caleidoscop magazin

Un „număr" senzațional

La prima vedere, fotografia îți lasă impresia parcă a unei pedepse. În realitate este vorba de un număr senzațional efectuat de doi reprezentanți ai Circului din Moscova, soții Kin. Numărul lor se înscrie printre cele mai atractive din program : spectatorii prezenți, suportă cîteva minute un adevărat suspans tensionat. În ce constă mult așteptata încercare ? După cum se poate vedea din fotografie, soția are fixat pe spate un bloc de piatră cîntărind cîteva kilograme iar soțul se pregătește să aplice cu toate puterile sale o lovitură cu un ciocan, prin care urmează să spargă blocul de piatră ! Lăsînd gluma la o parte, care pretinde că soțul încearcă în felul acesta să se răzbune trebuie să recunoaștem că un asemenea număr de circ are dreptul de a fi apreciat drept excepțional.

MUSTĂȚI – RECORD

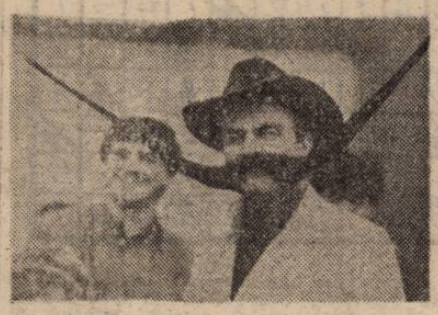

Pentru Memili Ruestueoglu, locuitor al orașului Berlin, faptul că posedă cele mai lungi mustăți din Germania reprezintă un motiv de vădit orgoliu dar și de satisfacție personală. În vîrstă de 43 de ani, lui Memili i-au fost necesari doi ani de preocupări și îngrijiri deosebite acordate mustăților sale pentru ca, acuma, să poată să ajungă la o mărime record : de 121 centimetri. Înfățișarea „mustăciosului" constituind un punct permanent de atracție cînd iese în lume. Singura problemă de care se loveste Ruestueoglu (și asta în fiecare zi !) este cea a timpului necesar (nu mai puțin de două ore !) pe care trebuie să-i acorde îngrijirii și apoi utilizării cu atenție a unui fixativ pentru mustățile sale.

TELEGRAME

● La Centrul de cercetări al societății „General Electric" din statul american New York au fost produse cristale de diamant de 0,2 grame (ceea ce înseamnă un carat), care constau în proporție de aproape sută la sută din izotopul de carbon cu numărul de masă 12. Este o metodă de sinteză.

● Consumul mondial de mase plastice va ajunge, în 1995, la peste 100 milioane tone pe an.

● În Italia s-a realizat un material plastic cu conținut de 50 la sută amidon de porumb, capabil a se degrada rapid.

● Foliile plastice din polietilenă folosite frecvent în grădinărit, dar și în agricultura țărilor avansate economic, la însilozare și ambalarea paielor necesită a fi recuperate după degradarea lor. Se evită astfel riscul poluării mediului, polietilena putînd fi reintrodusă, după reciclare, în procesul productiv.

● În cel de-al doilea război mondial, tancurile aflate în deplasare pe teren, nu nimereau, de foarte multe ori, ținta. Acum, tunurile tancurilor moderne funcționează cu ajutorul unui computer, astfel încît ele se fixează asupra țintei în orice împrejurare.

ÎNALT DE 10 METRI

Pentru a marca împlinirea a 50 de ani de la darea în folosință a unei fabrici de mobilă din orașul Hochsuerland (Germania), unitatea respectivă a construit un șcaun-gigant înalt de zece metri. El ocupă o suprafață de 30 metri pătrați și poate găzdui o întreagă clasă de școlari. Originala construcție a fost instalată într-un parc, constituind un deosebit punct de atracție pentru vizitatori.

Ambalaje comestibile

Jim Allman, cetățean australian, preocupat de problema reciclării ambalajelor, și-a propus să aducă pe piață un produs care să-i poarte numele. El a inventat un produs comestibil 100%, în sensul că și ambalajul se poate mînca. Este vorba așadar de cartofi prăjiți, așezați într-un cornet asemănător celui de înghețată, realizat dintr-o pastă de cartofi. Cornetul se poate folosi și la învelirea hamburger-ilor. O noutate foarte pe gustul ecologiștilor gurmanzi.

Între „greșeală" și seducție

Jacques Charles era un tînăr subțirel și timid care lucra într-un salon de coafură și care n-a ezitat să devină.. Monique, alias Coccinelle, în urma unei operații. Această transformare radicală, în anii '60 nu era posibilă decît în Maroc.

Jacques este primul bărbat din Franța care și-a schimbat oficial sexul, considerînd că el era „o greșeală a naturii". Cel ce privește caseta video care povestește istoria sa („Le retour de Coccinelle", editată la Adam Production/INC Video) abia crede că băiețelul de odinioară a devenit în 1960 o femeie-vampă, înzestrată cu toate atuu-rile feminității. Coccinelle a fost lansată cîntăreață de revistă, iar primii impresari i-au fost băieții de la restaurantele „Lipp", „Maxim" sau „Lasserre". Astfel, Coccinelle a fost în scurt timp copia lui Marilyn Monroe, Brigitte Bardot, Ava Gardner, Marlene Dietrich, Callas... Apariția sa făcea ca di Maggio, Bop Hope, Darryl Zanuck, Onassis... și alți seducători de renume să rămînă cu privirile ațintite.

După ce s-a căsătorit cu Francis, Coccinelle s-a lansat ca vedetă de musical, apoi a părăsit Parisul și a făcut înconjurul lumii. Reîntorcîndu-se în Franța și-a continuat cariera de cîntăreață la restaurntul „Calèche" din Toulon.

Astăzi, în vîrstă de 60 de ani, Coccinelle s-a cam îngrășat, dar bărbații continuă să-i facă curte, cu toate că ea apreciază că „pe măsură ce trece timpul e tot mai dificil..."

INUTIL, DAR AGREABIL

Pentru mulți, să despici firul în patru (la modul figurat) este un lucru dezagreabil. Să-l despici la modul propriu este o ciudățenie. Totuși, Franck Veillon, dornic să-și vadă numele înscris în Cartea recordurilor, și-a propus să depășească aparentul imposibil. Tînărul informatician francez, în vîrstă de 27 ani, a reușit să despice firul de păr în patru (acesta avînd o grosime de 1/10 mm) folosind o simplă lamă de ras ultrafină. Încîntat de succes, a încercat și alte isprăvi. De exemplu, are ambiția să bată recordul la cel mai mic scris din lume. La lumina unui bec, cu ochiul liber, și folosind o peniță foarte fină, a izbutit să graveze de cinci ori alfabetul pe o placă metalică de un milimetru pătrat. Să-i dorim succes în continuare.

Trubadur modern

Este știut cît de mult și-ar dori unii tineri îndrăgostiți să-și declare sentimentele înflăcărate fără ca să tremure însă de emoție în fața ființei iubite. Și cît de utili s-au dovedit pentru aceasta trubadurii în vremurile de demult! Beatrice Prats, o franțuzoaică de douăzeci și șase de ani propune îndrăgostiților să facă ea acest lucru în locul lor. Îmbrăcată ca un menestrel, cu chitara sub braț, ea cîntă în schimbul a o sută de franci, declarînd fierbinte dragostea tinerilor timizi pe sub ferestrele aleselor inimii lor. Cuvintele serenadelor moderne sînt „personalizate" folosindu-se melodiile celor mai solicitate cîntece din repertoriul lui Charles Aznavour sau ale lui Claude François. Devenind complice a atîtor idile, „mesagera dragostei", cum este supranumită Beatrice Prats, se bucură de un foarte mare succes, serenadele sale fiind comandate de un număr tot mai mare de tineri. După reușita deplină de la Paris ea intenționează să-și ofere serviciile și în orașele Perpignan și Montpellier. O idee bună care poate fi prelucrată și de alții, nu ?

Citiți în numărul viitor:

SURPRIZELE CREIERULUI LUI EINSTEIN...

Biblioteca Județeană MUREȘ